

Obchodní akademie a Jazyková škola
s právem státní jazykové zkoušky
Mladá Boleslav, příspěvková organizace

IČ: 48683884

www.oamb.cz
info@oamb.cz

Středočeský kraj

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Ekonomické lyceum 78-42-M/02

platný od 1. září 2024

Školní vzdělávací program vychází
z rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání 78–42–M/02 Ekonomické lyceum; z rámcového
vzdělávacího programu středního odborného vzdělávání 2023
též ze školního vzdělávacího programu Ekonomické lyceum 78-42-M/02 platného od 1. září 2011 včetně dodatků;
ze školního vzdělávacího programu Ekonomické lyceum 78-42-M/02 platného od 1. září 2022

Obsah:

1	Úvodní identifikační údaje	4
2	Profil absolventa	5
2.1	Uplatnění absolventa	5
2.2	Očekávané kompetence absolventa	5
2.3	Způsob ukončování studia	9
3	Charakteristika vzdělávacího programu	10
3.1	Nezbytné podmínky pro přijetí ke studiu	10
3.2	Celkové pojetí vzdělávání v daném programu	11
3.3	Realizace praktického vyučování	12
3.4	Způsob a kritéria hodnocení žáků	12
4	Učební plán	13
5	Učební osnovy	20
5.1	Český jazyk a literatura	20
5.2	Anglický jazyk	29
5.3	Druhý cizí jazyk	39
5.4	Matematika	60
5.5	Dějepis	69
5.6	Základy společenských věd	78
5.7	Tělesná výchova	84
	Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.	86
5.8	Zeměpis	92
5.9	Fyzika	97
5.10	Chemie	103
5.11	Biologie	107
5.12	Informatika	110
5.13	Písemná a elektronická komunikace	118
5.14	Ekonomika	122
5.15	Právo	130
5.16	Účetnictví	135
5.17	Konverzace v cizím jazyce	142
5.18	Seminář z matematiky	148
5.19	Seminář z informatiky	151
5.20	Seminář z ekonomiky	156
5.21	Seminář z účetnictví	158
5.22	Dějepisný seminář	164
5.23	Seminář ze společenských věd	167
5.24	Daně a projekty v ekonomice	171
6	Základní podmínky pro uskutečňování vzdělávacího programu	175

6.1	<i>Materiální zajištění výuky</i>	175
6.2	<i>Personální zajištění výuky</i>	176
6.3	<i>Organizační podmínky</i>	176
6.4	<i>Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech</i>	177
6.5	<i>Realizace dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit podporujících záměr školy</i>	178
7	Charakteristika spolupráce školy se sociálními partnery při realizaci ŠVP	178
8	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), nadaných a mimořádně nadaných žáků 179	
9	Sebehodnocení školy	180
10	Dodatky	180
10.1	<i>Dodatek č. 1 Účetnictví a Seminář z účetnictví</i>	180
10.2	<i>Dodatek č. 2 Daně a projekty v ekonomice</i>	192
10.3	<i>Dodatek č. 3 Svět v souvislostech</i>	196
10.4	<i>Dodatek č. 4 Písemná a elektronická komunikace</i>	200
10.5	<i>Dodatek č. 5 Učební plán</i>	204

1 Úvodní identifikační údaje

Název školy	Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Mladá Boleslav, příspěvková organizace
Adresa školy	T. G. Masaryka 14, 293 80 Mladá Boleslav III
IČ	48 683 884
Zřizovatel	Středočeský kraj
Adresa zřizovatele	Zborovská 11, 150 21 Praha 5
IČ	70 891 095
Název ŠVP	Ekonomické lyceum
Kód a název oboru vzdělávání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou Kvalifikační úroveň EQF 4
Délka a forma studia	4 roky, denní studium
Způsob ukončení	maturitní zkouška
Platnost	od 1. 9. 2024
Zpracoval	kolektiv pedagogických pracovníků školy
Ředitel školy	Ing. Renáta Vícová
	(razítko, podpis ředitele)

2 Profil absolventa

Kód a název vzdělávacího oboru	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Dosažený stupeň vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia	4 roky, denní studium
Způsob ukončení	maturitní zkouška
Platnost	od 1. 9. 2024
Zpracoval	kolektiv pedagogických pracovníků školy
Ředitel školy	Ing. Renáta Vícová

2.1 Uplatnění absolventa

Absolvent ekonomického lycea je připraven na další studium, zejména na ekonomických a právnických fakultách vysokých škol a na studium na vyšších odborných školách zaměřených např. na ekonomiku, podnikání, finančníctví, veřejnou správu, služby atd.

Při přímém nástupu do praxe je absolvent ekonomického lycea schopen rychle se orientovat a zpracovat. Získané kompetence z oblasti všeobecného vzdělání a základů odborného ekonomického vzdělání k tomu vytvářejí vhodné předpoklady. Absolvent může vykonávat dílčí analytické, organizační, administrativní, poradenské, sekretářské činnosti ve firmách, uplatní se v oblasti cestovního ruchu, v organizacích veřejné správy apod. Absolventi mohou vykonávat např. tyto činnosti: vedení evidence zaměstnanců a majetku, zajišťování informačního a poradenského servisu v obchodu a cestovním ruchu, zpracování podkladů k provádění účetních uzávěrek, provádění odborných administrativních činností, příprava a organizace společenských setkání a konferencí, zajišťování vzdělávání zaměstnanců, příprava podkladů pro obchodní jednání, zpracování marketingového průzkumu apod.

Absolventi se uplatní na trhu práce především ve skupině povolání zaměřených na výkon ekonomických, obchodně podnikatelských a administrativních činností ve firmách všech právních forem a v ostatních organizacích. Příkladem jsou povolání (typové pozice): ekonom, účetní, finanční referent, referent marketingu, asistent, sekretářka, obchodní zástupce, referent ve státní správě, bankovní a pojišťovací pracovník; dle EQF 4 například asistent, manažer prodeje, celní deklarant, obchodní zástupce (vazba kurikula odborného vzdělávání na Národní soustavu kvalifikací).

Absolvent má rovněž předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

2.2 Očekávané kompetence absolventa

Obecným cílem vzdělávání je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa.

Učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně – jsou obecné cíle, které jsou zároveň součástí požadovaných kompetencí.

Kompetence absolventa

Vzdělávání směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem následující klíčové a odborné kompetence:

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat cíle a potřeby svého dalšího vzdělávání, tzn. absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v ekonomických oborech

Vytvoření kompetence k učení je nezbytnou podmínkou celoživotního vzdělávání, tyto kompetence budou rozvíjeny ve všech předmětech.

Kompetence k řešení problému

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit ho, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti dříve nabyté
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi (týmové řešení)

Základy těchto kompetencí jsou vytvářeny ve všech vyučovacích předmětech, největší důraz na rozvoj těchto kompetencí je kladen především v odborných předmětech a v matematickém vzdělávání.

Komunikační kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých situacích, tzn. absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat myšlenky srozumitelně, souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, chápat nutnost prohlubovat své jazykové dovednosti v celoživotním vzdělávání

Komunikační kompetence jsou rozvíjeny především v českém jazyce a literatuře, cizích jazycích, písemné a elektronické komunikaci, ale i ve všech ostatních předmětech, při prezentacích ve 3. a 4. ročníku; též při odborné praxi s cílem naučit žáky užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovit si cíle a priority dle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany druhých lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat
- pracovat v týmu; podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření optimálních mezilidských vztahů

Personální a sociální kompetence jsou rozvíjeny ve všech předmětech, též v rámci odborné praxe.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života zdraví ostatních
- ctít tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury; mít k nim vytvořen pozitivní vztah
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a řešit své osobní a sociální problémy
- dodržovat občanskou a profesní etiku

Občanské kompetence a kulturní povědomí jsou rozvíjeny především v základech společenských věd, dějepisu, českém jazyce a literatuře i v cizích jazycích, též v odborných předmětech a v odborné praxi.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, tzn. absolventi by měli:

- aktivně přistupovat k pracovnímu životu a své profesní kariéře, přizpůsobovat se změnám na trhu práce
- optimálně řešit své existenční otázky, hledat uplatnění na trhu práce
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými představami a dalšími možnostmi
- být připraveni se celoživotně vzdělávat

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám jsou rozvíjeny především v odborných předmětech a v rámci praxe.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi, tzn. že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úloh, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení praktických úloh

Matematické kompetence jsou vytvářeny v matematice, ekonomice, informačních a komunikačních technologiích, též ve výběrových předmětech seminář z matematiky a seminář z ekonomiky.

Kompetence využívat digitální technologie a pracovat s informacemi

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmičtý způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Kompetence využívat prostředky digitální technologie a pracovat s informacemi jsou vytvářeny především v předmětu informatiky, ale i v celé řadě povinných vyučovacích předmětů, jako je písemná a elektronická komunikace, seminář z účetnictví, též v rámci výběrového předmětu seminář z informatiky a daně a projekty v ekonomice.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápat bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své, svých spolupracovníků, klientů a zákazníků i jako jednu z podmínek pro získání či udržení certifikátu podle příslušných norem

- dodržovat příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany, hygienické předpisy a zásady, spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znát systém péče státu o zdraví pracujících (preventivní péče, nároky zaměstnanců vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- znát zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu, dokázat poskytnout první pomoc

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména firmy
- dodržovat stanovené normy a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovat požadavky klienta.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- uvědomit si význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařit s finančními prostředky
- nakládat s materiály, energiemi, odpady a jinými zdroji ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Pracovat a myslet v ekonomických souvislostech

- myslet v ekonomických souvislostech, při řešení problémů uplatňovat hledisko ekonomické efektivity; chovat se racionálně v osobním i profesním životě
- při řešení ekonomických problémů prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky, práva a účetnictví; provádět potřebné ekonomické propočty
- pracovat se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávat potřebné informace, pracovat s nimi, správně je interpretovat a využívat
- samostatně zpracovat odborné práce a projekty, efektivně prezentovat výsledky své práce
- sledovat průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice; dokázat se k němu vyjádřit na základě samostatného vyhodnocení ekonomických souvislostí
- provádět činnosti související se zajištěním hlavní činnosti, zejména zajištění oběžnému majetku, dlouhodobého majetku, zaměstnanců a prodeje
- dokázat vybírat z nabídky produktů na finančním trhu, pracovat s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu; provádět výpočty potřebné pro posouzení nabídky finančních produktů
- účtovat běžné účetní operace; orientovat se v daňové soustavě
- efektivně ovládat klávesnici počítače; vyhodnocovat základní druhy písemností
- umět jednat s klienty a obchodními partnery, pro jednání uplatňovat vhodné komunikační prostředky

Odborné kompetence jsou vytvářeny a dále rozvíjeny v rámci odborných předmětů a též v rámci praxe.

Klíčové a odborné kompetence se navzájem prolínají; jsou rozvíjeny ve vyučovacím procesu realizací učebních osnov jednotlivých předmětů různými formami výuky dle charakteru předmětu.

2.3 Způsob ukončování studia

Studium je podle Zákona 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a dalších prováděcích předpisů ukončeno maturitní zkouškou.

Stupeň dosaženého vzdělání je střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou; kvalifikační úroveň EQF 4.

Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části.

Maturitní zkouška*

Společná část	Profilová část
Český jazyk a literatura didaktický test	Český jazyk a literatura písemná práce ústní zkouška
Cizí jazyk nebo matematika didaktický test	Cizí jazyk písemná práce ústní zkouška
Nepovinné zkoušky nejvýše 2 zkoušky cizí jazyk, matematika (pokud nebylo zvoleno v rámci povinných předmětů); matematika rozšiřující	Ekonomika ústní zkouška
	Ústní zkouška z nabídky předmětů stanovené ředitelem školy matematika, cizí jazyk (pokud nebyl zvolen v rámci společné části), informatika, účetnictví, základy společenských věd, dějepis
	Praktická zkouška z odborných předmětů praktická zkouška
	Nepovinné zkoušky nejvýše 2 zkoušky

Pozn.: * Model maturitní zkoušky platný od r. 2021

Maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka se skládají ze tří dílčích zkoušek – didaktického testu (společná část), písemné práce a ústní zkoušky (profilová část).

Zkouška z cizího jazyka v profilové části může být nahrazena výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doloženým jazykovým certifikátem (minimálně úroveň B2 podle Společného evropského referenčního rámce). V případě, že žák koná zkoušku z cizího jazyka ve společné části, nenahrazuje zkoušku konanou formou didaktického testu. Do 31. 3. musí být předložena žádost o nahrazení zkoušky ředitele školy; k žádosti musí být přiložena ověřená kopie dokladu o úspěšném vykonání zkoušky.

V rámci profilové části maturitní zkoušky mohou žáci konat nepovinnou zkoušku z informačních a komunikačních technologií, matematiky a cizího jazyka, a to za předpokladu, že předmět nezvolili v jiné části maturitní zkoušky.

Strukturu maturitní zkoušky lze změnit v případě přijetí nového zákona nebo novely současného zákona.

3 Charakteristika vzdělávacího programu

3.1 Nezbytné podmínky pro přijetí ke studiu

Přijímání ke studiu je v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a prováděcími předpisy.

Podmínkou je absolvování základního vzdělání a splnění podmínek stanovených pro přijetí v příslušném školním roce.

Kritéria, organizaci, formu a obsah přijímacího řízení stanoví ředitel školy každý rok, bude zveřejněno též na webových stránkách školy.

Škola nevyžaduje lékařský posudek o zdravotní způsobilosti. Pouze v případě uchazeče se ZPS je třeba rozhodnutí o zdravotním znevýhodnění (posudek školského poradenského zařízení).

Ředitel školy může přijmout uchazeče do vyššího než prvního ročníku. V rámci přijímacího řízení může ředitel školy po posouzení dokladů uchazeče o předchozím vzdělání stanovit podmínku přijetí vykonání zkoušky (určí obsah, termín, formu a kritéria hodnocení). V případě rozhodnutí o přijetí ředitel školy určí ročník, do něhož bude uchazeč zařazen.

3.2 Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

Cílem vzdělávání v oboru ekonomické lyceum je vychovat středoškolsky vzdělané absolventy se všeobecným a odborným vzděláním. Škola usiluje o komplexní působení na osobnost žáka.

Žáci jsou cílevědomě připravováni ke studiu na vysokých školách, vyšších odborných školách, na výkon budoucí profese i na další celoživotní vzdělávání.

Od třetího ročníku se žáci specializují v rámci volitelných výběrových předmětů. S ohledem na volbu předmětů rozvíjejí buď odborné kompetence ve výběrových předmětech seminář z ekonomiky a seminář z účetnictví, nebo kompetence občanského a kulturního povědomí ve výběrových předmětech dějepisný seminář a seminář ze společenských věd. Ve zvolených výběrových předmětech se žáci připravují na profilovou část maturitní zkoušky z volitelného předmětu.

Velkou váhu má v tomto oboru jazykové vzdělávání. Po celé čtyři roky žáci rozvíjejí své kompetence v oblasti mateřského jazyka a dvou jazyků cizích. Od 3. ročníku žáci zdokonalují své jazykové kompetence ve výběrovém předmětu konverzace v anglickém jazyce. Škola se též zapojuje do mezinárodních projektů, organizuje výměnné pobyty pro žáky (za předpokladu schválení projektu). Je vytvořen dostatečný prostor pro zvládnutí cizího jazyka, resp. cizích jazyků na úrovni odpovídající požadavkům maturitní zkoušky.

Matematické kompetence nad povinný rámec jsou vytvářeny ve 4. ročníku ve výběrovém předmětu (seminář z matematiky).

Rozvoj kompetencí využívat prostředky informačních technologií nad povinný rámec je zajišťován ve výběrovém předmětu seminář z informačních technologií.

Vzdělávání je v průběhu studia masivně podporováno prostředky informačních a komunikačních technologií. Kromě výuky předmětů informatika, písemná a elektronická komunikace a výběrového předmětu seminář z informačních technologií, jejichž náplň s počítači bezprostředně souvisí, jsou i další předměty, ve kterých jsou počítače při výuce používány, např. seminář z účetnictví, seminář z ekonomiky, projekty v ekonomice. Řada předmětů je též podporována různými multimediálními programy nebo prací na Internetu. Jde především o výuku cizích jazyků, zeměpisu, ekonomiky a dalších. Cílem výuky v těchto předmětech je mimo jiné prohloubit dovednost pracovat s počítači, vyhledávat, třdit a zpracovávat informace z moderních zdrojů.

Žáci získávají znalosti přírodních zákonů a jevů, poznatky z psychologie osobnosti, historie, přehled v oblasti geografie, též praktické odborné znalosti z oblasti ekonomické, vědomosti z obecných ekonomických disciplín plnících přípravou funkci k předpokládanému vysokoškolskému studiu.

V učebním plánu je posílena všeobecná složka vzdělání: jazykové vzdělávání probíhá v předmětu český jazyk a literatura a ve výuce dvou cizích jazyků, matematické vzdělávání v předmětu matematika a výběrovém předmětu seminář z matematiky, přírodovědné vzdělávání v předmětech fyzika, chemie, biologie a zeměpis, společenské vzdělávání v předmětech dějepis, základy společenských věd, dějepisný seminář a seminář ze společenských věd.

Odborné vzdělávání se realizuje v předmětech ekonomika, účetnictví, právo, informatika, písemná a elektronická komunikace; též ve výběrových předmětech seminář z ekonomiky, seminář z účetnictví, projekty v ekonomice a seminář z informačních technologií.

Metody, které vedou k dosažení cíle vzdělání a k získání nezbytných kompetencí žáků, jsou různorodé. Převažují metody aktivizující, kterými je žák nucen při získávání vědomostí a dovedností vyvinout vlastní úsilí. Metody pasivní, kdy žák pouze přijímá hotové poznatky, jsou chápány jako doplňkové.

Důraz je kladen na týmovou práci, na odpovědnost, čestnost, důslednost, pracovitost a podnikavost, na schopnost spolupodílet se na vytváření dobrých mezilidských vztahů.

Výuka je vhodně doplňována samostatnými pracemi žáků formou referátů, které bývají mnohdy spojeny s vlastní prezentací.

Výchova k občanským a klíčovým kompetencím je realizována ve výuce jednotlivých předmětů tak, aby byla v souladu s obsahem vzdělávání a na žáky působila přirozeně, odstupňovaně podle jejich věku a navazovala na předchozí stupeň rozvoje.

Podobným způsobem jsou začleněna i průřezová témata, která se vážou k obsahu jednotlivých předmětů a přirozeným způsobem ho rozvíjejí.

Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni žáků, zkušenostech pedagogů, nových poznacích pedagogické vědy a reakci sociálních partnerů.

V učebním plánu je do 3. ročníku zařazen předmět odborná praxe v rozsahu 4 týdnů.

3.3 Realizace praktického vyučování

Praktické vyučování je realizováno formou odborné praxe, která je zařazena do 3. ročníku v rozsahu 4 týdnů. Praxe probíhá na pracovištích firem a organizací v regionu.

V rámci praxe žáci rozvíjejí především komunikační kompetence, též kompetence k pracovnímu uplatnění.

K nejčastějším činnostem vykonávaným v rámci odborné praxe patří:

- vyřizování podnikové korespondence
- komunikace se zákazníky
- práce s podnikovým softwarem (zejména vkládání dat)
- archivace a skartace
- kontrola údajů v podnikových dokumentech
- zařazování dokladů do podnikové databáze resp. složek
- obsluha výpočetní a ostatní multimediální techniky

Praxe umožňuje žákům propojit teoretické poznatky získané ve škole s realitou, aplikovat poznatky z odborných ekonomických předmětů v podmínkách praxe.

S firmami a organizacemi, ve kterých žáci konají praxi, je uzavírána smlouva o zabezpečení odborné praxe. Firma se v rámci této smlouvy zavazuje, že zajistí dohled nad žáky po stránce pracovní, organizační a výchovné; hrubé nedostatky ihned nahlásí škole; provedou proškolení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a tuto bezpečnost zajistí a zodpovídají za ni v rozsahu podle zákoníku práce; činnost žáků zhodnotí. Škola se zavazuje, že organizačně připraví praxi žáků, zajistí pedagogický dozor; který provádí kontrolu žáka na praxi a spolupracuje s pověřeným pracovníkem při odstranění případných nedostatků.

Po skončení praxe pověřený pracovník provede hodnocení žáka. Posoudí jeho vztah ke spolupracovníkům, pracovní morálku, docházku na pracoviště, iniciativní přístup k práci, úroveň teoretických znalostí, schopnost využívat teoretické znalosti v praxi, posoudí zájem žáka o odbornou problematiku, též přínos žáka pro chod úseku či oddělení, ve kterém žák pracoval.

Formou propojení teoretické výuky s praxí jsou webové stránky z praxe, které žáci vytvářejí a po návratu z praxe odevzdávají vyučujícímu informačních a komunikačních technologií. V nich uvedou údaje o sobě; o firmě, ve které konali praxi (název a hlavní zaměření této firmy, náplň práce v době praxe, využití SW a HW v této firmě, informací o tom, s čím se v oblasti výpočetní techniky setkali, jaký software používali). Se souhlasem zaměstnavatele obsahují webové stránky též ilustrační obrázky.

3.4 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem, který v této oblasti vychází z § 69 školského zákona a §§ 3 a 4 vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání, v platném znění.

K hodnocení výsledků vzdělávání se využívá tradiční pětistupňové škály, kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem. Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáků s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Přirozenou součástí hodnocení je rozvoj sebehodnocení. V hodnocení výsledků vzdělávání je posuzována úroveň dosažení cílů středního vzdělávání tak, jak jsou uvedeny ve školském zákoně a dalších souvisejících normách. Hodnocení je veřejné a učitel známku vždy zdůvodní, žáci mají právo se ke známce vyjádřit.

Klasifikační řád školy je k nahlédnutí na webových stránkách školy.

4 Učební plán

Škola		Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Mladá Boleslav, T. G. Masaryka 14				
Kód a název RVP		78-42-M/02 Ekonomické lyceum				
Název ŠVP		Ekonomické lyceum				
Kategorie a názvy vyučovacích předmětů		Počet týdenních vyučovacích hodin				Celkem
		1.	2.	3.	4.	
		celkem / z toho děleno	celkem / z toho děleno	celkem / z toho děleno	celkem / z toho děleno	celkem / z toho děleno
A. Povinné vyučovací předměty		30	33	33	33	129
a) Základní		30	33	29	25	117
Český jazyk a literatura (vč. estetické výchovy)	CJL	4 / 1	3 / 1	3 / 1	3 / 3	13 / 6
Anglický jazyk	ANJ	3 / 3	3 / 3	4 / 4	4 / 4	14 / 14
Druhý cizí jazyk	DCJ	3 / 3	3 / 3	3 / 3	3 / 3	12 / 12
Matematika	MAT	3 / 0	4 / 0	4 / 2	3 / 3	14 / 5
Dějepis	DEJ	2 / 0	2 / 0	2 / 0	x	6 / 0
Základy společenských věd	ZSV	x	x	2 / 0	2 / 0	4 / 0
Tělesná výchova	TEV	2 / 2	2 / 2	2 / 2	2 / 2	8 / 8
Zeměpis	ZEM	2 / 0	2 / 0	x	x	4 / 0
Fyzika	FYZ	3 / 0	x	x	x	3 / 0
Chemie	CHE	x	3 / 0	x	x	3 / 0
Biologie	BIO	2 / 0	2 / 0	x	x	4 / 0
Informatika	IKT	2 / 2	2 / 2	2 / 2	1 / 1	7 / 7
Písemná a elektronická komunikace	PEKO	2 / 0	2 / 0	x	x	4 / 0
Ekonomika	EKO	2 / 2	2 / 2	3 / 3	3 / 3	10 / 10
Právo	PRA	x	x	2 / 0	2 / 0	4 / 0
Účetnictví	UCE	x	3 / 3	2 / 2	2 / 2	7 / 7
b) Výběrové		x	x	4	8	12
Konverzace v cizím jazyce	KCJ	x	x	2 / 2	2 / 2	4 / 4
Seminář z matematiky	SEM	x	x	x	2 / 0	2 / 0
Seminář z informatiky	SEI	x	x	x	2 / 0	2 / 0
Seminář z ekonomiky	SEK	x	x	x	2 / 0	2 / 0
Seminář z účetnictví	SUC	x	x	2 / 0	2 / 0	4 / 0
Dějepisný seminář	DJS	x	x	x	2 / 0	2 / 0
Seminář ze společenských věd	SVS	x	x	2 / 0	2 / 0	4 / 0
Daně a projekty v ekonomice	PRO	x	x	x	2 / 0	2 / 0
Odborná praxe				4 týdny		4 týdny
Sportovní výcvikový kurz		1 týden	1 týden			2 týdny

* Ruský jazyk, španělský jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk

Poznámky k učebnímu plánu

Východiskem pro tvorbu učebních plánů ŠVP je rámcový vzdělávací program oboru vzdělání Ekonomické lyceum.

Povinné předměty zahrnují vzdělávací oblasti a obsahové okruhy RVP.

Mezi předměty, které v rámci ŠVP jsou nad rámec stanovený RVP, patří: konverzace v cizím jazyce, seminář z matematiky, seminář z informačních technologií, seminář z ekonomiky, seminář z účetnictví, dějepisný seminář, seminář ze společenských věd, projekty v ekonomice.

Výběrové předměty jsou předměty povinně volitelné. Od 3. ročníku se dále rozvíjejí jazykové kompetence v předmětu konverzace v anglickém jazyce. Ve 3. ročníku volí žáci z nabídky výběrových předmětů seminář z účetnictví nebo seminář ze společenských věd, ve 4. ročníku žáci, kteří ve 3. ročníku zvolili seminář z účetnictví, rozšiřují odborné kompetence z ekonomiky v navazujícím předmětu seminář z ekonomiky; žáci, kteří ve 3. ročníku zvolili seminář ze společenských věd, rozšiřují kompetence v navazujícím předmětu dějepisný seminář; další volbou rozvíjejí matematické kompetence, nebo kompetence z informačních technologií nebo odborné kompetence, volí tedy mezi seminářem z matematiky, seminářem z informačních technologií a projekty v ekonomice.

Přírodovědné vzdělávání vychází z varianty A fyzikální složky a z varianty A chemické složky v RVP.

O minimálním počtu žáků ve volitelném předmětu rozhoduje ředitel školy podle hlediska hospodárnosti a podle možnosti školy. Maximální počet žáků je omezen charakterem předmětu.

Závaznými povinnými aktivitami je absolvování odborné praxe ve 3. ročníku, v průběhu 4. ročníku pak absolvování prezentací (prezentace vlastního životopisu, v termínu stanoveném v plánu práce školy).

Do 1. ročníku je zařazen lyžařský výcvikový kurz v rozsahu 1 týdne, do 2. ročníku sportovně-turistický kurz též v rozsahu 1 týdne.

Odborná praxe je zařazena do 3. ročníku. Uskutečňuje se v rozsahu 4 týdnů na pracovištích firem a organizací v regionu.

Přehled využití týdnů v období září – červen

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	34	34	34	30
Sportovní výcvikový kurz	1	1	-	-
Odborná praxe	-	-	4	-
Maturitní zkouška	-	-	-	4
Časová rezerva	5	5	2	3
Celkem	40	40	40	37

Průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Člověk a digitální svět

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o formování občanské gramotnosti žáků.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním.

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence (komunikační, personální a sociální, kompetence k řešení problému a k práci s informacemi).

Žáci jsou vedeni k tomu, aby

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku

- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení
- byli ochotní se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství
- stát, politický systém, politika, soudobý svět
- masová média
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život

Těžiště realizace průřezového tématu Občan v demokratické společnosti je:

- v důsledně prováděné etické výchově vedoucí k občanským ctnostem, ke skutečnému lidství a dobré morálce
- ve vytvoření demokratického klimatu školy
- v cílevědomém úsilí o dobré znalosti a dovednosti žáků, které jsou nezbytné pro odpovědné občanské a jiné rozhodování a jednání; většinu těchto znalostí a dovedností žáci získají v základech společenských věd a dějepisu
- v promyšleném a funkčním používání strategií výuky, např. používání aktivizujících metod a forem práce ve výuce, jako je problémové a projektové učení, použití diskusních a simulačních metod
- v rozvržení prvků průřezového tématu nejen do výuky (konkrétní formy realizace jsou uvedeny v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů), ale i mimo ni (návštěvy výstav, kulturních akcí)

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace tohoto průřezového tématu je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí
- pochopili odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- usilovali o ochranu přírody
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Přínos průřezového tématu Člověk a životní prostředí je ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení

- formativní, zaměřené především na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, obhajovat řešení problematiky životního prostředí

Průřezové téma Člověk a životní prostředí je začleněno především do přírodovědného vzdělávání, dále do společenskovedního a estetického vzdělávání, též vzdělávání pro zdraví, promítá se i v odborné složce vzdělání.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí je realizováno nejen v rámci výuky (konkrétní formy realizace jsou uvedeny v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů), ale i mimo ni (v rámci žákovských projektů, tříděním odpadu ve škole, správným nakládáním s odpady).

Člověk a svět práce

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou úspěšně se prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce přispívá k rozvoji následujících obecných kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací
- komunikační dovednosti a sebe prezentace
- otevřenost vůči celoživotnímu učení

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti

Obsah tématu lze rozdělit do následujících tematických okruhů:

Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanového plánu

Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace

- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce

Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele

Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce

Jednotlivé obsahové celky průřezového tématu jsou začleněny do odpovídajících vyučovacích předmětů.

Do 4. ročníku je zařazena simulace přijímacího pohovoru (prezentace vlastního životopisu), jejímž cílem je pomoci absolventům uplatnit se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Charakteristika tématu

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití, tzn.

- vyhledávat příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápat význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života
- kriticky posuzovat vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovat příležitosti a rizika a snažit se rizika minimalizovat
- běžně a samozřejmě využívat vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb, digitální technologie a způsob jejich použití nastavovat a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářet a spravovat své digitální identity; aktivně pečovat o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný
- chránit sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránit digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovat vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby
- přizpůsobovat organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu
- sdílet prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používat digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí
- získávat data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používat různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotit, posuzovat jejich spolehlivost a úplnost

Přínos tématu k naplňování cílů

Cílem průřezového tématu Člověk a digitální svět je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání, vytvořit kompetence žáků využívat prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi.

Obsah tématu a jeho realizace

Průřezová témata jsou realizována jak v rámci jednotlivých předmětů (je uvedeno v učebních osnovách jednotlivých předmětů), tak i mimo tento rámec. Příkladem jsou žákovské prezentace zařazené do 4. ročníku.

Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky, a to jak v předmětech informatika, tak i v celé řadě povinných vyučovacích předmětů, jako je písemná a elektronická komunikace, seminář z účetnictví, též v rámci výběrových předmětů seminář z informatiky, daně a projekty v ekonomice.

Těžiště výuky je v provádění praktických úkolů, které jsou realizovány formou cvičení, samostatných prací, projektů a testů. Projektový přístup je uplatněn ve výběrovém předmětu ekonomický seminář, ve kterém žáci 4. ročníku zpracovávají projekt podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet.

Použití digitálních technologií ve vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Využívání digitálních technologií je nutno přizpůsobit individuálním potřebám žáka.

Srovnání počtu vyučovacích hodin za studium

Škola	Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Mladá Boleslav, příspěvková organizace				
Kód a název RVP	78-42-M/02 Ekonomické lyceum				
Název ŠVP	Ekonomické lyceum				
RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyuč. hodin za studium		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium	
	Týden	Celkem		Týden	Celkem
Jazykové vzdělávání:	27	864	Český jazyk a literatura	6	198
Český jazyk	6	192	Anglický jazyk	13,75	453
Cizí jazyky	21	672	2. cizí jazyk	11,75	388
Společenskovědní vzdělávání	10	320	Dějepis	6	204
			Základy společenských věd	3	124
			Právo	3	68
			Ekonomika	0,5	17
Přírodovědné vzdělávání	10	320	Fyzika	3	102
			Chemie	3	102
			Biologie	4	136
			Zeměpis	3	102
Matematické vzdělávání	12	384	Matematika	14	464
			Ekonomika	0,25	9
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk a literatura	7	232
			Základy společenských věd	1	34
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	264
			Lyžařský výcvikový kurz	X	
			Sportovní kurz	X	
Vzdělávání v digitálních technologiích	10	320	Informatika	7	234
			Písemná a elektronická komunikace	3,75	127
Podnikání, vstupy a výstupy hlavní činnosti, řízení, marketing, prodej	6	192	Ekonomika	3,25	106
			Účetnictví	2	64
			Cizí jazyky	0,5	15
			Písemná a elektronická komunikace	0,25	9
Finance, daně, finanční trh	9	288	Ekonomika	3	98
			Účetnictví	5	166
			Právo	1	30
Tržní ekonomika, národní a světová ekonomika	4	128	Ekonomika	3	98
			Zeměpis	1	34
Disponibilní hodiny	27	864	Volitelné předměty	12	376
Celkem	128	4096		129	4254

Odborná praxe		Odborná praxe	4 týdny
Kurzy	0 týdnů	Kurzy	2 týdny

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

Název vyučovacího předmětu	Český jazyk a literatura
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	430 (13)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět se významným způsobem podílí na formování kultivované žákovské osobnosti, rozvíjí komplexní znalost českého jazyka jako nástroje funkčně diferencované komunikace, vytváří strukturovaný soubor literárněhistorických a literárněteoretických vědomostí a dovedností. V obecné rovině je jeho cílem zejména:

- rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je využívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí
- podílet se jazykovým vzděláváním na rozvoji sociálních kompetencí žáků
- naučit žáky využívat jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovat se srozumitelně a souvisle, formulovat a obhajovat své názory
- naučit žáky rozpoznávat specifika jednotlivých funkčních stylů, dobře porozumět čtenému textu a použitým stylovým prostředkům
- naučit žáky uplatňovat český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace
- upevňovat schopnost nacházet vhodné informace a vzhledem k vyčtenému cíli s nimi adekvátně pracovat
- v souvislosti s analýzou a interpretací literárních děl se podílet na zrání hodnotové orientace žákovských osobností, na utváření pozitivních postojů občanských, etických i estetických
- vést žáky k funkční a mediální gramotnosti
- naučit žáky využívat médií pro získání informací a naučit se kritickému přístupu k informacím a předávat je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele
- poskytnout žákům ucelené vzdělání v oblasti vývoje národní literatury na pozadí vývoje literatury světové, a to s přihlédnutím k vývoji jiných uměleckých oblastí, zejména výtvarného umění a hudby
- pěstovat dovednost nacházet souvislosti mezi literárním a společenským vývojem
- vést žáky k pochopení struktury literárního díla i prostředků jeho výstavby a působivosti v oblasti jednotlivých literárních žánrů
- vést žáky k aktivnímu čtenářství
- prohlubovat základy jazykovědného vzdělání
- upevňovat úctu k mateřskému jazyku
- naučit žáky chápat význam kultury osobního projevu pro společenskou a pracovní uplatnění

Charakteristika učiva

- základní vývojové okruhy naší i světové literatury v kontextu historických a historicko-kulturních souvislostí
- literárněteoretický základ
- základní poznatky gramatických disciplín
- praktická stylistika a komunikace
- základy rétoriky
- základy informační výchovy, práce s médii

- obecné poznatky o jazyce
- systém jazyků, obecná charakteristika češtiny a její vývoj
- komplexní práce s textem

Pojetí výuky

Předmět má v průběhu studia k dispozici 13 hodin v následujícím rozvržení:

Ročník	Literatura	Jazyk a styl
1.	2	2 (1)
2.	2	1 (1)
3.	2	1 (1)
4.	2 (2)	1 (1)

Metody a formy práce

Metody a formy práce se liší podle disciplíny, která se v konkrétní hodině realizuje (od literární historie přes mluvnická témata až ke stylistice), základní metodou je výklad pedagoga - na něj navazuje škála jiných činností a forem:

- diskuse nad problémem
- společný rozbor a výklad literárních textů (i textů z jiných stylových rovin)
- analytická a interpretační práce individuální i ve skupině
- samostatná domácí práce individuální i skupinová
- aplikace didaktické techniky (PC, video, DVD, dataprojektor, interaktivní tabule)
- realizace žákovských projektů
- samostatný umělecký přednes žáků
- pokusy o vlastní literární tvorbu
- návštěva divadelních a filmových představení
- exkurze do knihovny, galerií, významných historických objektů
- diktáty, doplňovací a korekční pravopisná cvičení
- mluvnická a stylizační cvičení
- mluvní a řečnická cvičení
- slohové práce
- příprava na různé typy soutěží

Hodnocení výsledků žáků

Základním kritériem hodnocení v předmětu český jazyk a literatura je míra porozumění a znalosti obsahu tematických celků a jazyková kultura, s níž je žákovský projev - mluvený i psaný - realizován. Celkové hodnocení je výsledkem aplikace různých forem prověřování:

- ústní zkoušení individuální i frontální
- písemné testy společné i individuální
- cvičné a kontrolní slohové práce
- přednes referátu
- individuální i skupinová prezentace výsledků samostatných prací a projektů

Hodnocení učitelem je doplňováno sebehodnocením klasifikovaného žáka i hodnoceními spolužáků.

Díličí kritéria hodnocení vyplývají z oblasti klíčových kompetencí a z klasifikačního řádu školy.

Rozvoj klíčových kompetencí

Komunikační kompetence

- vyjadřovat se v souladu se zásadami jazykové a společenské kultury, vhodně se prezentovat (zejména při kontrole vědomostí a dovedností, v rámci nejrůznějších žákovských vystoupení i při mimoškolních akcích)
- vhodně formulovat, argumentovat a účinně obhajovat své názory a postoje (zejména v rámci interpretace uměleckého textu, stylistických cvičení a slohových prací)

- ovládat techniku mluveného slova, umět klást otázky a vhodně formulovat odpovědi
- využívat emocionální a emotivní stránky mluveného slova, umět vyjádřit neutrální, pozitivní a negativní postoje
- aktivně se účastnit diskuse (probíhají v literární i jazykové složce předmětu)
- písemně zachycovat podstatné myšlenky z písemného i ústního projevu (při samostatné práci s učebnicí, při výkladu vyučujícího i při žákovských referátech)
- rozebrat a interpretovat text, vystihnout jeho charakteristické znaky, postihnout rozdíly mezi různými druhy textů (průběžná práce s uměleckými texty v čítance, texty v jazykových učebnicích)

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly (samostatná školní či domácí práce s učebnicemi, jazykové rozbor, slohové práce)
- efektivně se učit a řešit problémy, objektivně vyhodnocovat své výsledky, adekvátně reagovat na hodnocení jinými lidmi, přijímat rady i kritiku (u příležitosti hodnocení samostatných a kontrolních prací učitelem a spolužáky, při rozboru písemných testů a ústních zkoušek)
- samostatně zvažovat názory, postoje a chování jiných lidí, nepřijímat předsudky a stereotypy v přístupu k druhým, přispívat k vytváření harmonických mezilidských vztahů (skupinové řešení projektů, týmová práce, např. v rámci exkurzí)

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uznávat tradice a hodnoty svého národa (osvojení národní literatury jako zrcadla národního života), rozumět souvislostem národní kultury s evropským a světovým vývojem (komparativní hledisko je součástí literární výuky)
- utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě a ochraně
- uplatňovat ve svém životním stylu estetická kritéria
- chápat umění jako specifickou výpověď o skutečnosti
- chápat význam umění pro člověka
- přistupovat s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
- získat přehled o kulturním dění
- uvědomovat si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury, mít k nim pozitivní vztah (prostřednictvím znalostí regionálních autorů, národní literatury i literární tvorby jiných národů, přínosem jsou i exkurze - místní či do institucí celonárodního významu - Národní galerie aj.)

Kompetence k učení a řešení problémů

- řešit pracovní problémy a úkoly samostatně, uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace (informatická výchova v 1. ročníku i průběžně), být čtenářsky gramotný (v oblasti beletrie, odborné literatury i publicistických textů)
- využívat k učení různé informační zdroje, umět posoudit jejich spolehlivost a vhodnost, a to zejména v oblasti internetu (diferenciace mezi informačními servery, webovými stránkami)
- nacházet prostředky a způsoby adekvátní ke splnění požadovaných aktivit (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) a využívat dosavadních poznatků a zkušeností

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k osobnímu profesnímu růstu, v souvislosti s tím si uvědomovat nutnost celoživotního vzdělávání
- umět přirozeně a účinně komunikovat s eventuálními zaměstnavateli - prostřednictvím samostatných vystoupení při prezentacích výsledků školní i domácí práce

Kompetence využívat prostředky informačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

- využívat základní a aplikační programové vybavení (zejména v domácím vypracovávání samostatných úkolů)
- využívat základní prostředky elektronické komunikace (korespondence s učitelem i spolužáky v rámci skupinového řešení úkolů, korekcí a opravy písemných prací)
- vhodné využití možností internetu – kriticky přistupovat k informacím z internetových zdrojů, ověřovat jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů,...)
- samostatně vyhledávat, porovnávat a vyhodnocovat mediální, odborné a jiné informace

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- úcta k demokratickým principům a humanistickým hodnotám (téma se prolíná literárním učivem zejména od literárních směrů 19. století, výrazně je dotčeno v charakterizaci tzv. demokratického proudu české prózy)
- rozvíjení komunikativních a personálních kompetencí a dovednost jednat s lidmi - na základě přiměřeného sebevědomí, respektu k druhým a tolerance k nim (v rámci mluvních cvičení, čtenářských diskusí a diskusí nad aktuálními kulturními a společenskými problémy)
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi (příprava referátů a prezentací)
- orientace v médiích masové komunikace, diferencované kritické hodnocení jejich vlivu a významu (v rámci slohového učiva o publicistickém stylu)
- obrana proti manipulaci (učivo o stylu reklamy, oblast řečnických projevů)

Člověk a životní prostředí

- úcta k hodnotám přírodního prostředí i k hodnotám vytvořeným člověkem (preromantismus a romantismus, vedle učiva o základních literárních dílech i učivo o hudební a výtvarné tvorbě)
- estetické, citové a etické vazby mezi člověkem a přírodou (lidová tvorba, klasická přírodní lyrika v dílech našich a světových autorů)
- orientace na postoje, jež v individuálním i obecném působení přispívají k udržitelnému rozvoji (prostřednictvím děl moderní literatury zaměřených proti konzumnímu životnímu stylu)

Člověk a svět práce

- motivace k uvědomění si odpovědnosti za vlastní život a dosažené vzdělání ve vztahu k profesní kariéře
- komunikační přirozenost a jistota při jednáních s potenciálními zaměstnavateli a při důležitých jednáních vůbec (zejména v rámci teorie komunikace - komunikační situace a strategie)
- význam osobní prezentace pracovníka jako prezentace obrazu firmy či organizace (mluvní cvičení, administrativní styl)

Člověk a digitální svět

- internet jako prostředek komunikace a vzdělání
- schopnost využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce
- schopnost při tvořivých činnostech využít potenciál, který nabízejí digitální média, a uplatňování estetických kritérií při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby
- schopnost vnímat postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu

Mezipředmětové vztahy

- dějepis
- základy společenských věd
- dějepisný seminář
- seminář ze společenských věd
- písemná a elektronická komunikace
- informatika
- hospodářský zeměpis

Realizace odborných kompetencí

Český jazyk a literatura – 1. ročník

Literatura

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák	Kultura, umění a literatura	6

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním pojmům a diferencuje mezi nimi - orientuje se ve struktuře kulturních institucí - má pozitivní vztah ke kulturnímu dědictví a rozvíjení kulturních potřeb - umí uplatnit základní literárně teoretické znalosti při rozboru a žánrovém zařazení uměleckého textu - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - má přehled o folklóru a jeho formách - orientuje se v základních vývojových etapách světové, evropské i české literární historie - rozlišuje jednotlivé umělecké slohy podle charakteristických znaků, umí je periodizovat, zná jejich významné představitele a základní díla - typická díla dovede zařadit do jednotlivých uměleckých směrů a období - umí posoudit význam daného autora či díla pro dobu vzniku i pro přítomnost - formuluje vlastní prožitky z uměleckého díla (literatura, film, hudba, výtvarné umění) - samostatně vyhledá informace související s příslušným uměleckým dílem v dané oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezení základních pojmů - kulturní instituce v ČR a v regionu - ochrana a využívání kulturních hodnot 	
	Charakteristika literární vědy a základy poetiky	4
	Lidové umění a ústní lidová slovesnost	2
	Literatura starověku	12
	<ul style="list-style-type: none"> - literatura staroorientálních států - antická literatura - bible 	
	Literatura raného středověku	5
	<ul style="list-style-type: none"> - křesťanské texty - rytířská a dvorská literatura a kultura Evropy - románský styl 	
	Literární vývoj na našem území – do 13. století	7
	Literatura vrcholného a pozdního středověku	8
	<ul style="list-style-type: none"> - literatura lucemburského období - husitství a kultura - gotický styl 	
Humanismus a renesance	12	
<ul style="list-style-type: none"> - evropské literatury - česká literatura - J. A. Komenský 		
Baroko a období protireformace	6	
Klasicismus, osvícenství, preromantismus	6	

Český jazyk a literatura – 2. ročník

Literatura

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v charakteristice základních uměleckých směrů 19. století, zná jejich hlavní představitele a stěžejní díla - při analýze uměleckých textů uplatňuje vědomosti z literární teorie a poetiky - interpretuje umělecké texty, je schopen o nich diskutovat - dovede rozpoznat charakteristické rysy různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - vyjadřuje vlastní prožitky z uměleckých děl - zařazuje typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a historických období - samostatně vyhledá informace související s příslušným uměleckým dílem v dané oblasti 	Romantismus v evropských literaturách	10
	České národní obrození	8
	Romantismus v české literatuře	6
	Generace roku 1848	7
	<ul style="list-style-type: none"> - K. Havlíček Borovský - B. Němcová 	
	Literární skupiny 2. poloviny 19. století	13
	<ul style="list-style-type: none"> - májovci - ruchovci - lumírovci 	
	Kritický realismus a naturalismus ve světové literatuře	
Kritický realismus a naturalismus v české literatuře	12	

Český jazyk a literatura – 3. ročník

Literatura

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zná základní umělecké směry a skupiny, nachází souvislosti mezi vývojem umění a společností, umí zařadit významné osobnosti, zná jejich stěžejní díla - při rozboru literárních děl uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky - postihuje charakteristické znaky různých literárních textů, uvědomuje si příznačné rozdíly mezi nimi - čte uměleckou literaturu, vykládá literární texty, diskutuje o nich - je schopen samostatně vyjádřit vlastní prožitek uměleckého díla - typická díla zařazuje do jednotlivých uměleckých směrů a období - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - samostatně rozeznává projevy kýče a nevkusů v umělecké i mimoumělecké oblasti - spojuje estetická kritéria s životní každodenností 	Světová moderní poezie 19. století <ul style="list-style-type: none"> - E. A. Poe - prokletí básníci 	4
	Moderní umělecké směry na přelomu 19. a 20. století <ul style="list-style-type: none"> - Česká moderna - anarchističtí buřiči - P. Bezruč 	8
	Avantgardní umělecké směry <ul style="list-style-type: none"> - výtvarné umění - významné osobnosti světové poezie 	6
	Světová próza 1. poloviny 20. století <ul style="list-style-type: none"> - hlavní představitelé francouzské, německé, ruské a anglické a americké prózy - moderní próza: M. Proust, J. Joyce, - F. Kafka 	20
	Dramatické umění ve světě v 1. polovině 20. století	3
	Česká literatura meziválečného období <ul style="list-style-type: none"> - poezie - próza - drama 	21
	Estetika každodennosti <ul style="list-style-type: none"> - umění a kýč - vkus a nevkus - estetické a funkční normy při realizaci předmětů denního užívání, design - kultura bydlení a odívání 	6

Český jazyk a literatura – 4. ročník

Literatura

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zná základní umělecké směry a skupiny daného období, hlavní představitele a základní díla - při rozboru textů uplatňuje poznatky z literární teorie a poetiky - umí vystihnout charakteristické znaky literárních textů, diferencuje mezi nimi - čte uměleckou literaturu, interpretuje literární texty, je schopen o nich diskutovat 	Česká literatura v období okupace	4
	Významné umělecké směry a generační hnutí ve světové kultuře v 2. polovině 20. století	10
	Světová próza <ul style="list-style-type: none"> - americká - anglická - francouzská - v německy mluvících zemích - ruská a sovětská 	10

<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje vlastní prožitky z literárních děl - zkouší vlastní literární tvorbu - umí zařadit typická umělecká díla do jednotlivých uměleckých směrů a období - má přehled o nabídce kulturních institucí - orientuje se v kulturním dění v regionu - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi 	Divadlo a film ve světové kultuře v 2. polovině 20. století	4
	Česká literatura 1945 - 1970	13
	Období normalizace	10
	Česká literatura po roce 1989	4
	České divadlo, film a televize v 2. polovině 20. století	5

Český jazyk a literatura – 1. ročník

Český jazyk

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe podstatu jazyka, jeho znakový a systémový charakter - umí kategorizovat jednotlivé evropské jazyky - rozlišuje varianty spisovného jazyka i útvary nespisovné češtiny, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - zná typy knihoven a jejich možnosti pro získávání informací - kriticky rozlišuje informace z různých zdrojů a samostatně je zpracovává - rozumí pojmům anotace, rešerše, resumé a umí je vypracovat - správně používá citace a bibliografické údaje, bibliografické údaje zaznamenává podle státní normy, dodržuje autorská práva - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - využívá různé příručky pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě - rozumí principům českého pravopisu, jeho znalosti uplatňuje v písemných projevech - rozlišuje způsoby tvoření slov, provádí jednoduchý slohotvorný rozbor - umí vhodně volit jazykové i mimojazykové prostředky (podle konkrétní komunikační situace i podle funkce a cíle projevu) včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - zná zásady etikety při styku s veřejností, umí uplatnit prvky asertivity - prakticky uplatňuje jednotlivé slohové postupy, diferencuje v oblasti funkčních stylů, 	Obecné výklady o jazyce - řeč a jazyk	3
	Charakteristika evropských jazyků a postavení češtiny mezi nimi	3
	Útvary národního jazyka	3
	Úvod do infromatické výchovy	4
	- služby knihoven - využití periodik, Internetu aj.	
	Získávání a zpracování informací z textu	8
	- druhy a žánry textu, různé typy příruček - techniky a druhy čtení - orientace v textu, jeho sémantický, kompoziční a stylový rozbor - excerpta, teze, konspekt, osnova - marginálie, resumé	
	Principy českého pravopisu	4
	Tvoření slov	7
	Slovní zásoba, její rozvrstvení (zejména stylové) a obohacování	8
	Teorie komunikace	6
	- komunikační situace - komunikační strategie	
	Obecné poučení o slohu, slohotvorní činitelé	3
	Projevy prostě sdělovací, osobní dopis, krátké informační útvary	5
Vypravování a popis	10	
Slohové práce	4	

<p>rozpoznává je v psaném i mluveném projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže posoudit výběr a uplatnění jazykových prostředků v informačních útvarech v médiích, sám jednoduché útvary vytváří - umí napsat přirozený osobní dopis - je schopen napsat popis a charakteristiku a transponovat je do různých funkčních stylů 		
--	--	--

Český jazyk a literatura – 2. ročník

Český jazyk

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slovní druhy, umí je charakterizovat - správně používá slovní tvary a konstrukce - je schopen určit mluvnické významy - rozumí vývojovým tendencím morfologie - respektuje vliv obecně platných slohotvorných činitelů na konkrétní podobu jazykového projevu - rozumí hláskoslovnému systému jazyka a prostředkům zvukové organizace výpovědi - diferencuje v oblasti spisovné a nespisovné výslovnosti, řídí se zásadami spisovné výslovnosti - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - je schopen veřejného řečnického vystoupení - umí argumentovat, obhajovat své názory a věcně polemizovat - sestaví základní útvary administrativního stylu, umí je adekvátně formálně a graficky upravit - je schopen napsat charakteristiku v oblasti různých funkčních stylů 	<p>Tvarosloví - gramatické tvary a konstrukce, jejich sémantické funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - gramatické kategorie - vývojové tendence 	10	
	<p>Vyjadřování přímé a zprostředkované technickými prostředky, monologické a dialogické, formální a neformální, připravené a nepřipravené</p>		3
	<p>Zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní poznatky z fonetiky češtiny, technika mluveného slova - krátké mluvené projevy - mluvený referát 		7
	<p>Administrativní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - žádost - životopis - zápis z porady - inzerát a odpověď na něj - specifika grafické a formální úpravy 		6
	<p>Charakteristika</p>		4
	<p>Slohové práce</p>		4

Český jazyk a literatura – 3. ročník

Český jazyk

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná druhy větných členů, vět vedlejších, souřadných poměrů - rozeznává věty jednočlenné a dvojčlenné, druhy souvětí - charakterizuje věty podle postoje mluvčího - uplatňuje znalosti syntaxe ve vlastním vyjadřování, umí se vyvarovat základních 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpověď a věta - větné členy - druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska - souvětí - stavba a tvorba komunikátu - nepravidelnosti větné stavby 	12

<p>nedostatků ve větěném členění</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí výstavbě textu a ovládá její zásady - zná základní znaky odborného stylu - orientuje se v jeho jednotlivých útvarech - respektuje požadavky odborného stylu při sestavování vlastních slohových útvarů v jeho rámci - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - zná a na konkrétním textu rozeznává znaky publicistického stylu - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace - - rozumí průnikům publicistických prvků do oblasti literatury faktu a beletrie - umí sestavit jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka,...) - orientuje se v prostředcích reklamy, dovede posoudit jejich vhodnost z hlediska jazykového, estetického a etického - na příkladech doloží druhy mediálních produktů - uvede základní média působící v regionu - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost - správně uplatňuje stylistická hlediska při transformaci do jiné stylové oblasti i jiného slohového útvaru 	<p>Odborný styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy prakticky odborné a odborné - návod k činnosti, výklad - úvaha 	6
	<p>Publicistický styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky a útvary publicistického stylu - srovnání s literaturou faktu a s uměleckou literaturou 	6
	<p>Styl reklamy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové i mimojazykové prostředky - funkce, vliv reklamy a etické souvislosti 	2
	<p>Zpětná reprodukce textu a jeho transformace do jiné podoby</p>	4
	<p>Slohové práce</p>	4

Český jazyk a literatura – 4. ročník

Český jazyk

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná teorie vzniku a vývoje jazyků - charakterizuje základní vývojové proměny spisovné češtiny - umí vysvětlit vývojové tendence současného jazyka - chápe vztah mezi normou a kodifikací - rozlišuje varianty spisovné češtiny a dovede rozeznat prostředky jeho nespisovných vrstev - rozumí předmětu zkoumání v oblasti 	<p>Obecné výklady o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj jazyků - vývoj spisovné češtiny - vývojové tendence současné spisovné češtiny - norma a kodifikace - územní a sociální diferenciacce češtiny - jazykovědné disciplíny 	15
	<p>Jazyková kultura - ve vztahu ke kultuře společenské a kultuře osobního projevu</p>	5

jednotlivých lingvistických disciplín - umí kultivovaně vystupovat a vhodně se prezentovat - zná druhy řečnických projevů, umí přizpůsobit řečnický projev konkrétní situaci - dbá na správnost, věcnost, jasnost a srozumitelnost vyjadřování - je schopen přednést odborný projev před plénem - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických případech slohový útvar - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - reprodukuje text, je schopen jeho transformace do jiné podoby - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné a jiné informace	Řečnické projevy - druhy projevů - řečnická cvičení	8
	Slohová práce	2

5.2 Anglický jazyk

Název vyučovacího předmětu	Anglický jazyk
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	460 (14)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka anglického jazyka je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Ve výuce anglického jazyka je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické aj.) klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.

Aktivní znalost anglického jazyka je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka.

Výuka anglického jazyka si tedy klade následující cíle:

- komunikativní – učí žáky komunikovat v anglickém jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky; vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé formě komunikace včetně přístupu k informačním zdrojům, a to i prostřednictvím digitálních technologií
- výchovně vzdělávací – přispívá k formování osobnosti žáků, učí je chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, uplatňovat je ve vztahu k představitelům jiných kultur

Výuka anglického jazyka směřuje k rozvoji lingvistických kompetencí:

Zvuková stránka jazyka

- žák produktivně ovládá zvukovou podobu jazyka, tj. nejen artikulaci jednotlivých hlásek, ale i suprasegmentální složky

Slovní zásoba

- akvizice slovní zásoby žáka čítá minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %
- žák účelně a pohotově používá překladové a nejběžnější výkladové slovníky (i elektronické)

Gramatika

- zahrnující tvarosloví a větnou vazbu, kdy žák správně používá pravidla, kterými se řídí stavba vět, větných členů a slov, a dodržuje správný slovosled anglické věty

Grafická podoba jazyka a pravopis

- žák zvládá pravopis i grafickou úpravu základních formálních textů (osobní a obchodní dopis, strukturovaný životopis, dotazník apod.)

Vzdělávání v anglickém jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních kompetencí A2 Společného evropského referenčního rámce získanou na ZŠ a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro cizí jazyky.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností, zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby (produktivně si žák osvojí 5 - 6 lexikálních jednotek za 1 vyučovací hodinu, celkem 500 – 600 lexikálních jednotek za rok) včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (20 %), mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka, zeměpisných poznatků a jejich porovnání z oblasti reálií České republiky a anglicky mluvících zemí
- efektivního zpracování anglického textu včetně odborného, znalost jak ho zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých znalostí a dovedností v anglickém jazyce

Řečové dovednosti

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování sebe i druhých, rozloučení)
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nemožnost, nutnost, schopnost)
- emoce (libost, nelibost, zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach a obavy, nejistota)
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost)
- pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení)
- produktivní řečová dovednost písemná = vlastní projev a odpověď (vzkaz, sms, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání), osobní dopis, úřední dopis – žádost o práci, strukturovaný životopis, objednávka, reklamace, nabídka, poptávka
- jednoduchý překlad (ústní i písemný)
- delší písemný projev (vypravování, popis apod.)
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, apod.
- interakce ať již ústní, či písemná

Tematické okruhy

- osobní údaje, rodina a domov, bydlení
- přátelství a mezilidské vztahy
- popis osoby a osobní charakteristika
- každodenní život, volnočasové aktivity, zábava, sport
- nakupování, obchody a služby
- stravování, péče o tělo a zdraví
- cestování, doprava, ubytování
- škola a studium, zaměstnání, budoucnost
- příroda, životní prostředí, péče o životní prostředí
- věda a technika, masová media, informační technologie
- podnebí, počasí, roční období
- moje město, můj region, Česká republika a její porovnání s anglicky mluvícími zeměmi

- reálie anglicky mluvících zemi (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika, ekonomika a kultura)
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas)
- význam anglického jazyka v mezinárodním měřítku
- tradice a společenské zvyklosti, státní svátky a oslavy
- forma státu, demokratické tradice
- kultura, umění a literatura
- autentické materiály (encyklopedie, noviny a časopisy, filmy v původním znění, ITC – aktuální internetové stránky)

Tematické okruhy odborné

- práce a zaměstnání, příprava na povolání, budoucí profese, hledání zaměstnání (inzerce, žádost o místo, životopis), formální a neformální dopis
- e-mail, telefonování v jazyce, sjednání schůzky, vyřízení vzkazu
- obchod a trh, banking, finance, mezinárodní trh
- základní terminologie z oblasti bankovníctví, pojišťovnictví apod. na základě práce s texty

Obchodní korespondence

- dopis, e-mail
- formální úprava obchodního dopisu
- základní frazeologie obchodní korespondence
- poptávka a nabídka, odpověď na nabídku
- objednávka, stížnost
- motivační dopis, životopis

Metody a formy výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků.

Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a kooperace, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, brainwriting, v receptivních tématech využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolia (EJP), to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu
- motivační činitele – zařazení her a soutěží (vždy s hodnocením), simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru, mimo jiné s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu porozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí
- využívání vybraných metod a postupů efektivního studia anglického jazyka ke studiu jazyků dalších, příp. k dalšímu vzdělávání; využívání vědomostí a dovedností získaných výukou mateřského jazyka
- metody problémového a projektového vyučování a metody motivační podporující vlastní aktivitu a kreativitu

Hodnocení výsledků žáků

Budou uplatňovány takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informovanost a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebeevaluace. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, což vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Učitelé budou rovněž motivovat a podporovat žáky k pravidelnému vedení jazykového portfolia, které žákům umožní relativně přesně si ověřit výsledky, kterých v jazykovém vzdělávání dosáhli.

Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, využívání bodového systému, event. procentuálního vyjádření.

Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- užívat různé strategie a metody učení
- stanovovat si krátkodobé i postupné cíle v rámci své osobní, ale i společenské sféry života
- motivovat se pro další učení a usilovat o zlepšení jazykových znalostí a konverzačních dovedností
- aktivně vyhledávat a kriticky přistupovat k různým zdrojům informací
- zhodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce

Kompetence k řešení problémů

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně a využívat k tomu dostupných prostředků komunikace
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností, a dovedností
- výstižně formulovat své myšlenky a vyjadřovat je v projevech mluvených a psaných

Komunikativní kompetence

- komunikovat v anglickém jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky
- vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- pracovat v týmu
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám
- zapojovat se do projektů a soutěží a navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí
- efektivně se učit a pracovat, ke svému učení využívat učení zkušeností jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, uplatňovat je ve vztahu k představitelům jiných kultur
- sledovat měnící se životní a pracovní podmínky ať už v domácím nebo cizojazyčném prostředí a adaptovat se na ně
- vnímat určité aspekty evropské společnosti jako každodenní život, životní podmínky, mezilidské vztahy, hodnoty, víru, postoje, neverbální komunikaci, společenské konvence, zvyky a tradice
- přispívat k vytváření hodnotných mezilidských a interkulturních vztahů

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- znát alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost
- dokázat se písemně a verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce
- dávat do vzájemné souvislosti kulturu své země a kulturu země toho jazyka, kterému se učí
- plnit roli kulturního zprostředkovatele mezi těmito kulturami

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- orientovat se v masových médiích, využíval je, ale také kriticky hodnotil, učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci
- ochota angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech

- vážit si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace
- být tolerantní a respektovat tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí
- aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie
- jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení

Člověk a životní prostředí

- poznávat svět a učit se mu rozumět
- chápat význam strategie udržitelného rozvoje světa s seznamovat se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti
- chápat a respektovat nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím
- pochopit vlastní odpovědnost za své jednání

Člověk a svět práce

- diskutovat o profesních plánech do budoucna
- uplatnit se na trhu práce v České republice i EU
- splnit požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost
- pochopit význam celoživotního vzdělávání

Člověk a digitální svět

- využívání digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou komunikační situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to nejen prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání
- používat internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti
- pracovat s multimediálními výukovými programy, využívat nabízené evropské programy
- využívat on-line učebnic a testů nejen pro domácí samostudium
- efektivně ovládat nástroje ICT a používat je k elektronické komunikaci se zahraničními partnery (e-mail, chat, Skype, blogy a jiné)
- pracovat s aplikačním softwarem, např. při zpracování textů, obrázků, tabulek, digitálních fotografií, prezentací apod.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- cizí jazyky
- základy společenských věd
- písemná a elektronická komunikace
- právo
- ekonomika
- dějepis
- zeměpis
- informatika

Realizace odborných kompetencí

základní učebnice

doplňkové studijní materiály

- časopisy (Gate, Bridge, apod.)
- konverzační učebnice
- gramatické učebnice
- reálie příslušné země
- filmy, internet, YouTube videa

Anglický jazyk – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák <ul style="list-style-type: none"> - v rozsahu aktivně osvojených prostředků dokáže vhodně, pohotově a jazykově relativně správně reagovat v běžných situacích každodenního života - umí vést přirozený dialog, zeptat se na smysl nepochopeného výrazu či věty, požádat o zpřesňující informace a podobné informace podat - rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovatému kultivovanému projevu rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu a obsahujícímu probrané jazykové prostředky i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů - dovede sdělit hlavní myšlenky či informace z vyslechnutého či přečteného textu obsahujícího známý jazykový materiál i přiměřené množství neznámých výrazů či tvarů - sdělí a zdůvodní svůj názor - umí souvisle hovořit v rámci probraných tematických okruhů i na základě vizuální opory (obrázek, tabulka, formulář apod.) - dokáže volně reprodukovat jednoduchý nepřipravený text - dovede využívat dvojjazyčný slovník i mluvnické příručky - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - dovede sestavit neformální i jednoduchý formální dopis i jiná písemná sdělení - dokáže zaznamenat písemně (zformulovat hlavní myšlenky) informace z vyslechnutého či přečteného textu - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - s použitím slovníku dokáže samostatně sestavit popis, vyprávění, charakteristiku osoby, jednoduchý životopis. Jazykové prostředky Žák <ul style="list-style-type: none"> - systematicky si upevňuje návyky správné výslovnosti se zdůrazněním suprasegmentálních prvků (rytmus, přízvuk, intonace, redukce slabik a slov) - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně si osvojuje nová slova, idiomy a slovní spojení, včetně frazeologie běžného styku - při práci s textem průběžně poznává základní způsoby tvoření slov a nejčastější druhy 	Osobní údaje, popis osoby, charakteristika <ul style="list-style-type: none"> - základní časování BÝT, MÍT - tvoření otázek, zjišťování informací - přítomný čas prostý a průběhový Oblečení, móda	8
	Přátelství, mezilidské vztahy <ul style="list-style-type: none"> - stupňování přídavných jmen - přídavná jména (homonyma, antonyma) - kladná a záporná přídavná jména - too/enough 	6
	Volnočasové aktivity & osobnost <ul style="list-style-type: none"> - časové výrazy, příslovce frekvence - spojky – linking - stavba slov - přivlastňování a zkracování - určité a neurčité členy - počasí 	6
	Dovolená a prázdniny <ul style="list-style-type: none"> - průběhové tvary v časech - vazby sloves to/ing – časové spojky - wordbuilding, multi-part verbs - pohled a krátká zpráva - popptávka 	6
	Minulé události, historie, příběhy <ul style="list-style-type: none"> - čas minulý prostý a průběhový – v kladu, záporu a otázce - nepravidelná slovesa - spojky – linking - wordbuilding, multi-part verbs - životopis, životní příběh, used to 	8
	Vynálezy minulé a současné <ul style="list-style-type: none"> - tvoření příslovcí - slova složená - určité a neurčité členy - formulování dotazů a sdělování informací 	8
	Umění, literatura, spisovatelé <ul style="list-style-type: none"> - knihy, filmy, hudba - předpřítomný čas - popis a recenze - hodnocení příd. jména a příslovce 	10
	Škola a vzdělávání <ul style="list-style-type: none"> - popis obrázku - existenční vazba v singularu a pluralu 	6

<p>konverzace</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní časy - správně tvoří otázky - správně používá tázací zájmena a příslovce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby - domluví se v běžných situacích, získá a poskytne informace všeho druhu <p>Země příslušné jazykové oblasti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní geografické údaje, hlavní města, nejvýznamnější města a oblasti - orientuje se v problémech každodenního života - dovede srovnat základní rysy našeho způsobu života se zemí daného jazyka - je schopen sledovat významné aktuální informace z kulturního, společenského a politického života u nás a v příslušných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> - žádost o informace, telefonování - turismus a formální jazyk 	
	<p>Místo, kde žijeme a kam jdeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis různých míst - předložky místa a směru - existenční vazba v časech - pořádek slov ve větě - make/do - budoucí časy 	8
	<p>Osobní sny a ambice</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyprávění - pracovní zařazení - psaní neformálního vs formálního dopisu - e-mail 	16
	<p>Písemná kontrolní práce, oprava</p>	20

Anglický jazyk– 2. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí souvisle hovořit v rámci probraných tematických okruhů a na všeobecná témata - dokáže volně reprodukovat nepřipravený vyslechnutý či přečtený text - v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků dokáže vhodně, pohotově a jazykově správně reagovat v běžných situacích společenského života, v reakcích vyjádřit i své postoje - dovede sdělit hlavní myšlenky či informace z delšího vyslechnutého či přečteného přiměřeně náročného textu, umí text komentovat, hodnotit apod. - rozumí souvislému projevu vyučujícího i reprodukovanému kultivovanému projevu rodilého mluvčího pronášenému v běžném hovorovém tempu s méně pečlivou výslovností (autentické nahrávky) v rámci probraného učiva i s přiměřeným množstvím neznámých výrazů či tvarů - je schopen aktivně se zúčastnit diskuze, vyjádřit své názory, oponovat či souhlasit s názory ostatních, požádat o zpřesnění údajů apod. - umí využívat logického odhadu významu neznámých výrazů či tvarů z kontextu - čte s porozuměním přiměřeně náročné všeobecně či odborně orientované texty - vypráví jednoduché příběhy, zážitky 	<p>Nakupování, obchody, zboží</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření budoucnosti/plánování - peníze - jednoduché a množné číslo podstatných jmen - interpunkce 	12
	<p>Technologie, mass media</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas - pomocná slovesa v časovém systému - časové a podmínkové věty 	14
	<p>Životní styl, zvyky a tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> - dějová a stavová slovesa - trpný rod - frázová slovesa s částicí - pořádek slov ve větě 	10
	<p>Vzdělávací systémy u nás a ve světě</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování pravidel - existenční vazba - předložky místa 	8
	<p>Bydlení, Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přivlastňování - slovesa vnímání - přičestí trpné/trpný rod 	10
	<p>Slavné osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - předminulý čas 	8

<ul style="list-style-type: none"> - dovede vyplnit dotazník na úřadu práce, sepsat žádost o zaměstnání - umí se písemně i ústně prezentovat při vstupu na trh práce - dovede připravit a realizovat anketu, interview apod. - dovede využívat výkladový slovník <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá použití způsobových sloves - má přehled v systému časování sloves - je schopen tvořit souvětí a používat vhodné spojovací výrazy - umí vytvářet časové věty - dovede vyjadřovat podmínku skutečnou - aktivně používá činný a trpný rod - rozlišuje slovní druhy - používá určité a neurčité členy 	<ul style="list-style-type: none"> - větný důraz - stavba slov 	
	<p>Práce, zaměstnání</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvoření otázek a dotazníků, průzkum trhu - intonace 	10
	<p>Formální a neformální korespondence</p> <ul style="list-style-type: none"> - úprava a základní frazeologie dopisů - dopis vs. mail - motivační dopis - stížnost <p>Reálie anglicky mluvících zemí</p>	12
	<p>Písemné a kontrolní práce Opravy Nácvik slohů</p>	18

Anglický jazyk– 3. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním delší, náročnější obsahově různorodé texty, s důrazem na profesně orientované texty - umí pohotově reagovat v rozhovoru a v diskusi i v náročnějších situacích společenského a pracovního styku - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - je schopen vyjadřovat své postoje a obhajovat své názory - dokáže porozumět obsahu souvislého ústního projevu i dialogu rodilých mluvčích z různých oblastí i v rychlejším tempu a s méně pečlivou výslovností - je schopen vyjádřit své pocity a názory na umělecká díla - dokáže písemně zaznamenat podstatné myšlenky a údaje z delšího vyslechnutého i přečteného textu - je schopen stylisticky vhodně a srozumitelně zformulovat vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů např. formou popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis 	<p>Společnost, Kriminalita</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování čas. systémů - vyjádření zkušenosti - předminulý čas v nepřímé řeči 	12
	<p>Cestování a Transport</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesa změny stavu - ed+ing přídavných jmen - stupňování přídavných jmen a příslovcí 	10
	<p>Turismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - synonyma - složeniny - podmínkové věty II, práci věty 	14
	<p>Globální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - slohové útvary - článek - zeměpisné názvy - pravopis velkých písmen 	12
	<p>Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmínkové věty I - vyjádření podmětu a předmětu 	10
	<p>Osobnost, lidské vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisná přídavná jména 	10

<ul style="list-style-type: none"> - přeloží text a používá slovníky, i elektronické - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace, reaguje na jednoduché dotazy 	<ul style="list-style-type: none"> - spojky - tvoření příslovcí 	
<p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí frázovým slovesům a vhodně je používá - je schopen používat správně infinitivní konstrukce k vyjádření základních významů a vztahů - dovede vyjadřovat podmínku neskutečnou - orientuje se v odborném názvosloví a hierarchii anglických slovesných časů, dokáže je správně používat - dovede správně uvozovat a gramaticky zpracovat nepřímou řeč, nepřímé otázky a nepřímý rozkaz - dovede vyjádřit předčasnost v minulosti - chápe význam trpného rodu v anglickém textu, zejména odborném, dovede jej sám vytvářet a používat - chápe posuny časů v časové souslednosti a dovede je sám uplatňovat ve svém projevu písemném i mluveném - rozumí symbolům užívaným při opravách jazykových chyb, dovede relativně samostatně opravit své i cizí chyby 	<p>Anglicky mluvící země/ Velká Británie, Austrálie a Nový Zéland</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování časových systémů - too, enough - vztažné věty 	12
	<p>Volnočasové aktivity, Sport</p> <ul style="list-style-type: none"> - frázová slovesa - verb patterns 	6
	<p>Podnebí a počasí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování zkušenosti - used to/ would 	6
	<p>Obchodní dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - telefonování - obchodní dopisy/ poptávka a objednávka 	8
<p>Země anglicky mluvící</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si další, detailnější geografická a demografická fakta, informace o kulturních památkách, turistických atrakcích - orientuje se ve státním zřízení jednotlivých zemí - má povědomí o společenských zvycích a konvencích - je obeznámen s problémy každodenního života - orientuje se v nejvýznamnějších historických etapách a událostech příslušných zemí - seznamuje se s nejvýznamnějšími představiteli umění, vědy a techniky, sleduje aktuální informace z kulturního, politického a společenského života anglicky mluvících zemí - získává informace o anglicky mluvících zemích prostřednictvím digitálních technologií - zvládá formální úpravu obchodní korespondence, umí stylizovat jednoduchý obchodní dopis, email - je schopen relativně samostatně formulovat věty v rámci schématu - dovede sestavit poptávku, vyžádanou i nevyžádanou nabídku, vyplnit formulář 	<p>Odborná témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - Banky a peníze - Marketing a reklama - EU vs. Česko 	16
	<p>Nácvik slohů Písemné a kontrolní práce Opravy</p>	20

objednávky na internetu		
-------------------------	--	--

Anglický jazyk– 4. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám delších promluv vyslovených spisovným jazykem, smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí a témat souvisejících s oblastmi jeho zájmu a studia - čte s porozuměním texty se stupňující se náročností všech stylů, tedy i beletrie - umí se orientovat v různých typech textů i v odborné literatuře vlastního oboru - odhaduje význam neznámých výrazů v kontextu - dokáže rozpoznat relevantní informace, uspořádat je a pracovat s nimi - je schopen využívat různých typů čtení (orientační, informativní, studijní) podle účelu - zapojuje se do běžného hovoru bez přípravy, do debaty nebo argumentace - formuluje vlastní názory, reakce, plány a dokáže je vysvětlit a uvést podrobnosti - dokáže vyjádřit, co je pro něj nejdůležitější - umí vysvětlit, proč něco představuje problém - dokáže na přiměřené úrovni reprodukovat text - zapojuje se do formální diskuze, ve které jde o výměnu faktografických informací nebo řešení praktického rázu a přes určité problémy s formulacemi v ní pokračuje - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - dokáže shrnout výsledek diskuze, srovnat, posoudit a diskutovat alternativní řešení, respektuje odlišný názor - umí zodpovědět běžné dotazy, dokáže zodpovědět i dotazy týkající se podrobnosti (např. o článku, pořadu, krátké povídce) - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - umí stylisticky správně a vhodně formulovat myšlenky ve formě různých slohových útvarů <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správně základní zvukové prostředky jazyka, ústní projev je srozumitelný, zřetelně artikulovaný a dostatečně plynulý, v komunikaci mohou být zřetelné pauzy způsobené např. plánováním gramatiky 	<p>Stravování, zdravý způsob života, diety</p> <ul style="list-style-type: none"> - nepřímé otázky - vazby sloves s infinitivem a gerundiem - dovětky 	16
	<p>Nemoci, péče o zdraví, hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztažná zájmena a vztažné věty - causatives – have sth. Done - past perfect 	12
	<p>Škola, studium, budoucnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - III. podmínka, wish/if only - časová souslednost - future continuous, future perfect - důsledkové a účelové věty 	16
	<p>Člověk, jeho popis, charakter</p> <ul style="list-style-type: none"> - the pasive - vztažné věty 	8
	<p>Jeden svět – globální problémy a ochrana životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - modální slovesa s minulým infinitivem - členy určité a neurčité - informační technologie/media 	16
	<p>UK, USA, Canada</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdíl v britské a americké angličtině - zeměpis světa, národnosti - umění prezentace 	14
	<p>IT, sociální sítě, komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - nepřímá řeč - idiomy a frázová slovesa - opakování slovesných časů 	10
	<p>Obchodní korespondence, Typy dopisů</p> <p>Nácvik slohů</p> <p>Písemné kontrolní práce, opravy</p> <p>Trénink jazykových dovedností</p>	28

<p>a lexika, hledáním vhodných formulací</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přiměřeně správně jazykové prostředky, využívá základní pravidla výstavby vět a textu/proslovu - dokáže ke svému vyjadřování používat poměrně širokou škálu jazykových funkcí (souhlasu, nesouhlasu, politování, omluvy, překvapení apod.) - používá správně repertoár gramatických prostředků v rozsahu osnov - používá správně slovesné časy - chápe posuny časů v časové souslednosti a dovede je sám uplatňovat v písemném i ústním projevu - dokáže uvozovat a gramaticky zpracovat nepřímou řeč, otázku a pokyn - dovede upravit své vyjadřování tak, aby se vypořádal i s méně obvyklými situacemi (opisné prostředky apod.) <p>Anglicky mluvící země</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech anglicky mluvících zemí a uplatňuje je v porovnání s reáliemi mateřské země - orientuje se v problémech každodenního života, ve státních zřízeních jednotlivých zemí - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí 		
---	--	--

5.3 Druhý cizí jazyk

Název vyučovacího předmětu	Druhý cizí jazyk
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	396 (12)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Ve výuce cizích jazyků je třeba vedle zprostředkování kognitivní výkonnosti žáka (jazykové vědomosti gramatické, lexikální, pravopisné, fonetické aj.) klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nezbytně nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží. Je třeba vytvářet podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia, čímž je podporován pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům.

Aktivní znalost cizích jazyků je v současné době nezbytná jak z hlediska globálního, protože přispívá k bezprostřední, a tudíž účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, neboť usnadňuje přístup k aktuálním informacím a osobním kontaktům a tím umožňuje vyšší mobilitu a nezávislost žáka.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní – cíl hlavní, daný specifíčností předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům
- výchovně vzdělávací – přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování

Výuka cizích jazyků směřuje k rozvoji lingvistických kompetencí:

Zvuková stránka jazyka

- žák produktivně ovládá zvukovou podobu jazyka, tj. nejen artikulaci jednotlivých hlásek, ale i suprasegmentální složky

Slovní zásoba

- žák si produktivně osvojí cca 1000 až 1500 lexikálních jednotek týkajících se vybraných tematických okruhů a komunikativních situací, účelně a pohotově používá překladové a nejběžnější výkladové slovníky

Grafická stránka a pravopis

- žák zvládá pravopis i grafickou úpravu základních formálních textů (osobní dopis, strukturovaný životopis, dotazník apod.)

Vzdělávání v dalším cizím jazyce navazuje na poznání českého a prvního cizího jazyka ze ZŠ, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá alespoň stupni A2 Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností, zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (15 %), mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka, zeměvědných poznatků a jejich porovnání z oblasti reálií České republiky a zemí příslušné jazykové oblasti
- schopností získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání
- využívání vybraných metod a postupů efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání využívání vědomostí a dovedností získaných ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků
- respektování tradic, zvyků a odlišných sociálních a kulturních hodnot jiných národů a jazykových oblastí

Řečové dovednosti

- komunikace v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky
- porozumění přiměřeným souvislým projevům a diskusím vztahujícím se ke k oblastem každodenního styku
- odhadnutí významu neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření
- nalezení hlavní a vedlejší myšlenky v promluvě
- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování sebe i druhých, rozloučení)
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nemožnost, nutnost, schopnost)
- emoce (libost, nelibost, zájem, nezáměr, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach a obavy, nejistota)
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost)
- pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení)
- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, sms, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, úřední dopis – žádost o práci, strukturovaný životopis)
- delší písemný projev (vypravování, popis apod.)
- stručné zaznamenání hlavní myšlenky čteného textu či slyšeného projevu, reprodukce

Tematické okruhy

- rodina a domov
- přátelství a mezilidské vztahy
- popis osoby a osobní charakteristika

- sport, volnočasové aktivity
- bydlení, obchody a služby
- stravování, péče o zdraví
- cestování, doprava, ubytování
- škola a studium, zaměstnání, budoucnost
- příroda, životní prostředí, péče o ŽP
- věda a technika, masmedia, informační technologie
- podnebí, počasí, roční období
- reálie České republiky a porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti
- reálie zemí příslušné jazykové oblasti
- význam daného jazyka
- reálie příslušných zemí (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika, ekonomika a kultura)
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas)
- tradice a zvyky
- forma státu, demokratické tradice
- kultura a tradice, státní svátky a oslavy
- autentické materiály (encyklopedie, noviny a časopisy, filmy v původním znění, ITC – aktuální internetové stránky)

Tematické okruhy odborné

- práce a zaměstnání, příprava na povolání, budoucí profese, hledání zaměstnání (inzerce, žádost o místo, životopis), formální a neformální dopis
- e-mail, telefonování v jazyce, zaznamenání vzkazu volajících

Metody a formy výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků.

Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody – týmová práce a kooperace, diskuse, panelové diskuse, brainstorming, brainwriting, v receptivních tématech využívání ICT, sebehodnocení žáků prostřednictvím Evropského jazykového portfolia (EJP), to vše za předpokladu, že žáci jsou dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu
- motivační činitele – zařazení her a soutěží, stimulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit nadpředmětového charakteru, mimo jiné s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí
- metody problémového a projektového vyučování a metody motivační podporující vlastní aktivitu a kreativitu

Hodnocení výsledků žáků

Budou uplatňovány takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informovanost a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebeuposuzování. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, což vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Učitelé budou rovněž motivovat a podporovat žáky k pravidelnému vedení jazykového portfolia, které žákům umožní relativně přesně si ověřit výsledky, kterých v jazykovém vzdělávání dosáhli.

Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1 – 5 (je rovněž využíván bodový systém, event. procentuální vyjádření, známka je slovně zdůvodněna).

Definice vědomostí a kompetencí odpovídají jednotlivým stupňům známek, vychází z klasifikačního řádu školy. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- užívat různé strategie a metody učení
- stanovovat si krátkodobé i postupné cíle v rámci své osobní, ale i společenské sféry života
- motivovat se pro další učení a usilovat o zlepšení jazykových znalostí a konverzačních dovedností
- aktivně vyhledávat a kriticky přistupovat k různým zdrojům informací
- zhodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce

Kompetence k řešení problémů

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně a využívat k tomu dostupných prostředků komunikace
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností, a dovedností
- výstižně formulovat své myšlenky a vyjadřovat je v projevech mluvených a psaných

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná témata

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- pracovat v týmu
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám
- efektivně se učit a pracovat, ke svému učení využívat zkušeností jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- chápat, přijímat a uznávat odlišnosti jazykových kultur
- sledovat měnící se životní a pracovní podmínky ať už v domácím nebo cizojazyčném prostředí a adaptovat se na ně
- vnímat určité aspekty evropské společnosti jako každodenní život, životní podmínky, mezilidské vztahy, hodnoty, víru, postoje, neverbální komunikaci, společenské konvence, zvyky a tradice
- přispívat k vytváření hodnotných mezilidských a interkulturálních vztahů

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- znát alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost
- dokázat se písemně a verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce
- dávat do vzájemné souvislosti kulturu své země a kulturu země toho jazyka, kterému se učí

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- orientovat se v masových médiích, využívat je, ale také kriticky hodnotit, učit se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci
- být ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech
- vážit si materiálních a duchovních hodnot a snažit se je chránit a zachovat pro budoucí generace
- být tolerantní a respektovat tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí
- aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie
- jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení

Člověk a životní prostředí

- poznávat svět a učit se mu rozumět
- chápat význam strategie udržitelného rozvoje světa s seznamovat se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti
- chápat a respektovat nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím
- pochopit vlastní odpovědnost za své jednání

Člověk a svět práce

- diskutovat o profesních plánech do budoucna
- uplatnit se na trhu práce v České republice i EU
- splnit požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost
- pochopit význam celoživotního vzdělávání

Člověk a digitální svět

- používat internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti
- využívat on-line učebnic a testů pro domácí samostudium
- efektivně ovládat nástroje ICT a používat je k elektronické komunikaci se zahraničními partnery (e-mail, chat, Skype, blogy a jiné)
- pracovat s aplikačním softwarem, např. při zpracování textů, obrázků, tabulek, digitálních fotografií, prezentací apod.
- využívat digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- cizí jazyky
- základy společenských věd
- písemná a elektronická komunikace
- právo
- ekonomika
- dějepis
- zeměpis
- informatika
- praxe

Realizace odborných kompetencí

základní učebnice

doplňkové studijní materiály

- časopisy
- konverzační učebnice
- gramatické učebnic
- interaktivní učebnice, internetová podpora učebnic (Klett - Blätter,...)
- reálie příslušné země
- filmy, internet, CD-ROM

Německý jazyk, druhý cizí jazyk – 1. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Řečové dovednosti	Představování, první kontakty	12

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného - domluví se v běžných situacích, umí získat i podat informace - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace - umí přeložit text a používat slovníky - střídá receptivní a produktivní činnosti, vede dialogy - umí pozdravit, představit sebe a své příbuzné - umí představit své známé a pohovořit o svých zálibách a plánech do budoucna - dokáže popsat svou třídu a svůj rozvrh - umí komunikovat v restauraci - umí komunikovat při nakupování - umí popsat své bydliště a své město - dokáže vyplnit jednoduchý formulář, napsat jednoduchou pohlednici, e-mail <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů - dodržuje základní pravopisné normy a ovládá gramatické a syntaktické prostředky (časování pravidelných a nepravidelných sloves v přítomném čase, skloňování podstatných jmen, skloňování přivlastňovacích a osobních zájmen, vykání, zápor nicht, kein, nichts, předložky, vazba es gibt, všeobecný podmět man, slovesa s odlučitelnou, neodlučitelnou předponou, přímý, nepřímý pořádek slov, věta tázací) <p>Země příslušné jazykové oblasti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - má znalosti o společenských zvyklostech dané jazykové oblasti (typická jídla, bydlení atd.) v kontextu znalostí o České republice 	<ul style="list-style-type: none"> - původ vlastní osoby, bydliště - pojmenování obyvatel, názvy států 	
	<p>Škola, naše třída</p> <ul style="list-style-type: none"> - předměty a rozvrh hodin - třídní kolektiv 	16
	<p>Moje rodina, přátelé</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika vlastní osoby, členů rodiny, jejich zájmy, povolání - projekty - popis bydliště – země, město, ulice 	16
	<p>Jídlo a pití</p> <ul style="list-style-type: none"> - v restauraci, názvy jídel a objednávání - v obchodě - zdvořilá žádost 	14
	<p>Osobní charakteristika – lidé z celého světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - národnosti, názvy zemí - jednoduchý popis osoby - číslovky 	14
	<p>Volný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - určování času - vyjádření možnosti, nutnosti - vyjádření volnočasových aktivit 	14
	<p>Písemné práce, oprava chyb</p>	6
	<p>Nácvik jazykových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumění slyšenému a čtenému textu 	10

Německý jazyk, druhý cizí jazyk – 2. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu 	<p>Průběh všedního dne a víkendu</p> <ul style="list-style-type: none"> - dny v týdnu a s tím související činnosti - denní rozvrh, volný čas - plány do budoucna 	18
	<p>Charakteristika osoby, vnější vzhled</p>	18

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se vyjadřovat ústně i písemně k tématům probíraných tematických okruhů - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty - je schopen ústního a písemného vyjádření situačně a tematicky zaměřeného - formuluje vlastní myšlenky - domluví se v běžných situacích, umí získat i podat informace o průběhu dne - umí popsat své kamarády a členy rodiny a vyprávět o nich - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace - umí přeložit text a používat slovníky - střídá receptivní a produktivní činnosti, vede dialogy - umí písemně formulovat nákupní seznam - umí popsat svůj byt, pokoj ústní i písemnou formou - vyzná se v bytových inzerátech, je schopen pojmenovat vybavení bytu - umí komunikovat o plánech na prázdniny - umí napsat pozdrav z dovolené - je schopen hovořit o cestování a dovolené v minulém čase <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů - dodržuje základní pravopisné normy a ovládá gramatické a syntaktické prostředky (skloňování podstatných jmen, osobních zájmen, préteritum a perfektum pravidelných a nepravidelných sloves, předložky) - napíše soukromý dopis, poznámky 	<ul style="list-style-type: none"> - popis osoby - pojmenování vlastností - mezilidské vztahy, volnočasové aktivity - soukromý dopis 		
	Nakupování	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba daného tématu - názvy obchodů, zboží, institucí ve spojení s předložkami auf, in - orientace v obchodním domě 	18
	Bydlení, popis bytu	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba daného tématu - inzeráty - popis bytu, svého pokoje, oblíbeného místa 	16
	Prázdniny, dovolená, Rakousko	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba daného tématu - základní informace o Rakousku, Vídeň 	16
	Písemné práce a jejich opravy		6
	Nácvik jazykových dovedností	<ul style="list-style-type: none"> - poslech s porozuměním - porozumění čtenému textu - nácvik psaní a mluvení 	10

Německý jazyk, druhý cizí jazyk – 3. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá příslušnou slovní zásobu, hovoří o příslušných tématech - umí vést dialog o svých plánech do budoucna - dokáže se doptat na konkrétní místo - dokáže podat informaci, jak se lze dostat na konkrétní místo - umí pojmenovat různé druhy oblečení a 	<p>Práce a studium</p> <ul style="list-style-type: none"> - informace o studiu - nezaměstnanost, nabídka zaměstnání, životopis a žádost o místo 	12
	<p>Německo, cestování</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní informace o Německu, Berlín - orientace ve městě - hlášení o dopravní situaci 	14
	<p>Oblékání, móda, životní styl, nakupování</p>	16

<p>popsat je, popsat vzhled člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen mluvit o počasí v souvislosti s oblečením - dokáže vést rozhovory u lékaře a v lékárně - dovede nazvat různé druhy zdravotních obtíží, udělit jednoduché rady - umí napsat pozvánku, blahopřání - umí reagovat v konfliktní situaci, vyjádřit své emoce (radost, zklamání) <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje co nejbližší přirozené výslovnosti - má dostatečnou slovní zásobu frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů - dodržuje základní pravopisné normy a ovládá gramatické a syntaktické prostředky – předložky se zeměpisnými výrazy, skloňování a stupňování adjektiv, srovnávání, souvětí souřadné, pořádné <p>Země příslušné jazykové oblasti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v současných událostech německy mluvících zemí - má znalosti o reáliích a kultuře dané jazykové oblasti v porovnání k ČR 	<p>oblečení</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba týkající se tématu - názvy oblečení, módních doplňků - nákupy, popis vzhledu osoby 	
	<p>Péče o zdraví, lidské tělo, u lékaře, v lékárně</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis lidského těla, názvy nemocí, zdravotních potíží - zdravý životní styl, sport 	16
	<p>Doprava, cestování</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv na životní prostředí 	14
	<p>Prázdniny a dovolená</p> <ul style="list-style-type: none"> - informace o počasí - způsoby trávení dovolené, dopravní prostředky 	14
	<p>Nácvik jazykových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech s porozuměním - porozumění čtenému textu - nácvik psaní a mluvení 	10
<p>Písemné práce a jejich opravy</p>	6	

Německý jazyk, druhý cizí jazyk – 4. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí složitějším souvislým projevům - dokáže se vyjadřovat písemně i ústně k tématům probíraných tematických okruhů - vyjadřuje se v běžných situacích - formuluje vlastní myšlenky - umí pohovořit o svých plánech do budoucna - je schopen vést dialog o kulturní akci, vyjádřit své hodnocení - umí podat informace o České republice - umí se ucházet o zaměstnání - umí formulovat svůj názor na média <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie daných tematických okruhů - dodržuje základní pravopisné normy a ovládá 	<p>Sport, zdravý životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - blahopřání k sportovním výkonům - druhy sportů - sportovní vybavení 	14
	<p>Kultura, umění, historie, tradice, svátky</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba k danému tématu - vyjádření a popis uměleckého díla - recenze filmu - popis filmové postavy 	14
	<p>Česká republika, Praha</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytnutí informací o možnostech kulturního vyžití a rekreace - významné památky 	14
	<p>Komunikace, média</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba k danému tématu - stará a nová média - fake news - internet, sociální sítě a společnost 	14
	<p>Vzdělávání a studium, společnost, mezilidské vztahy</p>	14

<p>gramatické a syntaktické prostředky (souřadné a podřadné souvětí, spojky souřadící, podřadící, zájmena neurčitá, stupňování adjektiv a adverbí, konjunktiv I, přímá, nepřímá řeč)</p> <p>- umí napsat motivační dopis a životopis</p> <p>Země příslušné jazykové oblasti</p> <p>Žák</p> <p>- má faktické znalosti o reáliích německé jazykové oblasti</p> <p>- zná její tradice</p> <p>- charakterizuje životní prostředí německy mluvících zemí i svého bydliště</p>	<p>-slovní zásoba k danému tématu</p> <p>- maturita, studium na vysoké škole</p> <p>- vzpomínky na události v životě</p> <p>- vize společnosti</p>	
	<p>Povolání, práce, nabídka zaměstnání</p> <p>- vstupní pohovor, motivační dopis</p> <p>- žádost o zaměstnání a opakování životopisu</p>	14
	<p>Písemné práce a jejich opravy</p>	6

Španělský jazyk, druhý cizí jazyk - 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <p>- rozumí smyslu jednoduchého projevu ve španělštině v rozsahu probrané slovní zásoby, vysloveného v pomalejším tempu</p> <p>- čte s porozuměním přiměřené texty s menším počtem neznámých slov a odhaduje jejich význam podle kontextu</p> <p>- je schopen kratšího písemného projevu, tematicky zaměřeného, umí napsat vzkaz a pohled</p> <p>- umí pracovat s překladovým slovníkem</p> <p>- je schopen na společenské úrovni vést kratší dialog v rozsahu probrané slovní zásoby</p> <p>- umí se představit, podat základní informace o sobě, o svém bydlišti a o škole</p> <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <p>- umí klást výrazně a správně přízvuk, vyslovuje správně i neznámá slova, váže je do větných taktů a hláskuje</p> <p>- ovládá slovní zásobu a frazeologii v rozsahu probraných tematických celků, zná i její pravopis</p> <p>Země příslušné jazykové oblasti</p> <p>Žák</p> <p>- zvládá základní orientaci v oblastech španělského jazyka ve světě – největší země</p>	<p>Úvodní blok</p> <p>- rozšíření španělštiny ve světě</p> <p>- přízvuk, výslovnost, vázání slov a španělská abeceda</p>	8
	<p>Představení, pozdravy, prosba a díky</p> <p>- člen, rod a číslo jmen</p> <p>- užití osobních zájmen</p> <p>- sloveso – ser</p> <p>- otázka a zápor</p>	12
	<p>Vyjádření směru a místa, oblíbenosti a odmítnutí</p> <p>- pádové vztahy</p> <p>- slovesa – estar, ir</p>	12
	<p>Činnosti, vyjadřované pravidelnými slovesy</p> <p>- neporozumění, údiv, zesílení muy x mucho</p> <p>- nepravidelná slovesa na –cer/-cir</p> <p>- číslovky do 20</p>	12
	<p>Popis osoby a vlastnosti</p> <p>- sloveso tener a různé vazby se slovesy ser/estar</p>	12
	<p>Byt</p> <p>- pozornost, omluva, povinnost</p> <p>- tvar hay</p> <p>- kmenové samohlásky</p> <p>- slovesa saber, -cer/-cir</p> <p>- přivlastňovací zájmena</p>	12
	<p>Byt a dům, vyjádření prostoru</p> <p>- výrazy para, venir, dar, hacer</p> <p>- číslovky do 200</p> <p>- krácení zájmen, číslovek a přídavných jmen</p>	12
	<p>Škola, pracovní den</p> <p>- určení času</p>	12

	<ul style="list-style-type: none"> - souhlas x nesouhlas - opakování děje - zvratná slovesa, salir, decir, continuar - tázací zájmena 	
	Opakování, pololetní test, oprava a práce s chybami	10

Španělský jazyk, druhý cizí jazyk - 2. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí souvislým projevům ve španělštině, vysloveným v mírném tempu - čte s porozuměním přiměřené texty s menším počtem neznámých slov a odhaduje jejich význam podle kontextu - je schopen kratšího písemného projevu, tematicky zaměřeného, umí napsat jednoduchý osobní dopis, při písemném i ústním projevu umí formulovat vlastní myšlenky - umí pracovat s překladovým slovníkem - je schopen na společenské úrovni vést dialogy v rozsahu probrané slovní zásoby a s takovým počtem chyb, který neztěžuje porozumění - umí se zeptat na cestu a vysvětlit ji, hovořit o své rodině a způsobu života, nakoupit různý sortiment a najít se v restauraci <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - má základní slovní zásobu včetně frazeologie k daným tematickým okruhům včetně pravopisu - má pevně zažitý správný a výrazný přízvuk a vázání, vyslovuje správně i neznámá slova <p>Země příslušné jazykové oblasti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se orientuje podrobněji v mapě Španělska a má základní znalosti o zemi i o její metropoli - zná nejnámější výrazy ze španělské gastronomie 	<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> - Španělsko – poloha, správné uspořádání, klima - vyjádření přírodních jevů – počasí - opakovací cvičení 	10
	<p>Rodina, příbuzní, rodinný život</p> <ul style="list-style-type: none"> - vazby s infinitivem – časové vztahy dějů - ukazovací zájmena - další nepravidelná slovesa 	14
	<p>Nákupy oblečení a obuvi, dialogy v obchodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - nepřívzvučná osobní zájmena - vysoké číslovky - adjektiva typu mucho 	14
	<p>Nákup potravin, dialogy na tržišti</p> <ul style="list-style-type: none"> - udání množství a hodnocení zboží - stupňování a srovnávání, přízvukové tvary zájmen 	12
	<p>V restauraci, dialogy v restauraci</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché futurum - spojka si - dvojice nepřívzvučných zájmen - záporná slova, cada 	14
	<p>Madrid</p> <ul style="list-style-type: none"> - fáze děje - domněnka, změna stavu - předložka před - jednoduché perfektum 	14
	<p>Madrid – orientace ve městě</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptat se na cestu a vysvětlit ji - imperativ + zájmena - příslovce a jejich stupňování - absolutní superlativ, porque x como, así x tan 	12
		Opakování, pololetní test, oprava a práce s chybami

Španělský jazyk, druhý cizí jazyk - 3. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
----------------------------	--------------	------------------------

Řečové dovednosti Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozumí souvislým projevům ve španělštině, vysloveným v náročnějším tempu - čte s porozuměním přiměřené texty s menším počtem neznámých slov a odhaduje jejich význam podle kontextu - v textu umí nalézt hlavní myšlenky, sestavit shrnutí obsahu textu - je schopen delšího písemného projevu, tematicky zaměřeného - umí sestavit i jednoduchý kratší obchodní dopis - při písemném i ústním projevu umí formulovat vlastní myšlenky - umí pracovat s překladovým slovníkem - je schopen na společenské úrovni vést dialogy v rozsahu probrané slovní zásoby a s takovým počtem chyb, který neztěžuje porozumění - umí oboustranně vyřešit situace u lékaře, hovořit o volném čase, sportu a kultuře a vyjadřovat svůj vlastní názor a hodnocení Jazykové prostředky Žák <ul style="list-style-type: none"> - žák ovládá slovní zásobu k dalším tematickým celkům včetně frazeologie a pravopisu - má základní znalosti obchodní korespondence - disponuje výrazným přízvukem, pečlivou výslovností a vázáním slov Země příslušné jazykové oblasti Žák <ul style="list-style-type: none"> - žák má základní informace o Latinské Americe, zná slavné osobnosti z oblasti sportu a kultury - umí hledat informace na španělských internetových stránkách - zná španělské a latinskoamerické písně 	Kultura a zvyky, dopisování <ul style="list-style-type: none"> - kondicionál - souslednost časová - vztažná zájmena, samostatná přivlastňovací zájmena, lo, pero x sino - opakování děje, určení data 	10
	Opakování <ul style="list-style-type: none"> - Latinská Amerika, země, historie, ekonomika - opakovací cvičení 	12
	Způsob života, volný čas, hudba <ul style="list-style-type: none"> - představování - imperfektum, nepravidelná slovesa, mismo - opis přídavného jména 	10
	Zdraví, pomoc, zdravotní stavy <ul style="list-style-type: none"> - záporné rozkazy - subjuntivo a jeho užití (po aby), člen u feminin 	12
	Sport <ul style="list-style-type: none"> - sportovci ČR, Š a LA - hacer, practicar, jugar, haber, přičestí, složené perfektum, nepravidelná slovesa - řadové a násobné číslovky 	10
	Kultura, zábava <ul style="list-style-type: none"> - netiketa a zajímavosti ve španělských Internetových serverech - pluscuamperfecto, souslednost, lograr, přechylování 	14
	Dům, bydlení, ekonomika domácnosti <ul style="list-style-type: none"> - radost, spokojenost, obavy, strach - subjuntivo po že, pozice adjektiv, de 	10
	Základy obchodní korespondence <ul style="list-style-type: none"> - části obchodního dopisu, fráze, zkratky - poptávka nabídka 	12
	Memorování – zpěv	2
	Opakování, pololetní test, oprava a práce s chybami	10

Španělský jazyk, druhý cizí jazyk - 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozumí souvislým projevům ve španělštině, vysloveným v běžném tempu - čte s porozuměním přiměřené texty i s větším počtem neznámých slov a odhaduje jejich význam podle kontextu - v textu umí nalézt hlavní myšlenky 	Cestování, ubytování <ul style="list-style-type: none"> - vazby s předložkami - prezentace o španělských městech 	12
	Praha <ul style="list-style-type: none"> - španělské názvy českých reálií v Praze, ČR - prezentace na téma Praga - nepravidelná slovesa, trpný rod, infinitivní vazby 	12

<ul style="list-style-type: none"> - je schopen delšího písemného projevu, tematicky zaměřeného - umí sestavit obchodní dopis různého typu - při písemném i ústním projevu umí formulovat vlastní myšlenky a názory - je schopen na společenské úrovni vést dialogy v rozsahu probrané slovní zásoby a s takovým počtem chyb, který neztěžuje porozumění - umí vyřešit problémové situace spojené s „přežitím“ (cestování, ubytování, ztráty, policie) - dovede provázet a předávat informace o svém městě, Praze a zemi (zeměpisné, historické a ekonomické) <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá slovní zásobu k dalším tematickým celkům včetně frazeologie a pravopisu, zejména se to týká španělských překladů českých reálií - zná obchodní korespondenci včetně řešení různých situací - orientuje se ve slovní zásobě o průmyslovém podniku - uplatňuje požadavek výrazného přízvuku, pečlivé výslovnosti a vázání slov <p>Země příslušné jazykové oblasti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák zná česky základní údaje o španělsky psané literatuře - zná španělské a latinskoamerické písně 	- člen u vlastních jmen		
	Opakování	- Deník mimozemšťana, který ztroskotal v ČR - prezentace na téma naše město, náš kraj	16
	Opakovací cvičení	- Česká republika – historie a současnost - cestujeme po naší zemi - český průmysl, průmyslový podnik	18
	Studium a plány do budoucna	- Curriculum vitae	4
	Obchodní korespondence	- Pedido, su confirmación y ejecución, pago, reclamaciones y respuestas	10
	Český přehled španělské a latinskoamerické literatury		6
	Memorování – zpěv		2
	Opakování pololetní test, oprava a práce s chybami		10

Ruský jazyk, druhý cizí jazyk – 1. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým souvislým projevům (monologickým i dialogickým) ve standardním řečovém tempu - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - je schopen ústního i písemného projevu situačně a tematicky zaměřeného - umí se představit a podat základní informace o sobě, o své rodině a o svém životě - umí napsat jednoduchý osobní odpis <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka - vyslovuje co nejlépe přirozené výslovnosti 	<p>Základní informace o ruském jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost (přízvuk) - azbuka - pozdravy - obraty při představování a telefonování 	12
	<p>První kontakty</p> <ul style="list-style-type: none"> - otázky a odpovědi při představování - azbuka - rozlišení přízvučných a nepřízvučných slabik - číslovky 1 – 20 - časování sloves (žít, znát, mluvit...) - intonace různých typů vět 	12
	<p>Na návštěvě</p> <ul style="list-style-type: none"> - azbuka - pohyblivý přízvuk některých sloves (učit') 	12

<ul style="list-style-type: none"> - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, ovládá základní pravopisné normy - domluví se v běžných jednoduchých situacích <p>Země příslušné jazykové oblasti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - má faktické znalosti o reáliích dané jazykové oblasti - má základní informace o školském systému Ruska - orientuje se v oblasti kultury dané jazykové oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> - číslovky 30 – 100 - podstatná jména m. a ž. rodu v 1., 2. a 3. pádě - osobní zájmena v 1. a 3. pádě - budoucí čas 	
	<p>Rodina, přátelé</p> <ul style="list-style-type: none"> - souhrnné opakování azbuky - nepřízvučné e - podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 - 6. pád podstatných jmen - osobní zájmena v 1. – 4. pádě - přivlastňovací zájmena v 1. p. j. a mn. č. - věty typu „U tebe jest“ 	12
	<p>Kino</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. a 2. časování sloves - slovesa se skupinou -ova, -eva - časování zvratných sloves v přítomném čase - časování sloves se změnou kmen. souhlásek - výslovnost tvrdého a měkkého l 	12
	<p>Divadlo</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek - intonace různých typů otázek - řadové číslovky 1 – 30 v 1. p. j. č. - vyjádření data - skloňování osobních zájmen 	12
	<p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulý čas - vykání - skloňování některých typů podstatných jmen v j. č. - pravopis slabik „gi, ki, chi“ - výslovnost ž, š, šč 	12
	<p>Nakupování</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování sloves jít, jet, moci... - podstatná jména neživ. a živ. v 1., 2., 4. p. mn. č. - výslovnost předložkových spojení typu „iz Ameriky“ - pohyblivé -o- a -e- u podstatných jmen 	12
	<p>Písemné práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohodnocení - práce s chybami 	6

Ruský jazyk, druhý cizí jazyk – 2. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Řečové dovednosti	Korespondence	10

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným souvislým projevům ve standardním řečovém tempu - čte s porozuměním text a umí nalézt hlavní myšlenky - je schopen ústního i písemného vyjádření situačně zaměřeného - umí jednoduše zformulovat vlastní myšlenky - vyjadřuje se v běžných situacích - umí vést jednoduchý dialog - umí přeložit text a pracovat se slovníkem <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v probraných tematických okruzích, v písemném projevu dodržuje základní pravopisné normy - umí napsat životopis a žádost o místo <p>Země příslušné jazykové oblasti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - má přehled o reáliích ruské jazykové oblasti a o turisticky atraktivních oblastech - orientuje se v mapách Ruska a jeho největších měst - má všeobecný přehled o ruské kultuře, zejména literatuře a hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> - psaní adresy a odpověď na inzerát - vyjádření data - některé slovesné vazby - skloňování zájmen „kto, što“ 	
	<p>Petrohrad, Praha</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření možnosti, nemožnosti a zákazu - vyjádření radosti a lítosti - pohyblivý přízvuk u podstatných jmen středního rodu - intonace souvětí - některé předložkové vazby - skloňování podstatných jmen v množném čísle 	12
	<p>Volný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - nesklonná podstatná jména - opakování mluvnic 1. dílu - opakování intonace - vedlejší věty příčinné - věty se slovy „možno, nělžja“ 	12
	<p>Konkurz, plány do budoucna</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplňování dotazníků - vazby odlišné od češtiny - časování slovesa „nadět“ - skloňování tvrdých přídavných jmen - datum - psaní data v dopise - zpodstatnělá přídavná jména 	14
	<p>Člověk – jeho zevnějšek a charakter</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření vlastního názoru - vyjádření omluvy a politování - tázací zájmena - slovesné vazby odlišné od češtiny - vyjádření významu – je třeba, musí se, je možno 	10
	<p>Cestování</p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňování měkkých přídavných jmen - vyjádření přibližnosti - datum, letopočet, hodiny - vyjádření čas. údajů vzhledem k časovým pásmům - zajištění noclehu 	12
	<p>Moskva</p> <ul style="list-style-type: none"> - další slovesné vazby - časování některých nepravidelných sloves - vyjádření „je třeba“, vyjádření podmínky - podmiňovací způsob - komunikace na letišti a celnici 	14
	<p>V restauraci</p>	12

	<ul style="list-style-type: none"> - rozkazovací způsob - spojka aby (štoby) - slovesa jíst a pít - opakování číslovek 	
	Písemné práce <ul style="list-style-type: none"> - ohodnocení - práce s chybami 	6

Ruský jazyk, druhý cizí jazyk – 3. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným souvislým projevům (monologickým i dialogickým) - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, umí nalézt hlavní myšlenky - umí odhadnout význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - formuluje vlastní myšlenky - ovládá receptivní a produktivní činnosti - domluví se při běžných situacích <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá výslovnost co nejbližší originálu - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů - ovládá základní pravopisné normy <p>Země příslušné jazykové oblasti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - má podrobnější znalosti o reáliích ruské jazykové oblasti - zná společenské zvyklosti dané jazykové oblasti - má přehled o významných představitelích ruské kultury, vědy a sportu 	<p>Životní styl a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření srovnání a neurčitosti - další slovesné vazby odlišné od češtiny - neurčitá zájmena a příslovce - 2. stupeň přídavných jmen a příslovcí 	14
	<p>Významní představitelé ruské vědy</p> <ul style="list-style-type: none"> - další slovesné vazby odlišné od češtiny - věty se spojkou „štoby“ - časování slovesa „sdat“ - opakování probraných slovesných vazeb 	12
	<p>Vzdělání, znalost cizích jazyků</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní certifikát z ruštiny - význam ovládnutí ruského jazyka - přechodníky - další nepravidelná slovesa - další slovesné vazby 	14
	<p>Bydlení</p> <ul style="list-style-type: none"> - další slovesné vazby odlišné od češtiny - rozkazovací způsob pro 1. os. mn. č. - skloňování přivlastňovacích zájmen - nepravidelné tvoření mn. č. podstatných jmen - skloňování podstatných jmen „mať, doč“ 	14
	<p>Móda, oblékání</p> <ul style="list-style-type: none"> - vazby s infinitivem - přídavná jména slovesná minulá trpná - trpný rod - 6. p. j. č. podstatných jmen m. rodu 	14
	<p>Sport</p> <ul style="list-style-type: none"> - předložkové vazby s 2. pádem - další slovesné vazby odlišné od češtiny - podstatná jména s kmenem na ž, š, č... 	14
	<p>Významní ruští sportovci</p> <ul style="list-style-type: none"> - přídavná jména slovesná činná (přítomná, minulá) - jmenné (krátké) tvary přídavných jmen - opakování skloňování podstatných jmen 	14

	- opakování skloňování přídavných jmen	
	Písemná práce	
	- ohodnocení	6
	- práce s chybami	

Ruský jazyk, druhý cizí jazyk – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným souvislým projevům ve standardním řečovém tempu - čte s porozuměním text a orientuje se v něm - odhaduje význam neznámých výrazů z kontextu a podle způsobu tvoření - vyjadřuje se písemně a ústně v určitých situacích a tématech - formuluje vlastní myšlenky - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - je schopen vést dialog v běžných životních situacích <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka - vyslovuje co nejlépe přirozené výslovnosti - má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, ovládá základní pravopisné normy <p>Země příslušné jazykové oblasti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - má faktické znalosti o realitách dané jazykové oblasti - má základní informace o školském systému Ruska - orientuje se v oblasti kultury dané jazykové oblasti 	<p>Veletrh, reklama</p> <ul style="list-style-type: none"> - předložky - další slovesné vazby odlišné od češtiny - záporná zájmena - souhrnné opakování předložek 	10
	<p>Prezentace firmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý tvar 3. stupně přídavných jmen - opakování stupňování přídavných jmen - příd. jména slovesná přítomná trpná - vidové dvojice 	10
	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> - souhrnné opakování slovesných vazeb odlišných od češtiny - vidové dvojice 	6
	<p>Masmédia a Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření modality - vyjadřování různých významů českého slovesa mít - větný a členský zápor - opakování zájmen osobních a přivlastňovacích 	10
	<p>Rusko – evropská část</p> <ul style="list-style-type: none"> - četba – A. Achamatovová „Rodná země“ - způsoby práce s uměleckým textem 	10
	<p>Rusko – asijská část</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování vyjádření modality - postavení Ruska v Evropě - opakování sloves - způsoby práce s odborným textem 	10
	<p>Profese</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace a vedení porady - zápis z porady - opakování přechodníků 	10
	<p>Společenský život, zvyky a obyčeje</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření příčiny, podmínky, přípustky a důsledku - opakování podstatných jmen 	10
	<p>Obchodní korespondence v ruštině</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a obsah obchodního dopisu 	10

	- e-mail	
	Písemné práce	
	- ohodnocení - práce chybami	4

Francouzský jazyk, druhý cizí jazyk – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozumí smyslu jednoduchého projevu ve francouzštině v rozsahu probrané slovní zásoby, vysloveného v pomalejším tempu - čte s porozuměním přiměřené texty s menším počtem neznámých slov a odhaduje jejich význam podle kontextu - je schopen kratšího ústního i písemného projevu, tematicky zaměřeného - umí pracovat s překladovým slovníkem - je schopen na společenské úrovni vést kratší dialog v rozsahu probrané slovní zásoby - umí se představit, podat základní informace o sobě, o své rodině, o svém bydlišti a o škole - umí popsat svou třídu, dokáže popsat osobu - zná názvy vybraných povolání Jazykové prostředky Žák <ul style="list-style-type: none"> - umí klást výrazně a správně přízvuk, vyslovuje správně i neznámá slova, váže je do větných taktů a hláskuje - ovládá slovní zásobu a frazeologii v rozsahu probraných tematických celků, zná i její pravopis - ovládá gramatické a syntaktické prostředky Země příslušné jazykové oblasti Žák <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní orientaci ve frankofonních zemích 	Úvodní blok <ul style="list-style-type: none"> - francouzština ve světě - přízvuk, výslovnost, vázání slov - francouzská abeceda 	6
	Představení, pozdravy, národnosti, země a kontinenty <ul style="list-style-type: none"> - základní pozdravy, názvy zemí a národností - diakritická znaménka - výslovnost samohlásek - osobní zájmena samostatná a nesamostatná - pravidelná slovesa první třídy na -er, - mužský a ženský rod zemí, národností 	16
	Povolání, profese <ul style="list-style-type: none"> - názvy povolání - číslovky do 100 - výslovnost číslic, povolání - rod povolání - matematická znaménka - tázací zájmena - určitý a neurčitý člen 	16
	Rodina <ul style="list-style-type: none"> - členové rodiny, popis osoby - nosové samohlásky, vázání slov - přídavná jména grand, petit, blond, beau, jeune... - přivlastňovací zájmena - výrazy aussi, non plus 	16
	Škola, třída <ul style="list-style-type: none"> - školní potřeby, školní předměty - dny v týdnu - výslovnost -o, -ô, -au, -a 	16

	<ul style="list-style-type: none"> - tvoření otázky Qu'est-ce que/Est-ce que - neosobní zájmeno il y a v kladné a záporné větě - výrazy množství combien de, beaucoup de, peu de - nepravidelná slovesa 3. třídy 	
	Bydlení <ul style="list-style-type: none"> - typy bydlení, nábytek, zařízení - výslovnost hlásky [e], - výslovnost -se, -ge, -de, -gue na konci slova - předložky místa sous, dans, devant, au dessus de... 	16
	Nácvik jazykových dovedností <ul style="list-style-type: none"> - porozumění slyšenému a čtenému textu 	10
	Písemné práce, oprava chyb	6

Francouzský jazyk, druhý cizí jazyk – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
Řečové dovednosti Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozumí smyslu jednoduchého projevu ve francouzštině v rozsahu probrané slovní zásoby, vysloveného v pomalejším tempu - čte s porozuměním přiměřené texty s menším počtem neznámých slov a odhaduje jejich význam podle kontextu - je schopen kratšího ústního i písemného projevu, tematicky zaměřeného - umí pracovat s překladovým slovníkem - je schopen na společenské úrovni vést dialog v rozsahu probrané slovní zásoby - umí vyprávět o svém denním režimu a aktivitách - umí vyprávět o počasí, ročních obdobích a prázdninách - vyjádří souhlas, odmítnutí, návrh - popíše vzhled osoby, části lidského těla 	Světové metropole, obchody a instituce, nákupy <ul style="list-style-type: none"> - popis cesty - názvy obchodů a institucí - orientace na mapě, plánu města - výslovnost le, les, -ill a řadových číslovek - rozkazovací způsob kladný a záporný - řadové číslovky - nepravidelná slovesa - předložky â côté de, en face de, près de, loin de ... 	16
	Denní režim, aktivity během dne, hodiny <ul style="list-style-type: none"> - popis aktivit během dne - kalendář, plán práce - tvoření otázky Quelle heure est-il? - hodiny – le quart, demie - výslovnost hodin, hlásky -g - zvrtná slovesa se lever, s'habiller - slovesa druhé a třetí třídy na -ir,-re,-oir 	16
	Počasí <ul style="list-style-type: none"> - roční období, měsíce - předpověď počasí - vyprávění o prázdninách 	16

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže říct, co je zdravé a co ne - dokáže odpovědět na otázku, kolik je hodin - popíše cestu na mapě či plánu - umí použít slovní zásobu – obchody a nákupy <p>Jazykové prostředky Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí klást výrazně a správně přízvuk, vyslovuje správně i neznámá slova, váže je do větných taktů a hláskuje - ovládá slovní zásobu a frazeologii v rozsahu probraných tematických celků, zná i její pravopis - ovládá gramatické a syntaktické prostředky <p>Země příslušné jazykové oblasti Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná významné světové metropole a pozná jejich dominanty 	<ul style="list-style-type: none"> - světové strany - výslovnost hlásky-c, měsíců, dnů v týdnu - slovesa préférer, acheter, aimer, adorer, détester 	
	<p>Zájmy, záliby, sporty</p> <ul style="list-style-type: none"> - zimní a letní aktivity - vyjádření souhlasu, odmítnutí, návrhu - větná intonace - výslovnost modálních sloves - modální slovesa pouvoir, vouloir, savoir, devoir 	16
	<p>Lidské tělo, zdraví a sport</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis vzhledu – přídavná jména - části těla - co prospívá a neprospívá zdraví - výslovnost -é, -ai - minulý čas složený pomocných sloves, zvratných sloves, příčestí minulé - il faut, il est important de, dangereux de, tu dois 	16
	<p>Nácvik jazykových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumění čtenému textu - poslech s porozuměním - nácvik psaní a mluvení 	12
	<p>Písemné práce, oprava chyb</p>	10

Francouzský jazyk, druhý cizí jazyk – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
<p>Řečové dovednosti Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí smyslu i souvislejšího projevu ve francouzštině v rozsahu probrané slovní zásoby - čte s porozuměním přiměřené texty a odhaduje jejich význam podle kontextu - je schopen souvislejšího ústního i písemného projevu, tematicky zaměřeného - umí pracovat s překladovým slovníkem - je schopen na společenské úrovni vést dialog v rozsahu probrané slovní zásoby - umí vyprávět o lidském těle, návštěvě lékaři, o svém zdraví - pojmenuje potraviny, zná názvy obchodů 	<p>Nemoci a části lidského těla</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření bolesti, jak se cítím - návštěva lékaře - rady pro zdraví - výslovnost -de, -be, -se, -ge na konci slova - rozkaz zvratných sloves - otázky týkající se zdraví: De quoi souffrez-vous? 	16
	<p>Jídlo a pití, světová kuchyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - nakupování potravin - názvy obchodů - recepty - výslovnost -an, -on, -un, -in - jednotné a množné číslo potravin 	18

<ul style="list-style-type: none"> - sestaví recept - zeptá se na chutě a co kdo má rád - pojmenuje zvířata domácí i divoká, zná některá přísloví obsahující zvíře - dokáže říct, co má na sobě, co si oblékne <p>Jazykové prostředky Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí klást výrazně a správně přízvuk, vyslovuje správně i neznámá slova, váže je do větných taktů - ovládá slovní zásobu a frazeologii v rozsahu probraných tematických celků, zná i její pravopis - ovládá gramatické a syntaktické prostředky <p>Země příslušné jazykové oblasti Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná některé recepty světové kuchyně a orientuje se v regionálních potravinách 	<ul style="list-style-type: none"> - zájmena přímého předmětu le, l', la, les - imperfektum sloves aller, être, avoir 	
	<p>Zvířata</p> <ul style="list-style-type: none"> - domácí i divoká zvířata - přísloví spojená se zvířaty - domácí zvířata ve Francii - výslovnost přivlastňovacích zájmen - přivlastňovací zájmena le mien, le tien ... - vyjádření vlastnictví Elle est à/C'est le chat de... 	14
	<p>Oblékání, oblečení, móda</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba oblečení - letní a zimní oblečení - oblečení a profese modelky - výslovnost číslovek, -eur, -euse, -eux - slovesa s'habiller, mettre qqch, se déshabiller... - ukazovací zájmena celui, celle, ceus, celles a složené formy - číslovky od 100 – 1000 000 	16
	<p>Gastronomie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhovory v restauraci – objednávka, placení - jídelní lístek - výslovnost: -i, -u, -ou - vyjádření chuti - vyjádření množství 	16
	<p>Nácvik jazykových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumění čtenému textu - poslech s porozuměním - nácvik psaní a mluvení 	12
Písemné práce, oprava chyb		10

Francouzský jazyk, druhý cizí jazyk – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace
<p>Řečové dovednosti Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí smyslu i souvislejšího projevu ve francouzštině v rozsahu probrané slovní zásoby - čte s porozuměním přiměřené texty a odhaduje jejich význam podle kontextu 	<p>Domácnost, francouzská města</p> <ul style="list-style-type: none"> - každodenní činnosti v domácnosti, denní režim - popis místa, obrázku - časová pásma - výslovnost -x, être en train de - stupňování přídavných jmen 	16

<ul style="list-style-type: none"> - je schopen souvislejšího ústního i písemného projevu, tematicky zaměřeného 	<ul style="list-style-type: none"> - složená tázací zájmena - konstrukce être en train de + infinitiv 	
<ul style="list-style-type: none"> - umí pracovat s překladovým slovníkem - je schopen na společenské úrovni vést dialog v rozsahu probrané slovní zásoby - umí vyprávět o každodenních činnostech v domácnosti - popíše místo, obrázek, vyjádří, co právě dělá - orientuje se v časových pásmech - popíše svou cestu na dovolenou/prázdniny 	<p>Dopravní prostředky, cestování</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba dopravní prostředky a cestování - výhody a nevýhody cestování různými dopravními prostředky - výslovnost -o, -eau, -au - slovesa pohybu aller, venir - předložky en, à + moyen de transport/lieu/destination - výrazy moins que, aussi que, plus que, le plus 	18
<ul style="list-style-type: none"> - srovná výhody a nevýhody cestování určitým dopravním prostředkem - napíše inzerát cestovní kanceláře - dokáže vyprávět o svých cestách, o ubytování - napíše strukturovaný životopis - zodpoví otázky při osobním pohovoru <p>Jazykové prostředky Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí klást výrazně a správně přízvuk, vyslovuje správně i neznámá slova, váže je do větných taktů - ovládá slovní zásobu a frazeologii v rozsahu probraných tematických celků, zná i její pravopis - ovládá gramatické a syntaktické prostředky <p>Země příslušné jazykové oblasti Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na mapě francouzských regionů - zná pamětihodnosti vybraných francouzských měst - zná některé regionální svátky a tradice 	<p>Cestování, turismus, budoucnost, svátky a tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> - zájezdy, výlety – inzeráty CK - francouzské regiony - ubytování - svátky ve francouzsky mluvících zemích - budoucnost vzdělávání, planety - výslovnost -tion - budoucí čas jednoduchý - podmínkové věty 1. typu – skutečná podmínka 	16
<p>Jazykové prostředky Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí klást výrazně a správně přízvuk, vyslovuje správně i neznámá slova, váže je do větných taktů - ovládá slovní zásobu a frazeologii v rozsahu probraných tematických celků, zná i její pravopis - ovládá gramatické a syntaktické prostředky <p>Země příslušné jazykové oblasti Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na mapě francouzských regionů - zná pamětihodnosti vybraných francouzských měst - zná některé regionální svátky a tradice 	<p>Práce, nabídka zaměstnání, sociální aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o děti, hendikepované - pracovní zkušenosti - brigáda - životopis, osobní pohovor - imperfektum pomocných sloves a sloves 1. skupiny - složené perfektum, přičestí minulé - minulý infinitiv - časové spojky quand, après, pendant que... 	18
	<p>Nácvik jazykových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumění čtenému textu - poslech s porozuměním - nácvik psaní a mluvení 	12
	<p>Písemné práce, oprava chyb</p>	10

5.4 Matematika

Název vyučovacího předmětu	Matematika
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	464 (14)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Matematické vzdělávání navazuje na učivo a výsledky vzdělávání stanovené v RVP pro základní vzdělávání. V odborném školství má matematické vzdělávání kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Matematické vzdělávání se zaměřuje především na metody řešení úloh, zejména ve vztahu k oboru vzdělání.

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání
- využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení
- diskutovat metody řešení matematické úlohy
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů
- správně se matematicky vyjadřovat

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematickému vzdělávání
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěru ve vlastní schopnosti, systematickosti a preciznosti při práci
- vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy)

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 14 týdenních vyučovacích hodin za studium. Z hlediska klíčových dovedností klademe důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy
- vhodné a správné numerické zpracování úlohy
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky)
- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návaznosti na další vědní obory
- rozvoj představivosti

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Předmět má v průběhu studia k dispozici 14 hodin v následujícím rozvržení:

Ročník	Matematika
1.	3
2.	4
3.	4 (2)
4.	3 (3)

Metody a formy výuky

V matematice je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s digitálními technologiemi). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné kombinovat vyučovací metody:

- výklad
- samostatná práce (individuální procvičování nových dovedností ve škole i formou domácích úloh)
- řešení úlohy žákem na tabuli
- shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku
- hry (zařazení zajímavých a netypických úloh, rébusů)
- žákovské soutěže (v rámci třídy, školy, meziškolní – celostátní matematická soutěž odborných škol)
- diskuse (zhodnocení možností řešení, výsledků)
- simulace (praktické slovní úlohy s možností využití v praktickém životě)
- projekce a modelace (využití projekční techniky v úlohách grafického charakteru, které jsou časově náročné, využití modelů pro znázornění situací náročných pro představivost – např. funkce, planimetrie, stereometrie)
- podpora aktivit mezipředmětového charakteru

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá ústní zkoušení a písemné zkoušení. Motivačně působí hodnocení soutěží v rámci třídy, ale i úspěšné účasti na celoškolní matematické soutěži, popř. aktivity v hodině.

Hodnotí se:

- správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh
- schopnost samostatného úsudku
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák by měl:

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- nacházet prostředky a způsoby adekvátní ke splnění požadovaných aktivit (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) a využívat dosavadních poznatků a zkušeností

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- řešit pracovní problémy a úkoly samostatně
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

Žák by měl umět:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, účinně obhajovat své názory a postoje
- aktivně se účastnit diskuse a dodržovat její pravidla
- písemně zachycovat podstatné myšlenky z písemného i ústního projevu
- rozebrat a interpretovat matematický text

Personální a sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly
- efektivně se učit a řešit problémy, objektivně vyhodnocovat své výsledky
- adekvátně reagovat na hodnocení jinými lidmi, přijímat rady i kritiku
- samostatně zvažovat názory, postoje a chování jiných lidí, nepřijímat předsudky a stereotypy v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák by měl:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování

Matematické kompetence

Žák by měl:

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- správně používat a převádět běžné jednotky
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy)
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- rozvíjení komunikativních a personálních kompetencí
- dovednost jednat s lidmi - na základě přiměřeného sebevědomí, respektu k druhým a tolerance k nim
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi

Člověk a životní prostředí

- rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí

Člověk a svět práce

- motivace k uvědomění si odpovědnosti za vlastní život a dosažené vzdělání ve vztahu k profesní kariéře
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře

Člověk a digitální svět

- práce s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- zeměpis
- fyzika
- chemie
- biologie
- informatika

Realizace odborných kompetencí

Matematika – 1. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová</i>
----------------------------	--------------	-----------------

		<i>dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - provádí aritmetické operace v R - používá různé zápisy reálného čísla - znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly - řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	Operace s čísly <ul style="list-style-type: none"> - číselný obor R - aritmetické operace v číselných oborech - různé zápisy reálného čísla - reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - znázornění racionálního a reálného čísla na číselné ose - užití procentového počtu - slovní úlohy 	18
Žák <ul style="list-style-type: none"> - používá množinovou terminologii a symboliku - provádí množinové operace (sjednocení, průnik, rozdíl množin) - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam - zapíše a znázorní interval - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik) - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	Množiny <ul style="list-style-type: none"> - základní množinové pojmy - operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) - intervaly jako číselné množiny - absolutní hodnota reálného čísla, geometrický význam absolutní hodnoty 	18
Žák <ul style="list-style-type: none"> - provádí operace s mocninami a odmocninami - uvede vztah mezi mocninou s racionálním exponentem a odmocninou - zná pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami - částečně odmocňuje - interpretuje zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro vyjádření velkých a malých čísel - usměrní zlomek - provádí operace s výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	Mocniny a odmocniny <ul style="list-style-type: none"> - mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním - zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ - odmocniny - výrazy s mocninami a odmocninami - částečné odmocnění - usměřňování zlomků - slovní úlohy 	30
Žák <ul style="list-style-type: none"> - používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců - rozkládá mnohočleny na součiny - určí definiční obor výrazu - sestaví výraz na základě zadání - určí hodnotu výrazu 	Číselné a algebraické výrazy <ul style="list-style-type: none"> - číselné výrazy - algebraické výrazy - mnohočleny, lomené výrazy - definiční obor algebraického výrazu - slovní úlohy 	24

<ul style="list-style-type: none"> - určí nulový bod výrazu - určí definiční obor výrazu - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 		
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - řeší lineární rovnice a jejich soustavy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - určí definiční obor rovnice - užívá rovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - vyjádří neznámou ze vzorce - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	Řešení rovnic <ul style="list-style-type: none"> - úpravy rovnic - lineární rovnice s jednou neznámou - rovnice s neznámou ve jmenovateli - soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých - slovní úlohy - vyjádření neznámé ze vzorce 	12

Matematika – 2. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - určí definiční obor rovnice a nerovnice - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru - aplikuje znalosti o absolutní hodnotě výrazu při řešení lineárních rovnic a nerovnic - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	Řešení rovnic a nerovnic <ul style="list-style-type: none"> - lineární nerovnice s jednou neznámou - soustava lineárních nerovnic s jednou neznámou - rovnice v součinném a podílovém tvaru - nerovnice ve tvaru součinu a podílu - lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - slovní úlohy 	26
Žák <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem funkce - určí definiční obor, obor hodnot, určí hodnoty proměnné x pro dané hodnoty funkce f, určí průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic - zná význam parametrů a, b v předpisu funkce $y=ax+b$ - umí zapsat předpis lineární funkce z daných bodů nebo z grafu funkce - sestrojí graf funkce nebo část grafu pro hodnoty proměnné x z dané množiny v kartézské soustavě souřadnic - graficky znázorní řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	Základní poznatky o funkcích, lineární funkce <ul style="list-style-type: none"> - pojem funkce, definiční obor, obor hodnot, argument funkce, hodnota funkce, průsečíky s osami soustavy souřadnic, graf funkce - vlastnosti funkce - lineární funkce - geometrický význam parametrů a, b v předpisu funkce $y=ax+b$ - předpis lineární funkce z daných bodů nebo grafu funkce - lineární funkce s absolutní hodnotou - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých, lineárních nerovnic, soustav lineárních nerovnic - slovní úlohy 	18

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí graf kvadratické funkce, určí vrchol paraboly, definiční obor a obor hodnot, průsečíky grafu funkce se souřadnými osami, určí intervaly monotonie - popíše souvislost mezi kvadratickou funkcí a kvadratickou rovnicí - rozliší úplnou a neúplnou kvadratickou rovnici, rozhodne o metodě řešení - zná vzorec pro řešení úplné kvadratické rovnice, umí rozhodnout o počtu řešení na základě hodnoty diskriminantu - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - převede kvadratický trojčlen na součin lineárních činitelů - použije vzorce pro druhou mocninu při řešení iracionálních rovnic - rozlišuje úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - řeší soustavu lineární a kvadratické rovnice o dvou neznámých - aplikuje poznatky o kvadratických rovnicích, rozkladu kvadratického trojčlenu a kvadratických funkcí při řešení kvadratických nerovnic - graficky znázorní řešení kvadratických rovnic a nerovnic - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<p>Kvadratická funkce, rovnice a nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvadratická funkce, definiční obor, obor hodnot, graf, význam parametrů v předpisu kvadratické funkce - kvadratická rovnice - rozklad kvadratického trojčlenu - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - soustava kvadratické a lineární rovnice se dvěma neznámými - kvadratická nerovnice - iracionální rovnice - grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - slovní úlohy 	26
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak - dokáže určit z grafu funkce její vlastnosti - určí průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty - umí počítat s logaritmy - charakterizuje dekadický a přirozený logaritmus - řeší jednoduché exponenciální rovnice - řeší jednoduché logaritmické rovnice - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - řeší reálné problémy s použitím funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic - při řešení úloh účelně využívá digitální 	<p>Další elementární funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti funkce (definiční obor, obor hodnot, monotonie, extrémy, funkce omezená, lichá, sudá, průsečíky s osami souřadnic, funkční hodnota v bodě, prostá funkce) - lineární lomená funkce - mocninná funkce - exponenciální funkce - logaritmická funkce - logaritmus a jeho užití - věty o logaritmech - exponenciální rovnice - logaritmické rovnice - přiřazení předpisu funkce ke grafu a naopak - úprava výrazů obsahujících funkce - slovní úlohy 	46

technologie a zdroje informací		
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání - používá pojmy finanční matematiky, změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - provádí výpočty finančních záležitostí, změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	Posloupnosti a finanční matematika <ul style="list-style-type: none"> - poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika - slovní úlohy - využití posloupnosti pro řešení úloh z praxe 	20

Matematika – 3. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody - užívá pojmy orientovaný úhel, velikost úhlu - určí základní velikost úhlu - definuje goniometrické funkce obecného úhlu pomocí jednotkové kružnice - umí vypočítat hodnotu goniometrické funkce obecného úhlu - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvech - upravuje jednoduché výrazy obsahující goniometrické funkce a stanoví jejich definiční obor - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku - řeší obecný trojúhelník s využitím sinové a kosinové věty - při řešení úloh účelně využívá digitální 	Goniometrie a trigonometrie <ul style="list-style-type: none"> - oblouková míra úhlu - orientovaný úhel - goniometrické funkce - využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku - určování funkčních hodnot goniometrických funkcí - goniometrické rovnice - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce - věta sinová a kosinová 	46

<p>technologie a zdroje informací</p>		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - graficky rozdělí úsečku v daném poměru - graficky změní velikost úsečky v daném poměru - popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah - popíše a určí shodná zobrazení - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<p>Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - planimetrické pojmy - polohové vztahy rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - Euklidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti - rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary - trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice a těžistiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) - shodná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - shodnost a podobnost 	28
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin - určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin - charakterizuje tělesa, : krychle, kvádr, hranol, jehlan, rotační válec, rotační kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části - určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie - využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - užívá a převádí jednotky objemu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<p>Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - polohové vztahy prostorových útvarů - metrické vlastnosti prostorových útvarů - tělesa a jejich sítě - složená tělesa - výpočet povrchu, objemu těles, složených těles 	26
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla) - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení 	<p>Kombinatorika</p> <ul style="list-style-type: none"> - faktoriál - variace, permutace a kombinace bez opakování - variace s opakováním - počítání s faktoriály a kombinačními čísly 	26

<ul style="list-style-type: none"> úloh v reálných situacích - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - sestaví Pascalův trojúhelník - umocňuje dvojčlen s využitím binomické věty - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<ul style="list-style-type: none"> - binomická věta - slovní úlohy 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu - určí pravděpodobnost náhodného jevu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<p>Pravděpodobnost v praktických úlohách</p> <ul style="list-style-type: none"> - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev - opačný jev, nemožný jev, jistý jev - množina výsledků náhodného pokusu - nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy 	10

Matematika – 4. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku - sestaví tabulku četností - graficky znázorní rozdělení četností - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil) - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka, variační koeficient) - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<p>Statistika v praktických úlohách</p> <ul style="list-style-type: none"> - statistický soubor, jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - charakteristiky polohy - aritmetický průměr prostý, vážený průměr, medián, modus, percentil - charakteristiky variability – rozptyl, směrodatná odchylka, variační koeficient - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy 	8
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů) - užije grafickou interpretaci operací s vektory - určí velikost úhlu dvou vektorů - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnice tvar rovnice přímky v rovině - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině 	<p>Analytická geometrie v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - souřadnice bodu v rovině - souřadnice vektoru v rovině - vzdálenost dvou bodů, střed úsečky - vektor a jeho umístění, velikost vektoru - operace s vektory – součet a rozdíl vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů – grafická interpretace - velikost úhlu dvou vektorů - kolmé a kolineární vektory - přímka a její analytické vyjádření (obecná rovnice, parametrické rovnice, směrnice tvar rovnice přímky) - polohové vztahy bodů a přímek v rovině - metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině 	52

<ul style="list-style-type: none"> a aplikuje je v úlohách - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách - charakterizuje jednotlivé kuželosečky a používá jejich rovnice - z rovnice kuželosečky určí její parametry - řeší úlohy o vzájemné poloze přímky a kružnice, přímky a elipsy - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<ul style="list-style-type: none"> - kuželosečky (kružnice, elipsa, hyperbola, parabola) - vzájemná poloha přímky a kružnice, přímky a elipsy 	
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla a vzájemně je převádí - přiřadí komplexnímu číslu bod v Gaussově rovině - používá početní operace s komplexními čísly v algebraickém tvaru (rovnost, součet, rozdíl, součin, podíl, absolutní hodnota) - využívá Moivreovu větu při umocňování komplexního čísla - řeší kvadratickou rovnici v oboru komplexních čísel 	Komplexní čísla <ul style="list-style-type: none"> - algebraický tvar komplexního čísla, absolutní hodnota komplexního čísla, mocniny i - základní početní operace s komplexními čísly - goniometrický tvar komplexního čísla - Moivreova věta - kvadratická rovnice v C 	18
	Opakování učiva 1.- 4.ročníku	12

5.5 Dějepis

Název vyučovacího předmětu	Dějepis
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	204 (6)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Dějepis seznamuje žáky s vývojem lidské společnosti od pravěku po naši dobu a vytváří tak předpoklady pro hlubší porozumění současnému vývoji. Výukou je realizován soubor těchto obecných cílů:

- vytváření a kultivace historického vědomí žáků
- formování demokratických občanských postojů
- identifikace se specifiky českého národního vývoje
- rozvoj kritického myšlení ve vztahu k historickým skutečnostem a jejich aktuálnímu vyústění
- rozvoj komplexního hodnotového systému žáků v oblasti sociální, politické, etické i estetické
- formování komunikativních dovedností
- integrace poznatků a dovedností získaných v příbuzných předmětech (CJL, ZSV, ZEM)
- formování specifických environmentálních postojů (vztah ke kulturním památkám)

Charakteristika učiva

Předmět je vyučován v 1., 2. a 3. ročníku studia oboru a jeho náplň tvoří systém vybraných partií dějin obecných, dějin českých a československých, dějin ostatních etnik žijících na našem území a částečně též dějin regionálních. Snaží se, aby žáci získali komplexní představu o dějinném vývoji, ale zahrnuje zejména dimenzi dějin politických, hospodářských, sociálních a kulturních. Hodinová dotace uvedená u jednotlivých tematických celků je pouze orientační a je možné ji přizpůsobit potřebám konkrétní výuky.

Metody a formy výuky

Přehled vyučovacích metod a forem, jež jsou v předmětu využívány:

- výklad doplněný řízeným dialogem se žáky a využitím didaktické techniky a příslušných internetových zdrojů a výukových programů
- skupinová práce, analýza didakticky upravených pramenů textové a obrazové povahy, případně referáty žáků
- práce s historickou mapou
- samostatné vyhledávání informací (literatura, internet)
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce ústní i písemnou formou
- exkurze

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání žáků jsou vyučujícím průběžně sledovány a vyhodnocovány. Zvládnutí obsahu vzdělávání (učiva) je kontrolováno zkouškami ústními, písemnými (průběžnými) a didaktickými testy. U ústních zkoušek je hodnocena míra osvojení historické faktografie (pojmy, fakta, osobnosti), schopnost hodnotícího posouzení a schopnost zaujmout názor a podpořit jej věcně správnými argumenty. Stranou nezůstává ani hodnocení kultivovaného jazykového vyjadřování myšlenek. U průběžných písemných zkoušek se hodnotí zejména míra osvojení faktografických poznatků, u didaktických testů k tomu ještě přistupuje hodnocení schopnosti uvažovat v souvislostech a kultura písemného projevu.

Rozvoj klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se v souladu se zásadami jazykové a společenské kultury, vhodně se prezentovat, a to zejména při kontrole vědomostí a dovedností, v rámci žákovských referátů a prezentací i při mimoškolních akcích
- vhodně formulovat a účinně obhajovat své názory a postoje, aktivně se účastnit diskuse (budou organizovány zejména při probírání aktuálních a kontroverzních témat dějin)
- písemně zachycovat podstatné myšlenky z písemného i ústního projevu (při samostatné práci s učebnicí, písemnými prameny, při výkladu vyučujícího i při prezentacích referátů)
- rozebrat a interpretovat původní či didakticky upravené historické prameny obrazové či textové povahy

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly při samostatné práci s učebnicí, prameny
- efektivně se učit a řešit problémy, objektivně vyhodnocovat své výsledky, adekvátně reagovat na hodnocení jinými lidmi, přijímat rady i kritiku, a to zejména při hodnocení referátů a prezentací učitelem a spolužáky, při rozboru písemných a ústních zkoušek
- samostatně zvažovat názory, postoje a chování jiných lidí, nepřijímat předsudky a stereotypy v přístupu k druhým
- přispívat k vytváření harmonických mezilidských vztahů při společném řešení problémů v rámci týmové práce

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost v evropském i světovém kontextu, rozumět souvislostem národní kultury s evropským a světovým vývojem
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury, mít k nim pozitivní vztah, uvědomit si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, mj. prostřednictvím regionálních exkurzí i exkurzí do institucí celonárodního významu (například Národní muzeum, Národní galerie, Židovské muzeum apod.)

Kompetence k učení a řešení problémů

- řešit pracovní problémy a úkoly samostatně
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný
- využívat k učení různé informační zdroje, umět posoudit jejich spolehlivost a vhodnost, a to zejména v oblasti veřejně přístupných zdrojů (internet apod.)
- nacházet prostředky a způsoby adekvátní ke splnění požadovaných aktivit (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) a využívat dosavadních poznatků a zkušeností při přípravě referátů a prezentací

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k osobnímu profesnímu růstu a v souvislosti s tím si uvědomovat nutnost celoživotního vzdělávání
- umět přirozeně komunikovat s možnými zaměstnavateli, být připraven vhodným způsobem představit svůj odborný potenciál (nepřímo prostřednictvím samostatných vystoupení při prezentacích výsledků práce v hodině i mimo ni)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, a to zejména při zpracovávání a prezentaci referátů s historickými náměty
- pracovat s programovým vybavením (v případě dějepisu s programem „Obrazy z českých dějin“, „Moderní dějiny“, případně jiným výukovým softwarem)
- pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěných, elektronických, audiovizuálních, zejména při práci s původními či upravenými historickými prameny a literaturou)
- uvědomovat si rozdílnost ve věrohodnosti a kvalitě vybraných informačních zdrojů (zejména v případě internetu) a přistupovat k nim s kritickou obezřetností

Průřezová témata

Dějepis tvoří významnou součást společenskovední složky vzdělávání v oboru Ekonomické lyceum. Proto jím prolíná zejména průřezové téma Občan v demokratické společnosti. Další průřezová témata se v jeho učivu uplatňují méně, ale nikoliv zanedbatelně. Níže je uvedeno, jak předmět průřezová témata rozvíjí.

Občan v demokratické společnosti

- úcta k demokratickým principům a humanistickým hodnotám (zejména v učivu o zrodu demokracie, v tématu občanských revolucí, v analýze různých typů totalitních a autoritářských režimů, v přiblížení boje za lidská a občanská práva dějinách žákům)
- rozvíjení komunikativních a personálních kompetencí, dovednost jednat s lidmi - na základě přiměřeného sebevědomí, respektu k druhým a tolerance k nim (v rámci diskuse)
- orientace v médiích masové komunikace, diferencované kritické hodnocení jejich vlivu a významu, zejména při porovnávání historické skutečnosti a její následné mediální interpretace (obrana proti manipulaci ze strany médií)

Člověk a životní prostředí

- úcta k hodnotám přírodního prostředí i k hodnotám vytvořeným člověkem – na příkladech z mnohdy konfliktního vztahu k životnímu prostředí v dějinách
- estetické, citové a etické vazby mezi člověkem a přírodou (například na varovných dokladech narušování těchto vazeb ve válečných konfliktech či ekologických katastrofách)
- orientace na postoje, jež v individuálním i obecném působení přispívají k udržitelnému rozvoji - v souvislosti s učivem o globálních problémech lidstva

Člověk a svět práce

- motivace k uvědomění si odpovědnosti za vlastní život a dosažené vzdělání ve vztahu k profesní kariéře (motivační příklady životních cest historických osobností)
- komunikační přirozenost a jistota při jednáních s potenciálními zaměstnavateli a při důležitých jednáních vůbec – zejména v rámci přípravy a následné prezentace seminární práce
- význam osobní prezentace pracovníka jako prezentace obrazu firmy či organizace

Člověk a digitální svět

- schopnost využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých postojů, schopnost vyhledávání informací z různých zdrojů, schopnost jejich sdílení, předávání, schopnost použít vhodný způsob prezentace daného tématu s ohledem na dané podmínky a cílovou skupinu
- schopnost při tvorbě prezentací nebo jiných forem digitální prezentace plně využít všech možností digitálních médií, při tvorbě digitálních materiálů splňovat také estetická kritéria pro zadanou práci
- schopnost vnímat postavení, roli či vliv digitálních technologií, schopnost posoudit správnost informací, poznat fake news a umět pracovat s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepisný seminář
- základy společenských věd

- zeměpis
- informatika

Realizace odborných kompetencí

Dějepis - 1. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - uvede zdroje informací, které při svém poznávání dějin může využít, odliší je od těch, s nimiž pracuje odborník (historik) - objasní smysl poznávání dějin - vysvětlí, proč existují různé interpretace dějin - porozumí procesu antropogeneze v jeho vztahu k přírodnímu prostředí - charakterizuje stručně způsob života lidí ve zlomových obdobích pravěku, jejich materiální a duchovní kulturu - posoudí význam přechodu člověka k zemědělství - vystihne základní rysy keltské civilizace a její působení na českém území - má přehled o vývoji hlavních státních útvarů na území Mezopotámie, Egypta, Palestiny, Indie a Číny - rozezná charakteristické rysy materiální a duchovní kultury starověkých civilizací v Indii, Číně, Mezopotámii, Egyptě a Palestině - identifikuje hlavní rysy krétské a mykénské kultury - objasní vznik polis, charakterizuje formy vlády v průběhu vývoje Řecka (aristokracie, tyranie, demokracie) - uvede příčiny a popíše důsledky řecké kolonizace a vyvodí z ní závěry pro vývoj Středomoří - rozezná charakteristické rysy řecké materiální a duchovní kultury (včetně mytologie) - identifikuje základní rysy etruské kultury - porozumí expanzi Říma ve Středomoří - rozpozná příčiny a průvodní znaky krize římské republiky a vzniku císařství - popíše vývoj římského impéria, jeho krizi a zánik - pochopí vznik a šíření křesťanství, základy jeho učení, vztah křesťanství a státu včetně proměn tohoto vztahu - rozezná charakteristické rysy římské 	Úvod do studia dějin	2
	Pravěk <ul style="list-style-type: none"> - základy antropogeneze člověka - paleolit, mezolit, neolit, eneolit - doba bronzová a železná 	5
	Starověké asijské civilizace, starověký Blízký východ a Egypt <ul style="list-style-type: none"> - civilizace starověkého Blízkého východu, Egypta, Indie a Číny 	9
	Antický starověk v Řecku <ul style="list-style-type: none"> - minojská Kréta a mykénské Řecko - zrod a vývoj řeckých polis, řecká kolonizace - klasické období Řecka - makedonská nadvláda a helénistické státy - kultura starověkého Řecka 	12
	Antický starověk v Římě, zánik antického světa <ul style="list-style-type: none"> - Etruskové a počátky Říma - římská republika a její krize - období principátu a dominátu - vznik křesťanství - zánik římské říše - kultura starověkého Říma 	12
	Raný středověk <ul style="list-style-type: none"> - svět na přechodu mezi antikou a středověkem, barbarizace a romanizace - Byzantská říše a východní kulturní okruh - Francká říše a západní kulturní okruh - křesťanská Evropa a jiné kultury (Arabové, Vikingové, Mongolové a Turci, křížové výpravy) - raně středověká střední Evropa a český stát - raně středověká společnost a úloha katolické církve - románský sloh 	16
	Vrcholný středověk <ul style="list-style-type: none"> - společnost a hospodářství vrcholného středověku 	12

<p>materiální a duchovní kultury (včetně mytologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí význam antické kultury pro kulturu evropskou - orientuje se v procesu pohybu „barbarských národů“ (stěhování národů) - identifikuje charakteristické rysy byzantské společnosti a její kultury, posoudí její vliv ve středověké Evropě - rozezná základní rysy státních útvarů ve východní a jihovýchodní Evropě - charakterizuje západní kulturní okruh a říši Franckou - orientuje se v procesu vývoje západoevropských státních útvarů – Anglie, Francie - vymezí arabský svět, charakterizuje islám a arabskou kulturu a společnost - posoudí přínos arabského světa pro evropskou kulturu - vystihne v základních rysech expanzi středověké Evropy a její důsledky (křížové výpravy) - posoudí důsledky pronikání Mongolů (Tatarů) a Turků do Evropy - porozumí procesu vzniku nejstarších státních útvarů ve střední Evropě (Sámova říše, Velká Morava, polský a uherský stát, Svatá říše římská) - identifikuje základní rysy velkomoravské kultury - vysvětlí proces vzniku a vývoje raně středověkého českého státu - vysvětlí úlohu, jakou katolická církev plnila ve středověké společnosti - rozpozná znaky románského výtvarného umění a architektury - popíše základní změny v hospodářství mezi raným a vrcholným středověkem, osvětlí proces urbanizace a kolonizace - postihne skladbu středověké společnosti - vymezí hlavní rysy středověké vzdělanosti, vysvětlí význam univerzit - rozpozná znaky gotického výtvarného umění a architektury - charakterizuje vnitřní poměry českého státu ve vrcholném středověku a jeho zahraniční politiku (poslední Přemyslovci a Lucemburkové) 	<ul style="list-style-type: none"> - životní styl a kultura středověku, středověká vzdělanost - Evropa a český stát ve vrcholném středověku 	
--	---	--

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikuje krizové projevy v pozdně středověké společnosti včetně krize v církvi - orientuje se v politických a vojenských vztazích mezi významnými státy (stoletá válka) - interpretuje nápravné snahy v církvi včetně působení Jana Husa - popíše průběh husitské revoluce a začlení ji do kontextu reformace - orientuje se v politickém, hospodářském a kulturním dění doby poděbradské a jagellonské, vymezí podstatu vzniku stavovské monarchie za vlády Jagellonců - rozliší pojmy renesance a humanismus 	<p>Krize pozdního středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - krizové jevy 14. století - vztahy mezi státy středověké Evropy - husitství - doba poděbradská a jagellonská <p>Raný novověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - renesance, humanismus, reformace - zámořské objevy - mocenské poměry v Evropě v raném novověku (16. - 18. století) - český stát v raném novověku - myšlení a kultura raného novověku (baroko) 	28
<ul style="list-style-type: none"> - identifikuje charakteristické znaky renesančního umění - rozpozná znaky evropské reformace, popíše její průběh a činnost jejích předních osobností - vymezí pronikání Evropanů na mimoevropská území - identifikuje příčiny a technické předpoklady objevných plaveb - posoudí následky objevných plaveb pro Evropu i pro objevené země a jejich kulturu - porozumí ekonomickým změnám od počátku 16. století - rozliší typy raně novověkých států (stavovská monarchie, absolutistický stát, parlamentarismus) - identifikuje příčiny mocenského vzestupu habsburského rodu, uvědomí si principy habsburské celoevropské politiky - vymezí příčiny a průběh nizozemské revoluce - vymezí politické rozdělení Evropy na katolický a reformační blok - orientuje se v politických a vojenských událostech třicetileté války, posoudí její důsledky pro vývoj jednotlivých oblastí Evropy - rozliší charakteristické rysy absolutismu ve Francii a pokusu o absolutismus v Anglii - popíše průběh anglické revoluce a další vývoj Anglie ke konstituční monarchii - orientuje se ve vývoji v Rusku v 17. a 18. století. - pochopí vzestup pruského státu za vlády Hohenzollernů (zejména Fridricha II.) - orientuje se ve vývoji habsburské monarchie 	<p>Novověk (Zrod moderní doby)</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvícenství - Velká francouzská revoluce, napoleonská Francie, napoleonské války - americký boj za nezávislost - modernizace společnosti, změny sociální struktury - národní hnutí v 19. století - Češi, jejich politika v Rakousku - Evropské velmoci a jejich soupeření v 19. století, hlavní mimoevropské mocnosti - moderní kolonialismus - ideové a kulturní proudy 19. století, každodenní život 	40

<p>v 17. a 18. století.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší charakteristické rysy a projevy české renesanční kultury - identifikuje charakteristické rysy osvícenského absolutismu za vlády Marie Terezie a Josefa II. - orientuje se ve změnách ve vědě a filosofii na počátku novověku - rozliší hlavní znaky a projevy barokního umění, specifikuje je na příkladě českého barokního umění - rozliší charakteristické znaky osvícenství a jeho projevy, vymezí jeho pronikání do Evropy - vymezí příčiny a průběh Francouzské revoluce, charakterizuje její etapy, posoudí její význam - zhodnotí význam konceptu lidských a občanských práv - orientuje se v politických, hospodářských a náboženských poměrech ve Francii za vlády Napoleona - posoudí vliv napoleonských válek na poměry v Evropě - porozumí procesu vzniku USA, zhodnotí jej - posoudí význam industrializace, vědeckých a technických inovací i postupné demokratizace společnosti - rozliší změny v sociální struktuře společnosti a jejich příčiny a důsledky v evropské společnosti (včetně tzv. sociální otázky) - charakterizuje konkrétní příklady dobového nacionalismu, zemského a státního vlastenectví - charakterizuje národní hnutí 19. století a jeho provázanost s revolucemi 1. poloviny 19. století a revolucemi roku 1848 - porozumí procesu konstituování novodobého českého národa i jeho politické reprezentace včetně vývoje české politiky ve 2. polovině 19. století - orientuje se ve vývoji česko-německých vztahů v 19. a na počátku 20. století - posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro vnitřní poměry habsburské monarchie a pro její národy - popíše proces sjednocení Německa a Itálie - orientuje se v politických, ekonomických a sociálních poměrech evropských velmocí 19. století - orientuje se v politických, ekonomických a sociálních poměrech USA 19.st., popíše průběh občanské války v USA, rozpozná její důsledky 		
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - popíše cestu Japonska k moderní zemi západoevropského typu, orientuje se v dění v Číně - vymezí mezinárodní poměry evropských velmocí a porozumí jejich vzájemným vztahům - rozliší klíčové politicko-ideologické koncepty moderní doby (liberalismus, socialismus, komunismus...) - rozpozná charakteristické znaky a projevy uměleckých směrů 19. století a životního stylu této doby 		
--	--	--

Dějepis - 3. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	Hodinová dotace
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopí mezinárodní vztahy v předvečer první světové války - vymezí příčiny a průběh první světové války, její výsledky a důsledky - porozumí situaci v Rusku, zhodnotí význam ruských revolucí - charakterizuje první československý odboj a pochopí jeho význam pro vznik samostatného Československa - pochopí proces rozpadu versailleského systému - posoudí politiku západních demokracií, úsilí o kolektivní bezpečnost, politiku nacistického Německa a SSSR - osvětlí nárůst napětí v mezinárodních vztazích 30. let - charakterizuje fašismus, nacismus a komunismus, porovná je - identifikuje příčiny a projevy světové hospodářské krize, posoudí hospodářské, sociální a politické důsledky krize - určí významné osobnosti vědy a kultury v meziválečném období a oblast jejich tvorby, rozpozná charakteristiky a projevy uměleckých směrů 1. poloviny 20. století - pochopí proces vzniku Československa v roce 1918 - vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém - zhodnotí důsledky vzniku samostatného Československa pro Čechy, Slováky a národnostní menšiny 	<p>První světová válka a ruské revoluce</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny, průběh a výsledky konfliktu - poválečná Evropa, hospodářská krize a její důsledky - vznik meziválečných totalitních režimů - období První republiky <p>Cesta k 2.sv.válce, mezinárodní konflikty před 2.sv.válkou a politika appeasementu</p>	24

<ul style="list-style-type: none"> - posoudí základní vnitrostátní, zahraničněpolitické a národnostní problémy Československa a možnosti jejich řešení - zhodnotí ekonomiku státu, sociální skladbu obyvatelstva, sociální politiku státu, posoudí vliv hospodářské krize na obyvatelstvo a na stabilitu republiky - orientuje se v procesu působení mezinárodních a vnitropolitických sil ohrožujících demokratický charakter státu a usilujících o jeho zánik - zhodnotí důsledky konference v Mnichově v kontextu evropské politiky - porovná první a druhou republiku - rozpozná charakteristické znaky a projevy kultury první republiky - rozliší příčiny druhé světové války a válečné cíle Osy a protihitlerovské koalice - orientuje se v klíčových událostech na evropských a mimoevropských bojištích - charakterizuje válečné zločiny (včetně holocaustu), situaci vojáků na frontách a civilního obyvatelstva v zázemí - orientuje se v závěrech ujednání spojeneckých konferencí představitelů protihitlerovské koalice - posoudí důsledky války na poválečné uspořádání - porozumí procesu vzniku Protektorátu Čechy a Morava a jeho postavení v poměru k Třetí říši, vymezí zájmy a cíle nacistů ve vztahu k obyvatelstvu protektorátu - charakterizuje odboj v jeho podstatných složkách (zahraniční, domácí, vojenské a diplomatické) - charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky - porozumí situaci v západní Evropě v poválečném období - orientuje se v politickém, hospodářském a sociálním vývoji USA, Velké Británie, Francie a SRN - popíše proces západoevropské integrace - charakterizuje politický vývoj v SSSR - orientuje se v procesech unifikace sovětského bloku, rozčlenění jeho vývoj v jednotlivých zemích od počátků studené války po jeho rozpad - orientuje se v poválečné situaci Československa - posoudí rozložení politických sil v Československu a plány komunistů na převzetí moci, zhodnotí realizaci těchto plánů - porozumí problematice řešení německé 	<ul style="list-style-type: none"> - 2.sv.válka, holocaust,a válečné zločiny, Československo za 2.sv.války a 2.československý odboj - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, studená válka, poválečné Československo a komunistická diktatura v ČSR - demokratický svět a USA versus sovětský blok a SSSR - proces dekolonizace a jeho důsledky pro třetí svět - konec bipolarity Východ – Západ - rozvoj vědy a technologií ve 20.století a jeho dopady 	<p style="text-align: center;">44</p>
--	---	---------------------------------------

<p>otázky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období jejich vlády (50. léta, proces „demokratizace“, normalizace) - definuje proces dekolonizace, posoudí problémy rozvojových zemí - charakterizuje hnutí nezúčastněných v mezinárodních vztazích, vnitřní vývoj Číny a její postavení v soudobém světě - orientuje se v hlavních konfliktech světa po skončení druhé světové války (zejména arabsko – izraelský konflikt) - posoudí příčiny a důsledky zhroucení komunistických režimů v Evropě a v Československu i způsob provedení změny - stručně charakterizuje politickou a hospodářskou situaci Československa na počátku 90. let, orientuje se v integraci ČSFR a ČR do evropských struktur - rozpozná charakteristické znaky a projevy vědy a technologií ve 20. století - rozpozná charakteristické znaky a projevy kulturních směrů a proudů ve 20. století - identifikuje globální problémy soudobého světa a jejich projevy 		
---	--	--

5.6 Základy společenských věd

Název vyučovacího předmětu	Základy společenských věd
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	128 (4)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět uvádí žáky do základních problémů sociologie, psychologie, politologie, filosofie a etiky. Výuka se soustřeďuje na tyto obecné cíle:

- upevňovat a rozvíjet demokratické občanské postoje žáků, podněcovat jejich iniciativní chování v rámci občanské společnosti
- formovat hodnotový systém žáků (zejména v oblasti sociální, politické, etické a estetické)
- integrovat poznatky a dovednosti z ostatních příbuzných předmětů
- podílet se na sociální složce environmentální výchovy
- učit žáky kritickému myšlení a posuzování společenské skutečnosti
- rozvíjet komunikativní dovednosti, schopnost vést dialog a obhajovat svá stanoviska

Charakteristika učiva

Předmět je vyučován v 3. a 4. ročníku studia oboru v rozsahu 2 hodiny týdně.

3. ročník – 2 hodiny týdně

Žáci si osvojují v rámci témat *Člověk jako osobnost* a *Člověk ve společnosti* vybrané poznatky z psychologie a sociologie, které představují základ občanské a společenskovední gramotnosti potřebné pro život a další studium. V tématu *Kultura* se žáci kromě základních pojmů z této oblasti seznamují také se základy společenské kultury a výchovy (etiky). Nedílnou součástí tohoto celku je uvedení do problematiky masových médií.

4. ročník – 2 hodiny týdně

Výuka ve 4.ročníku se koncentruje nejprve na osvojení poznatků potřebných pro výchovu k demokratickému občanství – v tématu *Člověk jako občan*. Poté přechází k pochopení současného světa a jeho problémů, a to včetně obeznámení se s rolí, jakou v něm dnes hraje náboženství. Na závěr pak v rámci tematického celku *Člověk a svět* (základy filosofie a etiky) uvádí do tradice a problémů zejména evropského myšlení.

Kromě složky vzdělávací a informativní plní předmět ZSV i klíčovou roli výchovnou a formativní. Tato role se realizuje zejména ve výchově k zodpovědnému občanství, dále pak v etické výchově, globální a multikulturní výchově a mediální výchově.

Metody a formy výuky

- výklad doplněný řízeným dialogem se žáky a využitím didaktické techniky
- skupinová práce, rozbor původních nebo upravených pramenů textů, případně referáty žáků
- samostatné vyhledávání informací (literatura, internet)
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce ústní i písemnou formou
- různé diskusní metody nad společensky i jinak závažnými tématy
- exkurze

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání žáků jsou vyučujícím průběžně sledovány a vyhodnocovány. Zvládnutí obsahu vzdělávání je kontrolováno zkouškami ústními, písemnými (průběžnými) a didaktickými testy. U ústních zkoušek je hodnocena míra osvojení společenskovední faktografie (pojmy, fakta, osobnosti), schopnost hodnotícího posouzení problému a schopnost zaujmout názor a podpořit jej věcně správnými argumenty. Stranou nezůstává ani hodnocení kultivovaného jazykového vyjadřování myšlenek. U průběžných písemných zkoušek se hodnotí zejména míra osvojení faktografických poznatků, u didaktických testů k tomu ještě přistupuje hodnocení schopnosti uvažovat v souvislostech a kultura písemného projevu.

Rozvoj klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se v souladu se zásadami jazykové a společenské kultury, vhodně se prezentovat -a to zejména při kontrole vědomostí a dovedností, v rámci žákovských referátů a prezentací i při mimoškolních akcích
- vhodně formulovat a účinně obhajovat své názory a postoje, aktivně se účastnit diskuse (budou organizovány zejména při probírání aktuálních a kontroverzních témat)
- písemně zachycovat podstatné myšlenky z písemného i ústního projevu (při samostatné práci s učebnicí, písemnými prameny, při výkladu vyučujícího i při prezentacích referátů)
- rozebrat a interpretovat původní či didakticky upravené filosofické a společenskovední texty

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly při samostatné práci s učebnicí, prameny
- efektivně se učit a řešit problémy, objektivně vyhodnocovat své výsledky, adekvátně reagovat na hodnocení jinými lidmi, přijímat rady i kritiku, a to zejména při hodnocení referátů a prezentací učitelem a spolužáky, při rozboru písemných a ústních zkoušek
- samostatně zvažovat názory, postoje a chování jiných lidí, nepřijímat předsudky a stereotypy v přístupu k druhým
- přispívat k vytváření harmonických mezilidských vztahů při společném řešení problémů v rámci týmové práce

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uznávat tradice a hodnoty evropského myšlenkového odkazu, chápat ho v širším historickém kontextu, rozumět souvislostem během jeho vývoje
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury, mít k nim pozitivní vztah, uvědomit si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, mj. prostřednictvím vhodně zvolených referátů a prezentací, případně projektů

Kompetence k učení a řešení problémů

- řešit pracovní problémy a úkoly samostatně
- Ouplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný
- využívat k učení různé informační zdroje, umět posoudit jejich spolehlivost a vhodnost, a to zejména v oblasti veřejně přístupných zdrojů (internet apod.)
- nacházet prostředky a způsoby adekvátní ke splnění požadovaných aktivit (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) a využívat dosavadních poznatků a zkušeností při přípravě referátů a prezentací

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k osobnímu profesnímu růstu a v souvislosti s tím si uvědomovat nutnost celoživotního vzdělávání
- umět přirozeně komunikovat s možnými zaměstnavateli, být připraven vhodným způsobem představit svůj odborný potenciál (nepřímo prostřednictvím samostatných vystoupení při prezentacích výsledků práce v hodině i mimo ni)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, a to zejména při vyhledávání aktuálních informací
- pracovat s programovým vybavením (v případě základů společenských věd s programy „Rozumět médiím“, „Naši sousedé“, „Právo pro každého, případně s jiným výukovým softwarem)
- pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěných, elektronických, audiovizuálních – zejména při práci s původními či upravenými filosofickými a společenskovědními texty a krásnou literaturou)
- uvědomovat si rozdílnost ve věrohodnosti a kvalitě vybraných informačních zdrojů (zejména v případě internetu) a přistupovat k nim s kritickou obezřetností

Průřezová témata

Základy společenských věd tvoří významnou součást společenskovední složky vzdělávání v oboru Ekonomické lyceum. Proto jím prolíná zejména průřezové téma Občan v demokratické společnosti. Další průřezová témata se v jeho učivu uplatňují méně, ale nikoliv zanedbatelně. Níže uvádíme, jak předmět průřezová témata rozvíjí.

Občan v demokratické společnosti

- úcta k demokratickým principům a humanistickým hodnotám (zejména v učivu o podstatě fungování demokracie a jejích problémech, v přiblížení problematiky lidských a občanských práv žákům)
- rozvíjení komunikativních a personálních kompetencí, dovednost jednat s lidmi - na základě přiměřeného sebevědomí, respektu k druhým a tolerance k nim (v rámci diskuse)
- orientace v médiích masové komunikace, diferencované a kritické hodnocení jejich vlivu a významu, obrana proti manipulaci ze strany médií

Člověk a životní prostředí

- úcta k hodnotám přírodního prostředí i k hodnotám vytvořeným člověkem – na příkladech z mnohdy konfliktního vztahu k životnímu prostředí
- estetické, citové a etické vazby mezi člověkem a přírodou (například na varovných dokladech narušování těchto vazeb ve válečných konfliktech či ekologických katastrofách)
- orientace na postoje, jež v individuálním i obecném působení přispívají k udržitelnému rozvoji v souvislosti s učivem o globálních problémech lidstva a globalizaci jako společenském procesu

Člověk a svět práce

- motivace k uvědomění si odpovědnosti za vlastní život a dosažené vzdělání ve vztahu k profesní kariéře
- komunikační přirozenost a jistota při jednáních s potenciálními zaměstnavateli a při důležitých jednáních vůbec – zejména v rámci různých forem diskuse
- význam osobní prezentace pracovníka jako prezentace obrazu firmy či organizace – v prezentacích na zadaná témata

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k osobnímu profesnímu růstu a v souvislosti s tím si uvědomovat nutnost celoživotního vzdělávání
- umět přirozeně komunikovat s možnými zaměstnavateli, být připraven vhodným způsobem představit svůj odborný potenciál (nepřímo prostřednictvím samostatných vystoupení při prezentacích výsledků práce v hodině i mimo ni)

Člověk a digitální svět

- schopnost využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých postojů, schopnost vyhledávání informací z různých zdrojů, schopnost jejich sdílení, předávání, schopnost použít vhodný způsob prezentace daného tématu s ohledem na dané podmínky a cílovou skupinu
- schopnost při tvorbě prezentací nebo jiných forem digitální prezentace plně využít všech možností digitálních médií, při tvorbě digitálních materiálů splňovat také estetická kritéria pro zadanou práci
- schopnost vnímat postavení, roli či vliv digitálních technologií, schopnost posoudit správnost informací, poznat fake news a umět pracovat s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepis
- právo
- seminář ze společenských věd
- informatika

Realizace odborných kompetencí

Základy společenských věd - 3. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje psychologii jako vědní obor, charakterizuje základní disciplíny, které využívají poznatky psychologie - rozliší biologické, sociální a kulturní determinanty lidské psychiky - na příkladech rozliší psychické jevy (stavy, procesy a vlastnosti) a charakterizuje je - charakterizuje jednotlivé etapy lidského života - definuje proces učení a stanoví si sobě přiměřenou učební strategii - dovede popsat proces komunikace, zná zásady efektivní komunikace (včetně tzv. asertivity) a umí řešit běžné komunikační problémy - rozpozná znaky aktivního naslouchání - charakterizuje náročné životní situace a jejich příčiny, uvede možné reakce lidského organismu a psychiky na nadměrnou zátěž (pracovní, studijní apod.) - orientuje se v poznacích o zdravém životním stylu, na příkladech popíše vhodné formy duševní hygieny - uplatňuje poznatky aplikované psychologie ve vztahu ke svému odbornému zaměření 	<p>Člověk jako osobnost (základy psychologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychologie jako věda - psychologické disciplíny - charakter psychiky - psychické jevy (psychické procesy, stavy a vlastnosti) - vývoj osobnosti – etapy lidského života z pohledu psychologie - učení - komunikace - náročné životní situace – duševní zdraví a rozvoj osobnosti - aplikovaná psychologie (psychologie práce a psychologie trhu) 	27
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje sociologii jako vědu, ukáže možnosti jejího využití v praxi - porovná tradiční, moderní a pozdně moderní společnost - vymezí hlavní typy sociálních útvarů, zejména sociálních skupin - na příkladech dokáže rozlišit pojem sociální status a sociální role - charakterizuje soudobou, zejména českou 	<p>Člověk ve společnosti (základy sociologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociologie - společnost tradiční a moderní, postmoderní společnost - sociální útvary - společenské vrstvy, úloha elit ve společnosti (zejména v české společnosti) - sociální mobilita, nerovnost a chudoba v současné společnosti - rodina jako sociální skupina a ekonomická 	25

<p>společnost, její členění na vrstvy, objasní úlohu elit ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše a vysvětlí faktory ovlivňující sociální mobilitu a její důsledky - debatuje o příčinách sociální nerovnosti a chudoby v soudobé společnosti, uvede, jakými způsoby je možné řešit tíživou sociální situaci - vymezí hlavní funkce rodiny a vysvětlí její význam pro společnost - dokáže sestavit rodinný rozpočet - charakterizuje znaky vymezující etnika, rasy, národy a národnosti - debatuje o problémech multikulturní společnosti, vymezí různé formy diskriminace a xenofobie - vysvětlí pojem gender a genderový stereotyp - posoudí, kdy a jak je ve společnosti porušována rovnost pohlaví - popíše frekventované sociální deviace a sociálně patologické jevy a na příkladech uvede jejich příčiny a důsledky - uvede možnosti předcházení sociálně patologickým jevům, včetně ochrany vlastního zdraví 	<p>jednotka</p> <ul style="list-style-type: none"> - problematika genderu, postavení mužů a žen - další sociální skupiny – rasy, etnika, národy a národnosti, multikulturní společnost - základní problémy ve společnosti 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí základní pojmy z oblasti kultury (kultura hmotná a duchovní, kultura normativní) - objasní význam vědy a umění - orientuje se v klasifikaci věd - objasní úlohu masmédií ve společnosti - na konkrétních příkladech posoudí klady a zápory činnosti masmédií, kriticky přistupuje k mediálním obsahům (včetně reklamy) - porovná typické znaky kultur hlavních národností žijících na našem území, a to ve vztahu k jejich mateřským zemím - ovládá základní principy a normy kulturního chování - popíše vhodné společenské chování ve vybraných standardních situacích a dovede je uplatnit v praxi 	<p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy z oblasti kultury - věda a umění jako součásti kultury - masová kultura a masmédia - kultura národností žijících na našem území - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova 	16

Základy společenských věd - 4.ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a definuje demokracii – vysvětlí problémy a nedostatky demokracie - chápe činnosti související s vykonáváním politiky – volby, volební kampaň, činnost a význam masmédií - vysvětlí principy hlavních volebních systémů (poměrného a většinového) 	<p>Člověk jako občan (základy politologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - demokracie, její základní principy, hodnoty - politika, politologie a politické subjekty - politická participace občanů - volební systémy - jednotlivé politické ideologie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný 	12

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v hlavních politických ideologiích - uvede hlavní charakteristiky politologie jako vědní disciplíny - vysvětlí, jaké projevy chování a ideologie je možno označit jako extrémistické – uvede, proč je nepřijatelné propagovat názory a hnutí směřující k potlačení práv a svobod občanů - objasní význam práv a svobod občanů - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co rozumí občanskou společností, debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu 	<p>ochránce práv, práva dětí</p> <ul style="list-style-type: none"> - politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna, teror a terorismus - občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše rozčlenění současného světa - chápe příčiny rozvoje civilizace, spojitost mezi rozvojem civilizace a sociálně ekologickými problémy - charakterizuje hlavní světová náboženství, orientuje se v problematice sekt a nových náboženských hnutí - dokáže objasnit funkci víry a náboženství v životě člověka a společnosti - charakterizuje podstatu evropské integrace - uvede významné mezinárodní organizace a jejich cíle, vysvětlí význam zapojení ČR do těchto organizací - popíše význam a funkce OSN, NATO - orientuje se v problémech současného globálního světa, vysvětlí pojem globalizace - charakterizuje proces globalizace - uvede konkrétní příklady projevů globalizace, dopady na obyvatelstvo - uvědomuje si společenské souvislosti environmentální problematiky 	<p>Soudobý svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost soudobého světa - civilizační sféry a kultury - nejvýznamnější světová náboženství, sekty a nová náboženská hnutí - velmoci, vyspělé státy, rozvojové země – jejich problémy, konflikty v soudobém světě a možnosti jejich řešení, bezpečnost na počátku 21.století - EU a proces integrace - OSN, NATO - zapojení ČR do mezinárodních struktur - globalizace a globální problémy 	8
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vznik filosofie, vysvětlí, jakými otázkami se filosofie zabývá - odliší základní filosofické disciplíny, přiřadí k nim relevantní problémy - vymezí vztah filosofie a ostatních oblastí kultury (umění, speciální vědy, náboženství...) - vyjádří názor na řešení základních otázek filosofie a etiky na základě znalosti dějin filosofie - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - používá vybraný pojmový aparát filosofie a etiky - vysvětlí a odliší obsah základních etických pojmů (etika, mravnost, morálka apod.) - zhodnotí smysl morálky pro život člověka a fungování společnosti 	<p>Člověk a svět (základy filosofie a etiky)</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod do filosofie - proměny filosofického myšlení v dějinách - etika – její předmět a základní pojmy - problémy praktické etiky 	40

<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jakým způsobem se děje mravní rozhodování člověka, objasní úlohu svědomí - chápe vlastní odpovědnost vůči ostatním lidem - na různých životních situacích (práce, politika, partnerské vztahy a sexualita, ochrana života) rozlišuje mravné a nemravné, morální a nemorální v poměru k vlastnímu svědomí a obecně uznávaným principům etiky 		
--	--	--

5.7 Tělesná výchova

Název vyučovacího předmětu	Tělesná výchova
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	264 (8)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních způsobů života a k čestné spolupráci při společných aktivitách a soutěžích.

Předmět tělesná výchova rozvíjí především následující odborné kompetence:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chránit
- pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života
- osvojit si nové pohybové dovednosti, kultivovat svůj pohybový projev a správné držení těla; usilovat o dosažení optimálního zdravotně vhodného pohybového rozvoje v rámci svých možností
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž; připravit a provádět tělesná cvičení a pohybové aktivity s cílem pozitivně působit na zdravotní stav organismu
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti
- chápat pohyb jako prostředek duševní hygieny a využívat jej k vytváření hodnotných meziosobních vztahů
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do čtyř ročníků s následující hodinovou dotací:

1. ročník – 2 hodiny týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 2 hodiny týdně
4. ročník – 2 hodiny týdně

Učivo předmětu se člení do tematických celků: atletika, sportovní hry, sportovní a rytmická gymnastika.

Netradiční sporty, např. bruslení a plavání, jsou zařazovány podle podmínek a zájmů žáků.

Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá cvičení a pohybové hry jsou průběžně zařazovány do všech vyučovacích jednotek, stejně jako poznatky z tělesné výchovy a sportu, organizace, hygieny a bezpečnosti v tělesné výchově a sportu.

Turistika a pobyt v přírodě jsou realizovány v rámci sportovního kurzu.

Do 1. ročníku je zařazen týdenní lyžařský kurz.

Ve 2. ročníku žáci absolvují letní sportovně turistický kurz.

Metody a formy výuky

Obsah předmětu navazuje na výuku na základní škole. Učivo je rozčleněno do tematických okruhů, v jejich rámci pak dále člení na poznatky, potřebné návyky a pohybové činnosti.

Základem výuky je opakování učiva a postupné přecházení do učiva vyšší etapy. Učitel kontroluje, zda si žáci osvojili učivo nižší etapy, v případě potřeby se k němu může vrátit nebo ho využít k opakování a upevňování pohybových dovedností, k rozvoji pohybových schopností atd. Zařazení rozšiřujícího učiva nebo vypuštění některého námětu základního učiva je v kompetenci učitele, který nejlépe zná předpoklady žáků a konkrétní podmínky školy.

Učitel reaguje v hodinách v souladu s celkovou koncepcí daného předmětu, s ohledem na konkrétní podmínky školy (prostorové, materiální aj.), konkrétní úroveň žáků (skupin, jednotlivců), jejich převažující pohybové zájmy, též s ohledem k případnému speciálnímu pohybovému zaměření žáků.

Učitel všem žákům nabídne k osvojení základní učivo, které vychází ze standardu vzdělávání. Konkrétní úroveň osvojení závisí především na individuálních předpokladech žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Učitel respektuje výrazné pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, dosavadními pohybovými zkušenostmi a zájmy žáků, proto je žák hodnocen za změnu vlastního výkonu (dovednosti) či snahu o tuto změnu, za zájem o tělesnou výchovu a sport, za aktivitu a vztah k pohybu, za snahu využívat některé osvojené pohybové činnosti v denním režimu.

Vyučující hodnotí nejen praktickou úroveň zvládnutého učiva (např. formou hry), ale i teoretické vědomosti (např. pravidla her).

Rozvoj klíčových kompetencí

Tělesná výchova by měla přispět k tomu, aby žáci jednali v souladu s morálními principy, dokázali posoudit své fyzické a duševní možnosti, dokázali pracovat v týmu a stanovit si cíle podle svých možností.

Kompetence k učení

- efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a reálně si stanovovat potřeby a cíle dalšího vzdělávání
- porozumět zadanému úkolu, získat potřebné informace k řešení problému, navrhnout způsob řešení
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu, posoudit dosažené výsledky

Kompetence k řešení problému

- při řešení problému uplatňoval různé metody

Komunikační kompetence

- správně používat odbornou terminologii
- převést informace z jedné formy sdělení do jiné - tabulka
- vytvořit vlastní názor a diskutovat o něm
- formulovat myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

- jednat odpovědně, samostatně a aktivně ve vlastním zájmu, zájmu organizace i zájmu veřejném
- přijímat a plnit svěřené úkoly
- dodržovat zákony a pravidla chování
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů,
- pracovat v týmu, podporovat jeho soudržnost a aktivně se v něm podílet na výsledku

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s morálními principy

- vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobní identitu a přistupovat tolerantně k identitě druhých lidí

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- optimálně využít osobních a odborných předpokladů pro své úspěšné uplatnění ve světě práce a rozvoj své profesní kariéry

Matematické kompetence

- funkčně využívat matematických dovedností v různých situacích (např. odhad vzdálenosti)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získávat informace z různých zdrojů (internet - zdravá výživa, média)
- kriticky přistupovat k získaným informacím a posuzovat jejich věrohodnost z různých informačních zdrojů
- pracovat s běžným programovým vybavením

Průřezová témata

Člověk a svět práce

Předmět tělesná výchova rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se pohybovým činnostem věnovali i ve svém volném čase, aby je chápali jako prostředek relaxace a nápravy negativních důsledků vysokého pracovního zatížení.

Člověk a životní prostředí

Výuka je zaměřena především na péči o zdraví při jakékoliv pohybové činnosti. Žáci si také osvojují zásady bezpečného pobytu v různých přírodních prostředích, a to bez jakýchkoli zásahů do ekologické rovnováhy těchto prostředí.

Občan v demokratické společnosti

Výuka je zaměřena na rozvíjení komunikativních a personálních kompetencí, na vytváření dovednosti jednat s lidmi - na základě přiměřeného sebevědomí, respektu a tolerance.

Člověk a digitální svět

Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

Mezipředmětové vztahy

- základy přírodních věd
- základy společenských věd

Realizace odborných kompetencí

Tělesná výchova – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti - chápe vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, přizpůsobuje je klimatickým podmínkám - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel	Péče o zdraví a bezpečnost - význam pohybu pro zdraví - zásady přípravy organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení - prevence úrazů a nemocí - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení (cvičební úbor a obuv); význam záchrany a dopomoci - zásady chování a jednání v různém prostředí - péče o veřejné zdraví v ČR - osobní život a zdraví ohrožující situace	2
Žák - dokáže zaujmout postavení v daném tvaru	Pořadová cvičení - nástupové tvary	4

<ul style="list-style-type: none"> - používá základní povely a správně na ně reaguje - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - povelová technika <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pády, přetahy, přetlaky - drobné úpolové hry 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - zvládá správnou techniku běhu a startů, rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati - prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil; uplatňuje osvojené způsoby relaxace 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda, starty, rovinky - běhy – rychlost, vytrvalost - hod kriketovým míčkem, granátem - teorie – zásady sportovního tréninku - doplňkově: kruhový trénink, posilovna; regenerace a kompenzace, relaxace (např. strečink, jóga), plavání 	20
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí koordinaci, sílu a pohyblivost pomocí všeobecně pohybově rozvíjejících cvičení - rozumí významu protahovacích a posilovacích cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; dovede poskytovat záchranu či dopomoc jiným žákům při cvičení na nářadí i bez něho - je schopen sladit pohyb s hudbou - zdůvodní význam zdravého životního stylu 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie: kotoul vpřed a jeho obměny, kotoul vzad, stoj na rukou, přemet stranou, váha předklonmo - přeskok: roznožka - hrazda: náskok do vzporu, přešvih únožmo, výmyk - šplh na tyči - kladina, bradla - doplňkově: kruhy, trampolína - zásady záchrany a dopomoci - rytmická gymnastika: cvičení bez náčiní (chůze, skoky, obraty) a s náčiním (švihadlo, míč, obruč) - kondiční programy cvičení s hudbou (aerobik, power yoga apod.) - teorie – zdravý životní styl 	20
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - participuje na týmových herních činnostech družstva - pracuje na rozvíjení herních činností jednotlivce - dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání - rozumí základním pravidlům hry - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích 	<p>Sportovní a pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - týmové herní činnosti družstva a rozvoj herních činností jednotlivce - volejbal, basketbal, florbal, softbal - fotbal, sálová kopaná, nohejbal - teorie - pravidla her, závodů a soutěží - doplňkově - drobné pohybové hry nebo některé netradiční sportovní hry, posilovna 	22
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat v horském prostředí, je si vědom nástrah vyplývajících z charakteru horského prostředí (časté změny počasí, značení horského terénu, ochrana před teplotními vlivy apod.) - chová se v přírodě ekologicky - respektuje pokyny horské služby, dokáže se s ní spojit v případě nouze, při lehčích 	<p>Lyžařský výcvikový kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování při pobytu v horském prostředí, bezpečnost, význam horské služby; základy 1. pomoci - základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - výzbroj a výstroj 	1 týden

<p>případech poranění dokáže poskytnout první pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí sportovní vybavení, které odpovídá příslušné činnosti a okolním podmínkám - bezpečně manipuluje s výzbrojí (přenášení, nazouvání), provádí pravidelnou údržbu - zvládá základy sjezdového a běžeckého lyžování, případně snowboardingu - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - nepřeceňuje vlastní síly a schopnosti při činnosti v horském terénu 	<ul style="list-style-type: none"> - doplňkově – základy jízdy na snowboardu 	
---	---	--

Tělesná výchova – 2. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti - chápe vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, přizpůsobuje je klimatickým podmínkám - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - rozumí základním terminologickým výrazům běžně používaným při pohybových činnostech a umí je používat - chápe význam hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách - dokáže odhadnout, které pohybové činnosti a v jaké míře jsou zdraví prospěšné a které nikoliv - orientuje se v zásadách zdravé výživy a jejích alternativních směrech 	<p>Péče o zdraví a bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu po zdraví, zdravý životní styl - zásady přípravy organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení - prevence úrazů a nemocí - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení (cvičební úbor a obuv); význam záchrany a dopomoci - zásady chování a jednání v různém prostředí - péče o veřejné zdraví v ČR - osobní život a zdraví ohrožující situace <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - terminologie pohybových činností - výživa a stravovací návyky 	2
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá správnou techniku běhu (dýchání, práce nohou a paží) - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z prvního ročníku - zvládá správnou techniku hodů, dokáže spojit rozběh s odhodem - rozlišuje výrazy rychlost, síla a vytrvalost, dovede použít vhodné pohybové činnosti pro rozvoj jednotlivých pohybových schopností 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalování techniky běhu - běžecká abeceda, rovinky - běhy – rychlé z nízkého startu, vytrvalostní z vysokého startu - hod kriketovým míčkem, granátem - teorie – zásady sportovního tréninku; výběr základních pohybových činností pro rozvoj rychlosti, síly a vytrvalosti - doplňkově – posilovna, pohybové hry 	20
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí využívat pohybové činnosti pro 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - všeobecně pohybově rozvíjející cvičení, 	18

<p>všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní akrobatické cviky naučené v prvním ročníku ve zdokonalené formě - dokáže spojit akrobatické cviky v jednoduché akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky, poskoky, doprovodné pohyby paží) - zvládá jednoduchou sestavu na hrazdě a uplatňuje osvojené způsoby přeskoků přes zvýšené nářadí, umí bezpečně překonat překážku roznožným i skrčným způsobem - zvládá správnou techniku šplhu na tyči - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil, uplatňuje osvojené způsoby relaxace 	<p>zejména protahovací a posilovací</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobatické prvky (kotouly, přemet stranou, stoj na rukou apod.); akrobatické řady - přeskok: roznožka, skrčka - hrazda: výmyk, přešvih úožmo, seskok - šplh na tyči, kladina, bradla - doplňkově: kruhy, trampolína - rytmická gymnastika: cvičení s náčiním i bez náčiní; nácvik správné chůze, skoků, obrátů a doprovodných pohybů paží - relaxační a kompenzační cvičení - doplňkově: bruslení 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá získaných dovedností a vědomostí při hře, snaží se odstraňovat své nedostatky, snaží se o dodržování zásad fair play - komunikuje při sportovních hrách – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - ovládá pravidla, dokáže sledovat výkony jednotlivců nebo týmu, případně rozhodovat 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů - volejbal: odbití spodem a vrchem obouruč, podání, útočný úder, bloky, herní kombinace, hra - basketbal: uvolňování bez míče, dribling, dvojtakt, střelba na koš, hra - softbal: chytání a odpalování míčku, hra - florbal: obrana a útok, střelba, hra - fotbal, sálová kopaná, nohejbal - doplňkově – netradiční sportovní hry (ringo, frisbee atd.), posilovna - teorie – pravidla sportovních her, rozhodování 	22
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyšuje svou tělesnou kondici a psychickou odolnost - umí zacházet s vybraným náčiním - seberealizuje se, získává motivaci, učí se správným návykům - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy 	<p>Posilovna</p> <ul style="list-style-type: none"> - kondiční posilování <p>Kompenzační a relaxační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení <p>Testování tělesné zdatnosti</p>	6
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat v daném prostředí, je si vědom nástrah vyplývajících z charakteru tohoto prostředí (změny počasí, značení turistických tras apod.) - chová se v přírodě ekologicky; respektuje příkazy ochránců přírody - zná pravidla silničního provozu a v každé situaci se podle nich chová, dbá vlastní bezpečnosti a bezpečnosti ostatních účastníků silničního provozu - zná základní pravidla manipulace s lodí a pohybu na klidné a tekoucí vodě; dodržuje zásady bezpečnosti pohybu ve vodě (plavání) - spolupracuje s ostatními účastníky kurzu a aktivně se zapojuje do všech 	<p>Sportovně - turistický kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se s prostředím, ve kterém se kurz odehrává, zásady chování při pobytu v tomto prostředí; bezpečnost - pěší turistika - cykloturistika - vodní turistika - sportovní a jiné netradiční hry (volejbal, softbal, frisbee, ringo, stolní tenis, badminton, líný tenis) - kooperační lanové aktivity - orientační běh (práce s mapou a buzolou) - plavání - poznámka - zařazení jednotlivých aktivit 	1 týden

organizovaných činností - dokáže se orientovat pomocí mapy a buzoly v neznámém prostředí - ovládá pravidla orientačního běhu a je schopen absolvovat závod v daném terénu	závisí na místě a podmínkách pobytu	
---	-------------------------------------	--

Tělesná výchova – 3. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák - chápe význam výrazu fair play a dokáže ho uplatňovat při samotné hře - porozumí rozdílům mezi sportem dívek a chlapců, sportem vrcholovým a rekreačním - dokáže se orientovat v oblasti zakázaných látek, vysvětlí škodlivý vliv a vliv na pohybovou a tělesnou zdatnost - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností	Teoretické poznatky - fair play jednání, sportovní pohled - divák a hráč - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - následky přetížení organismu - negativní jevy ve sportu - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - osobní život a zdraví ohrožující situace	2
Žák - zvládá a umí uplatnit zásady sportovního tréninku, s cílem vylepšit své předešlé výkony - ověří si úroveň tělesné zdatnosti - dokáže přizpůsobit běh podmínkám daného terénu, používá vhodnou výstroj pro běh v různých klimatických podmínkách	Atletika - zdokonalování techniky běhu - běhy vytrvalostní do 3000 m a rychlostní - vrh koulí - teorie – zásady sportovního tréninku - doplňkově – posilovna, pohybové hry	16
Žák - uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností - zvládá základní akrobatické cviky naučené v předchozích ročnících ve zdokonalené formě - dokáže spojit akrobatické cviky v jednoduché akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky, poskoky, doprovodné pohyby paží) - zvládá sestavu na hrazdě a uplatňuje osvojené způsoby přeskoku přes zvýšené náradí - zná správnou techniku toče jízdmo vpřed (dívky) a toče vzad (chlapci) - využívá cvičení s náčiním pro rozvoj estetického cítění a pro vlastní relaxaci - zvládá správnou techniku šplhu na tyči, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu bez přírazu (chlapci) - zná a poskytuje dopomoc při činnostech, kde hrozí nebezpečí úrazu	Gymnastika - protahovací, posilovací a relaxační cvičení - akrobatické prvky, akrobatické řady - přeskok přes zvýšené náradí - hrazda - toč jízdmo vpřed, toč vzad - cvičení na bradlech, kladině - doplňkově: kruhy, trampolína Rytmická gymnastika - nácvik sestav - doplňkově: bruslení, plavání, spinning	14
Žák - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky	Sportovní hry - zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů	24

<ul style="list-style-type: none"> v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá získaných dovedností a vědomostí při hře, snaží se odstraňovat své nedostatky, snaží se o dodržování zásad fair play - komunikuje při sportovních hrách – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - ovládá pravidla, dokáže sledovat výkony jednotlivců nebo týmu, případně rozhodovat 	<ul style="list-style-type: none"> - volejbal: hra, rozhodování - fotbal, sálová kopaná, nohejbal - basketbal: hra, rozhodování - softbal: hra - florbal: hra - doplňkově – netradiční sportovní hry (ringo, frisbee, atd.), posilovna 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyšuje svou tělesnou kondici a psychickou odolnost - umí zacházet s vybraným náčiním - seberealizuje se, získává motivaci, učí se správným návykům - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy 	<p>Posilovna</p> <ul style="list-style-type: none"> - kondiční posilování <p>Kompenzační a relaxační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení <p>Testování tělesné zdatnosti</p>	12

Tělesná výchova – 4. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyhledat a aplikovat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybové aktivity, dovede vést o nich diskusi, analyzovat je - porozumí významu pohybových činností pro své zdraví a následně sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci a umí připravit základní kondiční program svého rozvoje - ovládá kompenzační cvičení, dokáže se orientovat v oblasti regenerace tak, aby mu pomáhala ke zvyšování výkonnosti - dokáže popsat vliv fyzického a psychického zatížení na organismus 	<p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblast zdraví a pohybové aktivity - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - prostředky pro všeobecný rozvoj, regeneraci, kompenzaci a relaxaci - osobní život a zdraví ohrožující situace 	2
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem dosáhnout lepších výsledků, snaží se, aby se pohybová aktivita stala nedílnou součástí jeho životního stylu 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běhy vytrvalostní a rychlostní - vrh koulí - doplňkově – posilovna, pohybové hry 	16
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností a zásady uklidnění organismu po skončení pohybové činnosti - využívá vhodné protahovací a posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti a pro kompenzaci nevhodných pohybových návyků či nevhodné pracovní polohy - vylepšuje své výkony z předcházejících ročníků zařazením těžších prvků do sestav či 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - protahovací, posilovací, relaxační, koordinační a kompenzační cvičení - gymnastické sestavy (akrobacie, hrazda, kladina, bradla) - přeskoky s oddáleným odrazem - doplňkově: kruhy, trampolína <p>Rytmická gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní návrh s nácvikem sestav 	12

<p>dokonalejším provedením</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná chybně a správně prováděné činnosti - umí zhodnotit kvalitu pohybové činnosti či výkonu - umí vytvořit vlastní sestavu 	<ul style="list-style-type: none"> - doplňkově: bruslení, plavání, spinning 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně pracuje v družstvu, svým výkonem a přístupem dokáže hru družstva ovlivnit - dovede se zapojit do organizace turnaje, soutěže a dokáže zpracovat základní dokumentaci - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - snaží se odstraňovat své nedostatky - snaží se o dodržování zásad fair play 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalování herních činností jednotlivce a družstva - fotbal, sálová kopaná, nohejbal - využívání herních systémů ve hře - volejbal: hra, rozhodování, organizace turnaje - basketbal: hra, rozhodování - softbal: hra - florbal: hra - doplňkově – netradiční sportovní hry (ringo, frisbee atd.), posilovna 	24
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyšuje svou tělesnou kondici a psychickou odolnost - umí zacházet s vybraným náčiním - seberealizuje se, získává motivaci, učí se správným návykům - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy 	<p>Posilovna</p> <ul style="list-style-type: none"> - kondiční posilování <p>Kompenzační a relaxační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení 	6

5.8 Zeměpis

Název vyučovacího předmětu	Zeměpis
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	136 (4)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je rozvíjet získané zeměpisné vědomosti a propojovat je do souvislostí s poznatky z jiných oborů, předmětů fyzika, chemie, matematika aj.

Žáci se seznámí se světovými regiony, jejich ekonomickými vazbami, zaměří se na jejich postavení ve světovém ekonomickém systému, jejich ekonomické specializace, integrační tendence apod.

Dále se žáci budou zabývat ekonomickými aktivitami člověka, jejich vazbou k přírodě a vlivem těchto aktivit na společnost. Nedílnou součástí výuky v tomto předmětu je seznámení s globálními problémy Země, v návaznosti na objasnění základních pojmů environmentální výchovy a vedení k aktivnímu přístupu v ochraně životního prostředí.

Předmět zeměpis vede žáky k samostatnému vyhledávání aktuálních zeměpisných informací, ke zpracování a jejich vyhodnocení v rámci porovnání ekonomické úrovně nejen států, ale i regionů světa.

Předmět zeměpis rozvíjí především následující kompetence:

- efektivně ovládat zeměpisné pojmy
- vyhotovovat základní druhy map, tabulek a grafů ze získaných dat

- jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje a ovlivňovat druhé v rámci ochrany životního prostředí, např. třídít odpad

Charakteristika učiva

1. ročník – 2 hodiny týdně

Učivo je zaměřeno na obecnou geografii a na globální aspekty světového hospodářství.

2. ročník – 2 hodiny týdně

Učivo se zaměřuje na regionální zeměpis s využitím vhodných zdrojů informací a na integraci fyzickogeografické a socioekonomické situace jednotlivých regionů (států) s možností začlenění společných vazeb v dané lokalitě.

Metody a formy výuky

- výklad spojený s aktivním přístupem žáků
- zeměpisné aktuality
- práce s učebnicí, atlasem, grafy, tabulkami
- samostatné řešení problému
- vlastní zhotovení materiálu (slepé mapy, příprava tabulek, grafů)
- tvorbu projektu – moje obec a vztah k životnímu prostředí
- prezentace žáků

Učiva je vhodně doplňováno přednáškami, návštěvou ekocentra, zhlédnutím videoshow, zapojením do soutěží apod.

Žáci využívají dostupných aktuálních informací, které vyhledávají v odborné literatuře či na internetu. Zjištěné informace posuzují a využívají při samostatném řešení zadaných úkolů.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání jsou v průběhu výuky posuzovány pozorováním, zvládnutí obsahu vzdělávání je kontrolováno ústním a písemným zkoušením.

Ve vlastním projevu žáka je důraz kladen na aktivitu v hodinách, samostatné, správné a logické vyjadřování, orientaci na mapě, orientaci v rámci světových problémů, schopnost aplikovat poznatky v praxi při hodnocení fyzickogeografické, socioekonomické a politické situace jednotlivých oblastí, států či regionů a na porozumění mezinárodním vztahům a vazbám.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- nacházet prostředky a způsoby adekvátní ke splnění požadovaných aktivit (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) a využívat dosavadních poznatků a zkušeností
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad), pořizovat si poznámky

Kompetence k řešení problémů

- řešit pracovní problémy a úkoly samostatně
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (skupinová práce)

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, účinně obhajovat své názory a postoje
- aktivně se účastnit diskuse a dodržovat její pravidla
- vyjadřovat se odbornou terminologií

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly
- adekvátně reagovat na hodnocení jinými lidmi, přijímat rady i kritiku
- samostatně zvažovat názory, postoje a chování jiných lidí, nepřijímat předsudky a stereotypy v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty, např. v přírodě
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy), a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- vážit si materiálních a duchovních hodnot a uvědomovat si nutnost jejich zachování pro budoucí generace
- tolerovat odlišné názory
- orientovat se v globálních problémech současného světa
- umět jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat kompromisní řešení

Člověk a životní prostředí

- poznávat svět a lépe mu rozumět
- vytvářet si úctu k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi
- respektovat život jako nejvyšší hodnotu
- vytvářet si citlivý vztah k přírodě
- získávat schopnosti i motivaci k aktivnímu utváření zdravého životního prostředí
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- vyhodnocovat vliv prostředí na lidské zdraví z hlediska vynucených a dobrovolných zdravotních rizik

Člověk a svět práce

- vést žáky k odpovědnosti za vlastní život

Člověk a digitální svět

- pracovat s digitálními technologiemi při vyhledávání potřebných informací
- zjištěné informace zpracovávat, kriticky vyhodnocovat a interpretovat

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- dějepis
- informatika
- matematika
- fyzika

Projekt

- v rámci odpadového hospodářství projekt „CO DÁL S ODPADY“ (třídění odpadů, další využití odpadů, skládky)

Realizace odborných kompetencí

Zeměpis – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem geografie, postavení a úloha v rámci systému věd - vysvětlí postavení Země ve vesmíru - najde informace o velikosti Země, sluneční soustavě a jejich vzniku - nakreslí průřez zemským tělesem s vyznačením geosfér, zná složení Země	Obecná geografie <ul style="list-style-type: none"> - předmět, úkoly, dělení - opakování základních pojmů učiva ze ZŠ - Země - sluneční soustava - vodstvo - atmosféra	30

<ul style="list-style-type: none"> a vysvětlí rozdíly v jednotlivých částech - zná složení vzduchu a jeho význam - charakterizuje rozdělení zásob vody v hydrosféře - zná rozdělení, význam oceánu, objasní pojem salinita a příčiny rozdílnosti - popíše mapu, druhy - dokáže pracovat s měřítkem mapy - určí polohu místa, objasní souřadnice - vysvětlí rozdíl mezi pojmy světadíl a kontinent 	<ul style="list-style-type: none"> - kartografie - měřítko mapy - zeměpisné souřadnice - světadíly a kontinenty 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy v oblasti demografie a pracuje s nimi - dokáže popsat charakteristiku demografického vývoje, důležité etapy - uvede příklady aglomerací, konurbací a megalopolí ve světě - diskutuje o problémech obyvatel na venkově a ve městě, náboženství, jazykové rozmanitosti světa, - dokáže naznačit důsledky negativního působení v rozmístění či hospodářské činnosti člověka na přírodu, ale i opačně - srovná pojmy vyspělý Sever a chudý Jih v ekonomické geografii, vysvětlí rozdíl z hlediska zeměpisu - v rámci dělení sektorů zná rozdílnost a vzájemnou propojenost - připraví mapu svého bydliště - cestu do školy - zanesou odpadové dvory, skládky - vyznačí místa sběru na své cestě - zjistí společnosti, cenu kolik platí domácnosti - třídění ve škole, zapojení do systému - možnosti zapojení v Mladé Boleslav - slevy - změny na mapě NATO - dokáže vyčlenit základní rozdělení světových hospodářských center a orientovat se v nich - srovná zastoupení sektoru služeb v ekonomikách států - využití odpadů v okolí v návaznosti na průmysl - je schopen popsat důležité oblasti cestovního ruchu - rozlišuje státy dle formy vlády - zná významné integrační seskupení, význam pro dané oblasti působení - objasní hospodářský vývoj Evropy, vznik Evropské unie, postavení ČR v rámci Unie, a klady či záporny vstupu do EU - vysvětlí význam informačních systémů - charakterizuje pojem plánování, druhy plánů a seznámí se s plánováním ve svém městě 	<p>Globální aspekty světového hospodářství</p> <p>Sociální problémy lidstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - světová populace, demografické charakteristiky - rozmístění obyvatelstva - světový populační vývoj - migrace - osídlení - sociální problémy států <p>Člověk a příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv hospodářské činnosti na přírodu - trvale udržitelný rozvoj - globální problémy - environmentální výchova - projekt „Co dál s odpady“ <p>Politika a ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> - politická mapa světa - hospodářská mapa světa - integrace světa - NATO - krizové oblasti ve světě <p>Světová ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj lidské společnosti a hospodářství - vliv geografické polohy na hospodářský vývoj - primární sektor a charakteristika - sekundární sektor, hlavní centra, průmyslová odvětví - terciární sektor - kvartární sektor - ekonomické zahraniční vztahy <p>Aplikovaná geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam informačních systémů - plánování - regionální politika 	34

	Závěrečné opakování	4
--	----------------------------	---

Zeměpis – 2. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat v základním rozdělení světových hospodářských center na tři hlavní makroregiony světa - dokáže navázat na rozdělení Sever - Jih - porovná vazby v jednotlivých centrech - diferencuje oblasti podle jejich významu 	Regionální aspekty světového hospodářství <ul style="list-style-type: none"> - světová ekonomická centra - jádrové a periferní oblasti 	10
Žák <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje přírodní podmínky - vyhledává potřebné informace v atlase, na internetu apod. - zná základní údaje v politickém a hospodářském vývoji - vyhotoví mapu kontinentu, státu - vyhledá aktuální informace o EU - pomoc států EU rozvojovým státům - možnost rozšíření o nové státy - porovná hospodářství jednotlivých států v dané oblasti, - zhodnotí jejich význam, postavení a perspektivy vývoje - diskutuje o problémech v oblasti - dokáže vyzdvihnout přínos jednotlivých států pro danou oblast či makroregion - umí vyhledat, zpracovat a následně prezentovat např. jejich turistické zajímavosti - dokáže vyzvednout důležité, vývojové mezníky jednotlivých států - dokáže popsat vliv dalších problémů na vývoj států - zabývá se sociálními problémy a důsledky - dokáže diskutovat o pozitivních, ale i negativních jevech, způsobených vývojem hospodářství v globálním měřítku - vyzdvihne kladné tendence v oblasti environmentálního působení - vojenské konflikty 20. a 21. století - ekonomické důsledky konfliktů - politické důsledky - mezinárodní pomoc - solidarita- ukázky 	Evropské ekonomické centrum <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika regionu - politický a hospodářský vývoj Evropská unie <ul style="list-style-type: none"> - vývoj - orgány - charakteristika , rozpočet - Eurozóna - postavení ČR v EU - výhody a nevýhody vstupu Západní Evropa <ul style="list-style-type: none"> - Britské ostrovy - státy Beneluxu - Francie Severní Evropa <ul style="list-style-type: none"> - státy Skandinávského poloostrova, Island, Dánsko - pobaltské státy Jihozápadní Evropa <ul style="list-style-type: none"> - státy Pyrenejského poloostrova - státy Apeninského poloostrova Evropské malé státy <ul style="list-style-type: none"> - zajímavosti Jihovýchodní Evropa <ul style="list-style-type: none"> - státy černomořské - státy balkánské Střední Evropa <ul style="list-style-type: none"> - Německo - alpské země - státy postkomunistické Východní Evropa a severní Asie <ul style="list-style-type: none"> - Rusko - státy bývalého SSSR Západní Asie a sever Afriky Subsaharská Afrika	25

	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika států - význam Jihoafrické republiky 	
	<p>Východoasijské ekonomické centrum</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika regionu <p>Východní Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika států <p>Jihovýchodní Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pro ekonomiku světa <p>Jižní Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> - indický subkontinent <p>Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezení regionu a vazby 	
	<p>Severoamerické ekonomické centrum</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika regionu <p>Severoamerická zóna</p> <ul style="list-style-type: none"> - USA - Kanada - Mexiko - ostrovní státy <p>Jihoamerická zóna</p> <ul style="list-style-type: none"> - andské státy - laplatské státy <p>Antarktida</p>	18
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí vliv přírodních poměrů - vysvětlí vlivy na pohyb obyvatelstva - společný vztah ČR a EU - česká pomoc rozvojovým státům - diskuze o přijetí eura - zná průmyslová centra - dokáže posoudit vliv přírodních faktorů na zemědělskou činnost - vysvětlí vztahy mezi sektory, zaměstnanost - vymezí a charakterizuje jednotlivé regiony České republiky - dokáže popsat místní region, svou obec či město v rámci významu pro ČR, významné změny v rámci ekologické výchovy - novinky z oblasti ekologie v regionu Mladá Boleslav 	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - obyvatelstvo a sídla - politický vývoj - vývoj hospodářství - úloha sektorů v české ekonomice - regiony České republiky - charakteristika místního regionu a jeho význam v národním hospodářství <p>Závěrečné opakování</p>	13
		2

5.9 Fyzika

Název vyučovacího předmětu

Fyzika

Obor vzdělání

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Forma vzdělání

denní

Celkový počet vyučovacích hodin za studium

102 (3)

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět fyzika přispívá k chápání přírodních jevů a jejich souvislostí v přírodě i každodenním životě, učí žáky klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Fyzikální vzdělání směřuje k tomu, aby žák:

- rozlišoval fyzikální realitu a fyzikální model
- získal základní představy o látkové a polní formě hmoty, o struktuře látek a jejich fyzikálních vlastnostech
- správně používal fyzikální jednotky, násobné a dílčí jednotky
- uměl pracovat s fyzikálními rovnicemi, příslušnými jednotkami, grafy a diagramy
- uměl řešit jednoduchý fyzikální problém a dovedl si k tomu opatřit vhodné informace
- uplatnil obecné poznatky k vysvětlení konkrétního fyzikálního jevu
- chápal přínos fyzikálního poznávání při objasňování jevů v přírodě, pro ochranu životního prostředí i svého zdraví
- zdůvodnil nezbytnost udržitelného rozvoje, který nezničí lidskou civilizaci

V afektivní oblasti směřuje fyzikální vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti
- pozitivní postoj k přírodě
- komunikativní dovednosti
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 3 týdenních vyučovacích hodin za studium.

Z hlediska klíčových kompetencí klademe důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy
- aplikaci poznatků v běžném životě
- využívání poznatků o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
- zhodnocení výhod a nevýhod využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky)
- schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit vlastní názory a přijmout myšlenky ostatních

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků.

Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy.

Změny nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Metody a formy výuky

Ve fyzice je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s digitálními technologiemi). Do výuky jsou aktivně zapojováni žáci formou diskuse a prezentací na zadaná témata. Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky vyhledávat a doplňovat samostatně. K motivaci žáků slouží experimenty. Učitel bude dbát na aktualizaci učiva.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení, hodnocení prezentací, samostatných domácích prací.

Hodnotí se:

- správnost, přesnost, pečlivost v písemných testech
- schopnost samostatného úsudku
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- nacházet prostředky a způsoby adekvátní ke splnění požadovaných aktivit (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) a využívat dosavadních poznatků a zkušeností
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad), pořizovat si poznámky

Kompetence k řešení problémů

- řešit pracovní problémy a úkoly samostatně
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikační kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, účinně obhajovat své názory a postoje
- aktivně se účastnit diskuse a dodržovat její pravidla
- vyjadřovat se odbornou terminologií
- písemně zachycovat podstatné myšlenky z písemného a ústního projevu

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly
- efektivně se učit a řešit problémy, objektivně vyhodnocovat své výsledky
- adekvátně reagovat na hodnocení jinými lidmi, přijímat rady i kritiku
- samostatně zvažovat názory, postoje a chování jiných lidí, nepřijímat předsudky a stereotypy v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování

Matematické kompetence

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- správně používat a převádět běžné jednotky
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy)
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- vážit si materiálních a duchovních hodnot a uvědomovat si nutnost jejich zachování pro budoucí generace
- tolerovat odlišné názory
- orientovat se v globálních problémech současného světa
- umět jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat kompromisní řešení

Člověk a životní prostředí

- poznávat svět a lépe mu rozumět
- vytvářet si úctu k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi
- respektovat život jako nejvyšší hodnotu
- vytvářet si citlivý vztah k přírodě
- získávat schopnosti i motivaci k aktivnímu utváření zdravého životního prostředí
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- vyhodnocovat vliv prostředí na lidské zdraví z hlediska vynucených a dobrovolných zdravotních rizik

Člověk a svět práce

- vést žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví

Člověk a digitální svět

- práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací

Mezipředmětové vztahy

- chemie
- biologie
- matematika
- informatika

Realizace odborných kompetencí

Fyzika – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve fyzikálních veličinách, zná jejich značky a jednotky - umí převádět fyzikální veličiny na jejich díly a násobky 	Úvod do mechaniky <ul style="list-style-type: none"> - historie fyziky - fyzikální veličiny (jejich jednotky, soustava SI, měření fyzikálních veličin) 	7
Žák <ul style="list-style-type: none"> - určí vztažnou soustavu - rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti - vysvětlí pojmy: trajektorie, dráha, rychlost zrychlení 	Kinematika <ul style="list-style-type: none"> - vztažná soustava - pohyb rovnoměrný přímočarý - pohyb rovnoměrně zrychlený a zpomalený - rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici - skládání pohybů 	7
Žák <ul style="list-style-type: none"> - určí síly, které působí na tělesa - popíše účinky síly na těleso - použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech - zná rozdíl mezi tíhovou silou a tíhou tělesa - popíše, na kterých fyzikálních veličinách závisí smykové tření a valivý odpor - určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa 	Dynamika <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná silová působení těles - Newtonovy pohybové zákony - síly v přírodě - síly, které brzdí pohyb tělesa 	6
Žák <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si souvislost energie a práce - vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - určí výkon a účinnost při konání práce - analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie 	Mechanická energie a práce <ul style="list-style-type: none"> - mechanická práce stálé síly - energie kinetická a potenciální - zákon zachování mechanické energie - výkon a účinnost 	5
Žák <ul style="list-style-type: none"> - popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli - ví, co je první a druhá kosmická rychlost - zná Keplerovy zákony 	Gravitační pole <ul style="list-style-type: none"> - Newtonův gravitační zákon - gravitační a tíhová síla - pohyby těles v homogenním tíhovém poli - pohyby těles v centrálním gravitačním poli 	7

	Země a Slunce - sluneční soustava	
Žák - určí výslednici sil působících na těleso a momenty jednotlivých sil - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru	Mechanika tuhého tělesa - posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa - moment síly, momentová věta - skládání sil - těžiště tělesa	7
Žák - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na tlakové síly v tekutinách - zná přibližnou hodnotu atmosférického tlaku - vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině	Mechanika tekutin - vlastnosti tekutin - tlak v kapalinách - Pascalův zákon - Archimédův zákon - atmosférický tlak - proudění tekutin	8
Žák - uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek - změří teplotu v Celsiově stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles - popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny - řeší jednoduché příklady tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice - řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn - vysvětlí mechanické vlastnosti těles z hlediska struktury pevných látek - popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	Molekulová fyzika a termika - základní poznatky termiky - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla - částicová stavba látek, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky - stavové změny ideálního plynu, práce plynu, tepelné motory - struktura pevných látek, deformace pevných látek, kapilární jevy - přeměny skupenství látek, skupenské teplo, vlhkost vzduchu	12
Žák - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání - popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí - charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění a zná jejich význam pro vnímání zvuku - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu	Mechanické kmitání a vlnění - mechanické kmitání - druhy mechanického vlnění, šíření vlnění v prostoru, odraz vlnění, rezonance - vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí, ultrazvuk	8
Žák - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - řeší úlohy na odraz a lom světla	Optika - světlo a jeho šíření - elektromagnetické záření, spektrum elektromagnetického záření, rentgenové	12

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace světla - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami - popíše oko jako optický přístroj - vysvětlí principy základních typů optických přístrojů - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi - charakterizuje základní fotometrické veličiny a uplatnění v praxi (hygienu osvětlování) 	<p>záření, vlnové vlastnosti světla</p> <ul style="list-style-type: none"> - zobrazování zrcadlem a čočkou 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - vysvětlí princip a funkci kondenzátoru - popíše vznik elektrického proudu v látkách - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - sestaví podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud - řeší úlohy užitím vztahu $R = \rho \cdot \frac{l}{S}$ - řeší úlohy na práci a výkon elektrického proudu - vysvětlí elektrickou vodivost polovodičů, kapalin a plynů - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - vysvětlí princip chemických zdrojů napětí - zná typy výbojů v plynech a jejich využití - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem a popíše magnetické pole indukčními čarami - vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice - charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu - vysvětlí princip transformátoru a usměrňovače střídavého proudu - vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu - popíše využití elektromagnetického vlnění ve sdělovacích soustavách - vysvětlí podstatu radioaktivity a jaderného záření a popíše způsoby ochrany před tímto zářením - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie 	<p>Elektrina a magnetismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, tělesa v elektrickém poli, kapacita vodiče - elektrický proud v kovech, zákony elektrického proudu, elektrické obvody, elektrický proud v polovodičích, kapalinách a v plynech - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, magnetická síla, magnetické vlastnosti látek, elektromagnetická indukce, indukčnost - vznik střídavého proudu, obvody střídavého proudu, střídavý proud v energetice, trojfázová soustava střídavého proudu, transformátor - elektromagnetické kmitání, elektromagnetický oscilátor, vlastní a nucené elektromagnetické kmitání, rezonance - vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění, přenos informací elektromagnetickým vlněním - zdroje jaderné energie, jaderný reaktor, bezpečnostní a ekologická hlediska jaderné energetiky 	17

Žák - popíše důsledky plynoucí z principů speciální teorie relativity pro chápání prostoru a času - zná souvislost energie a hmotnosti objektů pohybujících se velkou rychlostí	Speciální teorie relativity - principy speciální teorie relativity - základy relativistické dynamiky	2
Žák - objasní podstatu fotoelektrického jevu a jeho praktické využití - chápe základní myšlenku kvantové fyziky, tzn. vlnové a částicové vlastnosti objektů mikrosvěta - charakterizuje základní modely atomu - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony	Fyzika mikrosvěta - základní pojmy kvantové fyziky - model atomu, spektrum atomu vodíku, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření, elementární a základní částice	2
Žák - charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu - popíše vývoj hvězd a jejich uspořádání do galaxií - zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru - vysvětlí nejdůležitější způsoby, jimiž astrofyzika zkoumá vesmír	Astrofyzika - Slunce a hvězdy - galaxie a vývoj vesmíru - výzkum vesmíru	2

5.10 Chemie

Název vyučovacího předmětu	Chemie
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	102 (3)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět chemie přispívá k chápání přírodních jevů a jejich souvislostí v přírodě i v každodenním životě, učí žáky klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit přírodovědné problémy
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy

V afektivní oblasti směřuje vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti
- pozitivní postoj k přírodě
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti

Charakteristika učiva

Chemie jako předmět je zařazena do 2. ročníku v rozsahu 3 vyučovacích hodin týdně.

Do výuky jsou zařazeny tematické poznatky z obecné, anorganické, organické chemie a základní poznatky z biochemie. Obsah učiva navazuje na výuku chemie na ZŠ. Žáci získávají nejprve nezbytné obecné chemické poznatky, na které navazuje anorganická a organická chemie s důrazem na praktické využití chemických látek a jejich účinku na životní prostředí a lidské zdraví.

Žáci budou poučeni o bezpečném zacházení s chemickými látkami.

Metody a formy výuky

- výklad doplněn demonstračními pokusy
- skupinové vyučování
- získávání informací pomocí internetu
- práce s digitálními technologiemi
- prezentace žáků

Hodnocení výsledku žáků

- ústní projev při individuálním zkoušení, při hodnocení prezentací
- písemný projev – písemná práce

V hodnocení se přihlíží ke zvládnutí teoretického základu učiva, schopnosti aplikovat chemické učivo při řešení konkrétních chemických problémů. Hodnotí se práce se zdroji informací

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- nacházet prostředky a způsoby adekvátní ke splnění požadovaných aktivit (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) a využívat dosavadních poznatků a zkušeností
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad), pořizovat si poznámky

Kompetence k řešení problémů

- řešit pracovní problémy a úkoly samostatně
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, účinně obhajovat své názory a postoje
- aktivně se účastnit diskuse a dodržovat její pravidla
- písemně zachycovat podstatné myšlenky z písemného a ústního projevu
- vyjadřovat se odbornou terminologií

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly
- efektivně se učit a řešit problémy, objektivně vyhodnocovat své výsledky
- adekvátně reagovat na hodnocení jinými lidmi, přijímat rady i kritiku
- samostatně zvažovat názory, postoje a chování jiných lidí, nepřijímat předsudky a stereotypy v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování

Matematické kompetence

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- správně používat a převádět běžné jednotky
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy)

- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- vážit si materiálních a duchovních hodnot a uvědomuje si nutnost jejich zachování pro budoucí generace
- tolerovat odlišné názory
- orientovat se v globálních problémech současného světa
- umět jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat kompromisní řešení

Člověk a životní prostředí

- poznávat svět a lépe mu rozumět
- vytvářet si úctu k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi
- respektovat život jako nejvyšší hodnotu
- vytvářet si citlivý vztah k přírodě
- získávat schopnosti i motivaci k aktivnímu utváření zdravého životního prostředí
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- vyhodnocovat vliv prostředí na lidské zdraví z hlediska vynucených a dobrovolných zdravotních rizik

Člověk a svět práce

- vést žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví

Člověk a digitální svět

- práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací

Mezipředmětové vztahy

- fyzika
- matematika
- biologie
- informatika

Realizace odborných kompetencí

Chemie – 2. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pojmy těleso a chemická látka - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid - získá představu o stavbě atomu, molekuly - rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech - zná názvy a značky vybraných chemických prvků - dokáže zapsat vzorec a název jednoduché sloučeniny, umí využívat oxidační číslo atomu prvku při odvozování vzorců a názvů sloučenin - porozumí zákonitostem ve stavbě elektronového obalu - vysvětlí vznik chemické vazby a 	Obecná chemie <ul style="list-style-type: none"> - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek - atom, molekula - chemické prvky a sloučeniny - chemická symbolika, značky a názvy prvků, oxidační číslo, vzorce a názvy jednoduchých sloučenin - stavba elektronového obalu - chemická vazba - periodická soustava prvků - směsi homogenní, heterogenní - oddělování složek směr - roztoky - látkové množství - chemické reakce, chemické rovnice, základní 	30

<p>charakterizuje typy vazeb</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků, zná názvy některých skupin prvků - charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů - popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi - definuje pojmy homogenní a heterogenní směs - vyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu chemických reakcí a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh reakce - zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji - zná základní typy chemických reakcí provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů 	<p>typy chemických reakcí</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché výpočty v chemii – z chemických vzorců, chemických rovnic a složení roztoků 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišuje anorganické a organické sloučeniny - vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí - určuje jejich význačné fyzikální a chemické vlastnosti a použití v odborné praxi a v běžném životě - posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí - uplatňuje poznatky o určitých chemických reakcích v chemické analýze 	<p>Anorganická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - anorganické látky, oxidy, sulfidy, kyseliny, hydroxidy, soli - základy názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny 	21
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin - charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy - charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze v daném oboru - dokáže zapsat chemickou rovnicí jednotlivé druhy chemických reakcí - uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí 	<p>Organická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti atomu uhlíku - klasifikace a názvosloví organických sloučenin - typy reakcí v organické chemii - organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi 	32
<p>Žák</p>	<p>Biochemie</p>	19

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek (bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory) - vysvětlí podstatu biochemických dějů - popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy 	<ul style="list-style-type: none"> - chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje 	
--	---	--

5.11 Biologie

Název vyučovacího předmětu	Biologie
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	136 (4)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je poskytnout žákům vzdělávací možnosti i výchovné působení s dopadem na běžný život. Pro rozumový vývoj žáků vytvářet soustavu základních informací z biologie a ekologie a pomocí příkladů z praxe demonstrovat jejich použití a význam.

Osvojení biologických poznatků a zákonitostí má žáka vést k logickému, tvořivému myšlení. Pro praktický život má velký význam ekologické učivo, které ovlivňuje postoje a odpovědný vztah k životnímu prostředí, k dodržování zásad trvale udržitelného rozvoje v osobním i profesním životě.

Učivo je součástí přírodovědného základu a ekonomického vzdělávání. Učivo tvoří základ pro pochopení biologické podstaty přírodních jevů a dotváří profil absolventa lycea.

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do 1. a 2. ročníku po 2 hodinách týdně. V 1. ročníku je probírán tematický celek Ekologie, dále pak tematický celek Člověk a životní prostředí. Následně navazuje třetí tematický celek Základy biologie. Z něho je vybráno učivo o vzniku a vývoji života na Zemi, způsob existence života – organizovanost, vlastnosti živých soustav, stavba a životní projevy prokaryotní buňky a eukaryotní buňky, rozmanitost organismů a jejich charakteristika.

Do 2. ročníku je zařazena část biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav, genetika, dědičnost a proměnlivost, zdraví a nemoc.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Metody a formy výuky

V biologii je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s digitálními technologiemi). Do výuky jsou zapojováni aktivně rovněž žáci formou diskuse a prezentací na zadaná témata. Při prezentacích by žáci měli využívat dostupnou techniku. Po prezentaci následuje řízená diskuse. Zařazena je také skupinová výuka při praktických úlohách. Žák by měl probrané pojmy, jevy a zákony pochopit ve vzájemných souvislostech tak, aby byl schopen si další potřebné poznatky postupně vyhledávat a doplňovat. Rozšiřující informace získávají žáci z internetu, videa, z odborných časopisů a literatury.

Hodnocení výsledků žáků

U žáků se hodnotí ústní projev v rámci individuálního a frontálního zkoušení a při prezentacích, nebo samostatných úlohách v hodině. Dále je hodnocen písemný projev v testech, protokolech z exkurzí a písemných pracích. U projektů se hodnotí jejich prezentace a písemné zpracování.

V hodnocení se přihlíží k zvládnutí teoretického základu učiva, k schopnosti aplikovat tyto znalosti na konkrétních příkladech, k základní orientaci ve schématech a náčrtcích, k aktivitě při diskuzích a praktických cvičeních,

k pohotovosti při vyhledávání příkladů z praxe. Hodnocení žáka bude doplňováno i sebehodnocením žáka a hodnocením ze strany jeho spolužáků, přičemž konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- nacházet prostředky a způsoby adekvátní ke splnění požadovaných aktivit (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) a využívat dosavadních poznatků a zkušeností
- s porozuměním poslouchat mluvený projev a pořizovat si poznámky
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, účinně obhajovat své názory a postoje
- aktivně se účastnit diskuse a dodržovat její pravidla
- vyjadřovat se odbornou terminologií

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly
- efektivně se učit a řešit problémy, objektivně vyhodnocovat své výsledky
- adekvátně reagovat na hodnocení jinými lidmi, přijímat rady i kritiku
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- samostatně zvažovat názory, postoje a chování jiných lidí, nepřijímat předsudky a stereotypy v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- vážit si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažit se jej chránit a zachovat pro budoucí generace
- mít vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti
- výchova k partnerství, spolupráci a solidaritě v evropské i globalizující se společnosti
- připravenost klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení

Člověk a životní prostředí

- ochrana životního prostředí – jedna z podmínek uchování lidské společnosti a její kultury
- vytváření citlivého vztahu k přírodě
- získávání motivace k aktivnímu utváření zdravého životního prostředí
- přehled o způsobech ochrany přírody

Člověk a svět práce

- motivace k uvědomění si odpovědnosti za vlastní život a dosažené vzdělání ve vztahu k profesní kariéře
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře

Člověk a digitální svět

- práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací

Mezipředmětové vztahy

- chemie
- zeměpis
- informatika
- tělesná výchova

Realizace odborných kompetencí

Biologie – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu - popíše druhy ekosystému - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny ve svém okolí a její využívání člověkem 	<p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - abiotické/biotické podmínky - potravní řetězce - typy ekosystému - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny 	18
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí - popíše způsoby nakládání s odpady - charakterizuje globální problémy na Zemi - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekologických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu <p>chápe rozdíly mezi různými stupni ochrany</p>	<p>Člověk a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a vývoj jeho vztahu k přírodě - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny, chráněná území - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí 	10

<p>krajiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi - porovná délku vývoje života a člověka - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly - uvede základní skupiny organismů a porovná je 	<p>Základy biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav (systémové uspořádání, metabolismus, dráždivost, rozmnožování, adaptace, růst a vývoj) - typy buněk - buňka bakteriální, rostlinná a živočišná - rozmanitost organismů a jejich charakteristika 	40

Biologie – 2. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše základní anatomickou soustavu lidského těla a funkce orgánů v lidském těle 	<p>Základy biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biologie člověka 	52
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu - uvědomuje si dopad vlastního jednání na své duševní a fyzické zdraví - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence 	<p>Zdraví a nemoc</p>	4
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních genetických pojmech - objasní význam genetiky - uvede příklady využití genetiky - Uvede příklad genetických chorob člověka - chápe význam genetických poraden 	<p>Dědičnost a proměnlivost organismů, vliv prostředí</p>	12

5.12 Informatika

Název vyučovacího předmětu	Informatika
Obor vzdělání	78-42-M/Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	Denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	234
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Témata se prolínají a upravují podle aktuální situace.

Charakteristika učiva

Předmět informatika připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s informačními a komunikačními prostředky a efektivně je využívali i v jiných předmětech a formách studia v současné době se změnami v komunikaci. Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie.

S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

1.ročník – 2 hodiny týdně

Učivo se zaměřuje na základy využití a obsluhy počítače se zaměřením na práci v počítačových sítích, na možnosti práce a komunikace uživatele. Seznamuje žáky s podstatou a vývojem technických prostředků a programového vybavení včetně nejnovějších tendencí. Žáci chápou podstatu a uplatnění praktického využití nástrojů operačního systému s ohledem na využití v počítačové síti včetně využití internetu, možnosti komunikace elektronickou poštou a dalších nástrojů pro školní i distanční formy studia. Důležité dovednosti se zaměřením na praktické využití získají žáci v oblasti textových editorů a počítačových prezentací. V učivu o vektorové grafice jde zejména o odlišení od rastrové grafiky, žáci se naučí prakticky využívat vybraný vektorový editor ke zpracování jednodušších grafických objektů s možností jejich dalšího využití např. v prezentacích a na webových stránkách.

2.ročník – 2 hodiny týdně

Učivo se zaměřuje zejména na využití možností tabulkového editoru pro zpracování informací především z oblasti ekonomických a statistických dat včetně jejich dalšího využití v navazujících aplikacích. Dále se žák naučí navrhnout a realizovat základní webovou prezentaci na praktických úkolech se zaměřením na propojení informací na vytvořených stránkách.

3.ročník – 2 hodiny týdně

Učivo se zaměřuje zejména na vytváření databázových souborů, jejich obsahovou náplň a uživatelskou práci s daty včetně realizace výstupů ve formě sestav. Žáci pochopí základní databázové pojmy, strukturu dat a nutnost jejich neustálé aktualizace pro reálné využití. Žáci sestaví databáze, sami vytvoří a upraví jednotlivé části a navrhnou realizaci výstupních informací a formu jejich prezentace. Naučí se využívat databáze v souvislosti s dalšími aplikacemi v rámci kancelářských balíčků aplikačního programového vybavení.

Dále se žáci naučí základy programování, návrh algoritmů a základní koncepce tvorby programů.

4.ročník – 1 hodina týdně

Učivo se zaměřuje na porozumění nových technologií jako je virtuální realita, 3D tisk a pokročilejší programování pomocí programovatelných mini počítačů. Žáci se seznámí se základním ovládním virtuálních brýlí, pochopí jejich využití v praxi a seznámí se s možnostmi, které virtuální brýle nabízí. Žáci porozumí základům 3D tisku a naučí se navrhnout a vytisknout základní 3D model. Žáci pomocí mini počítačů rozšiřují své znalosti programování a algoritmizace.

Metody a formy výuky

Stěžejní formou výuky je individuální práce žáka na počítači. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Ve výuce je kladen důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh; je uplatňován projektový přístup s důrazem na týmovou práci.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů. Důraz je kladen především na praktické dovednosti. Každý tematický celek je zakončen prověřovací prací. Prověřovací okruhy z těchto tematických celků jsou zpracovávány většinou individuálně (při vhodných tématech je možno vyzkoušet i skupinovou práci) a obsahují nově probranou látku a zároveň i vazby na související problémové okruhy. Ve vyšších ročnících je vhodné zařazovat práce, které musí žáci řešit komplexně s využitím více softwarových produktů. Hodnocené individuálně zpracovávané okruhy tvoří podklady pro celkové hodnocení žáka. V případě skupinových prací se sleduje role žáka v kolektivu a jeho přínos pro úspěšné zvládnutí, zpracování a prezentaci výsledků zadaného úkolu. Znalosti z okruhů s popisným tématem jsou ověřovány ústním přezkoušením (nebo alternativně teoretickými testy) s důrazem na samostatnost a plynulost projevu (ústního či písemného), správného pochopení pojmů a souvislostí včetně jejich praktické aplikace.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- seznámit žáky se základními pojmy, které je nutné znát pro orientaci v oblastech výpočetní a komunikační techniky
- orientovat se v základních pojmech a chápat nutnost neustále se učit a samostatně si vyhledávat nové pojmy a vnímat je v souvislostech a vazbách

Kompetence k řešení problému

- řešit individuálně i skupinově zadané úkoly orientované zejména na vybrané ekonomické oblasti
- vysvětlit postup a volbu prostředků při individuálním řešení problémů, dosažené výsledky správně a ve vhodně podobě prezentovat
- při skupinové práci se podílet se na řešení vybrané části problému a komunikovat s ostatními členy ve skupině při efektivním řešení problémů
- aktivně se podílet na celkové prezentaci výsledků

Komunikativní kompetence

- předávat informace v průběhu zpracování i při prezentaci výsledků s ohledem na prostředky využívané při samotném řešení

Personální a sociální kompetence

- využívat moderní prostředky pro zpracování informací a komunikaci společně se znalostí metod a postupů, které jsou základem pro další rozvoj osobnosti žáka a jeho další uplatnění v praxi
- nevyužívat programy jednotlivě, propojit je při zpracování informací i ve spojení s jejich prezentací
- uvědomit si význam získaných dovedností nejen v profesním, ale i osobním životě s ohledem na rozvoj technologií práce s informacemi

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uvědomit si, že praktické využití prostředků informačních a komunikačních technologií je důležitým předpokladem pro získávání a zpracování informací nejen v profesním životě, ale i pro rozvoj osobnosti a rozšiřování všeobecného přehledu a kulturního povědomí

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- uvědomit si, že pracovní uplatnění absolventů je nemyslitelné bez správně zvládnutých dovedností v oblasti zpracování informací a komunikačních schopností
- uvědomit si, že dovednosti z oblasti informačních a komunikačních technologií jsou základním předpokladem dobrého uplatnění na trhu práce, též úspěšnosti při samostatných podnikatelských aktivitách absolventů

Matematické kompetence

- aplikovat poznatky v oblasti využití tabulkových procesorů a databázových systémů pro zpracování informací
- uplatňovat logické postupy při práci s číselnými údaji

Digitální kompetence

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovat a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; radit ostatním s běžnými technickými problémy
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí, jedná eticky s ohleduplností a respektem k druhým

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k zodpovědnému plnění zadaných úkolů s uplatněním své vlastní osobnosti a získávají schopnost diskutovat o aktuálních problémech, obhajovat své myšlenky a přijímat odpovídající rozhodnutí.

Člověk a životní prostředí

Žáci citlivě posuzují dopad svých aktivit a činností i působení firmy nebo organizace na životní prostředí a snaží se minimalizovat negativní dopady.

Žáci se zaměřují na efektivní a energeticky úsporná řešení zejména v oblasti technických prostředků, zvažují zejména rozsahy tištěných informací a jejich efektivní využití

Člověk a svět práce

Žáci se orientují v možnostech uplatnění, získávají informace o požadavcích v oblastech možného uplatnění. Je podporována motivace k aktivnímu přístupu ke vzdělávání a využití v profesní kariéře.

Člověk a digitální svět

Tvoří samotnou podstatu tohoto předmětu. Je třeba, aby žáci chápali tyto prostředky a jejich využití nikoli jako cíl, ale jako prostředek pro veškeré další využití informací.

Mezipředmětové vztahy

- písemná a elektronická komunikace
- ekonomika
- účetnictví
- cvičení z účetnictví
- seminář z ekonomiky
- seminář z informatiky
- projekty a daně v ekonomice
- matematika
- právo
- český jazyk
- anglický jazyk

Realizace odborných kompetencí

Informatika – 1. ročník		
<p>Žák - chápe podstatu práce v počítačové síti a její výhody - orientuje se v základních pojmech</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí využívat výhody jednotného přístupu nebo sdílení 	<p>Základy obsluhy počítače</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy a obsluha PC - podstata práce v síti LAN a WAN - výhody a přínosy při využití síťových nástrojů a aplikací 	2
<p>Žák - zná podstatu bezpečné práce v počítačových sítích, internetu a sociálních sítích</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pojmech bezpečnosti a ochrany uživatele a dat, zejména osobních - chápe význam nastavení a práce s hesly 	<p>Bezpečnost v sítích a na internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost na internetu a jeho službách (maily, sociální sítě), hesla a pravidla - bezpečnost a ochrana dat uživatele ve školní síti a ukládání dat - zásady bezpečnosti při sdílení dat - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (antivir, firewall, VPN, šifrování) - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (hesla, vícefaktorová autentizace, zálohování dat) - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy - digitální stopa - vědomá a nevědomá, logy ,metadata, cookies, narušení soukromí při využívání technologií - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy 	6
<p>Žák - zná a umí využívat základní služby komunikace prostřednictvím E-mailu</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí využívat komunikační prostředky pro distanční formy výuky - komunikuje pomocí nástrojů pro distanční výuku, přijímá zadání a odesílá zadané úkoly 	<p>Komunikace a využití nástrojů pro distanční výuku</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití možností elektronické pošty - nástroje TEAMSů pro realizaci distanční výuky, ONE Drive, Outlook - využití nástrojů MS OFFICE pro plnění úkolů při distanční výuce (texty, prezentace) - HW a SW využití učebny virtuální reality, možnosti využití aplikací 	4
<p>Žák - zná základní pojmy o HW počítače s ohledem na moderní trendy a technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit základní princip činnosti počítače a periferních zařízení - dovede porovnat základní parametry komponentů počítače a posoudit jejich využití - samostatně obsluhuje počítač, umí připojit a využít vlastnosti a možnosti periferních zařízení 	<p>Základní části počítače a periferní zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy a pravidla (zásady) práce s počítačem -současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty -připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní a výstupní zařízení, rozhraní a konektory - další druhy počítačů a jejich využití s ohledem na distanční výuku (notebooky) - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost - zařízení s vestavěnými systémy 	8
<p>Žák - zná základní pojmy a orientuje se v prostředí OS</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe uspořádání dat na médiích, dodržuje přehlednost ve složkách a souborech 	<p>Operační systémy PC</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehled a druhy operačních systémů -význam OS a jeho činnosti s ohledem na aktuální verze - uspořádání dat na disku (složky, stromová 	5

<ul style="list-style-type: none"> - bezpečně zvládá praktické operace se soubory - dokáže měnit dle potřeby konfiguraci a prostředí OS - využívá internet jako základní zdroj informací a umí potřebné informace vyhledat a využít - komunikuje prostřednictvím elektronické pošty - zná nebezpečí související s využitím internetu a pošty a umí používat nástroje k minimalizaci těchto rizik 	<p>struktura, soubory)</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy, prostředí a popis činnosti operačního systému - multitasking a jeho využití - operace se složkami a soubory pomocí různých nástrojů - využití schránky v prostředí OS WINDOWS - možnosti zpracování a uložení dat pomocí Cloudových služeb, sdílené služby v síti, virtualizace - souborový systém a paměťová úložiště 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; - odhaluje chyby v datech; - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence; 	<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech a kontrola dat; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika. 	10
<p>Žák - umí nastavit parametry dokumentu - používá základní pravidla pro psaní a úpravy textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá bezpečně potřebné operace se soubory včetně průběžného ukládání - volí optimální nástroje pro úpravy textu - formátuje nejen samotný text, ale i vložené objekty - orientuje se i ve složitějších úpravách vícestránkových textů a umí použít styly a navazující operace (pro referáty, seminární práce - aplikuje v českém a cizím jazyce 	<p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní popis a obsluha editoru - pravidla editace a základní formátování textu - práce se soubory v editoru - úpravy písma a odstavců v editoru - složitější úpravy textu - sloupce, tabulky a jejich úprava, tabelátory - vkládání objektů a jejich formátování v textu - obrázky, symboly - využití stylů a pokročilé formátování, tvorba obsahu a rejstříku, - využití šablon v dokumentu - tisk dokumentů, obsluha tiskárny - úpravy rozsáhlejších textů, aplikace a úprava stylů 	15
<p>Žák - odlišuje rastrovou a vektorovou grafiku - dokáže si upravit fotografii před vložením do textového dokumentu</p>	<p>Základy počítačové grafiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy rastrové (bitmapové) grafiky - jednoduchý SW (např. Krita) na prohlížení a úpravy např. fotografií, obrázků. 	8
<p>Žák - umí vhodně zvolit osnovu prezentace - vhodně si stanoví obsah a uspořádání snímku - umí nastavit parametry před spuštěním</p>	<p>Prezentace</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata a využití prezentací - tvorba prezentace - základní úpravy snímků a celé prezentace 	10

<p>prezentace</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže doplnit prezentaci mluveným komentářem - aplikuje ve společenských a ekonomických předmětech. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizace (předvedení) prezentace ve skupině 	
---	--	--

Informatika – 2. ročník		
<p>Žák - dokáže posoudit vhodnost tabulkového editoru pro dané zpracování</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se dobře v prostředí editoru, využívá nabídky a panely nástrojů - dodržuje pravidla tvorby tabulek a tabulky i buňky formátuje - umí vytvořit výpočty, využívat připravené funkce, realizovat logické operace v tabulce - důsledně využívá správného adresování při kopírování vzorců a funkcí - umí využít databázové nástroje pro jednodušší tabulky se stejnorodými údaji - chápe vztah mezi údaji v tabulce a jejich prezentováním v grafu - umí logicky volit typ grafu k realizaci požadovaného cíle a umí graf interpretovat - aplikuje v ekonomice, účetnictví a matematice 	<p>Tabulkový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní popis, prostředí a obsluha editoru - úpravy v tabulce, základní výpočty a operace, formátování buněk - práce se soubory - tvorba a úprava jednoduchých grafů - využití funkcí, sestavení vzorců pro výpočty - statistické výpočty a jejich interpretace - adresování buněk a využití podmínky pro zpracování údajů - databázové funkce a jejich využití pro práci s daty - využití šablon v editoru - kontingenční tabulky a jejich využití, kontingenční grafy - složitější grafy a jejich úprava, význam a interpretace grafů - tisk tabulek a grafů - ekonomické a statistické výpočty v tabulkách včetně grafů, interpretace výsledků 	45
<p>Žák - zvládá vkládání výsledků jednoho zpracování do jiné aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - výsledné tabulky a grafy využívá v ekonomických prezentacích 	<p>Propojení aplikací</p> <ul style="list-style-type: none"> - komplexní cvičení na propojení textů, tabulek a grafiky - využití všech objektů v prezentacích 	8
<p>Žák - zná obecnou podstatu a principy tvorby www stránek</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí se orientovat v základech HTML jazyka, zná některé příkazy - dovede na stránky pomocí editoru vkládat různé objekty a upravovat je - chápe a umí realizovat propojení stránek - zná podstatu umístění stránek na webovém serveru 	<p>Tvorba WWW stránek</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata a principy tvorby www stránek - podstata a ukázky HTML jazyka, základní pojmy a struktura, příkazy - tvorba stránek pomocí www editoru - struktura a propojení stránek, odkazy - typy objektů na stránkách, jejich úprava a formátování - praktické úlohy na tvorbu a úpravy stránek 	15

Informatika – 3. ročník		
<p>Žák - dokáže posoudit výhodnost zpracování dat v aplikační databázi</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobře zná základní databázové pojmy a používá je - při zpracování dat důsledně vychází z požadavků na výstupní informace - pečlivě navrhuje strukturu datové tabulky s ohledem na typy položek vzhledem k dalšímu zpracování - umí dobře třídit a filtrovat data podle požadovaných kritérií - sestavuje přehledné formuláře pro zobrazení dat pečlivě provádí výpočty a logicky si ověřuje správnost sestavených vzorců a podmínek - volí vhodné typy sestav pro tisk výstupů - umí nastavit požadované relace mezi tabulkami 	<p>Databáze a informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata a využití databáze - základní pojmy a objekty v databázi - prostředí a obsluha databázového aplikačního programu - veřejné nebo oborové informační systémy a služby - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazyková mutace) - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému - vyhledávání a vizualizace dat (třídění, filtrování, podmnožiny, řazení, rozpoznávání) 	40

<p>-aplikuje v ekonomice</p>	<p>trendů a vzorů) - aktualizace dat v tabulce a její význam - tvorba formulářů a jejich úprava - vytvoření dotazů, typické definice dotazů a jejich využití výpočty a podmínky v dotazech - tvorba sestav a jejich tisk - úlohy s více tabulkami, propojení tabulek a relace mezi nimi - praktické úlohy s náměty z ekonomické praxe</p>	
<p>Žák: - využívá různé způsoby zápisu pracovních procesů (např. přirozený jazyk, diagram, program) - různé zápisy mezi sebou převádí - hodnotí různé zápisy z hlediska přehlednosti, srozumitelnosti, jednoznačnosti - charakterizuje vstupy, pro něž daný algoritmus funguje - rozpozná problematická místa postupu nebo jeho zápisu (např. nekonečné opakování, nejednoznačné pokračování, nemožný úkon)</p>	<p>Algoritmus - zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení - pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu - přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů</p>	<p>10</p>
<p>Žák -na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, jak je vhodně řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější - vylepší algoritmus podle daného hlediska - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci - najde, specifikuje a opraví případnou chybu - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě - aplikuje v ekonomice</p>	<p>Tvorba, testování a provoz softwaru Požadavky a analýza - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení - analýza a dekompozice (rozložení) problému Tvorba a vývoj (např. v Pythonu) - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly) - návrh algoritmů a datových struktur - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk) - využívání hotových komponent; Testování - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí - způsoby a druhy testování softwaru - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů Běh a provoz - verze programu, instalace a aktualizace programu - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu - nápověda a licence programu</p>	<p>18</p>
<p>Informatika – 4. ročník</p>		
<p>Žák: - chápe význam pojmů rozšířená a virtuální reality - dokáže posoudit možnosti, které poskytují pro řešení konkrétních potřeb uživatele - chápe technické požadavky, potřebné pro využití systémů AR a VR, včetně ekonomické</p>	<p>Systémy rozšířená a virtuální reality - koncept virtuální a rozšířená reality - možnosti použití, význam pro budoucnost - hardwarové prostředky pro systémy virtuální reality – stručný přehled</p>	<p>10</p>

stránky jejich zavádění - orientuje se v základních možnostech vytváření, aplikace a sdílení systémů VR a AR	- software pro tvorbu aplikací virtuální reality - zdroje pro virtuální realitu - praktická práce, tvorba prezentace ve virtuální realitě	
- Žák: - ovládá modelovací program - dokáže stáhnout připravený model a pomocí softwaru ho připravit k tisku - dokáže vytvořit jednoduchý 3D model - dokáže model slicovat - dokáže vytvořit G-code pro 3D - zvládá ovládat 3D tiskárnu a software k ní dostupný - zvládá základní obsluhu 3D tiskárny	Modelování 3D modelů, Tisk na 3D tiskárně - popis a nastavení modelovacího programu - tvorba jednoduchých 3D modelů - základní ovládání a obsluha 3D tiskárny - tisk na 3D tiskárně	10
- Žák: - sestaví hardware zapojením obvodu - vytvoří program pro desku, nahraje jej a otestuje funkčnost - najde chybu v programu nebo zapojení a opraví ji - používá světelné, zvukové nebo mechanické výstupy - připojí do obvodu senzor a vytvoří program, který zpracuje informace ze senzoru - použije proměnné pro uchování a zpracování dat ze senzoru - vyřeší problém sestavením zapojení desky a vytvořením programu, zpracovávajícího informace ze senzorů k výstupům	Algoritmizace a programování (Arduino) - popis a nastavení programovacího rozhraní - zapojení desky do obvodu s dalšími součástkami - vývoj programu, nahrání na desku - testování programu, ladění programu - digitální vstup a výstup - vlastní funkce, jejich deklarace - definice polí v Arduinu - cyklus for - mechanické prvky, ovládání programovým kódem - analogový vstup a výstup - podmínky, příkaz if - pulzně šířková modulace - senzory, měření fyzikálních veličin - cyklus while	10

Průřezové témata – na začátku ŠVP a u všech předmětů, kde je toto průřezové téma

Člověk a digitální svět

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití. Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky, a to jak v předmětech informatika, písemná a elektronická komunikace, tak v rámci výběrových předmětů seminář z informatiky, seminář z účetnictví a projekty v ekonomice.

Těžiště výuky je v provádění praktických úkolů, které jsou realizovány formou cvičení, samostatných prací, projektů, testů.

5.13 Písemná a elektronická komunikace

Název vyučovacího předmětu

Písemná a elektronická komunikace

Obor vzdělání

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Forma vzdělání

denní

Celkový počet vyučovacích hodin za studium	136 (4)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu písemná a elektronická komunikace je zvýšení produktivity a kvality práce na počítači. Psaní desetiprstovou hmatovou metodou je základním předpokladem pro efektivní ovládnutí počítače a tvoří základ tzv. klávesnicové gramotnosti.

Výuka rozvíjí samostatné logické uvažování a pěstuje kultivovaný písemný projev nejen z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné a gramatické správnosti. Žáci se naučí vyhotovovat písemnosti v souladu s normou pro úpravu písemností a zdokonalí se v oblasti využívání elektronické komunikace.

Předmět písemná a elektronická komunikace rozvíjí především následující odborné kompetence:

- efektivně ovládat klávesnici počítače
- vyhotovovat základní druhy písemností v normalizované úpravě (obchodní dopisy, dopisy fyzických osob právnickým osobám, osobní dopisy)
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce (chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména firmy)
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci (dodržovat příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v počítačové učebně)
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje (uvědomovat si ekonomický význam, účel a užitečnost vykonávané práce, myslet ekologicky – šetřit elektrickou energii, tzn. např. zbytečně nesvítil, po poslední vyučovací hodině vypínat počítače apod.; šetřit papír-tisknout pouze potřebné dokumenty, ostatní ukládat v počítači do příslušné složky; třídít odpad apod.)

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do dvou ročníků s následující hodinovou dotací:

1. ročník – 2 hodiny týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně

V prvním ročníku se žáci seznámí s klávesnicí počítače a naučí se ji ovládat desetiprstovou hmatovou metodou s pomocí učebnice a výukového programu ZAV. Dále se naučí pořizovat záznam podle přímého diktátu a zpracovávat text v textovém editoru. Seznámí se i s úpravou seminárních a ročníkových prací.

Ve druhém ročníku se žáci zdokonalí v psaní na klávesnici, seznámí se s korekturními znaménky a na základě těchto znalostí budou upravovat text s využitím klávesových zkratk a případně i maker. Mohou vykonat i státní zkoušku ze zpracování textu na PC. V celku normalizovaná úprava písemností se seznámí s ČSN 01 6910. Naučí se psát adresy na dopisní papíry i na obálky a ovládat základní pravidla normalizované úpravy písemností. Dále se naučí pohybovat v šabloně při psaní obchodních dopisů, zpracovávat žádosti občanů včetně žádosti o místo a strukturovaného životopisu a seznámí se s úpravou osobních dopisů vedoucích pracovníků. Zvládnou vyhotovení tabulky v doporučené úpravě s využitím tabulkového procesoru.

Metody a formy výuky

Pro výuku psaní na klávesnici se využívá výukový program ZAV apod. a také učebnice Písemná a elektronická komunikace. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené počítači. Základní metodou výuky psaní všemi deseti a naslepo je výklad s využitím prstokladové tabule a následné cvičení žáků na počítači. Učitel kontroluje správný prstoklad a také to, zda se žáci při psaní nedívají na prsty do klávesnice.

Při výuce normalizované úpravy písemností se využívá norma 01 6910 Úprava písemností psaných na klávesnici. Obchodní dopisy píše žáci do šablon, které jsou k tomuto účelu určeny. Při tvorbě obsahu všech typů dopisů (obchodních dopisů, žádostí, osobních dopisů) se využívá forma rozhovoru.

Při práci s textem a při tvorbě tabulek se navazuje na znalosti žáků z informačních a komunikačních technologií, které se rozšiřují o vědomosti a dovednosti potřebné k vykonání státních zkoušek.

Žáci se účastní také školních, meziškolních, regionálních i celostátních soutěží v psaní na klávesnici a korektuře textu.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní jsou písemné zkoušky, ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost podle limitů. Učitel však může (v rámci motivace) ohodnotit i výkon dosažený v programu ZAV.

U vyhotovených písemností se hodnotí věcný obsah, stylizace, pravopis a formální úprava podle normy. U tabulek se klasifikuje úroveň vypracování jak po stránce formální, tak i obsahové.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělání (vhodná motivace)
- znát možnosti zvyšování své kvalifikace (např. státní zkoušky)

Kompetence k řešení problému

- určit jádro problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit ho (např. při neplnění kupní smlouvy – urgence, upomínka, reklamace)

Komunikační kompetence

- formulovat myšlenky srozumitelně, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- dodržovat stylistické normy i odbornou terminologii

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého jednání ze strany druhých lidí, přijímat radu
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory a jednání jiných lidí (příp. umět změnit názor na základě vzájemné diskuse týkající se řešení konkrétního problému)
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly (před uložením nebo vytištěním vyhotovené písemnosti ji pečlivě přečíst a případné chyby opravit)
- vést pečlivě evidenci vyhotovených písemností a vytištěné písemnosti přehledně zakládat

Občanské kompetence

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně
- respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- optimálně řešit své existenční otázky, znát možnosti uplatnění na trhu práce
- umět vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál (odborná praxe ve 3. ročníku, prezentace ve 4. ročníku)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem
- komunikovat elektronickou poštou (např. posílat domácí úkoly)
- využívat internet (např. při přípravě na státní zkoušku ze zpracování textu, při cvičném vyhledávání zaměstnání pro vyhotovení žádosti o místo, vyplňování evropského životopisu apod.)

Průřezová témata

Člověk a digitální svět

V předmětu písemná a elektronická komunikace jsou žáci vedeni k efektivnímu využití digitálního nástroje prostřednictvím programu ZAV pro nácvik psaní desetiprstové hmatové metody, které tvoří základ tzv. klávesnicové gramotnosti.

Mezipředmětové vztahy

- informatika
- účetnictví
- ekonomika
- anglický jazyk
- český jazyk a literatura
- seminář z účetnictví
- seminář z ekonomiky

Realizace odborných kompetencí

Písemná a elektronická komunikace – 1. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - píše na klávesnici všemi deseti a naslepo - umí opsat text i v cizím jazyce - zpracuje text s využitím zvýraznění a formátování - je seznámen s úpravou seminárních a ročníkových prací - píše podle diktátu 	Základy psaní na klávesnici <ul style="list-style-type: none"> - nácvik psaní malých a velkých písmen, diakritických a interpunkčních znamének, číslic a značek - opisy cizojazyčných textů - nácvik úpravy textu - psaní podle diktátu 	68

Písemná a elektronická komunikace – 2. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zvyšuje rychlost a přesnost psaní - umí efektivně zpracovat text v textovém editoru - umí psát podle diktátu 	Psaní na klávesnici a zpracování písemností <ul style="list-style-type: none"> - zvyšování rychlosti a přesnosti psaní - korekturní znaménka - zpracování textu v textovém editoru - psaní podle diktátu 	30
Žák <ul style="list-style-type: none"> - umí posílat jednoduchá sdělení a dokumenty v příloze elektronickou poštou - umí vyhledat potřebné informace na internetu, např. na adrese www.nuov.cz nebo www.zav.cz - prakticky zakládá a eviduje doklady své školní činnosti 	Elektronická komunikace, manipulace s dokumenty <ul style="list-style-type: none"> - elektronická pošta (e-mail) - internet - evidence a archivace dokladů 	3
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zná normalizované velikosti dopisních papírů a obálek - dokáže správně napsat adresy na dopisní papíry i na obálky - ovládá pravidla normalizované úpravy písemností podle aktuální ČSN 	Normalizovaná úprava písemností <ul style="list-style-type: none"> - velikosti papírů a obálek podle normy - pravidla normalizované úpravy písemností podle aktuální ČSN 	8
Žák <ul style="list-style-type: none"> - umí se pohybovat v šabloně pro psaní obchodní korespondence - zná základní pravidla pro stylizaci obchodních dopisů - zpracuje na počítači poptávku, nabídku, objednávku - umí napsat reklamaci, urgenci, upomínku 	Obchodní dopisy <ul style="list-style-type: none"> - části obchodního dopisu - stylizace jednoduchých obchodních dopisů 	11
Žák <ul style="list-style-type: none"> - umí napsat žádost občana, včetně žádosti 	Žádosti <ul style="list-style-type: none"> - žádosti občanů 	6

o místo a strukturovaného životopisu	- žádost o místo a životopis	
Žák - zná úpravu a základní pravidla pro stylizaci osobních dopisů	Osobní dopisy - blahopřejné - děkovné - soustrastné - zvací - omluvné	4
Žák - zpracovává tabulky s využitím tabulkového procesoru a upravuje je podle doporučených pravidel	Tabulky - náležitosti a druhy tabulek, zpracování tabulek na PC podle pravidel vyžadovaných u státní zkoušky	6

5.14 Ekonomika

Název vyučovacího předmětu	Ekonomika
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	328 (10)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu ekonomika je osvojit si základní ekonomické vědomosti a dovednosti určené pro využití jak v reálném osobním, tak i profesním životě, či při přípravě pro studium na vysoké škole. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, vyhledávání ekonomických informací, práce s nimi a jejich interpretaci. Předmět ekonomika vede žáky ke schopnosti ekonomicky myslet a spolu s účetnictvím tvoří základ odborného vzdělávání.

Ekonomika patří stejně jako účetnictví a právo ke stěžejním ekonomickým předmětům a tvoří základ odborného vzdělávání v oboru obchodní akademie.

Předmět rozvíjí hlavně tyto následující odborné kompetence:

- aktivně se zajímat o politické, hospodářské a společenské dění
- rozumět principům podnikání a podstatě podnikání, rozvíjet schopnost vyhledávat podnikatelské příležitosti
- efektivně hospodařit s finančními prostředky
- provádět základní hodnocení efektivnosti činnosti podniku a ekonomické výpočty
- pracovat s odborným ekonomickým textem
- dodržovat právní předpisy, vyhledávat je a pracovat s nimi

Charakteristika učiva

1. ročník – 2 hodiny týdně

Žáci si osvojí podstatu fungování tržní ekonomiky, fungování ziskových a neziskových organizací, seznámí se s právní úpravou podnikání. Další učivo se zabývá hospodařením s oběžným a dlouhodobým majetkem, zaměstnanci a náklady, výnosy.

2. ročník – 2 hodiny týdně

Učivo je zaměřeno na život podniku, kapitálovou strukturu, osobní finance a finanční matematiku, výrobní proces, marketing a bankovníctví.

3. ročník – 3 hodiny týdně

Žáci se seznámí s problematikou finančního trhu, financováním podniku a daňovou soustavou.

4. ročník – 3 hodiny týdně

Učivo je zaměřeno na problematiku zahraničního obchodu, mezinárodních institucí, národního hospodářství, trhu a tržní ekonomiky, managementu a základních pojmů z ekonomie. Průběžně je věnována pozornost maturitnímu opakování.

Metody a formy výuky

Základní metodou výuky je výklad spojený s aktivním zapojením žáků, kteří buď vyhledávají aktuální informace k probíranému celku, a tak aktivně pracují s informačními a komunikačními prostředky, nebo zpracovávají a poté prezentují dílčí témata. Důležité je navazovat na znalosti z praktického života včetně řešení příkladů s využitím matematických postupů, digitálních technologií, které žáci hodnotí a vyvozují závěry.

Při výuce se používají učebnice ekonomiky včetně její elektronické verze a další aktuální materiály (internetové stránky, živnostenský zákon, zákon o obchodních korporacích, zákoník práce, daňové zákony, daňová přiznání apod.).

Hodnocení výsledků žáků

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu. U ústního projevu je třeba sledovat odbornou správnost, logické myšlení, správné jazykové vyjadřování a schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými tématy nebo vyučovacími předměty. Neméně důležitý je i přesný, správný a pečlivý písemný projev. Je přínosné hodnotit i aktivitu žáka během výkladu, jeho práci s odborným textem, práci s učebnicí.

Součástí hodnocení výsledků žáků je i prezentace zvolených témat zpracovaných žáky, schopnost samostatné práce a jejich vlastní přínos.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a stanovovat cíle dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

samostatně řešit problémy

uplatňovat různé metody při řešení problémů (logické, matematické, empirické)

Komunikační kompetence

umět se vyjadřovat a prezentovat výsledky práce

účastnit se diskuzí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých

Personální a sociální kompetence

stanovovat si přiměřené cíle a priority, spolupracovat s ostatními

dále se vzdělávat

Občanské kompetence a kulturní podvědomí

vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

myslet kriticky – zkoumat věrohodnost informací a vytvářet si vlastní úsudek

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

uplatnit se na trhu práce a uvědomovat si možnosti podnikatelských aktivit

Matematické kompetence

využívat naučené matematické dovednosti při řešení úkolů

Kompetence využívat prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi

vyhledávat z různých zdrojů (internet, odborná literatura, media)

interpretovat znalosti získané v ekonomice s využitím informačních technologií

Průřezová témata

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam neustálého vzdělávání pro úspěšné uplatnění na trhu práce. Chápu zvláštnosti trhu práce, orientují se v podmínkách přijímání zaměstnanců a v právních normách, které se touto problematikou zabývají. Žáci jsou motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře. Žáci si v průběhu studia osvojují a rozvíjejí znalosti a dovednosti potřebné pro uplatnění vlastních podnikatelských aktivit. Žáci se umí písemně i ústně prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Člověk a životní prostředí

Žáci se naučí hospodárně využívat zdroje podniku a zároveň uplatňovat kritérium ekonomické efektivity vždy s ohledem na životní prostředí a dlouhodobě udržitelný kvalitní život na naší planetě. Chápu nutnost zavedení ekologické daně a ekologického chování podniku, zejména zavádění výrobních procesů šetrných k životnímu prostředí.

Občan v demokratické společnosti

Žák umí jednat s lidmi, zapojuje se aktivně do diskuzí o obecných i odborných tématech, je schopen přijímat odlišné názory a kritiku. Orientací v množství různých názorů a postojů je schopen přebírat zodpovědnost za sebe sama a vytvářet si svůj vlastní názor a úsudek.

Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Mezipředmětové vztahy

- účetnictví
- právo
- matematika
- seminář z ekonomiky (volitelný předmět)
- informatika
- základy společenských věd

Realizace odborných kompetencí

Ekonomika – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje potřeby na příkladech z běžného života - uvádí příklady uspokojování potřeb - chápe pojmy nabídka, poptávka, trh, cena, peníze - vysvětlí vznik tržní nerovnováhy, důsledky působení trhu a úlohu zisku - uvádí příklady hospodárného a nehospodárného chování	Základní ekonomické pojmy <ul style="list-style-type: none"> - potřeby a jejich uspokojování, statky, služby - vzácnost, obětovaná příležitost, racionální chování - podstata tržní ekonomiky – nabídka, poptávka, trh, tržní rovnováha - výrobní faktory, ekonomický koloběh - hospodaření, hospodárnost, dělba práce	10
Žák <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady konkrétních podniků a institucí v regionu a zařazuje podle právní formy - pracuje s právními předpisy a rejstříky nebo výňatky z nich (např. občanským zákoníkem, živnostenským rejstříkem, obchodním rejstříkem) - na příkladu ukáže postup založení živnosti (a obchodní korporace), včetně odlišností druhů živností a obchodních společností - prezentuje jednu vybranou organizaci v regionu - chápe podstatu podnikových činností	Organizace, podnik, podnikání <ul style="list-style-type: none"> - podnikatelský záměr - právní úprava podnikání - živnost - právní formy obchodních korporací - založení/zahájení podnikání - ukončení podnikání - ziskové a neziskové subjekty - charakteristika podnikových činností - okolí podniku	10
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zařadí příklady majetku do jednotlivých složek oběžného majetku	Hospodaření s oběžným majetkem <ul style="list-style-type: none"> - oběžný majetek, členění, pořízení - spotřeba materiálu, optimalizace zásob a	15

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladu postup pořízení materiálu včetně výběru vhodného dodavatele - provádí základní propočty spotřeby materiálu a optimalizace zásob a nákupu, komentuje výsledky - zvládne sestavit bilanci materiálu - chápe hmotný a finanční tok materiálových zásob - určí velikost nákupu zásob a sestaví bilanci odbytu - chápe nutnost hospodárneho využití materiálu, recyklace a optimálního řízení zásob 	<ul style="list-style-type: none"> nákupu - oceňování zásob - členění materiálu, organizace zásobování - plánování materiálu - pořizování materiálu včetně komunikace - skladování materiálu - evidence materiálu - řízení zásob, obrat zásob - odbytová činnost 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší oběžný a dlouhodobý majetek a jejich základní druhy - provádí běžné výpočty – odpisů, kapacity a jejího využití, efektivnosti investic a komentuje výsledky vede evidenci dlouhodobého majetku - chápe nutnost péče o dlouhodobý majetek a jeho údržbu 	<p>Hospodaření s dlouhodobým majetkem</p> <ul style="list-style-type: none"> - dlouhodobý majetek - členění dlouhodobého majetku - opotřebení dlouhodobého majetku, odpisy - oceňování dlouhodobého majetku - pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku - kapacita - daňové odpisy 	15
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na trhu práce - popíše, jak hledat vhodné zaměstnání a jak se o něj ucházet - popíše, jak zaměstnavatel vybírá zaměstnance - připraví se na přijímací pohovor - dovede naplánovat potřebný počet pracovníků, zjistí produktivitu práce a posoudí ji - vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnance při zajišťování bezpečnosti práce a požární prevenci - aplikuje znalosti bezpečnostních předpisů a bezpečnostních rizik na konkrétní situaci (např. ve své škole) - popíše na příkladech možnosti ukončení pracovního poměru, navrhne řešení typové situace při ukončení pracovního poměru - zná význam a náplň pracovní smlouvy - chápe strukturu mzdy, umí vypočítat čistou mzdu - uvádí možnosti zvyšování produktivity práce 	<p>Hospodaření s pracovní silou (personalistika)</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské zdroje - práce, pracovní síla, trh práce, kvalifikace - členění zaměstnanců - hledání zaměstnání - zdroje nových pracovníků - výběr zaměstnanců - plánování počtu pracovníků - získávání pracovníků - vznik, změny a ukončení pracovního poměru - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, státní odborný dozor nad bezpečností práce - práce konané mimo pracovní poměr - práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnanců, kolektivní vyjednávání - mzdové předpisy, formy a složky mzdy, náhrady mezd, dávky nemocenského pojištění, sociální pojištění, daň z příjmů ze závislé činnosti - evidence zaměstnanců - mzda, mzdové výpočty - produktivita práce a směnnost 	10
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché výpočty spojené se snižováním nákladů, zvyšováním tržeb, vysvětlí vzájemné souvislosti ceny, zisku a velikosti prodeje, komentuje výsledky - na jednoduchém příkladu ukáže výpočet hrubého hospodářského výsledku, čistého zisku a navrhne ho k rozdělení 	<p>Náklady, výnosy a hospodářský výsledek</p> <ul style="list-style-type: none"> - náklady – charakteristika, členění, možnosti snižování - výnosy – charakteristika, členění, možnosti zvyšování - hospodářský výsledek - rozdělení čistého zisku 	8

- propočítává a interpretuje bod zvratu	- základní ukazatelé efektivity - bod zvratu	
---	---	--

Ekonomika – 2. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vývoj nákladů, výnosů hospodářského výsledku ve všech fázích života podniku - zpracuje jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - uvádí činnosti nutné pro založení podniku - chápe význam rozvoje podniku - rozumí pojmu sanace 	Život podniku <ul style="list-style-type: none"> Založení a vznik podniku Růst podniku Sanace Zrušení a zánik podniku (likvidace, konkurz, vyrovnání) 	10
Žák <ul style="list-style-type: none"> - chápe dvojitý pohled na majetek - chápe jednotlivé položky vlastních a cizích zdrojů - analyzuje podíl vlastních zdrojů na celkových zdrojích a cizích zdrojů na celkových zdrojích a vyvozuje závěry 	Kapitálová struktura podniku <ul style="list-style-type: none"> Vlastní zdroje Cizí zdroje 	8
Žák <ul style="list-style-type: none"> - naplánuje příjmy a výdaje své domácnosti - využije znalostí majetkové a kapitálové struktury - rozlišuje deficit a přebytek domácího rozpočtu - z rozvahy zjistí stav majetku a závazků domácnosti - navrhuje řešení pro domácnost, která je předlužena - navrhuje možnosti investování dočasně volných prostředků - sestavuje finanční plán, seřadí pořadí důležitosti a časový horizont finančních cílů, stanoví možnosti získání zdrojů k jejich zajištění - při výpočtech zvládá matematické postupy z jednoduchého i složeného úrokování - při výpočtech pracuje s velkou přesností - dovede sestavit vkladový účet, úvěrový účet, umořovací plán - interpretuje výsledky 	Osobní finance, finanční matematika <ul style="list-style-type: none"> - rozpočet domácností - rozvaha domácností - předlužení domácností, exekuce, oddlužení - přebytek rozpočtu domácností, možnosti investování finančních prostředků s nižším a vyšším rizikem - finanční plán domácností/jednotlivce - jednoduché úrokování - složené úrokování - kombinované úrokování - časová hodnota peněz - umořovací plán 	15
Žák <ul style="list-style-type: none"> - srovnává sdílenou ekonomiku s tradičními formami podnikání - popíše, jak je zajištěna péče o jakost - uvádí příklady výrobních podniků, obchodních podniků, podniků poskytujících služby a institucí veřejné správy - prezentuje výrobní program vybraného podniku 	Hlavní činnosti podniku <ul style="list-style-type: none"> Oblasti hlavní činnosti, sdílená ekonomika Koncept společenské odpovědnosti (CSR) Péče o jakost Výrobní činnost <ul style="list-style-type: none"> - výrobní program - příprava výroby (technická, organizační a ekonomická) 	12

<ul style="list-style-type: none"> - umí vypočítat výrobní kapacitu a zhodnotit její využití - provede jednoduché vyhodnocení efektivnosti - popíše ekologické souvislosti výrobní činnosti - v rámci exkurze navštíví některý z výrobních provozů - stanoví cenu výrobce jako součet nákladů, zisku a daní - na příkladu popíše průběh obchodního případu, uvede používané doklady 	<ul style="list-style-type: none"> - typy výroby a struktura výrobního procesu - výrobní kapacita a její využití - náklady a technickohospodářské normy - bezpečnost práce, kvalita, ekologické dopady <p>Obchodní a prodejní činnost – maloobchod, velkoobchod</p> <p>Služby</p> <p>Veřejná správa</p> <p>Závady plnění, odpovědnost za vady</p> <p>Ochrana spotřebitele, nekalé obchodní praktiky</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladu vysvětlí cílený a individualizovaný marketing - sestaví jednoduchý marketingový plán ve skupinách na vybraný produkt - na příkladech aplikuje poznatky o nástrojích marketingu, například úrovně produktu, stanovení ceny (včetně nastavení a cenových triků), volba prodejní cesty a vhodné propagace(komunikace) - na příkladech ukáže využití současných marketingových technik (například guerilla, viral) a digitálních komunikačních technik - umí stanovit prodejní cenu výrobku 	<p>Marketing</p> <p>Podstata marketingu</p> <p>Charakteristika marketingu jako podnikatelské koncepce</p> <p>Koncept společenské odpovědnosti (CSR)</p> <p>Průzkum trhu</p> <p>Cílený marketing – segmentace, targeting, positioning</p> <p>Individualizovaný marketing (zejména CRM)</p> <p>Marketingový plán</p> <p>Marketingový mix</p> <ul style="list-style-type: none"> - produkt - cena - distribuce - propagace - digitální komunikační techniky 	12
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje ve skupinách vybranou službu v konkrétní bance a prezentuje ji před žáky - posoudí výhody a nevýhody bankovních služeb poskytovaných klientů jednotlivými bankami - navštíví ČNB, resp. vybranou obchodní banku a zpracuje téma, které ho při exkurzi nejvíce zaujalo - při propočtech pracuje s kurzovním lístkem obchodní banky - na příkladech vysvětlí využití cenných papírů a obchodování s nimi - vysvětlí používání platebních nástrojů či finančních technologií, ukáže na využití v modelovém příkladu 	<p>Bankovníctví</p> <p>Bankovní soustava ČR</p> <p>ČNB a její úkoly</p> <p>Cena finančních produktů – poplatky, úroky</p> <p>Platební styk</p> <p>Obchodní banky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vkladové služby - úvěrové služby - neutrální služby <p>Kurzovní lístek (valuty, devizy)</p> <p>Platební karty</p> <p>Mezinárodní finanční instituce</p>	11

Ekonomika – 3. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
------------------------------	--------------	------------------------

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní pojmy finančního trhu - posoudí na vybraném finančním produktu, zda splňuje požadavky ochrany spotřebitele - při výpočtech zahrnuje i poplatky za finanční služby - provádí výpočty jednoduchého, složeného a anuitního úročení (např. s pomocí webové aplikace) - porovnává krátkodobé a dlouhodobé úvěry - navrhuje, jak efektivně investovat peníze, možnosti porovnává a činí závěry - zvládá charakteristiku jednotlivých cenných papírů, umí vyplnit směnku - orientuje se v burzovním lístku - vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - orientuje se v nabídce pojistných produktů, vybere nejvýhodnější produkt s ohledem na své potřeby - umí vypočítat zdravotní a sociální pojištění, ovládá princip vyúčtování pojistného OSVČ 	<p>Finanční trh</p> <p>Finanční trh – pojem, členění, subjekty, finanční technologie, ochrana spotřebitele</p> <p>Peníze, virtuální peníze</p> <p>Peněžní trh</p> <ul style="list-style-type: none"> - krátkodobé úvěry - krátkodobé cenné papíry <p>Kapitálový trh</p> <ul style="list-style-type: none"> - dlouhodobé úvěry - dlouhodobé cenné papíry - obchody s cennými papíry (burza, RM systém) <p>Ostatní instituce finančního trhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - investiční společnosti a investiční fondy - podílové fondy - penzijní fondy - stavební spořitelny - pojišťovny – komerční pojišťovny, zdravotní a sociální pojištění, další druhy včetně pojištění organizace za škodu vzniklou při pracovním úrazu a nemoci z povolání. 	42
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odliší vlastní a cizí zdroje krátkodobé a dlouhodobé - vypočítá rentabilitu a výsledek interpretuje - na příkladu vysvětlí cash-flow - na příkladu vysvětlí protikladnost výnosu a rizika - sestavuje kalkulace úplných nákladů, neúplných nákladů a interpretuje výsledky - zpracuje jednoduchý rozpočet - chápe dvojí pohled na financování podniku - posoudí likviditu podniku - propočítává efektivnost investičních variant a vybere optimální variantu 	<p>Financování podniku</p> <p>Zdroje financování – vlastní zdroje a cizí zdroje</p> <p>Krátkodobé financování – zdroje, pracovní kapitál, řízení likvidity a solvence</p> <p>Dlouhodobé financování, cash-flow</p> <p>Čas, výnos, riziko a likvidita ve finančním řízení</p> <p>Nástroje finančního řízení – normy, rozpočty a kalkulace</p> <p>Kalkulace úplných a neúplných nákladů</p> <p>Finanční řízení</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata a faktory finančního řízení - řízení dlouhodobého majetku - řízení oběžného majetku - řízení vlastních zdrojů - řízení cizích zdrojů 	30
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních daňových pojmech - pracuje s daňovými zákony a daňovým přiznáním - počítá daňové povinnosti k DPH s využitím samovyměření daně - provádí výpočty DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku (včetně samovyměření daně), v EU a s třetími zeměmi - vypočte daňovou povinnost k dani z příjmů fyzických osob a k dani z příjmů právnických osob se zahrnutím nejobvyklejších položek ovlivňujících základ daně 	<p>Daňová soustava</p> <p>Daňová soustava ČR, přímé a nepřímé daně</p> <p>Základní pojmy, daňová správa</p> <p>Daně z příjmů, srážková daň</p> <p>DPH</p> <p>Spotřební daně, energetické daně</p> <p>Silniční daň</p> <p>Daň z nemovitých věcí</p>	30

- zná podstatu ostatních daňových povinností		
--	--	--

Ekonomika – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe důvody existence zahraničního obchodu a význam prostředků obchodní politiky - srovná liberalismus a protekcionismus - posoudí dopad cel, společného trhu a změn měnového kurzu na ekonomiku - na příkladu ukáže, jak se globalizace projevuje v každodenním životě - popíše vliv geografické polohy na ekonomický vývoj světových regionů a důvody nerovnoměrnosti rozložení světové ekonomiky - vysvětlí příčiny hlavních globálních problémů lidstva a dokáže nastínit možnosti řešení nejdůležitějších z nich - umí interpretovat obchodní a platební bilanci - orientuje se ve vývozních a dovozních operacích - posuzuje rizika v zahraničním obchodu - posoudí změny v teritoriální a zbožové struktuře našeho zahraničního obchodu 	<p>Zahraníční obchod</p> <p>Význam zahraničního obchodu, struktura zahraničního obchodu ČR</p> <p>Mezinárodní obchod, protekcionismus, liberalismus</p> <p>Formy zahraničního obchodu</p> <p>Vnější obchodní a měnová politika</p> <p>Prostředky obchodní politiky</p> <p>Rizika v zahraničním obchodu</p> <p>Vývozní operace</p> <p>Dovozní operace</p> <p>Ukazatelé zahraničního obchodu</p> <p>Globální aspekty světové ekonomiky</p>	15
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam integrace a společného trhu Evropské unie - stručně charakterizuje jednotlivé členské země Evropské unie - aktualizuje příspěvky z činnosti ostatních mezinárodních institucí 	<p>Mezinárodní instituce</p> <p>Ekonomická integrace, charakteristika, strukturální fondy</p> <p>Evropská unie – charakteristika, rozpočet</p> <p>Ostatní mezinárodní instituce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní měnový fond a Světová banka - WTO - ostatní instituce 	10
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - komentuje aktuální stav ukazatelů NH a veřejného dluhu - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky a na příkladu ukáže, jak se jim bránit - vysvětlí příčiny nezaměstnanosti - na příkladech ukáže, jak se projevuje stínová ekonomika, veřejné statky, externality, monopol - chápe nutnost zásahu státu v tržních ekonomikách - získává informace o vývoji základních ekonomických ukazatelů charakterizujících úroveň ekonomiky - rozumí pojmům inflace, nezaměstnanost, HDP, platební bilance 	<p>Národní hospodářství, struktura, úroveň</p> <p>Národní hospodářství, struktura</p> <p>Hospodářský cyklus</p> <p>Ukazatele úrovně NH</p> <p>Hrubý domácí produkt</p> <p>Nezaměstnanost</p> <p>Inflace</p> <p>Platební bilance</p> <p>Funkce státu v tržní ekonomice, selhání trhu</p>	15
<p>Žák</p>	<p>Trh, tržní ekonomika, hospodářská politika</p>	15

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní ekonomické systémy - odliší cíle expanzivní a restriktivní politiky - chápe vliv opatření státu, měnové, fiskální, sociální a zahraničněobchodní oblasti - uvádí příklady státní sociální podpory - vypočte nárok na vybranou sociální dávku (například pomocí kalkulaček na internetu) - chápe význam státního rozpočtu a nutnost reformy veřejných financí 	<p>Ekonomické problémy a ekonomické systémy</p> <p>Charakteristika trhu, tržní mechanismus</p> <p>Hospodářská politika, politika expanzivní a restriktivní, soustava veřejných rozpočtů, veřejný dluh</p> <p>Nástroje hospodářské politiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní měnová HP - fiskální HP - sociální a důchodová HP - zahraničně-obchodní HP 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - získává znalosti z charakteristiky managementu jako umění řídit, z etap managementu - provede propočty související se sestavováním a kontrolou plánu - porovnává typy manažerů - orientuje se v jednotlivých manažerských funkcích - uvádí příklady strategických, taktických a operativních plánů - graficky vyjádří a zhodnotí organizační strukturu - chápe význam výběru a rozmístování pracovníků, motivace a vedení lidí - zhodnotí využití motivačních nástrojů - využije základní rozhodovací metody - kontroluje splnění plánovaných úkolů 	<p>Management</p> <p>Charakteristika managementu, vývojové etapy</p> <p>Manažerské funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - plánování - organizování - výběr a rozmístování pracovníků - motivace a vedení lidí - kontrola <p>Manažer, typy, vlastnosti manažerů</p>	12
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - většinu pojmů charakterizuje samostatně neboť využívá znalostí z předešlých ročníků studia ekonomiky, případně z jiných předmětů - na příkladech z běžného života aplikuje základní pojmy, např. obětovaná příležitost, rovnovážná cena - rozumí rozdílu mezi ekonomikou a ekonomikou 	<p>Podstata ekonomie – základní ekonomické pojmy</p> <p>Podstata ekonomie, členění</p> <p>Základní ekonomické otázky, subjekty ekonomiky, ekonomické systémy</p> <p>Tržní ekonomika, nabídka, poptávka</p> <p>Výrobní faktory</p> <p>Konkurence</p> <p>Užitečnost, vzácnost, teorie produkčních možností, náklady příležitosti</p> <p>Ostatní pojmy (inflace, peníze, nezaměstnanost, HDP atp.)</p>	12
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se spolužáky a vyučujícím průběžně opakuje témata k maturitní zkoušce 	<p>Průběžné maturitní opakování</p>	11

5.15 Právo

Název vyučovacího předmětu

Právo

Obor vzdělání

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Forma vzdělání

denní

Celkový počet vyučovacích hodin za studium	128 (4)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacích předmětů

Obecné cíle

Předmět právo je jedním ze stěžejních předmětů, který navazuje na společenskovední a odborné ekonomické předměty a doplňuje a prohlubuje kompetence v nich získané.

Předmět rozvíjí především následující odborné kompetence:

- orientovat se v právním řádu, naučit se vykládat právní normy a aplikovat je na praktické případy, zvláště v oborech budoucí profese, přesně a logicky se vyjadřovat
- chápat nezastupitelné místo práva jako norem regulujících soužití ve všech oborech lidské činnosti, osvojit si jako nezbytnou potřebu znalost právních předpisů, jejich vzájemné logické propojení a sledování aktuálních změn v právním řádu
- vést k dodržování právních předpisů ve všech oblastech života společnosti a k uvědomění si hlubokých následků jejich porušování
- rozvíjet a prohlubovat právní vědomí jak samotnou znalostí práva, tak i formováním názoru o nezbytnosti práva a jeho dodržování

Charakteristika učiva

Učivo poskytuje přehled o právním řádu ČR, o jeho logickém uspořádání a vzájemné návaznosti, o systému práva, ve kterém jde o obsahové uspořádání právních předpisů dle předmětu úpravy. Žáci se učí orientovat v základních pramenech většiny právních odvětví. Seznamují se též se základními pojmy právní teorie, které jsou potřebné pro orientaci v konkrétních právních normách právního systému ČR. Získají rovněž obecné informace o činnosti soudů jak v civilním, tak trestním řízení. Předmět se vyučuje ve 3. a 4. ročníku vždy dvě hodiny týdně.

3. ročník

Nejprve se učivo zabývá základními pojmy (cílem je pochopit zejména význam práva a právního vědomí), dále právními normami, právními předpisy, právním řádem a systémem práva a jeho členěním na jednotlivá právní odvětví a orientací v nich. Rovněž se zabývá právními vztahy, promlčením a prekluzí.

Dále následuje právo ústavní, důraz je kladen především na rozdělení státní moci a základní lidská práva a svobody. Následně je učivo zaměřeno podrobně na právo pracovní, zejména práva a povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů, pracovněprávní vztahy a vztahy s nimi související.

4. ročník

Učivo se zaměřuje na právo občanské (obecné pojmy, rodinné právo, práva věcná a dědické právo, závazkové právo – všeobecná ustanovení, závazky z právních jednání, závazky z deliktů a z jiných právních důvodů). Na závěr se žáci seznámí se základy práva trestního, živnostenského, správního a s postupem soudu v civilním a trestním řízení.

Metody a formy výuky

Základní metodou výuky je výklad. Ten je průběžně doplněn sledováním skutečného soudního jednání na okresním soudě a po ukončení besedou se soudcem, exkurzí v našem zákonodárném sboru, také besedami s odborníky z praxe, policejním orgánem, státním zástupcem, popř. dalšími.

Při podrobnější výuce některých právních odvětví probíhá výuka přímo prací s konkrétním právním předpisem. Žáci se seznamují s právní terminologií, učí se gramatickému, logickému a systematickému výkladu práva a jeho aplikaci na konkrétní případy.

Žáci se seznamují s autentickými formuláři, např. živnostenského úřadu, a vypracovávají písemnosti z oblasti práva pracovního, občanského a obchodního.

Pomocí internetu se učí vyhledávat informace o činnosti státních orgánů a také informace nezbytné pro podnikatelské subjekty.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno průběžně, různými způsoby prověřování znalostí – ústním zkoušením v jednotlivých hodinách, po opětovném procvičení probraného tématu a ověření jeho osvojení. Je hodnoceno, nejen zda se žáci naučili příslušnou látku, ale hlavně to, zda jí rozumějí.

Důležité učivo je prověřováno písemně, důraz je kladen na schopnost uvést zásadní informace, jejich věcnou správnost.

Při pravidelném ústním společném opakování jsou zadávány otázky s logickým podtextem v rychlém sledu, nutícím žáky k hlubšímu propojení naučených informací. Žáci se učí rychlému a správnému reagování, za které jsou odměňováni. Tímto způsobem, při kterém jsou vždy prověřeni všichni žáci, je hodnocena nejen připravenost, ale i zájem o danou problematiku.

Rozvoj klíčových kompetencí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uvědomovat si tradice a hodnoty evropské kultury (výuka pramenů práva a typů právní kultury) a z ní vycházející tradice svého národa (preambule Ústavy ČR)
- jednat samostatně a odpovědně v souladu s morálními principy nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném (důraz při výuce na morální normy)
- vystupovat proti nesnášenlivosti a diskriminaci, nepřijímat předsudky a stereotypy, přistupovat tolerantně k druhým lidem (pluralita politických stran, trestněprávní ochrana proti nesnášenlivosti)

Kompetence k učení

- učit se efektivně, zvláště při práci s textem právních norem (gramatický a logický výklad právních norem)
- vyhodnocovat dosažené výsledky a na základě toho korigovat formy učení
- při učení využívat různé informační zdroje, takto získané informace analyzovat a posoudit jejich spolehlivost a aktuálnost (používat platné a účinné právní normy, dokázat posoudit závaznost a věrohodnost ostatních zdrojů – odborné články, komentáře apod.)

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řešit jak osobní, tak pracovní i další problémy na základě získaných znalostí právních norem (praktická část výuky, sepisování smluv, znalost rizik u vyučovaných právních vztahů na základě opětovného procvičování)
- řešení sporů dohodou mezi účastníky, popřípadě soudní cestou (občanské právo procesní)

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- stanovovat si přiměřené cíle v pracovněprávní oblasti, právní vztah zaměstnanec – podnikatel, výhody a nevýhody (výuka pracovního práva, rozdíl mezi pracovněprávním vztahem a podnikáním)
- uplatňovat právní znalosti při podnikatelské činnosti, popřípadě v pracovněprávním vztahu (výuka občanského zákoníku, živnostenského zákona a zákoníku práce), uplatňování zákonných práv, ale i důsledné plnění povinností

Personální a sociální kompetence

- spolupracovat s ostatními, aktivně přispívat k udržování dobrých mezilidských vztahů (při výuce uplatňována forma i týmové spolupráce), adekvátně reagovat na podněty druhých lidí, umět přijmout kritiku a vyvodit z ní závěry
- aktivně se účastnit společenského života, využívat demokratických práv – shromažďovací, sdružovací, právo volit, a podílet se tak na rozvoji společnosti

Komunikační kompetence

- vyložit a interpretovat právní normy, dokázat na ně aplikovat obecné zásady jednotlivých právních odvětví (výuka a pravidelné opakování obecných zásad našeho právního řádu i zásad uplatňovaných v jednotlivých odvětvích)
- vyjadřovat se věcně a formálně správně, jak v ústním, tak písemném projevu (procvičování při obou formách zkoušení), vhodně formulovat své názory a postoje, dokázat je obhájit, aktivně se účastnit diskuse a přiměřeně se dokázat prosadit

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

- získávat informace elektronickou formou, zvláště ze sítě internetu, webové stránky státních institucí – státní správy, zákonodárných sborů, soudů (v rámci výuky se seznamují na stránkách Poslanecké sněmovny PČR s návrhy zákonů a důvodovými zprávami)
- touto formou se seznamovat s textem konkrétních právních předpisů, zvláště podzákoných, upravujících méně závažné společenské vztahy, které jinou formou jsou těžko dostupné
- být schopen pomocí elektronické komunikace získávat další informace a stanoviska, jak ke konkrétním právním normám, tak pomocí dotazů na příslušné státní orgány (např. ochrana osobních údajů)

Průřezová témata

Člověk a svět práce

- motivace k získání vyššího vzdělání – lepší uplatnění na trhu práce (zákon o zaměstnanosti, beseda ve 4. ročníku na úřadu práce)
- získání znalostí o odměňování v závislosti na typu zaměstnavatele (pracovní právo, mzda – plat, způsoby odměňování), státní zaměstnanec – zaměstnanec podnikatele, výhody, nevýhody

Člověk a životní prostředí

- vztah člověka k životnímu prostředí (občanské právo, výkon vlastnického práva nesmí poškozovat životní prostředí, nakládání s odpady, trestní postih v závažných případech)
- jednání k dodržování právních předpisů k ochraně životního prostředí na základě vysokého právního vědomí (výuka o právním vědomí, třídění odpadů, odvoz velkých a nebezpečných odpadů do sběrných dvorů – informace o jejich umístění)
- vztah k rostlinám a živočichům (právní ochrana – až trestní postih v závažných případech)

Občan v demokratické společnosti

- úcta a ochrana demokratických principů, humanistických hodnot, podřízení se většině, i když má jiný názor (ústavní právo, legislativní proces – volení zástupci přijímají zákony na základě většinového hlasování)
- jistota základních lidských práv po celý život člověka (Listina základních práv a svobod – součást ústavního pořádku ČR)

Člověk a digitální svět

- schopnost využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých postojů, schopnost vyhledávání informací z různých zdrojů, schopnost jejich sdílení, předávání, schopnost použít vhodný způsob prezentace daného tématu s ohledem na dané podmínky a cílovou skupinu.
- schopnost při tvorbě prezentací nebo jiných forem digitální prezentace plně využít všech možností digitálních médií, při tvorbě digitálních materiálů splňovat také estetická kritéria pro zadanou práci
- schopnost vnímat postavení, roli či vliv digitálních technologií, schopnost posoudit správnost informací, poznat fake news a umět pracovat s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- informatika
- základy společenských věd

Realizace odborných kompetencí

Právo - 3. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy a jejich obsah - vysvětlí uspořádání právního řádu, druhy právních předpisů a vztahy mezi nimi - pracuje se sbírkou zákonů a vysvětlí platnost a účinnost právních předpisů - vyjmenuje právní odvětví a uvede, čeho se týkají - uvede charakteristiku právního vztahu a popíše jeho prvky (zejména subjekty, fyzické a právnické osoby) - vysvětlí pojmy právní osobnost a svéprávnost, trestní odpovědnost - objasní pojmy promlčení a prekluze	Základy práva <ul style="list-style-type: none"> - právo a stát, právní vědomí, spravedlnost, prameny práva - právní normy, druhy, právní řád, právo veřejné a soukromé - platnost, účinnost, působnost a publikace právních předpisů - systém práva - právní vztahy, právní skutečnosti, prvky právního vztahu, právní úkony - promlčení a prekluze	12
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam Ústavy ČR	Ústavní právo <ul style="list-style-type: none"> - Ústava ČR	12

<ul style="list-style-type: none"> - popíše rozdělení státní moci a vztahy nejvyšších státních orgánů a jejich charakteristiku - vyhledá v Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod příslušná ustanovení - popíše soustavu soudů v ČR - vysvětlí činnost notářů, advokátů a soudců 	<ul style="list-style-type: none"> - dělba státní moci, moc zákonodárná, výkonná a soudní, soustava soudů - notáři, advokáti a soudci - Listina základních práv a svobod 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy pracovněprávního vztahu a jeho účastníků (zejména pracovní poměr a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr) - popíše obsah zákona o zaměstnanosti - orientuje se v právech a povinnostech zaměstnance a zaměstnavatele - popíše vznik pracovního poměru a náležitosti pracovní smlouvy - je schopen připravit se na přijímací pohovor - vysvětlí způsoby skončení pracovního poměru a je schopen posoudit na konkrétním případě zákonnost takového postupu - je schopen vyhotovit základní pracovněprávní písemnosti - vysvětlí nárok na dovolenou - popíše možnosti rozvržení pracovní doby a přestávek v práci - vysvětlí základní povinnosti při BOZP, zvláště při pracovním úrazu - vyhledá příslušnou úpravu v zákoníku práce 	<p>Pracovní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a prameny pracovního práva - zákon o zaměstnanosti - všeobecná ustanovení zákoníku práce - vznik, změny a zánik pracovního poměru - dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr - pracovní doba a doba odpočinku - odměňování za práci - překážky v práci - dovolená - péče o zaměstnance - náhrada majetkové a nemajetkové újmy - BOZP, ostatní části zákoníku práce - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - kolektivní vyjednávání, odbory 	44

Právo - 4. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše základní části občanského práva a občanského zákoníku - dokáže definovat pojmy z obecné části občanského zákoníku (zejm. fyzické a právnické osoby, právní osobnost, svéprávnost, osobnost člověka, zastoupení, věci, právní skutečnosti, promlčení a prekluze) - popíše ochranu osobnosti - vysvětlí vznik a zánik manželství, vztah rodičů a dětí a dalších příbuzných - popíše společné jmění manželů - uvede kdo a vůči komu má vyživovací povinnost - charakterizuje osvojení, poručenství a další formy péče o dítě (opatrovnictví, svěřeni dítěte do péče jiné osoby a pěstounství, vč. ústavní výchovy) - vysvětlí pojem vlastnické právo a spoluvlastnictví, držba 	<p>Občanské právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, prameny a rozdělení občanského práva a občanského zákoníku - obecná část občanského zákoníku, osoby, zastoupení, věci, právní skutečnosti - ochrana osobnosti - promlčení a prekluze - druhá část občanského zákoníku, manželství, uzavírání, zánik - manželské majetkové právo - příbuzenství a švagrovství, osvojení, rodiče a dítě - vyživovací povinnosti - poručenství a jiné formy péče o dítě - třetí část občanského zákoníku, věcná práva, držba, vlastnictví, spoluvlastnictví - věcná práva k cizím věcem - dědické právo - čtvrtá část občanského zákoníku, všeobecná ustanovení o závazcích, vznik a obsah 	50

<ul style="list-style-type: none"> - popíše věcná práva k věcem cizím - vysvětlí dědění ze zákona a na základě pořízení pro případ smrti, práva a povinnosti zůstavitele a dědice - orientuje se v ustanoveních o ochraně spotřebitele - vysvětlí pojem závazkový vztah, jeho vznik, změnu, zajištění a zánik, závazky z právních jednání, závazky z deliktů a z jiných právních důvodů - dokáže charakterizovat a odlišit jednotlivé typy smluv - popíše občanské soudní řízení - vyhledá příslušná ustanovení dle konkrétního problému v občanském zákoníku 	<p>závazků</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana spotřebitele - změny, zánik závazků, zajištění a utvrzení dluhů - závazky z právních jednání, darování, koupě, nájem, dílo a další vybrané smlouvy - závazky z deliktů, bezdůvodné obohacení - občanské soudní řízení (účastníci, průběh) - právo duševního vlastnictví 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co je živnost a uvede podmínky pro její provozování - charakterizuje druhy živností - je schopen vyhledat podmínky pro provozování konkrétní živnosti a její obsahovou náplň - uvede možný postih při kontrole 	<p>Živnostenské právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika živnosti - provozování živnosti - druhy živností - živnostenský rejstřík - živnostenská kontrola 	6
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co upravuje správní právo - popíše územněsprávní členění a samostatnou a přenesenou působnost - vysvětlí správní řízení 	<p>Správní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a prameny - přestupky a správní řízení 	2
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem trestného činu a skutkovou podstatu - rozlišuje trestní právo hmotné a procesní – jeho účastníky - diskutuje o problematice kriminality na mládeži a mladistvých a jimi páchané - orientuje se ve zvláštní části trestního zákona - je schopen vyhledat konkrétní trestný čin a trest za něj 	<p>Trestní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, prameny - trestní právo hmotné, pojem a skutková podstata trestného činu - specifika trestné činnosti na dětech a mladistvých a jimi páchané kriminality - tresty a ochranná opatření - vybrané trestné činy - trestní právo procesní, orgány činné v trestním řízení 	2

5.16 Účetnictví

Název vyučovacího předmětu	Účetnictví
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	230 (7)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu účetnictví je rozvíjet ekonomické myšlení žáků, pochopit nezastupitelné místo účetnictví při sběru, třídění a zpracování informací potřebných při řízení firmy, vypěstovat v žácích schopnost hodnotit číselné údaje získané v účetnictví pro podnikatelské rozhodování, zároveň návyk kontrolovat výsledky své práce, vytvořit základy pro kvalitní profesní uplatnění v ekonomické sféře.

Předmět účetnictví vede žáky k samostatnému vyhledávání aktuálních ekonomických informací, k využívání základních znalostí právních norem týkajících se účetnictví, k uvědomování si následků vyplývajících z jejich nedodržování.

Předmět rozvíjí především následující odborné kompetence:

- aplikovat poznatky z oblasti práva v podnikatelské činnosti (schopnost pracovat s právními normami – Zákon o účetnictví, daňové zákony)
- provádět typické podnikové činnosti (zabezpečování činnosti krátkodobým a dlouhodobým majetkem, výpočet odpisů, mzdové výpočty a účtování mezd, vyhotovování a zpracování dokladů souvisejících s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje)
- efektivně hospodařit s finančními prostředky (provádění platebního styku a zpracování dokladů souvisejících s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem, sestavování kalkulací, stanovování daňové povinnosti, vypočítání odvodu sociálního a zdravotního pojištění, účtování pohledávek, závazků, nákladů a výnosů, provádění účetní uzávěrky a závěrky)
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků a služeb (kvalita je významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména firmy)
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje (znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, efektivně hospodařit s finančními prostředky, kritériem pro rozhodování není jen hledisko ekonomické, ale i ekologické)

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno především na poznatky dlouhodobější platnosti, aby z něho mohli absolventi vycházet při své další činnosti a mohli se správně orientovat v měnících se podmínkách ekonomické praxe. Žáci musí pochopit nutnost dalšího vzdělávání, aktualizace a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury.

2. ročník – 3 hodiny týdně

Učivo se zabývá podstatou účetnictví. Cílem je pochopit dvojí pohled na majetek, naučit žáky vyhotovovat a zpracovávat účetní doklady. Učivo směřuje ke zvládnutí základů účtování na rozvahových a výsledkových účtech.

3. ročník – 2 hodiny týdně

Učivo obsahuje právní úpravu účetnictví, účtování zásob, dlouhodobého majetku, krátkodobého finančního majetku a krátkodobých zdrojů krytí, zúčtovacích vztahů, nákladů a výnosů, účtování na kapitálových účtech.

4. ročník – 2 hodiny týdně

4. ročník – 2 hodiny týdně

Oblast finančního účetnictví je završena účetní uzávěrkou a závěrkou, též finanční analýzou. Součástí je i manažerské účetnictví a daňová evidence.

Metody a formy výuky

Výuka probíhá v koncentrických kruzích, s jednotlivými oblastmi se žáci setkávají několikrát – nejprve ve 2. ročníku v základech účetnictví, ve 3. ročníku je učivo rozšířeno z pohledu finančního účetnictví, ve 4. ročníku pak z pohledu manažerského účetnictví. Dochází tak k postupnému vytváření klíčových a odborných kompetencí žáků.

Základní metodou výuky je výklad, který se opírá o znalosti žáků z ekonomiky. Při vyvozování postupů účtování je využívána forma rozhovoru, vyvozování způsobu účtování žáky na základě jejich dosavadních znalostí. Učivo je následně procvičováno na příkladech. Žáci využívají směrnou účtovou osnovu a vzorový účtový rozvrh, účetní doklady, provádějí účetní zápisy do účetních knih, aktuální informace vyhledávají v odborné literatuře či na internetu. Zjištěné informace posuzují a využívají při samostatném řešení zadaných úkolů, jsou vedeni k odpovědnosti za výsledky své práce.

Žáci v průběhu studia zpracovávají souvislé příklady, jejichž zadání vychází z praxe, zjištěné výsledky interpretují a hodnotí, navrhuji varianty řešení pro ekonomické rozhodování.

Při výuce je využíván dataprojektor (práce s doklady, schémata, příklady, jejich řešení).

Žáci prezentují své vědomosti i na soutěžích (školním i republikovém kole).

Při výuce jsou využívány Učebnice účetnictví, Sbírký příkladů k učebnicím účetnictví – autor ing.

Pavel Štohl – vždy aktuální vydání; jako doplněk též Moderní výuka – interaktivní učební pomůcka k výkladovým učebnicím účetnictví a E-learning.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání jsou průběžně posuzovány pozorováním, rozhovorem se žákem. Zvládnutí obsahu vzdělávání je kontrolováno prověřováním – zkoušením ústním, písemným a praktickým.

Ústně jsou žáci zkoušeni průběžně v jednotlivých hodinách, hodnotí se přesná formulace ústního projevu z hlediska odborné i jazykové správnosti.

Při písemném prověřování se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost při provádění účetních zápisů, též schopnost samostatné práce žáka, schopnost interpretovat a hodnotit zjištěné výsledky.

Praktické zkoušky prokazují dovednosti žáků při řešení úkolů převzatých z praktického života.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání (kompetence z oblasti účetnictví jsou jedním z předpokladů pro uplatnění absolventů na trhu práce)
- využívat ke svému učení různé informační zdroje (učebnice, Zákon o účetnictví, daňové zákony, internet, sbírky příkladů)
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání (nutnost neustále sledovat změny v daňových zákonech, změny v ekonomické problematice)
- efektivně se učit i efektivně pracovat (využívat znalostí z ostatních odborných předmětů, (např. ekonomika, písemná a elektronická komunikace, informatika), informace z různých informačních zdrojů, týmovou práci pro zefektivnění práce)
- kompetence k řešení problému
- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k jeho řešení, navrhnout způsob řešení, příp. varianty řešení, provést zdůvodnění, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků, výsledky správně interpretovat
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění konkrétních úkolů, využívat zkušeností a vědomostí dříve nabytých, též zkušeností jiných lidí
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- dokázat posoudit věrohodnost informací (např. kontrola správnosti účetních dokladů)
- umět myslet kriticky (např. při vyvozování závěrů ze souvislých příkladů)
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- kontrolovat výsledky své práce

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání v projevech mluvených i psaných
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhájit svůj názor, argumentovat odborně

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání
- stanovovat si své priority podle svých osobních schopností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přijímat hodnocení výsledků své práce ze strany druhých lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů (pomoc slabším spolužákům při zvládnutí předmětu, dobré vztahy mezi žáky navzájem např. při týmové práci, přátelské vztahy mezi učiteli a žáky napomáhají zvládnutí učiva)
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, aktivně a iniciativně v zájmu firmy, svém i v zájmu veřejném
- dbát na dodržování zákonů a pravidel (účetnictví může sloužit jako důkazní prostředek při vedení sporů)
- jednat v souladu s morálními principy (např. téma platební styk, daně)

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný vztah k vlastní profesní budoucnosti, k vlastnímu vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, nutnost neustále sledovat změny v oblasti ekonomické a daňové
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, cílevědomě a zodpovědně rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, kompetence z oblasti účetnictví jsou jedním z předpokladů pro uplatnění absolventů na trhu práce
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady

Matematické kompetence

- provádět reálný odhad výsledku, porovnat vypočtené hodnoty např. ukazatelů finanční analýzy s hodnotami očekávanými, posoudit reálnost vypočtených hodnot

Kompetence využívat prostředky informací a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získávat informace z různých zdrojů (internet, odborná literatura, názory odborníků, média)
- využívat prostředky on-line komunikace (MS Teams)
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů, kriticky přistupovat k získaným informacím (nutnost kontroly formální a věcné správnosti dokladů a účetních zápisů)

Kompetence získané v předmětu účetnictví jsou ověřovány a prakticky realizovány v předmětu seminář z účetnictví (při volbě ekonomického zaměření), v rámci praxe; též ve volitelném předmětu projekty v ekonomice.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou motivováni k cílevědomému úsilí získat dobré znalosti a dovednosti, které jsou nezbytné pro informované a odpovědné rozhodování a jednání; jsou vedeni k osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Žáci jsou vedeni k dodržování etických zásad (pravidel hospodářské soutěže, jednání v souladu s dobrými mravy) při výkonu své profese i v osobním životě.

Používání aktivizujících metod a forem práce, jako jsou diskusní metody, vede k rozvoji funkční gramotnosti, schopnosti porozumět, interpretovat, hodnotit a používat textový materiál pro různé účely (např. při práci s daňovými zákony).

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili vlastní odpovědnost za své jednání, aby se snažili aktivně podílet na řešení environmentálních problémů, aby pochopili souvislosti mezi jevy v prostředí. Kritériem rozhodování nemůže být jen hledisko ekonomické, ale též hledisko ekologické.

Člověk a svět práce

V předmětu účetnictví získají žáci znalosti a kompetence nezbytné pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování své profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů k provádění ekonomických výpočtů; využívání dostupných aplikací, účetního softwaru, jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání.

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- právo
- informatika
- seminář z účetnictví

Realizace odborných kompetencí

Účetnictví – 2. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
------------------------------	--------------	------------------------

Žák - chápe funkci informací v řízení firmy - chápe podstatu, funkci a význam účetnictví	Předmět a význam účetnictví - informační systém - podstata, funkce a význam účetnictví	3
Žák - chápe dvojí pohled na majetek - zařadí příklady majetku do jednotlivých složek oběžného a dlouhodobého majetku - sestaví jednoduchou rozvahu - chápe vztahy mezi aktivy a pasivy - zachytí změny v rozvaze - chápe koloběh oběžného majetku	Majetek a zdroje financování Rozvaha - majetek a zdroje krytí - funkce a obsah rozvahy - koloběh oběžného majetku - hospodářské operace a účetní případy	12
Žák - chápe význam účetních dokladů - ověří náležitosti - vyhotoví doklady - zpracovává účetní doklady při běžném účtování	Účetní doklady - podstata a význam - druhy, náležitosti, vyhotovení, oběh	8
Žák - zachytí účetní případy na účtech - pochopí podstatu podvojného zápisu - chápe postup účtování během účetního období - řeší jednoduchý příklad	Základy podvojného účetnictví - vznik rozvahových účtů - vznik výsledkových účtů - metoda podvojného zápisu - syntetická a analytická evidence	20
Žák - provádí účetní zápisy do účetních knih - chápe podstatu inventarizace jako nástroje kontroly věcné správnosti - provádí opravy účetních zápisů v souladu se zákonem o účetnictví - umí zpracovat účetní agendy podle účetních dokladů - je schopen poskytnout základní informace z účetnictví pro řízení firmy	Účetní technika Inventarizace majetku a závazku - účetní zápisy, účetní knihy - kontrola správnosti účetních zápisů - inventarizace majetku a závazků - opravy účetních zápisů - souvislý příklad	8
Žák - chápe účetní doklad jako zdroj informací - účtuje základní operace v syntetické evidenci - chápe podstatu analytické evidence	Základy finančního účetnictví - finanční majetek - materiál a zboží - dlouhodobý majetek - účtování mezd - výkony vlastní výroby - náklady a výnosy	35
	Opakování; souvislý příklad	16

Účetnictví – 3. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák - dokáže nalézt potřebnou informaci v účetních předpisech nebo výňatku z nich	Právní úprava účetnictví - předpisy upravující účtování, české účetní standardy	2

- pracuje s účtovým rozvrhem		
Žák - vede evidenci zásob - účtuje o zásobách - účtuje o DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku (včetně samovyměření daně), v EU a s třetími zeměmi - účtuje o nedokončené výrobě a výrobcích	Zásoby - členění a oceňování zásob - pořízení zásob - účtování zásob - fakturace - DPH	10
Žák - vede evidenci dlouhodobého majetku - účtuje o dlouhodobém majetku - vypočte odpisy a zaúčtuje je, posoudí vhodnost volby způsobu odpisování	Dlouhodobý majetek - členění - oceňování - opotřebenění, odpisy - pořízení - vyřazení	10
Žák - vyhotoví pokladní doklady - účtuje na syntetických i analytických účtech podle pokladních dokladů a výpisů z účtu v Kč i v cizí měně - účtuje nákup a prodej krátkodobých majetkových cenných papírů	Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé finanční zdroje - peníze - platební styk - bankovní účty a úvěry - účtování hotovostního a bezhotovostního platebního styku v tuzemské i v zahraniční měně - majetkové cenné papíry	8
Žák - zpracuje fakturu, vede knihy faktur, účtuje o nákupu a prodeji v Kč a v cizí měně - provádí mzdové výpočty s využitím autentických podkladů (např. zákona o dani z příjmů nebo výňatku z něj) - vyhotoví doklady pro zaúčtování mezd, účtuje o mzdách, zákonném pojištění a dani z příjmů ze závislé činnosti - účtuje další krátkodobé pohledávky a závazky	Zúčtovací vztahy - účtování pohledávek a závazků z obchodního styku u kupujícího a prodávajícího - mzdové předpisy, formy a složky mzdy, náhrady mezd, dávky nemocenského pojištění, sociální a zdravotní pojištění, daň z příjmů ze závislé činnosti - zúčtování se zaměstnanci - zúčtování vztahů k finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, zdravotním pojišťovnám - DPH - daně z příjmů - silniční daň - majetkové daně - spotřební daně - další krátkodobé pohledávky a závazky	12
Žák - účtuje náklady a výnosy ve finančním účetnictví - posoudí náklady a výnosy z hlediska daňového - posoudí význam časového rozlišení pro správné zjištění hospodářského výsledku - účtuje časové rozlišení nákladů a výnosů	Náklady a výnosy - členění nákladů a výnosů, možnosti snižování nákladů zvyšování výnosů - účtování nákladů a výnosů - časové rozlišení nákladů a výnosů	16
Žák - odliší vlastní a cizí zdroje, krátkodobé a	Kapitálové účty, dlouhodobé závazky - vlastní kapitál, cizí zdroje	10

<ul style="list-style-type: none"> - dlouhodobé - dokáže pochopit význam vlastních a cizích zdrojů a důsledky jejich použití pro financování - účtuje o změnách základního kapitálu - vypočte výši vlastního kapitálu - účtuje o dlouhodobých závazcích 	<ul style="list-style-type: none"> - krátkodobé zdroje financování - dlouhodobé zdroje financování - účtování vlastních zdrojů - účtování o dlouhodobých závazcích 	
--	--	--

Účetnictví – 4. ročník

Hodinové dotace ovlivněny volbou výběrových předmětů.

Ekonomické zaměření (výběrové předměty *Seminář u účetnictví a Seminář z ekonomiky*)

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe inventarizaci jako nástroj kontroly věcné správnosti účetnictví - vyčíslí inventarizační rozdíly a zaúčtuje je - zaúčtuje typické účetní operace na konci účetního období včetně daně z příjmů účetní jednotky - uzavře rozvahové a výsledkové účty, účet zisků a ztráty, schematicky sestaví rozvahu - vypočte výsledek hospodaření v členění potřebném pro účetní výkazy, zaúčtuje jeho tvorbu a rozdělení - vypočte daňovou povinnost k dani z příjmů právnických osob se zahrnutím nejobvyklejších položek ovlivňujících základ daně a zaúčtuje je - vysvětlí obsah účetních výkazů a přílohy k nim 	<p>Účetní uzávěrka a závěrka</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a postup - výsledek hospodaření (tvorba, rozdělení, nerozdělený zisk) a jeho účtování (včetně daně z příjmů) 	20
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vypočítat vybrané ukazatele (likvidity, rentability, doby obratu) interpretuje výsledky - chápe využití ukazatelů finanční analýzy pro řízení firmy 	<p>Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a význam - ukazatele finanční analýzy - využití finanční analýzy 	6
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam manažerského účetnictví jako zdroje informací pro management - sestaví kalkulaci úplných a neúplných nákladů; interpretuje výsledky - zpracuje jednoduchý rozpočet - účtuje náklady a výnosy hospodářských středisek, zjišťuje vnitropodnikové výsledky hospodaření 	<p>Manažerské účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - složky manažerského účetnictví - kalkulace úplných a neúplných nákladů - rozpočty - vnitropodnikové účetnictví 	24
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá zákon o dani z příjmů nebo výňatek z něj - vede daňovou evidenci - vypočte daňovou povinnost k dani z příjmů fyzických osob se zahrnutím nejobvyklejších položek ovlivňujících základ daně - sestaví daňové přiznání k dani z příjmů 	<p>Daňová evidence</p> <ul style="list-style-type: none"> - evidence příjmů a výdajů - daň z příjmů fyzických osob 	10

fyzických osob		
----------------	--	--

Společenskovední zaměření (výběrové předměty Seminář ze společenských věd a Dějepisný seminář)

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe inventarizaci jako nástroj kontroly věcné správnosti účetnictví - vyčíslí inventarizační rozdíly a zaúčtuje je - zaúčtuje typické účetní operace na konci účetního období včetně daně z příjmů účetní jednotky - uzavře rozvahové a výsledkové účty, účet zisků a ztráty, schematicky sestaví rozvahu - vypočte výsledek hospodaření v členění potřebném pro účetní výkazy, zaúčtuje jeho tvorbu a rozdělení - vypočte daňovou povinnost k dani z příjmů právnických osob se zahrnutím nejobvyklejších položek ovlivňujících základ daně a zaúčtuje je - vysvětlí obsah účetních výkazů a přílohy k nim 	<p>Účetní uzávěrka a závěrka</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a postup - výsledek hospodaření (tvorba, rozdělení, nerozdělený zisk) a jeho účtování (včetně daně z příjmů) 	12
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vypočítat vybrané ukazatele (likvidity, rentability, doby obratu) interpretuje výsledky - chápe využití ukazatelů finanční analýzy pro řízení firmy 	<p>Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a význam - ukazatele finanční analýzy - využití finanční analýzy 	6
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam manažerského účetnictví jako zdroje informací pro management - sestaví kalkulaci úplných a neúplných nákladů; interpretuje výsledky - zpracuje jednoduchý rozpočet - účtuje náklady a výnosy hospodářských středisek, zjišťuje vnitropodnikové výsledky hospodaření 	<p>Manažerské účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - složky manažerského účetnictví - kalkulace úplných a neúplných nákladů - rozpočty - vnitropodnikové účetnictví 	12
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá zákon o dani z příjmů nebo výňatek z něj - vede daňovou evidenci - vypočte daňovou povinnost k dani z příjmů fyzických osob se zahrnutím nejobvyklejších položek ovlivňujících základ daně - sestaví daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob 	<p>Daňová evidence</p> <ul style="list-style-type: none"> - evidence příjmů a výdajů - daň z příjmů fyzických osob 	30

5.17 Konverzace v cizím jazyce

Název vyučovacího předmětu

Konverzace v anglickém jazyce

Obor vzdělání

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Forma vzdělání

denní

Celkový počet vyučovacích hodin za studium	128 (4)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Konverzace v anglickém jazyce tvoří nedílnou součást pojetí výuky anglického jazyka. Pojetí předmětu odpovídá nejnovějším požadavkům pedagogiky a metodiky vyučování cizím jazykům. Vyučování je zaměřeno především na produktivní kompetence žáků v oblasti porozumění a komunikace. Vychází se zejména z interaktivních potřeb dnešní společnosti a člověka v ní. Tento vyučovacím předmět má přispívat značnou měrou ke zlepšování komunikativních kompetencí jak monologickou, tak především dialogickou formou.

Charakteristika učiva

Učivo je uspořádáno do jednotlivých tematických celků, které jsou koncipovány tak, aby navazovaly na učivo předmětu cizí jazyk pokud se týká slovní zásoby, terminologie i gramatiky. Cílem je aktivní osvojení rozšířené slovní zásoby a lepší zvládnutí komunikativních situací. Volba tematických celků rovněž odpovídá dnešním potřebám, které přispívají k výchově k demokracii a k poznávání života společnosti především v zemích Evropské unie a v zemích příslušné jazykové oblasti.

Metody a formy výuky

Celý komplex výuky a vyučovacích metod je podřízen zvyšování komunikativních kompetencí žáků. Žákům je dáván co největší prostor pro uplatnění jejich jazykových a řečových dovedností, pro obhájení názorů a argumentaci. Důležitou a nedílnou součástí výuky je používání čtených a poslechových textů, které slouží jako východisko následné komunikativní situace a diskuse. Texty mají rovněž výchovnou a poznávací funkci. Jejich zdrojem jsou učebnice, časopisy a prostřednictvím internetu také denní tisk a vybraná beletrie. Žáci budou rovněž motivováni k vedení jazykového portfolia, které eventuelně vyústí v získání jazykového pasu a dále europassu.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků je hodnocením celého komplexu kompetencí, které žák v průběhu vyučovacího procesu získá. Žáci budou hodnoceni nejenom podle stupně obsahového zvládnutí učiva, ale rovněž podle svých schopností jazykové interakce a aktivního zapojení do individuálních i kolektivních projektů. V předmětu konverzace v anglickém jazyce se hodnotí pohotovost reagování na různé podněty, včetně poslechových a textových, schopnost argumentace, spolupráce s ostatními a také jazyková a obsahová správnost, bohatost a přiměřenost používaných lexikálních, gramatických a stylizačních prostředků. Hodnocení je pro žáka rovněž důležitým motivačním faktorem.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- užívat různé strategie a metody učení
- stanovovat si krátkodobé i postupné cíle v rámci své osobní, ale i společenské sféry života
- motivovat se pro další učení a usilovat o zlepšení jazykových znalostí a konverzačních dovedností
- aktivně vyhledávat a kriticky přistupovat k různým zdrojům informací
- zhodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a práce

Kompetence k řešení problémů

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně a využívat k tomu dostupných prostředků komunikace
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností
- výstižně formulovat své myšlenky a vyjadřovat je v projevech mluvených a psaných

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- pracovat v týmu
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám
- efektivně se učit a pracovat, ke svému učení využívat zkušeností jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- chápat, přijímat a uznávat odlišnosti jazykových kultur
- sledovat měnící se životní a pracovní podmínky, ať už v domácím nebo cizojazyčném prostředí, a adaptovat se na ně
- vnímat určité aspekty evropské společnosti jako každodenní život, životní podmínky, mezilidské vztahy, hodnoty, víru, postoje, neverbální komunikaci, společenské konvence, zvyky a tradice
- přispívat k vytváření hodnotných mezilidských a interkulturálních vztahů

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- znát alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost
- dokázat se písemně a verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce
- dávat do vzájemné souvislosti kulturu své země a kulturu země toho jazyka, kterému se učí
- plnit roli kulturního zprostředkovatele mezi těmito kulturami

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- dokázat se orientovat v masových médiích, využívat je, ale také kriticky hodnotit, učit se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci
- být ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech
- vážit si materiálních a duchovních hodnot a snažit se je chránit a zachovat pro budoucí generace
- být tolerantní a respektovat tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí
- aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie
- jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení

Člověk a životní prostředí

- poznávat svět a učit se mu rozumět
- chápat význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamovat se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti
- chápat a respektovat nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím
- pochopit vlastní odpovědnost za své jednání

Člověk a svět práce

- diskutovat o profesních plánech do budoucna
- uplatnit se na trhu práce
- splnit požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost
- pochopit význam celoživotního vzdělávání

Člověk a digitální svět

- využívat digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou komunikační situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to nejen prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání
- používat internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti

- pracovat s multimediálními výukovými programy, využívat nabízené evropské programy
- využívat on-line učebnic a testů nejen pro domácí samostudium
- efektivně ovládat nástroje ICT a používat je k elektronické komunikaci se zahraničními partnery (e-mail, chat, Skype, blogy a jiné)
- pracovat s aplikačním softwarem, např. při zpracování textů, obrázků, tabulek, digitálních fotografií, prezentací apod.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- cizí jazyky
- základy společenských věd
- písemná a elektronická komunikace
- právo
- ekonomika
- dějepis
- zeměpis
- základy společenských věd
- informatika
- odborná praxe

Realizace odborných kompetencí

Konverzace v anglickém jazyce – 3. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinové dotace</i>
Řečové dovednosti: Žák <ul style="list-style-type: none"> - umí v rámci všech probíraných témat vyjadřovat osobní názory a postoje - dokáže zjistit v diskusi názory a stanoviska ostatních - snadno a efektivně ob stojí v komunikaci týkající se všech probíraných témat - umí použít různé techniky pro zahájení, průběh a ukončení konverzace - rozšiřuje a prohlubuje svou slovní zásobu pro vyjádření názorů a postojů - dovede vyjádřit různé stupně emocí při hodnocení skutečností a zdůraznit důležitost vlastních zážitků - dokáže vysvětlit podstatu problému, prodiskutovat další postup, porovnat a posoudit alternativy - umí rozvíjet myšlenky a uvádět pro ně podpůrné body a relevantní příklady - je schopen se vypořádat se situacemi, které mohou nastat - dovede přiměřeně plynule usouvztažnit lineární sled bodů v popisech i vyprávěních - rozumí hlavním myšlenkám věcně a jazykově komplexního projevu s konkrétní i abstraktní tematikou, včetně odborných diskusí, je-li 	Rodina, rodinný život, společnost <ul style="list-style-type: none"> - rodina - rodinný život ve VB, USA a dalších anglicky mluvících zemích - mezilidské vztahy - porovnání s ČR 	6
	Bydlení <ul style="list-style-type: none"> - styl, nábytek, vybavení domu ve VB a USA a porovnání s ČR 	4
	Charakteristika <ul style="list-style-type: none"> - fyzický vzhled - osobní charakteristika 	4
	Lidské tělo, životní styl <ul style="list-style-type: none"> - zdraví a nemoci - návštěva u lékaře - zdravý životní styl 	6
	Denní program, volný čas <ul style="list-style-type: none"> - koníčky, zájmy, záliby 	4
	Zaměstnání <ul style="list-style-type: none"> - žádost o místo - životopis - interview 	6
	Potraviny, jídlo, stravovací návyky <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní kuchyně - britská a americká kuchyně – zvláštnosti - 	6

<p>pronášena ve spisovném jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí získat, ověřit si a následně předat informace - osvojuje si zřetelnou, přirozenou výslovnost a intonaci - je schopen vyjadřovat široký okruh různých funkcí jazyka a reagovat na ně - pro vyjádření těchto funkcí používá běžné jazykové prostředky a neutrální styl projevu - umí měnit formulace, aby se vyhnul nežádoucímu opakování - správnost použitých výrazů je obvykle vysoká, občasné chyby nenarušují vážněji konverzaci <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně používá frazeologismy a terminologii vztahující se k danému tématu - zvládá rozšiřující slovní zásobu k danému tématu 	<p>porovnání s českou kuchyní</p>	
	<p>Nakupování</p> <ul style="list-style-type: none"> - obchody - nákupy přes internet - způsob placení - peníze 	6
	<p>Sport a hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybavení - soutěže - problém drog 	4
	<p>Cestování, dovolená</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopravní prostředky - pamětihodnosti - význam 	6
	<p>Oblečení a móda</p>	4
	<p>Počasi, roční období, životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - příroda - ohrožení životního prostředí - ochrana 	6
<p>Zábava</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura - postoje ke kulturním artefaktům - výtvarné umění, hudba, literatura 	6	

Konverzace v anglickém jazyce – 4. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se zapojit do konverzace s takovou mírou spontánnosti a plynulosti, která je pro danou interakci typická, i v delším kontaktu s rodilým mluvčím proto obvykle nevzniká napětí - rozumí článkům a zprávám o současných událostech, v nichž autor prezentuje určité úhly pohledu, a zaujímá k nim stanoviska - má dostatečnou zásobu jazykových prostředků pro popis nepředvídaných situací, vysvětlení nejdůležitějších bodů určité myšlenky nebo problému s dostatečnou přesností a také pro vyjádření myšlenek abstraktního a kulturního charakteru - osvojil si zřetelnou, přirozenou výslovnost a intonaci - umí syntetizovat a hodnotit informace a argumenty získané z více zdrojů - zná základní geografické, historické a politicko-společenské informace - osvojuje si další, detailnější geografická 	<p>Základní geografické termíny</p> <p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie - zeměpisné údaje - hospodářství - státní zřízení <p>Velká Británie</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie - zeměpisné údaje - hospodářství - státní zřízení <p>Spojené státy americké</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie - zeměpisné údaje - hospodářství - státní zřízení <p>Kanada</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie - zeměpisné údaje 	<p>2</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>4</p>

<p>a demografická fakta, informace o kulturních památkách, turistických atrakcích</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v aktuálním kulturním, politickém a společenském dění i životě - zná významné osobnosti, společenské zvyklosti a tradice - orientuje se ve státním zřízení jednotlivých zemí - má povědomí o společenských zvycích a konvencích - je obeznámen s problémy každodenního života - aktivně sleduje aktuální informace z kulturního, politického a společenského života anglicky mluvících zemí - orientuje se v nejvýznamnějších historických etapách a událostech příslušných zemí - seznamuje se s nejvýznamnějšími představiteli umění, vědy a techniky - relativně samostatně osvojuje další informace z historie a současnosti zemí s důrazem na významné aktuální události a jejich hodnocení, výrazné tendence v myšlení, dějinách a umění daných zemí - seznamuje se s dalšími významnými představiteli politického života, umění, vědy a techniky (nositelé Nobelovy ceny a jiných významných vyznamenání) <p>Jazykové prostředky</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně používá frazeologismy a terminologii vztahující se k danému tématu - zvládá rozšiřující slovní zásobu k danému tématu 	<ul style="list-style-type: none"> - hospodářství - státní zřízení 	
	<p>Austrálie, Nový Zéland</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie - zeměpisné údaje - hospodářství - státní zřízení 	5
	<p>EU</p> <ul style="list-style-type: none"> - členské země - orgány, význam pro ČR 	3
	<p>Město, ve kterém žiji</p> <ul style="list-style-type: none"> - památky - současnost 	4
	<p>Velká města v anglicky mluvících zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> - Londýn, Washington, New York, Sydney apod. 	6
	<p>Systém školství</p> <ul style="list-style-type: none"> - terminologie 	2
	<p>Systém školství</p> <ul style="list-style-type: none"> - v České republice - ve Velké Británii - v USA 	3
	<p>Životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - v České republice - ve Velké Británii - v USA - typické rysy, odlišnosti 	6
	<p>Státní svátky, významné dny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Česká republika - Velká Británie - USA 	6
	<p>Masmedia</p> <ul style="list-style-type: none"> - terminologie - obecná charakteristika - Česká republika - Velká Británie - USA - Internet - Texting 	4

5.18 Seminář z matematiky

Název vyučovacího předmětu	Seminář z matematiky
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	60 (2)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.). Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky
- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální z nich
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty z paměti, náročnější za použití kalkulátoru
- používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek
- rozvíjet prostorovou představivost
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků, formulovat matematické myšlenky slovně a písemně

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 2 týdenních vyučovacích hodin za studium.

Seminář z matematiky připravuje žáky na přijímací zkoušky na vysoké školy. Je zde zopakováno a rozšířeno základní učivo, které se nejčastěji vyskytuje u přijímacích zkoušek. Učivo je přehledně shrnuto, zopakováno a rozšířeno. V průběhu učiva jsou zařazovány vzorové úlohy z přijímacích zkoušek a téměř třetina hodinové dotace je věnována ukázkám přijímacích zkoušek na vysoké školy (především VŠE).

Z hlediska klíčových dovedností klademe důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy
- vhodné a správné numerické zpracování úlohy
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky)
- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návaznosti na další vědní obory
- rozvoj představivosti

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Metody a formy výuky

V semináři z matematiky je využíváno tradičních metod (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s digitálními technologiemi). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů je vhodné kombinovat vyučovací metody:

- výklad
- samostatná práce (individuální procvičování dovedností ve škole i formou domácích úloh)
- řešení úlohy žákem na tabuli
- diskuse (zhodnocení možností řešení, výsledků)

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá písemné zkoušení .

Hodnotí se:

- správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh
- schopnost samostatného úsudku

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- nacházet prostředky a způsoby adekvátní ke splnění požadovaných aktivit (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) a využívat dosavadních poznatků a zkušeností

Kompetence k řešení problémů

- řešit pracovní problémy a úkoly samostatně
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, účinně obhajovat své názory a postoje
- aktivně se účastnit diskuse a dodržovat její pravidla
- písemně zachycovat podstatné myšlenky z písemného a ústního projevu
- rozebrat a interpretovat matematický text

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly
- efektivně se učit a řešit problémy, objektivně vyhodnocovat své výsledky
- adekvátně reagovat na hodnocení jinými lidmi, přijímat rady i kritiku
- samostatně zvažovat názory, postoje a chování jiných lidí, nepřijímat předsudky a stereotypy v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování

Matematické kompetence

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- správně používat a převádět běžné jednotky
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy)
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- rozvíjení komunikativních a personálních kompetencí
- dovednost jednat s lidmi – na základě přiměřeného sebevědomí, respektu k druhým a tolerance k nim

- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi

Člověk a životní prostředí

- rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí

Člověk a svět práce

- motivace k uvědomění si odpovědnosti za vlastní život a dosažené vzdělání ve vztahu k profesní kariéře
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře

Člověk a digitální svět

- práce s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení

Mezipředmětové vztahy

- matematika
- informatika

Realizace odborných kompetencí

Seminář z matematiky – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák - upravuje výrazy s mocninami a odmocninami s využitím vět o mocninách a odmocninách	Mocniny, odmocniny - opakování	6
Žák - určí podmínky, kdy mají dané rovnice a nerovnice smysl - řeší rovnice a nerovnice	Rovnice a nerovnice - lineární nerovnice - nerovnice ve tvaru součinu a podílu - rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - lineární rovnice s parametrem - kvadratické rovnice a nerovnice - kvadratické rovnice s parametrem - exponenciální rovnice a nerovnice - logaritmické rovnice a nerovnice	24
Žák - určí definiční obor funkcí se složitějším předpisem	Funkce - definiční obor funkce	6
Žák - umí řešit úlohy pomocí jednotkové kružnice - řeší goniometrické rovnice	Goniometrické rovnice - řešení goniometrických rovnic	6
	Ukázky zadání písemných prací přijímacích zkoušek na vysoké školy	18

5.19 Seminář z informatiky

Název vyučovacího předmětu	Seminář z informatiky
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	60 (2)
Platnost	od 1. 9. 2024 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Seminář z informatiky dále rozvíjí kompetence získané v předmětu informatika. Žáci získají kompetence v oblastech zpracování dat z různých zdrojů, stavby počítače a následné správy softwaru, multimediální tvorby, virtuální reality, umělé inteligence, pokročilejší práce s 3D tiskárnou a robotice.

Předmět vhodně doplní učivo v oblasti digitálních technologií tak, aby byli žáci plně připraveni na zvládnutí požadavků státní maturitní zkoušky z předmětu Informatika.

Předmět rozvíjí především následující odborné kompetence:

- umět využívat multimediální prostředky v manažerské a ekonomické praxi
- umět zpracovávat digitální fotografie a video za účelem prezentace
- využívat cloudových aplikací pro správu souborů
- zvládnout tvorbu a použití prostředků virtuální reality
- porozumět problematice licencování software
- porozumět problematice stavby počítače
- porozumět problematice umělé inteligence a vhodně jí využívat
- umět pracovat s 3D tiskárnou a zvládat její správu
- zvládnout základní ovládání robotů pomocí programování
- orientovat se v prostředí sociálních médií

Charakteristika učiva

Předmět připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s novými digitálními technologiemi, znali základní možnosti a rizika síťového sdílení informací, uměli správně formulovat své požadavky ve vztahu k IT oddělení a k administrátorovi sítě na jejich pracovišti, byli schopni vytvořit základní multimédia, využívali správně umělou inteligenci a 3D tisk k zefektivnění práce; Výsledky svých individuálních i skupinových prací musí žáci správně prezentovat, interpretovat a obhájit své řešení.

Metody a formy výuky

Stěžejní formou výuky je skupinová práce žáků na počítači. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Ve výuce je kladen důraz na individuální i skupinovou práci při řešení dílčích i komplexních úloh. Při výuce je uplatňován projektový přístup s důrazem na týmovou práci a prezentaci dosažených výsledků.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je plnění dílčích i skupinových úkolů a posouzení přínosu práce jednotlivých žáků pro výsledek práce celé skupiny. Důležité je plnění zadané role v rámci skupiny, vystupování žáka, organizační schopnosti zejména při řízení práce kolektivu. Hodnotí se kvalita a provedení dílčích úkolů vzhledem k začlenění do výsledné práce a její prezentace.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Žáci si uvědomují nutnost naučit se a případně si dále aktivně vyhledávat důležité pojmy, které je potřeba znát pro orientaci v oblastech výpočetní a komunikační techniky
- Žáci se dobře orientují v základních pojmech a chápou nutnost neustále se učit a samostatně si vyhledávat nové pojmy a vnímat je v souvislostech a vazbách

Kompetence k řešení problému

- Žáci se naučí individuálnímu i skupinovému řešení zadaných úkolů
- při individuálním řešení problémů musí žáci vysvětlit svůj postup a volbu prostředků a správně prezentovat ve vhodné podobě dosažené výsledky
- při skupinové práci se naučí podílet se na řešení vybrané části problému a komunikovat s ostatními členy ve skupině při efektivním řešení problémů
- jednotliví žáci se aktivně podílí na celkové prezentaci výsledků

Komunikativní kompetence

- Žáci se naučí předávat informace v průběhu zpracování i při prezentaci výsledků, při řešení zadaného problému s ohledem na prostředky využívané při samotném řešení

Personální a sociální kompetence

- Žáci využívají moderních prostředků pro zpracování informací a komunikaci společně se znalostí metod a postupů, které jsou základem pro další rozvoj osobnosti žáka a jeho další uplatnění v praxi
- Žáci nevyužívají programy jednotlivě, ale snaží se zejména o propojení využití jednotlivých prostředků tak, aby bylo dosaženo požadovaného účelu
- Žáci jsou vedeni k poznání, že tyto dovednosti jsou důležité nejen v profesním, ale i osobním životě s ohledem na rozvoj technologií práce s informacemi

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- Žáci si uvědomují, že praktické využití prostředků digitálních technologií je důležitým předpokladem pro získávání, sdílení a zpracování informací nejen v profesním životě, ale i pro rozvoj osobnosti a rozšiřování všeobecného přehledu a kulturního povědomí

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- Žáci jsou vedeni k poznání, že pracovní uplatnění absolventů je nemyslitelné bez správně zvládnutých dovedností v oblasti zpracování informací a komunikačních schopností
- tyto dovednosti jsou základním předpokladem dobrého uplatnění na trhu práce a ještě významnější roli představují tyto dovednosti při samostatných podnikatelských aktivitách absolventů

Matematické kompetence

- Žáci aplikují poznatky v oblasti využití databázových systémů pro zpracování informací
- Žáci neprovádějí přímo složité výpočty, jedná se spíše o uplatnění logických postupů při práci s číselnými údaji při algoritmizaci úloh

Digitální kompetence

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;

- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- žáci jsou vedeni k zodpovědnému plnění zadaných úkolů s uplatněním své vlastní osobnosti
- získávají schopnost diskutovat o aktuálních problémech, obhajovat své myšlenky a přijímat odpovídající rozhodnutí

Člověk a životní prostředí

- žáci citlivě posuzují dopad svých aktivit a činností a působení firmy nebo organizace na životní prostředí s cílem minimalizovat negativní dopady
- zaměřují se na efektivní a energeticky úsporná řešení zejména v oblasti technických prostředků

Člověk a svět práce

- žáci se orientují v možnostech uplatnění a získávají informace o požadavcích firem v oblastech možného uplatnění
- u žáků je podporována motivace k aktivnímu přístupu ke vzdělávání a využití v profesní kariéře

Člověk a digitální svět

- tvoří samotnou podstatu tohoto předmětu a je třeba, aby žáci chápali tyto prostředky a jejich využití nikoli jako cíl, ale jako prostředek pro veškeré další využití informací

Mezipředmětové vztahy

- informatika
- matematika
- český jazyk
- anglický jazyk
- písemná a elektronická komunikace

Realizace odborných kompetencí

Seminář z informatiky – 4. ročník

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní aplikace umělé inteligence - orientuje se v problematice umělé inteligence - dokáže zadat pokročilejší prompty - dokáže vytvořit obrázek - umí vytvořit jednoduché video 	<p>Umělá inteligence – pokročilejší práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s pokročilou umělou inteligencí - videotvorba, titulky, výměna hlasu - rozpoznání umělé inteligence - prompty - tvorba obrázků pomocí umělé inteligence 	<p>8</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá modelovací program - dokáže stáhnout připravený model a pomocí softwaru ho připravit k tisku - dokáže vytvořit jednoduchý 3D model - dokáže model slicovat - dokáže vytvořit G-code pro 3D - zvládá ovládat 3D tiskárnu a software k ní dostupný - zvládá základní obsluhu 3D tiskárny 	<p>Modelování 3D modelů, Tisk na 3D tiskárně</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis a nastavení modelovacího programu - pokročilejší ovládání a obsluha 3D tiskárny - tvorba složitějších 3D modelů - tisk na 3D tiskárně 	<p>8</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe principy moderní online komunikace a digitálního marketingu; - dokáže definovat cílovou skupinu a přizpůsobit jí obsah; - vytváří grafické i textové příspěvky vhodné pro různé platformy; - ovládá základní nástroje pro tvorbu vizuální identity (barvy, typografie, logotyp); - připraví krátká videa a vizuální materiály pro online prezentaci; - orientuje se v metrikách a statistikách digitálních kampaní (reach, engagement, CTR); - dokáže naplánovat, spustit a vyhodnotit malou digitální kampaň; - pozná manipulační techniky v online reklamě a etické souvislosti digitální komunikace; - prezentuje a obhájí svůj návrh kampaně před třídou nebo zadavatelem; - pracuje týmově a rozděluje role v rámci tvorby marketingového projektu. 	<p>Digitální marketing a digitální prezentace (online komunikace)</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy digitální komunikace - vizuální identita projektu - tvorba digitálního obsahu - plánování a řízení kampaně - analytika a vyhodnocení - etika a bezpečnost - projekt 	<p>8</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí tomu, jak fungují sociální sítě, jejich algoritmy a doporučovací systémy; - orientuje se v různých typech platform (IG, TikTok, YouTube, LinkedIn, Discord, Threads); - dokáže vytvářet vhodný digitální obsah (foto, video, text) pro konkrétní síť; - uvědomuje si rizika (toxický obsah, dezinformace, kyberšikana, závislost, echo chambers); - používá sociální sítě bezpečně a eticky; - dokáže spravovat digitální identitu a reputaci; - dokáže analyzovat publikum, vyhodnocovat statistiky příspěvků a upravovat obsah; - rozpozná manipulační techniky a komerční strategie sociálních sítí. 	<p>Sociální sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> - jak fungují sociální sítě - typy soc. sítí a jejich účel - tvorba obsahu na soc. sítě - bezpečnost - etika a zdravé uvažování - analytika soc. sítí - digitální identita a reputace - projekt 	<p>8</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje typy odborných a akademických textů; - vyhledává a posuzuje důvěryhodnost zdrojů; - správně cituje a vytváří seznam použitých zdrojů; - samostatně vytvoří strukturovaný odborný text; - využívá nástroje pro správu zdrojů (Zotero, Mendeley); - formátuje delší dokument pomocí stylů a šablon; - vkládá a upravuje tabulky, grafy a obrázky dle akademických pravidel; - dokáže připravit abstrakt, anotaci a klíčová slova; - prezentuje a obhájí svou práci; - dodržuje zásady akademické etiky a předchází plagiátorství. 	<p>Psaní a formátování odborných prací</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy a struktura odborných prací - vyhledávání a citace zdrojů - plagiátorství - formátování dokumentu - práce s nástroji - úprava a kontrola textu - prezentace práce - využití AI - závěrečný projekt 	10
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá software pro grafickou tvorbu - dokáže vytvořit základní grafický návrh - umí natočit video - ovládá videokameru a mobilní telefon - dokáže sestříhat jednoduché video - umí základní editaci videa - dokáže nahrát zvuk do videa - dokáže pracovat ve skupině 	<p>Multimediální tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> - grafická tvorba - audio tvorba - natáčení videa - střih a editace videa - skupinový projekt 	10
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí pokročileji ovládat virtuální brýle - je schopen rozlišovat SW – brýle či počítač - umí vytvářet 3D objekty - dokáže vytvořit 3D svět 	<p>Virtuální a rozšířená realita</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní ovládání - základní orientace v SW a HW - tvorba avatarů - tvorba 3D světů 	8

5.20 Seminář z ekonomiky

Název vyučovacího předmětu	Seminář z ekonomiky
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	60 (2)
Platnost	od 1. 1. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Seminář z ekonomiky je předmět, který připravuje žáky na praktickou zkoušku z odborných předmětů. Upevňuje a prohlubuje znalosti získané během studia odborných předmětů, zejména ekonomiky a účetnictví.

Předmět rozvíjí následující odborné kompetence:

- orientovat se v právních úpravách daní, mezd, sociální a zdravotní pojištění
- provádět základní mzdové výpočty
- vypočítat odvod sociálního a zdravotního pojištění
- provádět propočty z oblasti nákladů, výnosů a hospodářského výsledku
- provádět propočty ukazatelů efektivnosti a interpretovat je
- zpracovávat základní daňové výpočty
- sestavit zakladatelský rozpočet
- prohlubovat znalosti z finanční matematiky

Charakteristika učiva

4. ročník – 2 hodiny týdně

Učivo je zaměřeno na procvičování probraných témat v průběhu celého studia s důrazem na přípravu výpočtu příkladů k praktické maturitní zkoušce.

Metody a formy výuky

Základní metodou výuky je procvičování tematických celků na příkladech, které jsou součástí praktické maturitní zkoušky z odborných předmětů. Při výuce se vhodně využívá moderní didaktická technika (smartboard, vizualizér).

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni ústně i písemně. Základem pro hodnocení při ústním projevu je zejména odborná správnost a samostatnost. Při písemném projevu se hodnotí správnost a přesnost.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a stanovovat cíle dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řešit problémy
- uplatňovat různé metody při řešení problémů (logické, matematické, empirické)

Komunikační kompetence

- umět se vyjadřovat a prezentovat výsledky práce
- účastnit se diskuzí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých

Personální a sociální kompetence

- stanovovat si přiměřené cíle a priority, spolupracovat s ostatními
- dále se vzdělávat

Občanské kompetence a kulturní podvědomí

vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

- myslet kriticky – zkoumat věrohodnost informací a vytvářet si vlastní úsudek

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- uplatnit se na trhu práce a uvědomovat si možnosti podnikatelských aktivit

Matematické kompetence

- využívat naučené matematické dovednosti při řešení úkolů

Kompetence využívat prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi

- vyhledávat informace z různých zdrojů (internet, literatura, média)
  - propojovat znalosti získané v průběhu studia s možností jejich přenesení do počítačové podoby

Průřezová témata

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam neustálého vzdělávání pro úspěšné uplatnění na trhu práce. Chápu zvláštnosti trhu práce, orientují se v podmínkách přijímání zaměstnanců a v právních normách, které se touto problematikou zabývají.

Člověk a životní prostředí

Žáci se naučí hospodárně využívat zdroje podniku. Chápu nutnost zavedení ekologické daně a ekologického chování podniku, zejména zavádění výrobních procesů šetrných k životnímu prostředí.

Občan v demokratické společnosti

Žák umí jednat s lidmi, zapojuje se aktivně do diskuzí o obecných i odborných tématech, je schopen přijímat odlišné názory a kritiku.

Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Žáci jsou vedeni k práci s komunikačními prostředky a digitálními technologiemi a nástroji, k vyhledávání potřebných ekonomických informací, k jejich efektivnímu zpracování a vyhodnocení.

Mezipředmětové vztahy

- účetnictví
- právo
- ekonomika
- informatika
- matematika

Realizace odborných kompetencí

Seminář z ekonomiky – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - žák vypočítá daňové odpisy, včetně technického zhodnocení - provádí výpočty výrobní kapacity	Dlouhodobý majetek <ul style="list-style-type: none"> - výpočty daňových odpisů, technické zhodnocení, výrobní kapacita	7
Žák <ul style="list-style-type: none"> - sestaví bilanci materiálu, určí minimální a maximální zásobu - provádí výpočty spotřeby materiálu	Zásobování a obyvatelstvo <ul style="list-style-type: none"> - výpočty spotřeby materiálu, bilance materiálu - bilance obyvatelstva	5

<ul style="list-style-type: none"> - provádí výpočty ukazatelů zásob (norma zásob, počet obrátek, doba obratu, koeficient vázanosti) - provádí výpočet pracovního kapitálu - sestaví odbytovou bilanci 		
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá využitelný časový fond a potřebu dělníků, interpretuje výsledek, určí potřebu ostatních pracovníků - určí vhodnou formou mzdu pro konkrétního zaměstnance - provádí výpočty hrubé mzdy, čisté mzdy a částky k výplatě - provádí výpočty produktivity práce 	Mzdové výpočty <ul style="list-style-type: none"> - výpočty počtu zaměstnanců - výpočty základních forem mzdy a pobídkových složek (přesčasy, práce v noci) - hrubá mzda, čistá mzda, částka k výplatě - produktivita práce 	7
Žák <ul style="list-style-type: none"> - provádí výpočty daně z příjmu fyzických a právnických osob - provádí výpočty potřebné pro stanovení daňové povinnosti DPH - provádí výpočty spotřební daně 	Daňové výpočty <ul style="list-style-type: none"> - daně z příjmů (FO,PO) - daň z přidané hodnoty - spotřební daň 	10
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá výši zdravotního pojištění u jednotlivých skupin plátců zdravotního pojištění - vypočítá výši sociálního pojištění u jednotlivých skupin plátců sociálního pojištění 	Sociální a zdravotní pojištění <ul style="list-style-type: none"> - zdravotní pojištění - sociální pojištění 	5
Žák <ul style="list-style-type: none"> - provádí výpočty z oblasti nákladů a výnosů - provádí výpočty bodu zvratu, hospodářského výsledku a navrhuje jeho rozdělení 	Náklady, výnosy a hospodářský výsledek <ul style="list-style-type: none"> - úspora ve snižování nákladů a zvyšování výnosů - bod zvratu - hospodářský výsledek a jeho rozdělení 	4
Žák <ul style="list-style-type: none"> - provádí výpočty uvedených ukazatelů 	Ukazatele efektivity <ul style="list-style-type: none"> - efektivnost, nákladovost, rentabilita, finanční stabilita, zadluženost 	4
Žák <ul style="list-style-type: none"> - provádí výpočty uvedených ukazatelů 	Ukazatele efektivity investic <ul style="list-style-type: none"> - čistá současná hodnota - doba návratnosti - koeficient efektivity investic 	4
Žák <ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduchý zakladatelský rozpočet 	Zakladatelský rozpočet <ul style="list-style-type: none"> - zakladatelský rozpočet 	4
Žák <ul style="list-style-type: none"> - konsoliduje znalosti z finanční matematiky - provádí výpočty eskontu směnky 	Finanční matematika <ul style="list-style-type: none"> - opakování a prohloubení znalostí - eskont směnky 	10

5.21 Seminář z účetnictví

Název vyučovacího předmětu

Seminář účetnictví

Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	128 (4)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacích předmětů:

Obecné cíle

Cílem předmětu seminář z účetnictví je prohloubit racionální ekonomické uvažování žáků v osobním životě a vytvořit základy pro kvalitní profesní uplatnění v ekonomické sféře. V tomto předmětu si žáci upevní základní vědomosti z předmětu účetnictví, na něž seminář z účetnictví bezprostředně navazuje. I zde jsou žáci vedeni k samostatnému vyhledávání a třídění ekonomických informací, k jejich interpretaci a dalšímu využití. Vědomosti a dovednosti, které si žáci osvojí, mohou využít pro přípravu ke studiu na vysokých školách a vyšších odborných školách převážně ekonomického zaměření a případně v praxi. V průběhu studia si ověřují získané znalosti při odborné praxi ve firmě.

Žáci se učí dbát na dodržování zákonů, jednat odpovědně, ve veřejném zájmu, uvědomovat si následky vyplývající z nedodržování norem.

Předmět rozvíjí především následující odborné kompetence:

- aplikovat poznatky z oblasti práva v podnikatelské činnosti (schopnost pracovat s právními normami - Zákon o účetnictví, daňové zákony)
- provádět typické podnikové činnosti (zabezpečování činnosti krátkodobým a dlouhodobým majetkem, výpočet odpisů, mzdové výpočty a účtování mezd, vyhotovování a zpracování dokladů souvisejících s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje)
- efektivně hospodařit s finančními prostředky (provádění platebního styku a zpracování dokladů souvisejících s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem, sestavování kalkulací, stanovování daňové povinnosti, vypočítání odvodu sociálního a zdravotního pojištění, účtování pohledávek, závazků, nákladů a výnosů, provádění účetní uzávěrky a závěrky)
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků a služeb (kvalita je významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména firmy)
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje (znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, efektivně hospodařit s finančními prostředky, kritériem pro rozhodování není jen hledisko ekonomické, ale i ekologické)

Charakteristika učiva

Učivo přímo navazuje na předmět účetnictví, který tvoří základní prvek, a doplňuje ho. V semináři z účetnictví se žáci zaměřují je zvláštnosti účtování v jednotlivých oblastech finančního účetnictví. Pozornost je věnována především poznatkům dlouhodobější platnosti. Toto se stane základem jejich orientace v ekonomické praxi. Žáci musí pochopit nutnost dalšího vzdělávání, nutná je aktualizace informací.

3. ročník – 2 hodiny týdně

Obsahem učiva je rozšíření vědomostí a dovedností v účtování zásob, dlouhodobého majetku, krátkodobého finančního majetku a krátkodobých zdrojů krytí, zúčtovacích vztahů, nákladů a výnosů a účtování na kapitálových účtech.

4. ročník – 2 hodiny týdně

Obsahem učiva je rozšíření vědomostí a dovedností z finančního účetnictví a jejich aplikace při využití účetního softwaru. Pozornost je věnována zpracování souvislých příkladů, které připraví žáky k účetní části praktické maturitní zkoušky. Žáci se také seznámí s daňovou evidencí individuálního podnikatele a s využitím účetního softwaru k vedení této evidence. Průběžně je do výuky zařazeno opakování jako součást přípravy k profilové části maturitní zkoušky z účetnictví.

Metody a formy výuky

Při výuce jsou využívány různé metody – základem je výklad učitele, vysvětlení odborných termínů, důraz je kladen na praktické příklady. Žáci spolupracují, učivo je rozvíjeno prakticky neustále o nové poznatky a předpokládá upevňování získaných vědomostí a dovedností. Využívá se skupinová výuka a dle potřeby i individuální přístup, zvláště k nadaným žákům nebo těm, kteří o předmět projeví zvláštní zájem. Žáci samostatně zjišťují aktuální informace (odborná literatura, internet, praxe). V průběhu studia zpracovávají souvislé praktické příklady, navrhuji varianty řešení pro ekonomické

Při výuce jsou využívány Učebnice účetnictví, Sbírký příkladů k učebnicím účetnictví – autor ing. Pavel Štohl – vždy aktuální vydání; jako doplněk též Moderní výuka – interaktivní učební pomůcka k výkladovým učebnicím účetnictví a E-learning. Vhodné je využití dataprojektoru.

Žáci prezentují své vědomosti i na soutěžích (školním i republikovém kole).

Ve 4. ročníku se k řešení souvislých příkladů využívá účetní software, který je součástí programového vybavení počítačové sítě školy.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání jsou průběžně posuzovány pozorováním, rozhovorem se žákem. Zvládnutí obsahu vzdělávání je kontrolováno prověřováním – zkoušením ústním, písemným a praktickým.

Součástí ústního hodnocení je posouzení přesné formulace a celkové jazykové úrovně vyjadřování.

Při písemném prověřování se posuzuje správnost, přesnost a pečlivost vyhotovení účetních zápisů a důraz se klade na samostatnou práci žáka.

Praktické zkoušky prokazují dovednosti žáků při řešení úkolů, schopnost interpretace výsledků.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání (kompetence z oblasti účetnictví jsou jedním z předpokladů pro uplatnění absolventů na trhu práce)
- využívat ke svému učení různé informační zdroje (učebnice, Zákon o účetnictví, daňové zákony, internet, sbírky příkladů)
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání (nutnost neustále sledovat změny v daňových zákonech, změny v ekonomické problematice)
- efektivně se učit i efektivně pracovat (využívat znalostí z ostatních odborných předmětů, (např. ekonomika, písemná a elektronická komunikace, informatika), informace z různých informačních zdrojů, týmovou práci pro zefektivnění práce)

Kompetence k řešení problému

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k jeho řešení, navrhnout způsob řešení, příp. varianty řešení, provést zdůvodnění, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků, výsledky správně interpretovat
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace, rozvíjet „účetní myšlení“
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění konkrétních úkolů, využívat zkušeností a vědomostí dříve nabytých, též zkušeností jiných lidí
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení, diskuse na odborné téma)
- dokázat posoudit věrohodnost informací (např. kontrola správnosti účetních dokladů)
- umět myslet kriticky (např. při vyvozování závěrů ze souvislých příkladů)
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání v projevech mluvených i psaných
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhájit svůj názor, argumentovat odborně

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání
- stanovovat si své priority podle svých osobních schopností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přijímat hodnocení výsledků své práce ze strany druhých lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů (pomoc slabším spolužákům při zvládnutí předmětu, dobré vztahy mezi žáky navzájem např. při týmové práci, přátelské vztahy mezi učiteli a žáky napomáhají zvládnutí učiva)
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, aktivně a iniciativně v zájmu firmy, svém i v zájmu veřejném
- dbát na dodržování zákonů a pravidel (účetnictví může sloužit jako důkazní prostředek při vedení sporů)
- jednat v souladu s morálními principy (např. téma platební styk, daně)

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný vztah k vlastní profesní budoucnosti, k vlastnímu vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, nutnost neustále sledovat změny v oblasti ekonomické a daňové
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, kompetence z oblasti účetnictví jsou jedním z předpokladů pro uplatnění absolventů na trhu práce
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady

Matematické kompetence

- provádět reálný odhad výsledku, porovnat vypočtené hodnoty např. ukazatelů finanční analýzy s hodnotami očekávanými, posoudit reálnost vypočtených hodnot

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získávat informace z různých zdrojů (internet, odborná literatura, názory odborníků - média)
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- učit se používat nové aplikace
- využívat prostředky on-line komunikace (MS Teams)

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou motivováni k cílevědomému úsilí získat dobré znalosti a dovednosti, které jsou nezbytné pro informované a odpovědné rozhodování a jednání; jsou vedeni k osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Žáci jsou vedeni k dodržování etických zásad (pravidel hospodářské soutěže, jednání v souladu s dobrými mravy) při výkonu své profese i v osobním životě.

Používání aktivizujících metod a forem práce, jako jsou diskusní metody vede k rozvoji funkční gramotnosti, schopnosti porozumět, interpretovat, hodnotit a používat textový materiál pro různé účely (např. při práci s daňovými zákony).

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili vlastní odpovědnost za své jednání, aby se snažili aktivně podílet na řešení environmentálních problémů, aby pochopili souvislosti mezi jevy v prostředí. Kritériem rozhodování nemůže být jen hledisko ekonomické, ale též hledisko ekologické.

Člověk a svět práce

V předmětu účetnictví získají žáci znalosti a kompetence nezbytné pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování své profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů k provádění ekonomických výpočtů; využívání dostupných aplikací, účetního softwaru, jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání.

Mezipředmětové vztahy

- účetnictví
- ekonomika
- právo
- informatika

Realizace odborných kompetencí

Seminář z účetnictví – 3. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dokáže nalézt potřebnou informaci v účetních předpisech nebo výňatku z nich - pracuje s účtovým rozvrhem 	Právní úprava účetnictví <ul style="list-style-type: none"> - předpisy upravující účtování, české účetní standardy 	2
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vede evidenci zásob - účtuje o zásobách - účtuje o DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku (včetně samovyměření daně), v EU a s třetími zeměmi - účtuje o nedokončené výrobě a výrobcích 	Zásoby <ul style="list-style-type: none"> - členění a oceňování zásob - pořízení zásob - účtování zásob - fakturace - DPH 	10
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vede evidenci dlouhodobého majetku - účtuje o dlouhodobém majetku - vypočte odpisy a zaúčtuje je, posoudí vhodnost volby způsobu odpisování 	Dlouhodobý majetek <ul style="list-style-type: none"> - členění - oceňování - opotřebení, odpisy - pořízení - vyřazení 	10
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vyhotoví pokladní doklady - účtuje na syntetických i analytických účtech podle pokladních dokladů a výpisů z účtu v Kč i v cizí měně - účtuje nákup a prodej krátkodobých majetkových cenných papírů 	Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé finanční zdroje <ul style="list-style-type: none"> - peníze - platební styk - bankovní účty a úvěry - účtování hotovostního a bezhotovostního platebního styku v tuzemské i v zahraniční měně - majetkové cenné papíry 	8
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje fakturu, vede knihy faktur, účtuje o nákupu a prodeji v Kč a v cizí měně - provádí mzdové výpočty s využitím autentických podkladů (např. zákona o dani z příjmů nebo výňatku z něj) - vyhotoví doklady pro zaúčtování mezd, účtuje o mzdách, zákonném pojištění a dani z příjmů ze závislé činnosti - účtuje další krátkodobé pohledávky a závazky 	Zúčtovací vztahy <ul style="list-style-type: none"> - účtování pohledávek a závazků z obchodního styku u kupujícího a prodávajícího - mzdové předpisy, formy a složky mzdy, náhrady mezd, dávky nemocenského pojištění, sociální a zdravotní pojištění, daň z příjmů ze závislé činnosti - zúčtování se zaměstnanci - zúčtování vztahů k finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, zdravotním pojišťovnám - DPH - daně z příjmů - silniční daň - majetkové daně - spotřební daně - další krátkodobé pohledávky a závazky 	12
Žák <ul style="list-style-type: none"> - účtuje náklady a výnosy ve finančním 	Náklady a výnosy <ul style="list-style-type: none"> - členění nákladů a výnosů, možnosti 	16

<p>účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí náklady a výnosy z hlediska daňového - posoudí význam časového rozlišení pro správné zjištění hospodářského výsledku - účtuje časové rozlišení nákladů a výnosů 	<p>snižování nákladů zvyšování výnosů</p> <ul style="list-style-type: none"> - účtování nákladů a výnosů - časové rozlišení nákladů a výnosů 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odliší vlastní a cizí zdroje, krátkodobé a dlouhodobé - dokáže pochopit význam vlastních a cizích zdrojů a důsledky jejich použití pro financování - účtuje o změnách základního kapitálu - vypočte výši vlastního kapitálu - účtuje o dlouhodobých závazcích 	<p>Kapitálové účty, dlouhodobé závazky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní kapitál, cizí zdroje - krátkodobé zdroje financování - dlouhodobé zdroje financování - účtování vlastních zdrojů - účtování o dlouhodobých závazcích 	10

Seminář z účetnictví – 4. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se seznámí s používaným účetním programem - založí firmu pro vedení účetnictví - nastaví potřebné parametry programu 	<p>Seznámení s účetním programem</p> <ul style="list-style-type: none"> - založení firmy pro vedení účetnictví - nastavení parametrů programu 	4
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - si osvojí dovednost evidence pohledávek a závazků - si osvojí dovednost evidovat bezhotovostní úhrady pohledávek a závazků 	<p>Pohledávky a závazky a jejich úhrady</p> <ul style="list-style-type: none"> - evidence vystavených faktur - evidence došlých faktur - evidence úhrad faktur z běžného účtu 	6
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - si osvojí dovednost vystavovat a účtovat příjmové a výdajové pokladní doklady 	<p>Hotovostní platební styk</p> <ul style="list-style-type: none"> - vystavení a účtování příjmových pokladních dokladů - vystavení a účtování výdajových pokladních dokladů 	4
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se seznámí s evidencí dlouhodobého majetku a s výpočtem odpisů 	<p>Evidence dlouhodobého majetku</p> <ul style="list-style-type: none"> - inventární karty - výpočet odpisů 	4
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se seznámí s evidencí zaměstnanců, výpočtem a evidencí mezd 	<p>Evidence mezd</p> <ul style="list-style-type: none"> - údaje o zaměstnancích pro potřeby osobní a mzdové evidence - výpočet a účtování mezd 	4
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatní znalosti z finančního účetnictví a dovednosti v ovládnutí účetního softwaru při řešení souvisejících příkladů v různých právních formách podnikání 	<p>Souvislé příklady účtování</p> <ul style="list-style-type: none"> - příklad účtování v s. r. o. - příklad účtování v a. s. - příklad účtování individuálního podnikatele 	24
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se seznámí s využitím účetního softwaru k vedení daňové evidence 	<p>Daňová evidence na počítači</p> <ul style="list-style-type: none"> - založení firmy - evidence došlých a vydaných faktur a jejich úhrad - pokladna 	6

	- bankovní účet	
ŽÁK	Maturitní opakování	
- pod vedením vyučujícího průběžně opakuje učivo jako přípravu k ústní maturitní zkoušce	- opakování znalostí, dovedností a procvičování kompetencí, které žák v průběhu studia získal v oblasti evidence majetku, zjišťování hospodářského výsledku a výpočtu daně z příjmu	8

5.22 Dějepisný seminář

Název vyučovacího předmětu	Dějepisný seminář
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	60 (2)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět rozvíjí a prohlubuje poznatky o vybraných historických skutečnostech moderních dějin. Kromě přípravy na maturitní zkoušku a event. vysokoškolské studium sleduje výuka tyto obecné cíle:

- vytváření a kultivace historického vědomí žáků
- formování demokratických občanských postojů
- identifikace se specifiky českého národního vývoje
- rozvoj kritického myšlení ve vztahu k historickým skutečnostem a jejich aktuálnímu vyústění
- rozvoj komplexního hodnotového systému žáků v oblasti sociální, politické, etické i estetické
- formování komunikativních dovedností
- integrace poznatků a dovedností získaných v příbuzných předmětech (CJL, ZSV, ZEM)
- formování specifických environmentálních postojů (vztah ke kulturním památkám)

Charakteristika učiva

Náplň učiva tvoří zejména moderní dějiny Evropy (zvláště historické souvislosti integračního procesu), a také dějiny tzv. třetího světa (dekolonizace, nové zdroje napětí a konfliktů). Vedle politických a ekonomických dějin mají ve výuce výrazné zastoupení i dějiny kultury.

Metody a formy výuky

- výklad doplněný řízeným dialogem se žáky a využitím didaktické techniky (smartboard, příslušné výukové programy)
- skupinová práce, komentované čtení a analýza vybraných textů, referáty a eseje žáků
- různé formy diskuse
- dlouhodobější projekty a zadávané úkoly
- samostatné vyhledávání informací (literatura, internet), zpracování seminárního projektu
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce ústní i písemnou formou
- exkurze

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání jsou vyučujícím pravidelně sledovány a vyhodnocovány. Zvládnutí obsahu vzdělávání (osvojení faktografických poznatků) je kontrolováno průběžnými písemnými zkouškami. V rámci ústního zkoušení i řízeného dialogu vyučující hodnotí i schopnost posoudit historický jev v širších souvislostech a schopnost zaujmout věcnými argumenty podložený vlastní názor žáků. Vzhledem k povaze předmětu je kladen důraz na vypracování seminární práce na vybrané historické téma.

Rozvoj klíčových kompetencí

V následující části uvádíme, jak předmět dějepisný seminář přispívá k rozvoji klíčových kompetencí, a také, jak jsou tyto kompetence v rámci výuky realizovány.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se v souladu se zásadami jazykové a společenské kultury, vhodně se prezentovat, a to zejména při kontrole vědomostí a dovedností, v rámci žákovských referátů a prezentací i při mimoškolních akcích
- vhodně formulovat a účinně obhajovat své názory a postoje, aktivně se účastnit diskuse (budou organizovány zejména při probírání aktuálních a kontroverzních témat moderních dějin)
- písemně zachycovat podstatné myšlenky z písemného i ústního projevu (při samostatné práci s učebnicí, písemnými prameny, při výkladu vyučujícího i při prezentacích seminárních prací)
- rozebrat a interpretovat původní či didakticky upravené historické prameny obrazové či textové povahy

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly při samostatné práci s učebnicí, prameny a při volbě tématu své seminární práce
- efektivně se učit a řešit problémy, objektivně vyhodnocovat své výsledky, adekvátně reagovat na hodnocení jinými lidmi, přijímat rady i kritiku, a to zejména při hodnocení seminární práce učitelem a spolužáky, při rozboru písemných a ústních zkoušek
- samostatně zvažovat názory, postoje a chování jiných lidí, nepřijímat předsudky a stereotypy v přístupu k druhým
- přispívat k vytváření harmonických mezilidských vztahů při společném řešení problémů v rámci týmové práce na projektech z moderních dějin

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost v evropském i světovém kontextu, rozumět souvislostem národní kultury s evropským a světovým vývojem
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury, mít k nim pozitivní vztah, uvědomit si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, mj. prostřednictvím regionálních exkurzí i exkurzí do institucí celonárodního významu, při zpracování seminární práce s regionální tematikou

Kompetence k učení a řešení problémů

- řešit pracovní problémy a úkoly samostatně
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný
- využívat k učení různé informační zdroje, umět posoudit jejich spolehlivost a vhodnost, a to zejména v oblasti veřejně přístupných zdrojů (internet apod.)
- nacházet prostředky a způsoby adekvátní ke splnění požadovaných aktivit (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) a využívat dosavadních poznatků a zkušeností při zpracování seminární práce, případně jiných referátů a prezentací

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k osobnímu profesnímu růstu a v souvislosti s tím si uvědomovat nutnost celoživotního vzdělávání
- umět přirozeně komunikovat s možnými zaměstnavateli, být připraven vhodným způsobem představit svůj odborný potenciál (nepřímo prostřednictvím samostatných vystoupení při prezentacích výsledků práce v hodině i mimo ni)

Kompetence využívat prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, a to zejména při zpracování a prezentaci seminární práce
- pracovat s programovým vybavením (v případě dějepisu s programem „Obrazy z českých dějin“, případně jiným výukovým softwarem)
- pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěných, elektronických, audiovizuálních – zejména při práci s původními či upravenými historickými prameny a literaturou)
- uvědomovat si rozdílnost ve věrohodnosti a kvalitě vybraných informačních zdrojů (zejména v případě internetu) a přistupovat k nim s kritickou obezřetností

Průřezová témata

Dějepisným seminářem prolíná zejména průřezové téma Občan v demokratické společnosti. Další průřezová témata se v jeho učivu uplatňují méně, ale nikoliv zanedbatelně. Níže uvádíme, jak předmět průřezová témata rozvíjí.

Občan v demokratické společnosti

- úcta k demokratickým principům a humanistickým hodnotám (zejména v učivu o peripetiích demokracie ve 20. století, v analýze různých typů totalitních a autoritářských režimů, v přiblížení boje za lidská a občanská práva v moderních dějinách žákům)
- rozvíjení komunikativních a personálních kompetencí, dovednost jednat s lidmi - na základě přiměřeného sebevědomí, respektu k druhým a tolerance k nim (v rámci diskuse)
- orientace v médiích masové komunikace, diferencované kritické hodnocení jejich vlivu a významu, zejména při porovnávání historické skutečnosti a její následné mediální interpretace (obrana proti manipulaci ze strany médií)

Člověk a životní prostředí

- úcta k hodnotám přírodního prostředí i k hodnotám vytvořeným člověkem – na příkladech z mnohdy konfliktního vztahu k životnímu prostředí v moderních dějinách
- estetické, citové a etické vazby mezi člověkem a přírodou (například na varovných dokladech narušování těchto vazeb ve válečných konfliktech či ekologických katastrofách)
- orientace na postoje, jež v individuálním i obecném působení přispívají k udržitelnému rozvoji v souvislosti s učivem o globálních problémech lidstva

Člověk a svět práce

- motivace k uvědomění si odpovědnosti za vlastní život a dosažené vzdělání ve vztahu k profesní kariéře (motivační příklady životních cest historických osobností)
- komunikační přirozenost a jistota při jednáních s potenciálními zaměstnavateli a při důležitých jednáních vůbec – zejména v rámci přípravy a následné prezentace seminární práce
- význam osobní prezentace pracovníka jako prezentace obrazu firmy či organizace

Člověk a digitální svět

- internet jako prostředek komunikace a vzdělání, výukové programy (např. Moderní dějiny)

Mezipředmětové vztahy

- základy společenských věd
- český jazyk a literatura
- dějepis
- seminář se společenských věd
- informatika

Realizace odborných kompetencí

Dějepisný seminář - 4. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje s vyučujícím na výběru tématu své seminární práce - osvojí si formální kritéria úpravy své seminární práce - vyhledá informace z dostupných pramenů a sekundární literatury (včetně internetu) a pracuje s nimi - samostatně prezentuje práci před auditoriem, odpovídá na doplňující dotazy, diskutuje, obhajuje výsledky své práce	Zpracování seminární práce (projektu), příprava na maturitní zkoušku <ul style="list-style-type: none"> - zadání témat - pokyny ke zpracování seminární práce (projektu) - specifika projektu s historickou tematikou - práce s prameny a sekundární literaturou - obhajoba seminárního projektu (práce) – průběžně - příprava na maturitní zkoušku z dějepisu – průběžně	30

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyhodnotit úspěšnost své práce, uplatnit základní kritéria sebehodnocení - orientuje se podrobněji v procesu evropské integrace - má přehled o hlavních evropských a mimoevropských ohniscích napětí a válečných konfliktech v období po skončení 2. světové války až po současnost - definuje proces dekolonizace, uvede, s jakými problémy se potýkají rozvojové země, charakterizuje tzv. hnutí nezúčastněných a jeho úlohu v mezinárodních vztazích - orientuje se hlouběji v politickém, hospodářském a sociálním vývoji vybraných zemí (například země západní Evropy, USA, Čína, Indie, Japonsko...) - rozpozná klíčové znaky a projevy vědy, vzdělanosti, techniky a technologie ve 2. polovině 20. století - rozpozná klíčové znaky a projevy kulturních proudů 2. poloviny 20. století - identifikuje problémy současného světa, kriticky je dokáže zhodnotit a uvést do souvislostí 	<p>Moderní dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - dějiny evropské integrace - ohniska napětí v Evropě - mimoevropská ohniska napětí a válečné konflikty - proces dekolonizace - zvláštnosti vývoje vybraných evropských a mimoevropských zemí (např. Francie, Velká Británie, Německo, USA, Čína, Indie, Japonsko) - kultura 2. poloviny 20. století (přehled vývoje umění, vědy a techniky) - odkud směřujeme a kam jdeme (výhledy civilizace) 	30
--	--	----

5.23 Seminář ze společenských věd

Název vyučovacího předmětu	Seminář ze společenských věd
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	128 (4)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět prohlubuje a obohacuje poznatky získané v základech společenských věd a v právu; vedle přípravy na maturitní zkoušku a eventuální vysokoškolské studium jsou sledovány tyto obecné cíle:

- přispívat k výchově k demokratickému občanství
- plnit funkci identifikační (vytváří osobnostní identitu žáka)
- integrovat poznatky a dovednosti z ostatních, převážně společenskovedních předmětů
- utvářet hodnotový systém žáků (zejména v oblasti sociální, politické, etické a estetické)
- podílet se na environmentální výchově – životní prostředí nezahrnuje jen složku přírodní, ale i sociální
- učit žáky kritickému myšlení a posuzování jevů soudobého světa, a to na základě práce s různými zdroji informací
- učit žáky klást si otázky filosofického a etického charakteru a hledat na ně odpovědi v dialogu s významnými filozofy a autory z příbuzných oborů
- rozvíjet komunikativní dovednosti, schopnost vést dialog a obhajovat vlastní stanoviska s použitím argumentů
- orientovat se v právním řádu, naučit se vykládat právní normy a aplikovat je na praktické případy, zvláště v oborech budoucí profese, přesně a logicky se vyjadřovat
- rozvíjet a prohlubovat právní vědomí jak samotnou znalostí práva, tak i formováním názoru o nezbytnosti práva a jeho dodržování.

Charakteristika učiva

Obsahovou náplň tvoří jednak rozšiřující učivo z oblasti sociologie, psychologie, politologie, filosofie a etiky, jednak učivo ze základních právních disciplín.

Metody a formy výuky

- výklad doplněný řízeným dialogem se žáky a využitím didaktické techniky (smartboard, příslušné výukové programy)
- skupinová práce, komentované čtení a analýza vybraných textů, referáty a eseje žáků
- různé formy diskuse
- dlouhodobější projekty a zadávané úkoly
- samostatné vyhledávání informací (literatura, internet)
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce ústní i písemnou formou
- exkurze

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání žáků jsou vyučujícím průběžně sledovány a vyhodnocovány. Zvládnutí obsahu vzdělávání je kontrolováno zkouškami písemnými (průběžnými) a didaktickými testy. U zkoušek se hodnotí zejména míra osvojení faktografických poznatků, u didaktických testů k tomu ještě přistupuje hodnocení schopnosti uvažovat v souvislostech a kultura písemného projevu.

Rozvoj klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se v souladu se zásadami jazykové a společenské kultury, vhodně se prezentovat, a to zejména při kontrole vědomostí a dovedností, v rámci žákovských referátů a prezentací i při mimoškolních akcích
- vhodně formulovat a účinně obhajovat své názory a postoje, aktivně se účastnit diskuse (budou organizovány zejména při probírání aktuálních a kontroverzních témat)
- písemně zachycovat podstatné myšlenky z písemného i ústního projevu (při samostatné práci s učebnicí, písemnými prameny, při výkladu vyučujícího i při prezentacích referátů)
- rozebrat a interpretovat původní či didakticky upravené filosofické a společenskovední texty
- rozebrat a interpretovat právní normy, dokázat na ně aplikovat obecné zásady jednotlivých právních odvětví (výuka a pravidelné opakování obecných zásad našeho právního řádu i zásad uplatňovaných v jednotlivých odvětvích)

Personální a sociální kompetence

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly při samostatné práci s učebnicí, prameny
- efektivně se učit a řešit problémy, objektivně vyhodnocovat své výsledky, adekvátně reagovat na hodnocení jinými lidmi, přijímat rady i kritiku, a to zejména při hodnocení referátů a prezentací učitelem a spolužáky, při rozboru písemných a ústních zkoušek
- samostatně zvažovat názory, postoje a chování jiných lidí, nepřijímat předsudky a stereotypy v přístupu k druhým
- přispívat k vytváření harmonických mezilidských vztahů při společném řešení problémů v rámci týmové práce
- stanovovat si přiměřené cíle v rámci osobního rozvoje na základě odpovědnosti (výuka rodinného práva, státní správa v oboru školství - MŠMT)

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uznávat tradice a hodnoty evropského myšlenkového odkazu, chápat ho v širším historickém kontextu, rozumět souvislostem během jeho vývoje kultury (např. ve výuce pramenů práva a typů právní kultury a z ní vycházející tradice svého národa)
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury, mít k nim pozitivní vztah, uvědomit si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, mj. prostřednictvím vhodně zvolených referátů a prezentací, případně projektů

Kompetence k učení a řešení problémů

- řešit pracovní problémy a úkoly samostatně
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný

- využívat k učení různé informační zdroje, umět posoudit jejich spolehlivost a vhodnost a to zejména v oblasti veřejně přístupných zdrojů (internet apod.)
- nacházet prostředky a způsoby adekvátní ke splnění požadovaných aktivit (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) a využívat dosavadních poznatků a zkušeností při přípravě referátů a prezentací

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- stanovovat si přiměřené cíle v pracovní oblasti, zaměstnanec – podnikatel, výhody a nevýhody (výuka pracovního práva, rozdíl mezi pracovněprávním vztahem a podnikáním)
- uplatňovat právní znalosti při podnikatelské činnosti, popřípadě v pracovněprávním vztahu (výuka občanského zákoníku, živnostenského zákona a zákoníku práce), uplatňování zákonných práv, ale i důsledné plnění povinností

Kompetence využívat prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, a to zejména při vyhledávání aktuálních informací
- pracovat s programovým vybavením (v případě základů společenských věd s programy „Rozumět médiím“, „Naši sousedé“, případně s jiným výukovým softwarem)
- pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěných, elektronických, audiovizuálních – zejména při práci s původními či upravenými filosofickými a společenskovědními texty a krásnou literaturou), touto formou se seznamovat také s textem konkrétních právních předpisů, zvláště podzákoných, upravujících méně závažné společenské vztahy, které jinou formou jsou těžko dostupné
- být schopen pomocí elektronické komunikace získávat další informace a stanoviska, jak ke konkrétním právním normám, tak pomocí dotazů na příslušné státní orgány (např. ochrana osobních údajů)
- uvědomovat si rozdílnost ve věrohodnosti a kvalitě vybraných informačních zdrojů (zejména v případě internetu) a přistupovat k nim s kritickou obezřetností

Průřezová témata

Základy společenských věd tvoří významnou součást společenskovědní složky vzdělávání v oboru Ekonomické lyceum. Proto jím prolíná zejména průřezové téma Občan v demokratické společnosti. Další průřezová témata se v jeho učivu uplatňují méně, ale nikoliv zanedbatelně. Níže uvádíme, jak předmět průřezová témata rozvíjí.

Občan v demokratické společnosti

- úcta k demokratickým principům a humanistickým hodnotám (zejména v učivu o podstatě fungování demokracie a jejích problémech, v přiblížení problematiky lidských a občanských práv žákům)
- rozvíjení komunikativních a personálních kompetencí, dovednost jednat s lidmi - na základě přiměřeného sebevědomí, respektu k druhým a tolerance k nim (v rámci diskuse)
- orientace v médiích masové komunikace, diferencované a kritické hodnocení jejich vlivu a významu, obrana proti manipulaci ze strany médií

Člověk a životní prostředí

- úcta k hodnotám přírodního prostředí i k hodnotám vytvořeným člověkem – na příkladech z mnohdy konfliktního vztahu k životnímu prostředí
- estetické, citové a etické vazby mezi člověkem a přírodou (například na varovných dokladech narušování těchto vazeb ve válečných konfliktech či ekologických katastrofách)
- orientace na postoje, jež v individuálním i obecném působení přispívají k udržitelnému rozvoji v souvislosti s učivem o globálních problémech lidstva a globalizaci jako společenském procesu
- jednání k dodržování právních předpisů k ochraně životního prostředí na základě vysokého právního vědomí (výuka o právním vědomí, třídění odpadů, odvoz velkých a nebezpečných odpadů do sběrných dvorů – informace o jejich umístění)
- vztah k rostlinám a živočichům (právní ochrana – až trestní postih v závažných případech)

Člověk a svět práce

- motivace k uvědomění si odpovědnosti za vlastní život a dosažené vzdělání ve vztahu k profesní kariéře
- komunikační přirozenost a jistota při jednáních s potenciálními zaměstnavateli a při důležitých jednáních vůbec – zejména v rámci různých forem diskuse
- význam osobní prezentace pracovníka jako prezentace obrazu firmy či organizace – v prezentacích na zadaná témata
- motivace k získání vyššího vzdělání – lepší uplatnění na trhu práce (zákon o zaměstnanosti, beseda ve 4. ročníku na úřadu práce)

- získání znalostí o odměňování v závislosti na typu zaměstnavatele (pracovní právo, mzda – plat, způsoby odměňování), státní zaměstnanec – zaměstnanec podnikatele, výhody, nevýhody

Člověk a digitální svět

- schopnost využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých postojů, schopnost vyhledávání informací z různých zdrojů, schopnost jejich sdílení, předávání, schopnost použít vhodný způsob prezentace daného tématu s ohledem na dané podmínky a cílovou skupinu.
- schopnost při tvorbě prezentací nebo jiných forem digitální prezentace plně využít všech možností digitálních médií, při tvorbě digitálních materiálů splňovat také estetická kritéria pro zadanou práci
- schopnost vnímat postavení, roli či vliv digitálních technologií, schopnost posoudit správnost informací, poznat fake news a umět pracovat s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu

Mezipředmětové vztahy

- základy společenských věd
- český jazyk a literatura
- dějepis
- dějepisný seminář
- informatika
- právo

Realizace odborných kompetencí

Seminář ze společenských věd - 3. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dovede pracovat s jemu přiměřeným textem z oblasti společenských věd - na základě znalosti relevantních informací dokáže diskutovat nad společenskovědními tématy - orientuje se hlouběji ve vybraných společenských vědách ve vztahu ke svému budoucímu VŠ studiu 	Společenskovědní část <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřující psychologie (vybraná témata) - rozšiřující sociologie (vybraná témata) 	34
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dovede pracovat s jemu přiměřeným právním textem - orientuje se hlouběji v rozdělení práva, v legislativním procesu a ve struktuře právních předpisů - zná obsah základních písemností týkajících se pracovního poměru a dokáže je vyhotovit - dokáže popsat základní práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů při BOZP - orientuje se v problematice pracovních úrazů a zná postup zaměstnance i zaměstnavatele - je schopen vyhotovit nejdůležitější smlouvy 	Právní část <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřující témata ze základů práva - rozšiřující témata ze státního práva - rozšiřující témata z pracovního práva 	34

Seminář ze společenských věd - 4. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dovede pracovat s jemu přiměřeným textem z oblasti filosofie a etiky 	Společenskovědní část <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřující politologie (včetně problémů soudobého světa a globalizace) 	30

<ul style="list-style-type: none"> - na základě znalosti relevantních informací dokáže diskutovat nad filosofickými a etickými tématy - orientuje se hlouběji ve vybraných společenských vědách ve vztahu ke svému budoucímu VŠ studiu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřující filosofie a etika (vybraná témata) - příprava na praktickou maturitní zkoušku z odborných předmětů 	
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dovede pracovat s jemu přiměřeným právním textem - podrobněji se orientuje v obecných ustanoveních občanského zákoníku, zvláště právních jednání a uzavírání smluv - je schopen vyhotovit nejdůležitější smlouvy 	Právní část <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřující témata z občanského práva - rozšiřující příklady z trestního práva - příprava na praktickou maturitní zkoušku z odborných předmětů 	30

5.24 Daně a projekty v ekonomice

Název vyučovacího předmětu	Daně a projekty v ekonomice
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	Denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	60 (2)
Platnost	od 1. 9. 2024

Pojetí vyučovacího předmětu:

Obecné cíle

Daně a projekty v ekonomice je integrující předmět, který spojuje znalosti a dovednosti získané během studia odborných předmětů, především ekonomiky, práva, digitálních technologií.

Předmět rozvíjí zejména následující odborné kompetence:

- dovednost aplikovat již osvojené poznatky při řešení modelových situací a problémů, se kterými se žáci setkají v budoucí praxi
- schopnost ekonomicky myslet, pracovat v týmu a chovat se racionálně, jednat odpovědně, aktivně a iniciativně
- schopnost získat a zpracovat potřebné informace, přijmout a obhájit svá rozhodnutí
- dovednost komplexně využívat poznatky nejen z ekonomických, ale i z všeobecně vzdělávacích předmětů
- osvojit si práci v týmu, prezentovat a obhájit dosažené výsledky práce
- schopnost zjišťovat potřebné informace vhodným způsobem, aplikovat je při řešení problému
- rozvíjet schopnost žáků diskutovat na dané téma
- přiblížit žákům reálné podmínky vzniku a činnosti firmy
- návyk účelně a účinně využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 2 týdenních vyučovacích hodin za studium.

V první části předmětu půjde o prohloubení znalostí a dovedností z oblasti daní. Žáci se naučí používat a orientovat se v daňových zákonech, rozšíří si teoretické znalosti ohledně daní a především se naučí vyplnit daňová přiznání.

V další části předmětu půjde o zpracování projektu spojeného se založením firmy, o využití teoretického základu všech odborných předmětů, o prezentaci výsledků a jejich obhajobu. Žáci budou pracovat se zákony i jinými předpisy, vyhledávat informace na internetu, zjišťovat informace přímo v příslušných institucích.

Metody a formy výuky

Stěžejní formou výuky je skupinová práce žáků. Žáci se učí společně pracovat na projektech a využívat informace, znalosti a dovednosti získané zejména ve výpočetní technice, právu a ekonomice. Při výuce se používají aktuální materiály (internetové stránky, živnostenský zákon, občanský zákoník, zákoník práce a daňové zákony).

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání budou diagnostikovány pozorováním práce a chování žáků ve vyučování.

Základem pro hodnocení je plnění dílčích i skupinových úkolů, posouzení přínosu práce jednotlivých žáků pro výsledek práce celé skupiny. Hodnotí se úroveň zpracovaných úkolů, organizační schopnosti žáků, jejich vystupování při prezentaci výsledků, též schopnost obhajovat názor svůj a celého týmu.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- osvojit si dovednost efektivně se učit
- ocenit důležitost a význam celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problému

- umět pracovat v týmu, přispívat k týmové práci vlastními návrhy
- při práci v týmu dbát na vytváření dobrých mezilidských vztahů
- vytvořit si vlastní názor, prezentovat a obhájit ho v diskuzi
- uplatňovat při řešení problému různé postupy, metody myšlení a volit vhodné prostředky a způsoby pro jeho splnění

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky jasně, srozumitelně a souvisle, jazykově správně
- účastnit se diskuzí o konkrétní problematiku, obhajovat své názory a postoje
- respektovat názory druhých

Personální a sociální kompetence

- přijímat hodnocení svých názorů, výsledků práce i ze strany jiných lidí
- přijímat radu i kritiku
- jednat samostatně, aktivně a odpovědně v zájmu týmu, své vlastním zájmu i zájmu veřejném

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a na základě znalostí, informací a orientace v problematice, vystupovat v zájmu organizace v souladu se zájmy celé společnosti

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- být schopen adaptovat se na měnící se pracovní a společenské podmínky
- orientovat se na trhu práce
- být schopen vyhledávat potřebné informace, analyzovat je a uplatnit v praxi

Matematické kompetence

- využívat matematické znalosti a logické myšlení při řešení problémových úloh
- efektivně využívat výpočetní techniku

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s běžným základním a aplikačním počítačovým vybavením
- vyhledávat informace a pracovat s nimi

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Žáci si osvojují vhodnou míru sebevědomí, umí přebírat zodpovědnost, dokáží jednat s lidmi a vhodně řešit konflikty.

Člověk a životní prostředí

Žáci chápou význam životního prostředí pro člověka v návaznosti na činnost všech ekonomických subjektů.

Člověk a svět práce

V předmětu si žáci prohlubují znalosti a kompetence nezbytné pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování své profesní kariéry, včetně podnikatelské oblasti.

Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky digitálních technologiemi a nástroji a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání.

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- právo
- informatika
- účetnictví
- matematika

Daně a projekty v ekonomice – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si znalosti daňové problematiky v návaznosti na učivo ekonomiky 3. ročníku - naučí se aktivně pracovat s daňovými zákony - osvojí si postup výpočtu ročního zúčtování daně /OSVČ, právnická osoba/ - umí rozlišovat příjmů podléhajících dani a příjmů osvobozených od daně - rozvine si znalosti z problematiky daňově uznatelných a neuznatelných nákladů - určí a vypočítá základy daně - se naučí vyplnit daňového přiznání a zjistí podmínky pro jeho podání - si osvojí problematiku daně z příjmu u dohod mimo pracovní poměr 	<p>Podnik – daně z příjmů a DPH</p> <p>Daň z příjmu fyzických osob</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět daně z příjmů fyzických osob - příjmy osvobozené od daně - základ daně a daňová ztráta - daňové přiznání <p>Daň z příjmu právnických osob</p> <ul style="list-style-type: none"> - příjmy právnických osob - daňově neuznatelné náklady - vybrané náklady, které jsou daňově uznatelné - výpočet daně - daňové přiznání <p>Daň z přidané hodnoty</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezení vybraných pojmů - plátcí daně - plnění, která jsou předmětem daně - plnění, která nejsou předmětem daně - osvobození plnění - evidence DPH a daňové doklady - výpočet daně 	26

	<ul style="list-style-type: none"> - režim přenesení daňové povinnosti - obchodování mezi členskými státy - výpočet daně - daňové přiznání 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - si osvojí zásady a pravidla týmové práce na zpracování konkrétních úkolů z daných témat - zpracuje podnikatelský záměr reálné firmy (předmět podnikání, právní forma, segment trhu, konkurence, ...) - provede průzkum trhu s orientací na potencionálního zákazníka a konkurenci - provede rozbor rozvahy vybrané firmy, propočty a interpretace ukazatelů finanční analýzy 	<p><u>Ekonomický rozbor firmy – projekt</u></p> <p>Podnikatelský záměr</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět podnikání - místo podnikání - právní forma podnikání - konkurence - velikost firmy - posouzení podnikatelského záměru - posouzení podnikatelského rizika <p>Průzkum trhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza vnějšího prostředí pro zpracování podnikatelského záměru - různé druhy průzkumu trhu <p>Finanční analýza firmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvaha firmy, výsledovka - ukazatele likvidity - ukazatele rentability - ukazatele zadluženosti a finanční stability - podíl dlouhodobého a oběžného majetku na celkovém majetku - podíl dlouhodobých a krátkodobých zdrojů financování - zhodnocení všech propočtených ukazatelů 	16

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypracovává projekt ve skupině - umí sestavení SWOT analýzu pro konkrétní firmu - dovede určit a identifikovat segment trhu - zvládá tvorbu marketingového mixu - provede kalkulaci ceny, - popíše produkt dle jeho úrovně a vrstev, - zpracuje BCG matici produktového portfolia podniku - určí vhodné distribuční cesty - rozumí problematice tvorby reklamy a umí vyhodnotit propagaci a marketingové techniky používané vybranou firmou 	<p>Marketingový rozbor firmy – projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor firmy z hlediska marketingu - koncepce řízení firmy - analýza SWOT - analýza konkurence - segmentace, targeting, positioning - analýza marketingového mixu (produkt, cena, cesty prodeje, distribuce) <p>Propagace</p> <ul style="list-style-type: none"> - reklama - podpora prodeje - osobní prodej - publicita <p>Moderní marketingové techniky</p>	<p>18</p>
---	---	-----------

Štol: Daně: Výklad a praktické příklady,
Klínský, Ekonomika pro ekonomicky zaměřené obory středních škol

6 Základní podmínky pro uskutečňování vzdělávacího programu

Základní rámec pro realizaci ŠVP tvoří platné právní normy.

Vytváření optimálních podmínek pro realizaci ŠVP je prováděno v následujících oblastech:

- materiální zajištění výuky
- personální zajištění výuky
- organizační podmínky
- podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech

6.1 Materiální zajištění výuky

Budova školy i s přílehlými pozemky je majetkem Statutárního města Mladá Boleslav. S městem máme uzavřenu nájemní smlouvu na dobu neurčitou, počínaje dnem 1. července 2008. Podle této smlouvy jsme povinni hradit nájemné.

Budova školy je pětipodlažní, nachází se v ní celkem 27 učeben, z toho:

- 5 odborných učeben určených pro výuku informatiky a cvičení z účetnictví (v každé 18 studentských pracovních PC stanic, učitelské pracoviště s PC)
- 1 odborná učebna určená pro výuku předmětu písemná a elektronická komunikace (32 studentských pracovních PC stanic, učitelské pracoviště s PC)
- 1 odborná učebna určená pro výuku německého jazyka - kapacita 34 míst (audiovizuální technika)
- 1 odborná učebna určená pro výuku anglického jazyka - kapacita 24 míst (audiovizuální technika)
- 1 odborná přednášková učebna určená pro výuku přírodovědných předmětů - kapacita 46 míst (učitelské pracoviště s PC, dataprojektor)
- 1 odborná učebna určená pro výuku společenských věd - kapacita 34 míst (učitelské pracoviště s PC, dataprojektor)
- 1 odborná učebna určená pro výuku předmětu matematika - kapacita 34 míst (učitelské pracoviště s PC, dataprojektor)
- 1 odborná učebna určená pro výuku geografických předmětů - kapacita 34 míst (učitelské pracoviště s PC, dataprojektor, projekční plátno)
- 1 chemická a fyzikální laboratoř - kapacita 16 míst (6 laboratorních stolů s příslušenstvím)

- 1 odborná učebna určená pro výuku španělského jazyka – kapacita 24 míst (učitelské pracoviště s PC a dataprojektor)
- posluchárna - kapacita 60 míst (učitelské pracoviště s PC, dataprojektor)

V každé učebně je k dispozici učitelské pracoviště s PC, dataprojektor, v některých SmartBoard.

Do všech učeben školy je díky výtahu umožněn bezbariérový přístup pro tělesně postižené občany. K dispozici je i tělocvična s fitness centrem, knihovna, dále ředitelství, kabinety, sekretariát, sborovna a ekonomické oddělení.

V každém kabinetu je k dispozici inkoustová nebo laserová tiskárna, každý vyučující má své PC.

Ve škole je k bylo k 1. 9. 2021 k dispozici celkem 191 počítačů, z toho je 145 přístupno žákům a 15 notebooků, v rámci virtuální reality dalších 15 notebooků. Všechny počítače z hlediska hardwarových i softwarových požadavků vyhovují současným standardům a jsou průběžně obměňovány a modernizovány. Všechny osobní počítače jsou připojené k místní síti a k internetu.

Škola nemá vlastní ubytovací zařízení. Po dohodě ubytováváme naše žáky na internátech ostatních středních škol ve městě.

Škola rovněž nemá vlastní stravovací zařízení, žáci se stravují v jídelnách středních škol, které jsou od školy vzdáleny cca 600 m.

6.2 Personální zajištění výuky

Po stránce personální je výuka dobře zajištěna.

K 1. 9. 2021 bylo ve škole 45 pedagogických pracovníků, z nichž jeden je rodilý mluvčí s plnou kvalifikací, jeden psycholog školy s plnou kvalifikací a jeden asistent pedagoga s plnou kvalifikací.

Všichni vyučující mají pedagogickou a odbornou kvalifikaci; pouze jeden má kvalifikaci odbornou (odborník z praxe, který zahájí studium pedagogické kvalifikace v září 2022).

Ve škole působí 2 výchovní poradci s plnou kvalifikací, 1 preventista sociálně-patologických jevů s plnou kvalifikací, 1 koordinátor v oblasti environmentální výchovy s plnou kvalifikací.

Většina vyučujících má bohaté pedagogické zkušenosti, jen 14 % učitelů má kratší dobu pedagogické praxe než 10 let. Tato skutečnost je výhodou v současnosti, může být problémem v budoucnosti v souvislosti s odchodem některých pedagogů do důchodu a jejich nahrazením novými pedagogy.

Vyučující jazyků včetně rodilého mluvčího se na celkovém počtu podílejí 30 %, vyučující ekonomických předmětů a informačních a komunikačních technologií 38 %.

Škola má vypracován plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy, který je součástí plánu práce školy a vychází z koncepce školy. Cílem je motivovat pedagogy k profesnímu rozvoji vzdělání a tím zvyšovat kvalitu vyučování, posilovat postavení školy a její prestiž, též koordinovat postup při použití finančních prostředků na DVPP.

Koncepce školy zahrnuje:

- Vzdělávání ve všech oblastech DVPP vedoucích k prohloubení odbornosti učitelů ve specializaci, kterou vyučují.
- Vzdělávání v oblasti moderní multimediální techniky
- Zvýšení jazykové vybavenosti pedagogických pracovníků
- Vzdělávání pedagogických pracovníků v prioritních oblastech stanovených ministerstvem financovaných pomocí finančních prostředků účelově vyčleněných na tyto priority (např. informační technologie, maturitní zkoušky)

6.3 Organizační podmínky

Výuka je realizována z velké části v rámci systému vyučovacích hodin. Vyučovací předměty obsahující větší míru konkrétních praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat, jsou vyučovány v rozdělených třídách.

Výuka je umístěna zpravidla do odborných učeben, vybavených potřebnou technikou a dalším vybavením.

Do vyučování jsou začleněny i další organizační formy. Na začátku prvního ročníku je to adaptační kurz, který usnadní žákům přechod ze základní na střední školu, usnadní jim adaptaci na nový žákovský kolektiv, učitelský sbor, připraví žáky na náročnější formu studia na střední škole.

V rámci tělesné výchovy a výchovy ke zdraví je do prvního ročníku zařazen lyžařský výcvikový kurz, do druhého ročníku sportovně-turistický kurz.

Ve třetím ročníku také žáci absolvují čtyřtýdenní praxi ve firmách, které si žáci sami zvolí.

Do čtvrtého ročníku je zařazena vlastní prezentace simulující přijímací pohovor při nástupu do zaměstnání. Těchto prezentací se zúčastní zástupci firem a organizací z regionu. Ve 4. ročníku v rámci předmětu právo žáci navštíví Úřad práce v Mladé Boleslavi, kde jsou jim poskytnuty podrobné informace o situaci na trhu práce. Při výběru vysokých a jiných škol žákům pomáhají výchovní poradci a třídní učitelé. Na školním webu a facebooku jsou umístěovány nabídky zaměstnání zaměstnavatelů v regionu.

Velký důraz je kladen na rozvoj kompetencí žáků efektivně využívat prostředků informačních a komunikačních technologií, a to v rámci předmětů informatika a písemná a elektronická komunikace, jako průřezové téma je informatika využívána v mnoha dalších předmětech (ekonomická cvičení, účetnictví, ekonomika, cizí jazyky, hospodářský zeměpis).

Na začátku každého školního roku je pravidelně organizován Den ochrany při mimořádných událostech, při kterém se vytvářejí kompetence týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví. Žáci se seznámí se zásadami jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí, se zásadami první pomoci. Žáci při praktických cvičeních získají dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným, dokáží rozpoznat hrozící nebezpečí a vhodně na vzniklou situaci reagovat. Každý rok je též vyhlášena simulace evakuace školy.

Výuka je v průběhu studia doplněna systémem exkurzí, výletů a dalších aktivit, které zprostředkovávají poznávání konkrétní společenské praxe a odborné i umělecké zážitky žáků, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů. V oblasti estetické výchovy je to systém poznávacích exkurzí do kulturně významných míst České republiky, zejména do Prahy, v oblasti přírodovědných předmětů jde např. o exkurze do čističky odpadních vod, sklárny, pivovaru, v oblasti odborných předmětů pak o exkurze do peněžních ústavů, ŠKODY AUTO, a. s.

Žáci jsou vedeni k ochraně životního prostředí a k ochraně zdraví. Některé předměty (základy společenských věd, ekonomika, hospodářský zeměpis) jsou doplňovány přednáškami odborníků. Žáci se ochrany životního prostředí účastní i prakticky, například tříděním odpadu ve škole do určených nádob, úklidem v okolí školy v rámci Týdne Země.

V každém školním roce je též organizován sportovní den, ve kterém soutěží družstva jednotlivých tříd a jednotlivci mezi sebou v různých sportovních disciplínách.

Měřit své znalosti a dovednosti mohou žáci i v soutěžích z matematiky, českého jazyka, cizích jazyků, písemné a elektronické komunikace, ekonomiky, účetnictví, hospodářského zeměpisu a informačních technologií. Nejvíce soutěží je organizováno v oblasti sportu. Nejlepší žáci pak reprezentují školu v oblastním, případně republikovém kole.

Ve škole je umožněno studovat žákům se zdravotním tělesným postižením (bezbariérový přístup do školy, výtah, v učebnách jsou speciálně upravené stoly, v případě nutnosti je zajištěn asistent pedagoga). Zvláštní pozornost je věnována jak žákům mimořádně nadaným, tak žákům vyžadujících speciální péči (viz oddíl 7).

V době uzavření školy, karantény třídy nebo karantény více než poloviny žáků třídy probíhá výuka distanční formou. Hlavní platformou je MS Office 365 (Teams, společné e-mailové adresy tříd). Výuka probíhá on-line; může být synchronní a asynchronní; nejvhodnější je kombinace. V případě distanční výuky nemusí být realizován lyžařský výcvikový kurz, sportovně turistický kurz, exkurze ... (příp. další vzdělávací aktivity viz oddíl 5.4)

6.4 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech

Bezpečnost a zdraví osob při vzdělávání a při činnostech, které přímo souvisejí se vzděláváním, je zajištěna dle platných právních předpisů. Žáci školy jsou pojištěni jednotnou smlouvou Středočeského kraje. Toto pojištění se vztahuje i na praktické vyučování.

Nezávadný stav objektů, technických a ochranných zařízení a jejich údržbu, pravidelnou technickou kontrolu a revizi zajišťuje bezpečnostní technik školy a školník, konkrétní činnosti jsou uvedeny v náplni práce.

Škola se snaží o zlepšování pracovního prostředí podle požadavků hygienických předpisů a doporučení Krajské hygienické stanice dle finančních možností. Zřetelně jsou označeny nebezpečné předměty a využívané prostory v souladu s příslušnými normami (v určených částech školy, jako je tělocvična, fitness, chemická laboratoř a učebny informační technologie, jsou vyvěšeny provozní řády).

Škola také vytváří a dodržuje zvláštní pracovní podmínky mladistvých, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany jejich zdraví.

Na začátku každého školního roku jsou žáci podrobně instruováni a prokazatelně seznámeni s bezpečností a ochranou zdraví ve škole, také před prázdninami, exkurzemi, výlety a sportovními kurzy. Zvláště jsou seznámeni s bezpečností a ochranou zdraví při tělesné výchově.

ŠVP respektuje fyziologické a psychické potřeby žáků, podmínky a obsah vzdělávání (zejména rovnoměrné rozložení hodin v ročnících i v průběhu týdne).

Škola zajišťuje hlavně preventivní ochranu žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativním jevy. Ve škole pracuje výchovný poradce, preventista sociálně patologických jevů a také psycholožka.

Škola se snaží vytvářet prostředí a podmínky podporující zdraví ve smyslu národního programu Zdraví pro 21. století (organizuje sportovní soutěže a aktivity, kulturní aktivity, přednášky první pomoci, o hygieně apod.).

6.5 Realizace dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit podporujících záměr školy

Škola organizuje kromě jiného tyto aktivity:

- adaptační kurz
- lyžařský výcvikový kurz
- sportovně turistický kurz
- den ochrany při mimořádných událostech
- odborné exkurze
- prezentace žáků
- výlety, exkurze
- soutěže
- divadlo, kino
- odborná praxe

Tyto akce jsou podrobněji popsány v organizačních podmínkách školy.

7 Charakteristika spolupráce školy se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Požadavky firem a organizací na absolventy školy jsou zohledněny při tvorbě ŠVP, při vymezení odborných a klíčových kompetencí. Jejich ověřování v praxi je uskutečňováno ve spolupráci se sociálními partnery.

Základní formou spolupráce a též zpětnou vazbou je odborná praxe žáků.

Cílem praxe je aplikovat teoretické poznatky žáků získané při studiu v konkrétních podmínkách jednotlivých firem. Praxe je zaměřena na vykonávání činností ekonomického charakteru.

Firmy pro výkon praxe vyhledávají žáci sami, většinou ve spolupráci s rodiči. Škola pomáhá v případech, kdy žáci sami nemohou vhodnou firmu či organizaci nalézt.

S firmami a organizacemi, kde žáci konají praxi, je uzavřena smlouva o zabezpečení odborné praxe. Firma se zavazuje zajistit dohled nad žáky po stránce pracovní, organizační a výchovné, provést proškolení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, tuto bezpečnost zajistit a provést hodnocení činnosti žáků. Škola žáky na praxi připraví, zajistí pedagogický dozor, který spolupracuje s vedoucími praxe v konkrétních firmách. Hodnocení činnosti žáků v průběhu praxe vypracované vedoucími praxe ve firmách a poznatky zjištěné při kontrole praxe pověřenými vyučujícími jsou hlavním zdrojem informací o požadavcích firem na absolventy, na jejich klíčové a odborné kompetence, umožňuje též posoudit úroveň dosažených kompetencí z pohledu praxe. Získané zkušenosti z praxe jsou využity ve výuce odborných předmětů.

Velmi důležitou formou spolupráce se sociálními partnery je účast zástupců firem a organizací na prezentaci žáků 4. ročníku. Tato prezentace je simulací reálného přijímacího pohovoru, je formou seznámení žáků se skutečnými podmínkami trhu práce. Samotné prezentace v některých případech zajistí uzavření pracovního poměru po skončení studia.

S podmínkami trhu práce jsou žáci 4. ročníku seznamováni rovněž při každoročně organizovaných besedách s pracovníky Úřadu práce.

Prezentace žáků 4. ročníku a besedy na Úřadu práce jsou vedle praxe dalším zdrojem informací o požadavcích firem a organizací na absolventy.

Škola pravidelně získává informace od Úřadu práce v Mladé Boleslavi o uplatnitelnosti absolventů na trhu práce.

Významnou formou spolupráce se sociálními partnery je též pomoc při zajišťování exkurzí, které jsou nedílnou součástí výchovně-vzdělávacího procesu.

Přehled hlavních firem a organizací, se kterými škola spolupracuje:

ŠKODA AUTO, a. s.

ŠKO-ENERGO, s. r. o.

Magistrát města Mladá Boleslav

Úřad práce Mladá Boleslav

Komerční banka, a. s., pobočka Mladá Boleslav

Česká spořitelna, a. s., pobočka Mladá Boleslav

Československá obchodní banka, a. s., pobočka Mladá Boleslav

Obecní úřady

8 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), nadaných a mimořádně nadaných žáků

Způsob zajišťování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z vyhlášky MŠMT 27/2016 Sb. je též v souladu se zněním školského zákona § 17. Jedná se o žáky se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním, nadané a mimořádně nadané žáky.

Žáky s SVP, nadané a mimořádně nadané vyhledáváme ve spolupráci zejména s třídními učiteli a dalšími vyučujícími. Diagnostika probíhá ve spolupráci se Školským poradenským zařízením (ŠPZ). Při práci s žáky s SVP, nadanými a mimořádně nadanými využíváme plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plány. Tyto dokumenty tvoří Školské poradenské zařízení ve spolupráci s třídními učiteli a ostatními vyučujícími konkrétního žáka.

Škola má určeného pracovníka, který se komplexně věnuje vzdělávání žáků s SVP, žáků nadaných a mimořádně nadaných, sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje se ŠPZ, s žáky a rodiči nezletilých žáků, v případě potřeby s dalšími pracovníky školy a s dalšími institucemi.

Vzdělávání v oboru je zpřístupněno žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Je respektován přínos vzdělávání pro sociální uplatnění absolventa i jeho osobní uspokojení, též možnosti pracovního uplatnění v regionu.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni do běžných tříd. Tato integrace přispívá jak k socializaci těchto žáků, k připravenosti na běžný občanský život, tak i k lepšímu přístupu majoritní společnosti k lidem se zdravotním postižením, sociálním či jiným znevýhodněním.

Škola má vhodné materiální i personální podmínky pro zabezpečení výuky těchto žáků. Škola je bezbariérová, vyučující mají dostatečné zkušenosti se vzděláváním žáků s tělesným postižením i s vozíčkáři, též se vzděláváním žáků se specifickými poruchami učení, se sociálním znevýhodněním i se vzděláváním žáků mimořádně nadaných.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vytvářeny vhodné podmínky již při přijímacím řízení, v průběhu vzdělávání i při ukončování studia. Tito uchazeči přiloží k přihlášce ke studiu potvrzení specializovaného pracoviště. Na jeho doporučení mají tyto uchazeči přiměřeně delší čas na zpracování testů z českého jazyka a matematiky.

Dle doporučení ŠPZ probíhá výuka žáků se SVP, nadaných a mimořádně nadaných žáků dle individuálních vzdělávacích plánů; v případě nutnosti využívání podpůrných opatření 1. stupně Školní poradenské zařízení ve spolupráci s vyučujícími vytvoří plán pedagogické podpory. Vzdělávání je zajišťováno ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou, výchovnými poradci a rodiči.

K žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je uplatňován individuální přístup, jenž plně respektuje druh postižení a zdravotního znevýhodnění, nadání a mimořádné nadání a potřeby těchto žáků. Potřebám těchto žáků je přizpůsobena organizace výuky. Žák může být na základě žádosti zákonného zástupce uvolněn z předmětu, který není profilový. Žádost musí být předložena vedení školy.

Při tvorbě rozvrhu je minimalizováno přemísťování žáků z učebny do učebny, pokud je do třídy zařazen postižený žák, vozíčkář (kromě přesunů do odborných učeben). Přizpůsobeny jsou i formy práce. Při výuce žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pomáhá asistent pedagoga, pokud je žákům přidělen, pomáhá s přípravou pomůcek, s kopírováním poznámek. Písemné kontrolní prověrky vypracovávají tyto žáci na připravených formulářích speciálně přizpůsobených pro snazší a jednodušší vyplňování, v případě potřeby jsou prodlouženy časy na zpracování písemných prací. Speciálním potřebám jsou přizpůsobeny i způsoby hodnocení (v předmětu písemná a elektronická komunikace je hodnocena pouze přesnost psaní). V případě potřeby jsou těmto žákům poskytovány individuální konzultace, případně jsou upravena i pracovní místa. Důraz je kladen na poznatky, které žáky pozitivně motivují.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou uzpůsobeny podmínky též v závěru studia při maturitní zkoušce. Jsou vyškoleni zadavatelé pro státní maturitu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. S ohledem na stupeň znevýhodnění, který posoudí pracovníci pedagogicko-psychologické poradny, mají tito žáci přiměřeně delší čas na zpracování písemných prací či didaktických testů.

Vyučující mají zkušenosti též s výukou žáků z jiného kulturního prostředí, se žáky s menší znalostí češtiny. Přístup k těmto žákům respektuje případné komunikační problémy, odlišné sociálně kulturní prostředí, napomáhá k začleňování těchto žáků, je i přínosem pro ostatní spolužáky, neboť vede k rozšíření kulturního povědomí žáků, k realizaci multikulturní a občanské výchovy.

Soustavná a cílená pozornost je věnována prevenci nežádoucích sociálních projevů v chování žáků. Nezastupitelnou roli v této oblasti mají výchovní poradci a třídní učitelé, cílená výchova musí prolínat celým vyučovacím procesem i mimoškolními akcemi, musí se na ní podílet všichni vyučující. Působení na žáky má formu přednášek, besed, akcí v rámci týdne duševního zdraví, dialogu mezi učitelem a žákem.

Žáci, kteří se věnují sportu vrcholově, mohou mít z důvodu sportovní přípravy v oddíle či v reprezentaci zpracovaný individuální studijní plán.

Mimořádná pozornost je věnována též nadaným žákům a mimořádně nadaným žákům. Způsob práce s těmito žáky je přizpůsoben tomu, v čem žák vyniká. Významná je spolupráce všech učitelů, kteří nadaného žáka vyučují, respektování vývoje žáka již na základní škole i rodinného prostředí. Je nutné odhalit případné problémy v komunikaci nadaného žáka se spolužáky, respektovat možnosti dalšího rozvoje tohoto žáka. Ve výuce nadaných žáků jsou využívány náročnější metody, samostudium, práce s informačními a komunikačními technologiemi, problémové a projektové vyučování. Tito žáci jsou též připravováni k reprezentaci školy v různých soutěžích.

V rámci péče o nadané a mimořádně nadané škola spolupracuje s dalšími odbornými institucemi, se sociálními partnery, zaměstnavateli. Škola umožňuje další vzdělávání učitelů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP, žáků nadaných a mimořádně nadaných a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

9 Sebehodnocení školy

Sebehodnocení školy se provádí každý rok; je součástí výroční zprávy školy.

Podklady pro hodnocení

- hodnocení vedoucích předmětových komisí
- náměty školských rad
- testy CERMAT
- ankety žáků
- srovnávací testy ve 4. ročníku z některých maturitních předmětů
- maturitní zkoušky a státní jazykové zkoušky
- úspěšnost absolventů při přijímacím řízení na VŠ a VOŠ, resp. jejich uplatnění v praxi
- hospitace
- splnění úkolů daných v dlouhodobém záměru školy

10 Dodatky

10.1 Dodatek č. 1 Účetnictví a Seminář z účetnictví

Změna v hodinových dotacích ve 3. a 4. ročníku

Název vyučovacího předmětu	Účetnictví
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	230 (7)
Platnost	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu účetnictví je rozvíjet ekonomické myšlení žáků, pochopit nezastupitelné místo účetnictví při sběru, třídění a zpracování informací potřebných při řízení firmy, vypěstovat v žácích schopnost hodnotit číselné údaje získané v účetnictví pro podnikatelské rozhodování, zároveň návyk kontrolovat výsledky své práce, vytvořit základy pro kvalitní profesní uplatnění v ekonomické sféře.

Předmět účetnictví vede žáky k samostatnému vyhledávání aktuálních ekonomických informací, k využívání základních znalostí právních norem týkajících se účetnictví, k uvědomování si následků vyplývajících z jejich nedodržování.

Předmět rozvíjí především následující odborné kompetence:

- aplikovat poznatky z oblasti práva v podnikatelské činnosti (schopnost pracovat s právními normami – Zákon o účetnictví, daňové zákony)
- provádět typické podnikové činnosti (zabezpečování činnosti krátkodobým a dlouhodobým majetkem, výpočet odpisů, mzdové výpočty a účtování mezd, vyhotovování a zpracování dokladů souvisejících s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje)
- efektivně hospodařit s finančními prostředky (provádění platebního styku a zpracování dokladů souvisejících s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem, sestavování kalkulací, stanovování daňové povinnosti, vypočítání odvodu sociálního a zdravotního pojištění, účtování pohledávek, závazků, nákladů a výnosů, provádění účetní uzávěrky a závěrky)
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků a služeb (kvalita je významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména firmy)
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje (znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, efektivně hospodařit s finančními prostředky, kritériem pro rozhodování není jen hledisko ekonomické, ale i ekologické)

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno především na poznatky dlouhodobější platnosti, aby z něho mohli absolventi vycházet při své další činnosti a mohli se správně orientovat v měnících se podmínkách ekonomické praxe. Žáci musí pochopit nutnost dalšího vzdělávání, aktualizace a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury.

2. ročník – 3 hodiny týdně

Učivo se zabývá podstatou účetnictví. Cílem je pochopit dvojí pohled na majetek, naučit žáky vyhotovovat a zpracovávat účetní doklady. Učivo směřuje ke zvládnutí základů účtování na rozvahových a výsledkových účtech.

3. ročník – 2 hodiny týdně

Učivo obsahuje právní úpravu účetnictví, účtování zásob, dlouhodobého majetku, krátkodobého finančního majetku a krátkodobých zdrojů krytí, zúčtovacích vztahů, nákladů a výnosů, účtování na kapitálových účtech.

4. ročník – 2 hodiny týdně

4. ročník – 2 hodiny týdně

Oblast finančního účetnictví je završena účetní uzávěrkou a závěrkou, též finanční analýzou. Součástí je i manažerské účetnictví a daňová evidence.

Metody a formy výuky

Výuka probíhá v koncentrických kruzích, s jednotlivými oblastmi se žáci setkávají několikrát – nejprve ve 2. ročníku v základech účetnictví, ve 3. ročníku je učivo rozšířeno z pohledu finančního účetnictví, ve 4. ročníku pak z pohledu manažerského účetnictví. Dochází tak k postupnému vytváření klíčových a odborných kompetencí žáků.

Základní metodou výuky je výklad, který se opírá o znalosti žáků z ekonomiky. Při vyvozování postupů účtování je využívána forma rozhovoru, vyvozování způsobu účtování žáky na základě jejich dosavadních znalostí. Učivo je následně procvičováno na příkladech. Žáci využívají směrnou účtovou osnovu a vzorový účtový rozvrh, účetní doklady, provádějí účetní zápisy do účetních knih, aktuální informace vyhledávají v odborné literatuře či na internetu. Zjištěné informace posuzují a využívají při samostatném řešení zadaných úkolů, jsou vedeni k odpovědnosti za výsledky své práce.

Žáci v průběhu studia zpracovávají souvislé příklady, jejichž zadání vychází z praxe, zjištěné výsledky interpretují a hodnotí, navrhuji varianty řešení pro ekonomické rozhodování.

Při výuce je využíván dataprojektor (práce s doklady, schémata, příklady, jejich řešení).

Žáci prezentují své vědomosti i na soutěžích (školním i republikovém kole).

Při výuce jsou využívány Učebnice účetnictví, Sbírký příkladů k učebnicím účetnictví – autor ing.

Pavel Štohl – vždy aktuální vydání; jako doplněk též Moderní výuka – interaktivní učební pomůcka k výkladovým učebnicím účetnictví a E-learning.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání jsou průběžně posuzovány pozorováním, rozhovorem se žákem. Zvládnutí obsahu vzdělávání je kontrolováno prověřováním – zkoušením ústním, písemným a praktickým.

Ústně jsou žáci zkoušeni průběžně v jednotlivých hodinách, hodnotí se přesná formulace ústního projevu z hlediska odborné i jazykové správnosti.

Při písemném prověřování se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost při provádění účetních zápisů, též schopnost samostatné práce žáka, schopnost interpretovat a hodnotit zjištěné výsledky.

Praktické zkoušky prokazují dovednosti žáků při řešení úkolů převzatých z praktického života.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání (kompetence z oblasti účetnictví jsou jedním z předpokladů pro uplatnění absolventů na trhu práce)
- využívat ke svému učení různé informační zdroje (učebnice, Zákon o účetnictví, daňové zákony, internet, sbírky příkladů)
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání (nutnost neustále sledovat změny v daňových zákonech, změny v ekonomické problematice)
- efektivně se učit i efektivně pracovat (využívat znalostí z ostatních odborných předmětů, (např. ekonomika, písemná a elektronická komunikace, informatika), informace z různých informačních zdrojů, týmovou práci pro zefektivnění práce)
- kompetence k řešení problému
- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k jeho řešení, navrhnout způsob řešení, příp. varianty řešení, provést zdůvodnění, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků, výsledky správně interpretovat
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění konkrétních úkolů, využívat zkušeností a vědomostí dříve nabytých, též zkušeností jiných lidí
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- dokázat posoudit věrohodnost informací (např. kontrola správnosti účetních dokladů)
- umět myslet kriticky (např. při vyvozování závěrů ze souvislých příkladů)
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- kontrolovat výsledky své práce

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání v projevech mluvených i psaných
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhájit svůj názor, argumentovat odborně

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání
- stanovovat si své priority podle svých osobních schopností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přijímat hodnocení výsledků své práce ze strany druhých lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů (pomoc slabším spolužákům při zvládnutí předmětu, dobré vztahy mezi žáky navzájem např. při týmové práci, přátelské vztahy mezi učiteli a žáky napomáhají zvládnutí učiva)
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, aktivně a iniciativně v zájmu firmy, svém i v zájmu veřejném

- dbát na dodržování zákonů a pravidel (účetnictví může sloužit jako důkazní prostředek při vedení sporů)
- jednat v souladu s morálními principy (např. téma platební styk, daně)

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný vztah k vlastní profesní budoucnosti, k vlastnímu vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, nutnost neustále sledovat změny v oblasti ekonomické a daňové
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, cílevědomě a zodpovědně rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, kompetence z oblasti účetnictví jsou jedním z předpokladů pro uplatnění absolventů na trhu práce
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady

Matematické kompetence

- provádět reálný odhad výsledku, porovnat vypočtené hodnoty např. ukazatelů finanční analýzy s hodnotami očekávanými, posoudit reálnost vypočtených hodnot

Kompetence využívat prostředky informací a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získávat informace z různých zdrojů (internet, odborná literatura, názory odborníků, média)
- využívat prostředky on-line komunikace (MS Teams)
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů, kriticky přistupovat k získaným informacím (nutnost kontroly formální a věcné správnosti dokladů a účetních zápisů)

Kompetence získané v předmětu účetnictví jsou ověřovány a prakticky realizovány v předmětu seminář z účetnictví (při volbě ekonomického zaměření), v rámci praxe; též ve volitelném předmětu projekty v ekonomice.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou motivováni k cílevědomému úsilí získat dobré znalosti a dovednosti, které jsou nezbytné pro informované a odpovědné rozhodování a jednání; jsou vedeni k osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Žáci jsou vedeni k dodržování etických zásad (pravidel hospodářské soutěže, jednání v souladu s dobrými mravy) při výkonu své profese i v osobním životě.

Používání aktivizujících metod a forem práce, jako jsou diskusní metody, vede k rozvoji funkční gramotnosti, schopnosti porozumět, interpretovat, hodnotit a používat textový materiál pro různé účely (např. při práci s daňovými zákony).

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili vlastní odpovědnost za své jednání, aby se snažili aktivně podílet na řešení environmentálních problémů, aby pochopili souvislosti mezi jevy v prostředí. Kritériem rozhodování nemůže být jen hledisko ekonomické, ale též hledisko ekologické.

Člověk a svět práce

V předmětu účetnictví získají žáci znalosti a kompetence nezbytné pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování své profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů k provádění ekonomických výpočtů; využívání dostupných aplikací, účetního softwaru, jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání.

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- právo
- informatika
- seminář z účetnictví

Realizace odborných kompetencí

Účetnictví – 2. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - chápe funkci informací v řízení firmy - chápe podstatu, funkci a význam účetnictví 	Předmět a význam účetnictví <ul style="list-style-type: none"> - informační systém - podstata, funkce a význam účetnictví 	3
Žák <ul style="list-style-type: none"> - chápe dvojitý pohled na majetek - zařadí příklady majetku do jednotlivých složek oběžného a dlouhodobého majetku - sestaví jednoduchou rozvahu - chápe vztahy mezi aktivy a pasivy - zachytí změny v rozvaze - chápe koloběh oběžného majetku 	Majetek a zdroje financování Rozvaha <ul style="list-style-type: none"> - majetek a zdroje krytí - funkce a obsah rozvahy - koloběh oběžného majetku - hospodářské operace a účetní případy 	12
Žák <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam účetních dokladů - ověří náležitosti - vyhotoví doklady - zpracovává účetní doklady při běžném účtování 	Účetní doklady <ul style="list-style-type: none"> - podstata a význam - druhy, náležitosti, vyhotovení, oběh 	8
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zachytí účetní případy na účtech - pochopí podstatu podvojného zápisu - chápe postup účtování během účetního období - řeší jednoduchý příklad 	Základy podvojného účetnictví <ul style="list-style-type: none"> - vznik rozvahových účtů - vznik výsledkových účtů - metoda podvojného zápisu - syntetická a analytická evidence 	20
Žák <ul style="list-style-type: none"> - provádí účetní zápisy do účetních knih - chápe podstatu inventarizace jako nástroje kontroly věcné správnosti - provádí opravy účetních zápisů v souladu se zákonem o účetnictví - umí zpracovat účetní agendy podle účetních dokladů - je schopen poskytnout základní informace z účetnictví pro řízení firmy 	Účetní technika Inventarizace majetku a závazku <ul style="list-style-type: none"> - účetní zápisy, účetní knihy - kontrola správnosti účetních zápisů - inventarizace majetku a závazků - opravy účetních zápisů - souvislý příklad 	8
Žák <ul style="list-style-type: none"> - chápe účetní doklad jako zdroj informací - účtuje základní operace v syntetické evidenci - chápe podstatu analytické evidence 	Základy finančního účetnictví <ul style="list-style-type: none"> - finanční majetek - materiál a zboží - dlouhodobý majetek - účtování mezd - výkony vlastní výroby - náklady a výnosy 	35
	Opakování; souvislý příklad	16

Účetnictví – 3. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
	Opakování	8
Žák - dokáže nalézt potřebnou informaci v účetních předpisech nebo výňatku z nich - pracuje s účtovým rozvrhem	Právní úprava účetnictví - předpisy upravující účtování, české účetní standardy	2
Žák - vede evidenci zásob - účtuje o zásobách - účtuje o DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku (včetně samovyměření daně), v EU a s třetími zeměmi - účtuje o nedokončené výrobě a výrobcích	Zásoby - členění a oceňování zásob - pořízení zásob - účtování zásob - fakturace - DPH	10
Žák - vede evidenci dlouhodobého majetku - účtuje o dlouhodobém majetku - vypočte odpisy a zaúčtuje je, posoudí vhodnost volby způsobu odpisování	Dlouhodobý majetek - členění - oceňování - opotřebení, odpisy - pořízení - vyřazení	10
Žák - vyhotoví pokladní doklady - účtuje na syntetických i analytických účtech podle pokladních dokladů a výpisů z účtu v Kč i v cizí měně - účtuje nákup a prodej krátkodobých majetkových cenných papírů	Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé finanční zdroje - peníze - platební styk - bankovní účty a úvěry - účtování hotovostního a bezhotovostního platebního styku v tuzemské i v zahraniční měně - majetkové cenné papíry	8
Žák - zpracuje fakturu, vede knihy faktur, účtuje o nákupu a prodeji v Kč a v cizí měně - provádí mzdové výpočty s využitím autentických podkladů (např. zákona o dani z příjmů nebo výňatku z něj) - vyhotoví doklady pro zaúčtování mezd, účtuje o mzdách, zákonném pojištění a dani z příjmů ze závislé činnosti - účtuje další krátkodobé pohledávky a závazky	Zúčtovací vztahy - účtování pohledávek a závazků z obchodního styku u kupujícího a prodávajícího - mzdové předpisy, formy a složky mzdy, náhrady mezd, dávky nemocenského pojištění, sociální a zdravotní pojištění, daň z příjmů ze závislé činnosti - zúčtování se zaměstnanci - zúčtování vztahů k finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, zdravotním pojišťovnám - DPH - daně z příjmů - silniční daň - majetkové daně - spotřební daně - další krátkodobé pohledávky a závazky	10
Žák - účtuje náklady a výnosy ve finančním	Náklady a výnosy - členění nákladů a výnosů, možnosti	20

<p>účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí náklady a výnosy z hlediska daňového - posoudí význam časového rozlišení pro správné zjištění hospodářského výsledku - účtuje časové rozlišení nákladů a výnosů 	<ul style="list-style-type: none"> snížování nákladů zvyšování výnosů - účtování nákladů a výnosů - časové rozlišení nákladů a výnosů 	
---	--	--

Účetnictví – 4. ročník

Hodinové dotace ovlivněny volbou výběrových předmětů.

Ekonomické zaměření (výběrové předměty Seminář u účetnictví a Seminář z ekonomiky)

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
	Opakování	5
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odliší vlastní a cizí zdroje, krátkodobé a dlouhodobé - dokáže pochopit význam vlastních a cizích zdrojů a důsledky jejich použití pro financování - účtuje o změnách základního kapitálu - vypočte výši vlastního kapitálu - účtuje o dlouhodobých závazcích 	<p>Kapitálové účty, dlouhodobé závazky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní kapitál, cizí zdroje - krátkodobé zdroje financování - dlouhodobé zdroje financování - účtování vlastních zdrojů - účtování o dlouhodobých závazcích 	6
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe inventarizaci jako nástroj kontroly věcné správnosti účetnictví - vyčíslí inventarizační rozdíly a zaúčtuje je - zaúčtuje typické účetní operace na konci účetního období včetně daně z příjmů účetní jednotky - uzavře rozvahové a výsledkové účty, účet zisků a ztráty, schematicky sestaví rozvahu - vypočte výsledek hospodaření v členění potřebném pro účetní výkazy, zaúčtuje jeho tvorbu a rozdělení - vypočte daňovou povinnost k dani z příjmů právnických osob se zahrnutím nejobvyklejších položek ovlivňujících základ daně a zaúčtuje je - vysvětlí obsah účetních výkazů a přílohy k nim 	<p>Účetní uzávěrka a závěrka</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a postup - výsledek hospodaření (tvorba, rozdělení, nerozdělený zisk) a jeho účtování (včetně daně z příjmů) 	17
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vypočítat vybrané ukazatele (likvidity, rentability, doby obratu) interpretuje výsledky - chápe využití ukazatelů finanční analýzy pro řízení firmy 	<p>Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a význam - ukazatele finanční analýzy - využití finanční analýzy 	6
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje ustanovení příslušných právních norem - účtuje o vlastních zdrojích v různých právních formách - chápe význam vlastních a cizích zdrojů a důsledky jejich použití 	<p>Účtování v různých právních formách</p> <ul style="list-style-type: none"> - účtování v a. s. - účtování ve s. r. o. 	5

Žák - chápe význam manažerského účetnictví jako zdroje informací pro management - sestaví kalkulaci úplných a neúplných nákladů; interpretuje výsledky - zpracuje jednoduchý rozpočet - účtuje náklady a výnosy hospodářských středisek, zjišťuje vnitropodnikové výsledky hospodaření	Manažerské účetnictví - složky manažerského účetnictví - kalkulace úplných a neúplných nákladů - rozpočty - vnitropodnikové účetnictví	15
Žák - používá zákon o dani z příjmů nebo výňatek z něj - vede daňovou evidenci - vypočte daňovou povinnost k dani z příjmů fyzických osob se zahrnutím nejobvyklejších položek ovlivňujících základ daně - sestaví daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob	Daňová evidence - evidence příjmů a výdajů - daň z příjmů fyzických osob	6

Seminář z účetnictví

Název vyučovacího předmětu	Seminář účetnictví
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	128 (4)
Platnost	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Obecné cíle

Cílem předmětu seminář z účetnictví je prohloubit racionální ekonomické uvažování žáků v osobním životě a vytvořit základy pro kvalitní profesní uplatnění v ekonomické sféře. V tomto předmětu si žáci upevní základní vědomosti z předmětu účetnictví, na něž seminář z účetnictví bezprostředně navazuje. I zde jsou žáci vedeni k samostatnému vyhledávání a třídění ekonomických informací, k jejich interpretaci a dalšímu využití. Vědomosti a dovednosti, které si žáci osvojí, mohou využít pro přípravu ke studiu na vysokých školách a vyšších odborných školách převážně ekonomického zaměření a případně v praxi. V průběhu studia si ověřují získané znalosti při odborné praxi ve firmě.

Žáci se učí dbát na dodržování zákonů, jednat odpovědně, ve veřejném zájmu, uvědomovat si následky vyplývající z nedodržování norem.

Předmět rozvíjí především následující odborné kompetence:

- aplikovat poznatky z oblasti práva v podnikatelské činnosti (schopnost pracovat s právními normami - Zákon o účetnictví, daňové zákony)
- provádět typické podnikové činnosti (zabezpečování činnosti krátkodobým a dlouhodobým majetkem, výpočet odpisů, mzdové výpočty a účtování mezd, vyhotovování a zpracování dokladů souvisejících s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje)
- efektivně hospodařit s finančními prostředky (provádění platebního styku a zpracování dokladů souvisejících s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem, sestavování kalkulací, stanovování daňové povinnosti, vypočítání odvodu sociálního a zdravotního pojištění, účtování pohledávek, závazků, nákladů a výnosů, provádění účetní uzávěrky a závěrky)
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků a služeb (kvalita je významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména firmy)
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje (znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, efektivně hospodařit s finančními prostředky, kritériem pro rozhodování není jen hledisko ekonomické, ale i ekologické)

Charakteristika učiva

Učivo přímo navazuje na předmět účetnictví, který tvoří základní prvek, a doplňuje ho. V semináři z účetnictví se žáci zaměřují je zvláštnosti účtování v jednotlivých oblastech finančního účetnictví. Pozornost je věnována především poznatkům dlouhodobější platnosti. Toto se stane základem jejich orientace v ekonomické praxi. Žáci musí pochopit nutnost dalšího vzdělávání, nutná je aktualizace informací.

3. ročník – 2 hodiny týdně

Obsahem učiva je rozšíření vědomostí a dovedností v účtování zásob, dlouhodobého majetku, krátkodobého finančního majetku a krátkodobých zdrojů krytí, zúčtovacích vztahů, nákladů a výnosů a účtování na kapitálových účtech.

4. ročník – 2 hodiny týdně

Obsahem učiva je rozšíření vědomostí a dovedností z finančního účetnictví a jejich aplikace při využití účetního softwaru. Pozornost je věnována zpracování souvislých příkladů, které připraví žáky k účetní části praktické maturitní zkoušky. Žáci se také seznámí s daňovou evidencí individuálního podnikatele a s využitím účetního softwaru k vedení této evidence. Průběžně je do výuky zařazeno opakování jako součást přípravy k profilové části maturitní zkoušky z účetnictví.

Metody a formy výuky

Při výuce jsou využívány různé metody – základem je výklad učitele, vysvětlení odborných termínů, důraz je kladen na praktické příklady. Žáci spolupracují, učivo je rozvíjeno prakticky neustále o nové poznatky a předpokládá upevňování získaných vědomostí a dovedností. Využívá se skupinová výuka a dle potřeby i individuální přístup, zvláště k nadaným žákům nebo těm, kteří o předmět projeví zvláštní zájem. Žáci samostatně zjišťují aktuální informace (odborná literatura, internet, praxe). V průběhu studia zpracovávají souvislé praktické příklady, navrhuji varianty řešení pro ekonomické

Při výuce jsou využívány Učebnice účetnictví, Sbírký příkladů k učebnicím účetnictví – autor ing. Pavel Štohl – vždy aktuální vydání; jako doplněk též Moderní výuka – interaktivní učební pomůcka k výkladovým učebnicím účetnictví a E-learning. Vhodné je využití dataprojektoru.

Žáci prezentují své vědomosti i na soutěžích (školním i republikovém kole).

Ve 4. ročníku se k řešení souvislých příkladů využívá účetní software, který je součástí programového vybavení počítačové sítě školy.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání jsou průběžně posuzovány pozorováním, rozhovorem se žákem. Zvládnutí obsahu vzdělávání je kontrolováno prověřováním – zkoušením ústním, písemným a praktickým.

Součástí ústního hodnocení je posouzení přesné formulace a celkové jazykové úrovně vyjadřování.

Při písemném prověřování se posuzuje správnost, přesnost a pečlivost vyhotovení účetních zápisů a důraz se klade na samostatnou práci žáka.

Praktické zkoušky prokazují dovednosti žáků při řešení úkolů, schopnost interpretace výsledků.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání (kompetence z oblasti účetnictví jsou jedním z předpokladů pro uplatnění absolventů na trhu práce)
- využívat ke svému učení různé informační zdroje (učebnice, Zákon o účetnictví, daňové zákony, internet, sbírky příkladů)
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání (nutnost neustále sledovat změny v daňových zákonech, změny v ekonomické problematice)
- efektivně se učit i efektivně pracovat (využívat znalostí z ostatních odborných předmětů, (např. ekonomika, písemná a elektronická komunikace, informatika), informace z různých informačních zdrojů, týmovou práci pro zefektivnění práce)

Kompetence k řešení problému

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k jeho řešení, navrhnout způsob řešení, příp. varianty řešení, provést zdůvodnění, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků, výsledky správně interpretovat
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace, rozvíjet „účetní myšlení“

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění konkrétních úkolů, využívat zkušeností a vědomostí dříve nabytých, též zkušeností jiných lidí
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení, diskuse na odborné téma)
- dokázat posoudit věrohodnost informací (např. kontrola správnosti účetních dokladů)
- umět myslet kriticky (např. při vyvozování závěrů ze souvislých příkladů)
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání v projevech mluvených i psaných
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhájit svůj názor, argumentovat odborně

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání
- stanovovat si své priority podle svých osobních schopností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přijímat hodnocení výsledků své práce ze strany druhých lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů (pomoc slabším spolužákům při zvládnutí předmětu, dobré vztahy mezi žáky navzájem např. při týmové práci, přátelské vztahy mezi učiteli a žáky napomáhají zvládnutí učiva)
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, aktivně a iniciativně v zájmu firmy, svém i v zájmu veřejném
- dbát na dodržování zákonů a pravidel (účetnictví může sloužit jako důkazní prostředek při vedení sporů)
- jednat v souladu s morálními principy (např. téma platební styk, daně)

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný vztah k vlastní profesní budoucnosti, k vlastnímu vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, nutnost neustále sledovat změny v oblasti ekonomické a daňové
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, kompetence z oblasti účetnictví jsou jedním z předpokladů pro uplatnění absolventů na trhu práce
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady

Matematické kompetence

- provádět reálný odhad výsledku, porovnat vypočtené hodnoty např. ukazatelů finanční analýzy s hodnotami očekávanými, posoudit reálnost vypočtených hodnot

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získávat informace z různých zdrojů (internet, odborná literatura, názory odborníků - média)
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- učit se používat nové aplikace
- využívat prostředky on-line komunikace (MS Teams)

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou motivováni k cílevědomému úsilí získat dobré znalosti a dovednosti, které jsou nezbytné pro informované a odpovědné rozhodování a jednání; jsou vedeni k osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Žáci jsou vedeni k dodržování etických zásad (pravidel hospodářské soutěže, jednání v souladu s dobrými mravy) při výkonu své profese i v osobním životě.

Používání aktivizujících metod a forem práce, jako jsou diskusní metody vede k rozvoji funkční gramotnosti, schopnosti porozumět, interpretovat, hodnotit a používat textový materiál pro různé účely (např. při práci s daňovými zákony).

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili vlastní odpovědnost za své jednání, aby se snažili aktivně podílet na řešení environmentálních problémů, aby pochopili souvislosti mezi jevy v prostředí. Kritériem rozhodování nemůže být jen hledisko ekonomické, ale též hledisko ekologické.

Člověk a svět práce

V předmětu účetnictví získají žáci znalosti a kompetence nezbytné pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování své profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů k provádění ekonomických výpočtů; využívání dostupných aplikací, účetního softwaru, jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání.

Mezipředmětové vztahy

- účetnictví
- ekonomika
- právo
- informatika

Realizace odborných kompetencí

Seminář z účetnictví – 3. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
	Opakování	8
Žák - dokáže nalézt potřebnou informaci v účetních předpisech nebo výňatku z nich - pracuje s účtovým rozvrhem	Právní úprava účetnictví - předpisy upravující účtování, české účetní standardy	1
Žák - vede evidenci zásob - účtuje o zásobách - účtuje o DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku (včetně samovyměření daně), v EU a s třetími zeměmi - účtuje o nedokončené výrobě a výrobcích	Zásoby - členění a oceňování zásob - pořízení zásob - účtování zásob - fakturace - DPH	10
Žák - vede evidenci dlouhodobého majetku - účtuje o dlouhodobém majetku - vypočte odpisy a zaúčtuje je, posoudí vhodnost volby způsobu odpisování	Dlouhodobý majetek - členění - oceňování - opotřebení, odpisy - pořízení - vyřazení	10
Žák - vyhotoví pokladní doklady - účtuje na syntetických i analytických účtech podle pokladních dokladů a výpisů z účtu v Kč i v cizí měně - účtuje nákup a prodej krátkodobých	Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé finanční zdroje - peníze - platební styk - bankovní účty a úvěry - účtování hotovostního a bezhotovostního	8

majetkových cenných papírů	platebního styku v tuzemské i v zahraniční měně - majetkové cenné papíry	
Žák - zpracuje fakturu, vede knihy faktur, účtuje o nákupu a prodeji v Kč a v cizí měně - provádí mzdové výpočty s využitím autentických podkladů (např. zákona o dani z příjmů nebo výňatku z něj) - vyhotoví doklady pro zaúčtování mezd, účtuje o mzdách, zákonném pojištění a dani z příjmů ze závislé činnosti - účtuje další krátkodobé pohledávky a závazky	Zúčtovací vztahy - účtování pohledávek a závazků z obchodního styku u kupujícího a prodávajícího - mzdové předpisy, formy a složky mzdy, náhrady mezd, dávky nemocenského pojištění, sociální a zdravotní pojištění, daň z příjmů ze závislé činnosti - zúčtování se zaměstnanci - zúčtování vztahů k finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, zdravotním pojišťovnám - DPH - daně z příjmů - silniční daň - majetkové daně - spotřební daně - další krátkodobé pohledávky a závazky	10
Žák - účtuje náklady a výnosy ve finančním účetnictví - posoudí náklady a výnosy z hlediska daňového - posoudí význam časového rozlišení pro správné zjištění hospodářského výsledku - účtuje časové rozlišení nákladů a výnosů	Náklady a výnosy - členění nákladů a výnosů, možnosti snižování nákladů zvyšování výnosů - účtování nákladů a výnosů - časové rozlišení nákladů a výnosů	21

Seminář z účetnictví – 4. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák - se seznámí s používaným účetním programem - založí firmu pro vedení účetnictví - nastaví potřebné parametry programu	Seznámení s účetním programem - založení firmy pro vedení účetnictví - nastavení parametrů programu	10
Žák si osvojí dovednost vystavovat a účtovat příjmové a výdajové pokladní doklady	Hotovostní platební styk - vystavení a účtování příjmových pokladních dokladů - vystavení a účtování výdajových pokladních dokladů	6
Žák - si osvojí dovednost evidence pohledávek a závazků - si osvojí dovednost evidovat bezhotovostní úhrady pohledávek a závazků	Pohledávky a závazky a jejich úhrady - evidence vystavených faktur - evidence došlých faktur - evidence úhrad faktur z běžného účtu	6
Žák - se seznámí s evidencí dlouhodobého majetku a s výpočtem odpisů	Evidence dlouhodobého majetku - inventární karty - výpočet odpisů	4

Žák - se seznámí s evidencí zaměstnanců, výpočtem a evidencí mezd	Evidence mezd - údaje o zaměstnancích pro potřeby osobní a mzdové evidence - výpočet a účtování mezd	4
Žák - uplatní znalosti z finančního účetnictví a dovednosti v ovládnání účetního softwaru při řešení souvislých příkladů v různých právních formách podnikání	Souvislé příklady účtování - příklad účtování v s. r. o. - příklad účtování v a. s. - příklad účtování individuálního podnikatele	12
Žák - se seznámí s využitím účetního softwaru k vedení daňové evidence	Daňová evidence na počítači - založení firmy - evidence došlých a vydaných faktur a jejich úhrad - pokladna - bankovní účet	4
ŽÁK - pod vedením vyučujícího průběžně opakuje učivo jako přípravu k ústní maturitní zkoušce	Maturitní opakování - opakování znalostí, dovedností a procvičování kompetencí, které žák v průběhu studia získal v oblasti evidence majetku, zjišťování hospodářského výsledku a výpočtu daně z příjmu	14

10.2 Dodatek č. 2 Daně a projekty v ekonomice

Změna v hodinových dotacích.

Název vyučovacího předmětu	Daně a projekty v ekonomice
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	Denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	60 (2)
Platnost	od 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu:

Obecné cíle

Daně a projekty v ekonomice je integrující předmět, který spojuje znalosti a dovednosti získané během studia odborných předmětů, především ekonomiky, práva, digitálních technologií.

Předmět rozvíjí zejména následující odborné kompetence:

- dovednost aplikovat již osvojené poznatky při řešení modelových situací a problémů, se kterými se žáci setkají v budoucí praxi
- schopnost ekonomicky myslet, pracovat v týmu a chovat se racionálně, jednat odpovědně, aktivně a iniciativně
- schopnost získat a zpracovat potřebné informace, přijmout a obhájit svá rozhodnutí
- dovednost komplexně využívat poznatky nejen z ekonomických, ale i z všeobecně vzdělávacích předmětů
- osvojit si práci v týmu, prezentovat a obhájit dosažené výsledky práce
- schopnost zjišťovat potřebné informace vhodným způsobem, aplikovat je při řešení problému
- rozvíjet schopnost žáků diskutovat na dané téma
- přiblížit žákům reálné podmínky vzniku a činnosti firmy
- návyk účelně a účinně využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 2 týdenních vyučovacích hodin za studium.

V první části předmětu půjde o prohloubení znalostí a dovedností z oblasti daní. Žáci se naučí používat a orientovat se v daňových zákonech, rozšíří si teoretické znalosti ohledně daní a především se naučí vyplnit daňová přiznání.

V další části předmětu půjde o zpracování projektu spojeného se založením firmy, o využití teoretického základu všech odborných předmětů, o prezentaci výsledků a jejich obhajobu. Žáci budou pracovat se zákony i jinými předpisy, vyhledávat informace na internetu, zjišťovat informace přímo v příslušných institucích.

Metody a formy výuky

Stěžejní formou výuky je skupinová práce žáků. Žáci se učí společně pracovat na projektech a využívat informace, znalosti a dovednosti získané zejména ve výpočetní technice, právu a ekonomice. Při výuce se používají aktuální materiály (internetové stránky, živnostenský zákon, občanský zákoník, zákoník práce a daňové zákony).

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání budou diagnostikovány pozorováním práce a chování žáků ve vyučování.

Základem pro hodnocení je plnění dílčích i skupinových úkolů, posouzení přínosu práce jednotlivých žáků pro výsledek práce celé skupiny. Hodnotí se úroveň zpracovaných úkolů, organizační schopnosti žáků, jejich vystupování při prezentaci výsledků, též schopnost obhajovat názor svůj a celého týmu.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- osvojit si dovednost efektivně se učit
- ocenit důležitost a význam celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problému

- umět pracovat v týmu, přispívat k týmové práci vlastními návrhy
- při práci v týmu dbát na vytváření dobrých mezilidských vztahů
- vytvořit si vlastní názor, prezentovat a obhájit ho v diskuzi
- uplatňovat při řešení problému různé postupy, metody myšlení a volit vhodné prostředky a způsoby pro jeho splnění

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky jasně, srozumitelně a souvisle, jazykově správně
- účastnit se diskuzí o konkrétní problematiku, obhajovat své názory a postoje
- respektovat názory druhých

Personální a sociální kompetence

- přijímat hodnocení svých názorů, výsledků práce i ze strany jiných lidí
- přijímat radu i kritiku
- jednat samostatně, aktivně a odpovědně v zájmu týmu, své vlastním zájmu i zájmu veřejném

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a na základě znalostí, informací a orientace v problematice, vystupovat v zájmu organizace v souladu se zájmy celé společnosti

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- být schopen adaptovat se na měnící se pracovní a společenské podmínky
- orientovat se na trhu práce
- být schopen vyhledávat potřebné informace, analyzovat je a uplatnit v praxi

Matematické kompetence

- využívat matematické znalosti a logické myšlení při řešení problémových úloh
- efektivně využívat výpočetní techniku

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s běžným základním a aplikačním počítačovým vybavením
- vyhledávat informace a pracovat s nimi

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Žáci si osvojují vhodnou míru sebevědomí, umí přebírat zodpovědnost, dokáží jednat s lidmi a vhodně řešit konflikty.

Člověk a životní prostředí

Žáci chápou význam životního prostředí pro člověka v návaznosti na činnost všech ekonomických subjektů.

Člověk a svět práce

V předmětu si žáci prohlubují znalosti a kompetence nezbytné pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování své profesní kariéry, včetně podnikatelské oblasti.

Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky digitálních technologiemi a nástroji a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání.

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- právo
- informatika
- účetnictví
- matematika

Daně a projekty v ekonomice – 4. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si znalosti daňové problematiky v návaznosti na učivo ekonomiky 3. ročníku - naučí se aktivně pracovat s daňovými zákony - osvojí si postup výpočtu ročního zúčtování daně /OSVČ, právnická osoba/ - umí rozlišovat příjmy podléhajících dani a příjmy osvobozených od daně - rozvine si znalosti z problematiky daňově uznatelných a neuznatelných nákladů - určí a vypočítá základy daně - se naučí vyplnit daňového přiznání a zjistí podmínky pro jeho podání - si osvojí problematiku daně z příjmu u dohod mimo pracovní poměr	<u>Podnik – daně z příjmů a DPH</u> Daň z příjmu fyzických osob <ul style="list-style-type: none"> - předmět daně z příjmů fyzických osob - příjmy osvobozené od daně - základ daně a daňová ztráta - daňové přiznání Daň z příjmu právnických osob <ul style="list-style-type: none"> - příjmy právnických osob - daňově neuznatelné náklady - vybrané náklady, které jsou daňově uznatelné - výpočet daně - daňové přiznání	36

	<p>Daň z přidané hodnoty</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezení vybraných pojmů - plátcí daně - plnění, která jsou předmětem daně - plnění, která nejsou předmětem daně - osvobození plnění - evidence DPH a daňové doklady - výpočet daně - režim přenesení daňové povinnosti - obchodování mezi členskými státy - výpočet daně - daňové přiznání 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - si osvojí zásady a pravidla týmové práce na zpracování konkrétních úkolů z daných témat - zpracuje podnikatelský záměr reálné firmy (předmět podnikání, právní forma, segment trhu, konkurence, ...) - provede průzkum trhu s orientací na potencionálního zákazníka a konkurenci - provede rozbor rozvahy vybrané firmy, propočty a interpretace ukazatelů finanční analýzy 	<p><u>Ekonomický rozbor firmy – projekt</u></p> <p>Podnikatelský záměr</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět podnikání - místo podnikání - právní forma podnikání - konkurence - velikost firmy - posouzení podnikatelského záměru - posouzení podnikatelského rizika <p>Průzkum trhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza vnějšího prostředí pro zpracování podnikatelského záměru - různé druhy průzkumu trhu <p>Finanční analýza firmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvaha firmy, výsledovka - ukazatele likvidity - ukazatele rentability - ukazatele zadluženosti a finanční stability - podíl dlouhodobého a oběžného majetku na celkovém majetku - podíl dlouhodobých a krátkodobých zdrojů financování - zhodnocení všech propočtených ukazatelů 	<p>12</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypracovává projekt ve skupině - umí sestavení SWOT analýzu pro konkrétní firmu - dovede určit a identifikovat segment trhu - zvládá tvorbu marketingového mixu - provede kalkulaci ceny, - popíše produkt dle jeho úrovně a vrstev, - zpracuje BCG matici produktového portfolia podniku - určí vhodné distribuční cesty - rozumí problematice tvorby reklamy a umí vyhodnotit propagaci a marketingové techniky používané vybranou firmou 	<p><u>Marketingový rozbor firmy – projekt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor firmy z hlediska marketingu - koncepce řízení firmy - analýza SWOT - analýza konkurence - segmentace, targeting, positioning - analýza marketingového mixu (produkt, cena, cesty prodeje, distribuce) <p>Propagace</p> <ul style="list-style-type: none"> - reklama - podpora prodeje - osobní prodej - publicita <p>Moderní marketingové techniky</p>	12
---	--	----

Štohl: Daně: Výklad a praktické příklady,
Klínský, Ekonomika pro ekonomicky zaměřené obory středních škol

10.3 Dodatek č. 3 Svět v souvislostech

Název vyučovacího předmětu	Svět v souvislostech
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	Denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	60 (2)
Platnost	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět uvádí žáky do porozumění současnému světu jako vzájemně propojeného systému sociálních, politických, ekonomických, kulturních a environmentálních jevů. Zaměřuje se na rozvoj schopnosti vnímat realitu z různých perspektiv, kriticky pracovat s informacemi a chápat souvislosti mezi lokálním a globálním děním. Výuka se soustřeďuje na tyto obecné cíle:

- upevňovat a rozvíjet demokratické občanské postoje žáků, podněcovat jejich iniciativní chování v rámci občanské společnosti
- formovat hodnotový systém žáků (zejména v oblasti sociální, politické, etické a estetické)
- integrovat poznatky a dovednosti z ostatních příbuzných předmětů
- podílet se na sociální složce environmentální výchovy
- učit žáky kritickému myšlení a posuzování společenské skutečnosti
- rozvíjet komunikativní dovednosti, schopnost vést dialog a obhajovat svá stanoviska

Charakteristika učiva

Předmět je vyučován ve 4. ročníku studia oboru v rozsahu 2 hodiny týdně

4. ročník – 2 hodina týdně

Výuka v předmětu Svět v souvislostech se soustředí na pochopení současného světa a jeho vzájemně propojených problémů v sociální, politické, mediální a environmentální rovině. Žáci se seznamují s tím, jak je realita interpretována z různých perspektiv, jak vznikají a šíří se informace a jakou roli v utváření obrazu světa hrají média, technologie a globální mocenské vztahy. Důraz je kladen na porozumění globálním procesům, geopolitickým souvislostem a aktuálním výzvám současného světa.

V závěru výuky se pozornost přesouvá k tematickému celku Jednotlivce a odpovědnost, v jehož rámci se žáci zamýšlejí nad rolí jednotlivce v současném světě, nad možnostmi občanské angažovanosti, etickými dilematy a osobní odpovědností za vlastní rozhodování a jednání.

Kromě složky vzdělávací a informativní plní předmět Svět v souvislostech i významnou roli výchovnou a formativní. Tato role se realizuje zejména ve výchově k odpovědnému a aktivnímu občanství, v rozvoji kritického myšlení a mediální gramotnosti, dále pak v globální, multikulturní a environmentální výchově a v kultivaci dialogu a schopnosti obhajovat vlastní stanoviska.

Metody a formy výuky

Přehled vyučovacích metod a forem, jež jsou v předmětu využívány:

- výklad doplněný řízeným dialogem se žáky a využitím didaktické techniky
- skupinová práce, rozbor původních nebo upravených pramenů textů, případně referáty žáků
- samostatné vyhledávání informací (literatura, internet)
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce ústní i písemnou formou
- různé diskusní metody nad společensky i jinak závažnými tématy

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání žáků jsou vyučujícím průběžně sledovány a vyhodnocovány. Zvládnutí obsahu vzdělávání je ověřováno ústními a písemnými zkouškami (průběžnými) a hodnocením samostatných prací. Při ústních zkouškách je hodnocena zejména míra osvojení společenskovední faktografie (pojmy, fakta, osobnosti), schopnost hodnotícího posouzení problému a schopnost zaujmout vlastní názor a podpořit jej věcně správnými argumenty. Součástí hodnocení je rovněž kultivované jazykové vyjadřování myšlenek. U průběžných písemných zkoušek se hodnotí především míra osvojení faktografických poznatků.

Rozvoj klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky, názory a postoje srozumitelně, věcně a přiměřeně komunikační situaci, v ústní i písemné podobě
- aktivně se zapojovat do diskusí, klást otázky, reagovat na argumenty druhých a rozvíjet dialog
- rozpoznávat manipulativní, zjednodušující a emočně zkreslené argumentační strategie v médiích i mezilidské komunikaci
- respektovat pravidla kultivované diskuse a odlišné názory jako legitimní součást demokratické společnosti

Personální a sociální kompetence

- reflektovat vlastní hodnoty, postoje a způsoby uvažování a uvědomovat si jejich utváření vlivem společnosti, kultury a médií
- rozvíjet schopnost empatie a porozumění druhým, zejména v situacích názorové či kulturní odlišnosti
- spolupracovat v týmu, přebírat odpovědnost za svěřené úkoly a přispívat ke společnému cíli
- učit se konstruktivně řešit konflikty a názorové rozdíly prostřednictvím dialogu a argumentace

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- chápat význam demokratických hodnot, lidských práv a právního státu v národním i globálním kontextu
- kriticky reflektovat aktuální společenské dění a vztahovat je k principům občanské odpovědnosti
- respektovat kulturní, názorovou a hodnotovou rozmanitost a vnímat ji jako obohacení společnosti
- uvědomovat si roli jednotlivce při utváření společnosti a význam občanské angažovanosti

Kompetence k řešení problémů

- identifikovat a analyzovat komplexní společenské a globální problémy, rozpoznávat jejich příčiny, aktéry a možné důsledky
- zvažovat různá řešení a scénáře vývoje, hodnotit jejich přínosy, rizika a etické dopady
- propojovat informace z různých oblastí (společnost, politika, ekonomika, média, životní prostředí) při hledání souvislostí
- formulovat a obhajovat vlastní stanovisko s vědomím jeho omezení a možných alternativ

Digitální kompetence

- využívat digitální technologie k vyhledávání, ověřování, třídění a sdílení informací v souladu s etickými zásadami
- kriticky hodnotit mediální obsah, rozpoznávat dezinformace, propagandu a zkreslená sdělení
- analyzovat vliv digitálních technologií, algoritmů a sociálních sítí na veřejné mínění, společnost a vlastní postoje
- uvědomovat si rizika digitálního prostředí a jednat v něm odpovědně

Kompetence k učení

- aktivně vyhledávat, porovnávat a kriticky hodnotit informace z různých typů zdrojů (odborné texty, média, digitální prostředí) a posuzovat jejich věrohodnost, účel a kontext
- propojovat nové poznatky s dříve získanými znalostmi a vytvářet ucelenější porozumění společenským a globálním jevům
- uvědomovat si vliv vlastních zkušeností, emocí a kognitivních zkreslení na porozumění světu a učit se s nimi pracovat
- využívat reflexi a zpětnou vazbu (diskusi, sebehodnocení) k prohlubování vlastního učení

Průřezová témata

Předmět *Svět v souvislostech* koncipovat jako společenskovední a interdisciplinární předmět zaměřený na porozumění současnému světu, jeho problémům a vzájemným vazbám mezi společenskými, politickými, ekonomickými, kulturními a environmentálními jevy. Z tohoto důvodu jím výrazně prostupuje průřezové téma *Občan v demokratické společnosti*, ostatní průřezová témata jsou rozvíjena v návaznosti na konkrétní tematické okruhy předmětu.

Občan v demokratické společnosti

- rozvíjet porozumění demokratickým hodnotám, principům právního státu a lidským právům v národním i globálním kontextu (zejména v tématech společnost a pravidla, geopolitika, globální konflikty)
- utvářet kritický a odpovědný postoj k aktuálnímu společenskému a politickému dění a schopnost orientovat se v různých názorových proudech
- rozvíjet komunikační, argumentační a sociální dovednosti prostřednictvím diskusí, debat a práce s kontroverzními tématy
- rozvíjet kritickou orientaci v médiích, schopnost rozpoznávat manipulaci, propagandu a dezinformace a reflektovat jejich vliv na veřejné mínění a demokratické procesy

Člověk a životní prostředí

- rozvíjet porozumění souvislostem mezi lidskou činností, společenským vývojem a stavem životního prostředí v lokálním i globálním měřítku
- formovat odpovědný postoj k environmentálním problémům současnosti (klimatická změna, vyčerpávání zdrojů, ekologické nerovnosti) a jejich společenským, politickým a ekonomickým dopadům
- uvědomovat si etické a hodnotové rozměry vztahu člověka k přírodě a odpovědnost současné generace vůči budoucnosti
- podporovat postoje směřující k udržitelnému rozvoji v souvislosti s globálními výzvami a procesy globalizace

Člověk a svět práce

- rozvíjet schopnost orientovat se v proměnlivém světě práce a chápat vliv globalizace, technologií a geopolitických změn na pracovní trh
- posilovat odpovědnost za vlastní vzdělávání, rozhodování a profesní směřování v kontextu celoživotního učení
- rozvíjet komunikační a prezentační dovednosti, sebedůvěru a schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory
- uvědomovat si význam etiky, občanské odpovědnosti a společenské angažovanosti v profesním a pracovním životě

Člověk a digitální svět

- rozvíjet schopnost kriticky vyhledávat, vyhodnocovat a ověřovat informace v digitálním prostředí
- prohlubovat porozumění roli médií, algoritmů a digitálních technologií při utváření obrazu reality, veřejného mínění a společenských postojů
- rozvíjet schopnost rozpoznávat dezinformace, fake news a manipulativní obsah a pracovat s nimi v širším společenském, politickém a kulturním kontextu
- využívat digitální technologie k prezentaci, sdílení a obhajobě vlastních postojů s ohledem na cílovou skupinu, účel a etická pravidla digitální komunikace

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- zeměpis
- dějepis
- právo
- informatika

Realizace odborných kompetencí

Svět v souvislostech – 4. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam historického vývoje pro porozumění současnému světu - charakterizuje klíčové historické procesy moderních dějin a jejich dopady na dnešní společnost - porovná různé interpretace historických událostí a rozpozná jejich vliv na současné postoje a jednání - rozpozná účelové a ideologické využívání historie ve veřejném prostoru	Člověk v dějinách (Geopolitika) <ul style="list-style-type: none"> - demokratický svět - USA – světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc - třetí svět a dekolonizace - konec bipolarity Východ- Západ	12
Žák <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje soudobý svět jako propojený systém politických, ekonomických, sociálních a kulturních vztahů - rozlišuje lokální a globální rovinu reality a uvede příklady jejich vzájemného ovlivňování - rozliší fakta, názory a interpretace a posoudí jejich roli při utváření obrazu světa - objasní postavení států a mocností,	Soudobý svět (Orientace ve světě) <ul style="list-style-type: none"> - konflikty v soudobém světě - globální problémy - globalizace - sféry a kultury - velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy - konflikty v soudobém světě - zapojení ČR do mezinárodních struktur	20

<p>význam aliancí a příčiny vybraných globálních konfliktů</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí proces globalizace a posoudí jeho dopady na společnost a jednotlivce 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje společnost jako pluralitní celek a vysvětlí základní sociální role a vztahy - objasní vliv kultury, médií a technologií na utváření hodnot, postojů a identity - rozlišuje předsudky, stereotypy a diskriminaci a posoudí jejich společenské důsledky - vysvětlí význam komunikace, dialogu a spolupráce v mezilidských vztazích 	<p>Člověk v lidském společenství (současná společnost v globálních souvislostech)</p> <ul style="list-style-type: none"> - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, etnika, národy a národnosti majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití - migrace, migranti, azylanti - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti 	<p>14</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní principy demokracie, právního státu a lidských práv - objasní roli občana v demokratické společnosti a význam občanské participace - kriticky hodnotí aktuální společenské a politické dění a formuluje k němu vlastní stanovisko - uvědomuje si osobní odpovědnost za své jednání v občanském i profesním životě 	<p>Člověk jako občan</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencialu médií - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití 	<p>14</p>

10.4 Dodatek č. 4 Písemná a elektronická komunikace

Změna v hodinové dotaci

Název vyučovacího předmětu	Písemná a elektronická komunikace
Obor vzdělání	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium	136 (4)
Platnost	od 1. 9. 2026

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu písemná a elektronická komunikace je zvýšení produktivity a kvality práce na počítači. Psaní desetiprstovou hmatovou metodou je základním předpokladem pro efektivní ovládání počítače a tvoří základ tzv. klávesnicové gramotnosti.

Výuka rozvíjí samostatné logické uvažování a pěstuje kultivovaný písemný projev nejen z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné a gramatické správnosti. Žáci se naučí vyhotovovat písemnosti v souladu s normou pro úpravu písemností a zdokonalí se v oblasti využívání elektronické komunikace.

Předmět písemná a elektronická komunikace rozvíjí především následující odborné kompetence:

- efektivně ovládat klávesnici počítače
- vyhotovovat základní druhy písemností v normalizované úpravě (obchodní dopisy, dopisy fyzických osob právnickým osobám, osobní dopisy)
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce (chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména firmy)
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci (dodržovat příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v počítačové učebně)
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje (uvědomovat si ekonomický význam, účel a užitečnost vykonávané práce, myslet ekologicky – šetřit elektrickou energii, tzn. např. zbytečně nesvítit, po poslední vyučovací hodině vypínat počítače apod.; šetřit papír-tisknout pouze potřebné dokumenty, ostatní ukládat v počítači do příslušné složky; třídit odpad apod.)

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do dvou ročníků s následující hodinovou dotací:

1. ročník – 3 hodiny týdně

2. ročník – 1 hodina týdně

V prvním ročníku se žáci seznámí s klávesnicí počítače a naučí se ji ovládat desetiprstovou hmatovou metodou s pomocí výukového programu Mount Blue (učebnice). Dále se naučí pořizovat záznam podle přímého diktátu a zpracovávat text v textovém editoru. Seznámí se s korekturními znaménky a na základě těchto znalostí budou upravovat text. Normalizovaná úprava písemností podléhá normě ČSN 01 6910, podle které se naučí psát adresy na dopisní papíry i na obálky.

Ve druhém ročníku se naučí pohybovat v šabloně při psaní obchodních dopisů, zpracovávat žádosti občanů včetně žádosti o místo a strukturovaného životopisu a seznámí se s úpravou osobních dopisů vedoucích pracovníků. Zvládnou vyhotovení tabulky v doporučené úpravě s využitím tabulkového procesoru.

Metody a formy výuky

Pro výuku psaní na klávesnici se využívá výukový program Mount Blue a také učebnice Písemná a elektronická komunikace. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené počítači. Základní metodou výuky psaní všemi deseti a naslepo je výklad s využitím prstokladové tabule a následné cvičení žáků na počítači. Učitel kontroluje správný prstoklad a také to, zda se žáci při psaní nedívají na prsty do klávesnice.

Při výuce normalizované úpravy písemností se využívá norma 01 6910 Úprava písemností psaných na klávesnici. Obchodní dopisy píše žáci do šablon, které jsou k tomuto účelu určeny. Při tvorbě obsahu všech typů dopisů (obchodních dopisů, žádostí, osobních dopisů) se využívá forma rozhovoru.

Při práci s textem a při tvorbě tabulek se navazuje na znalosti žáků z informatiky, které se rozšiřují o vědomosti a dovednosti potřebné k vykonání státních zkoušek.

Žáci se účastní také školních, regionálních i celostátních soutěží v psaní na klávesnici.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní jsou písemné zkoušky, ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost. Učitel však může (v rámci motivace) ohodnotit i výkon dosažený v programu. U vyhotovených písemností se hodnotí věcný obsah, stylizace, pravopis a formální úprava podle normy. U tabulek se klasifikuje úroveň vypracování jak po stránce formální, tak i obsahové.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělání (vhodná motivace)
- znát možnosti zvyšování své kvalifikace (např. státní zkoušky)

Kompetence k řešení problému

- určit jádro problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit ho (např. při neplnění kupní smlouvy – urgence, upomínka, reklamace)

Komunikační kompetence

- formulovat myšlenky srozumitelně, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- dodržovat stylistické normy i odbornou terminologii

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého jednání ze strany druhých lidí, přijímat radu
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory a jednání jiných lidí (příp. umět změnit názor na základě vzájemné diskuse týkající se řešení konkrétního problému)
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly (před uložením nebo vytištěním vyhotovené písemnosti ji pečlivě přečíst a případné chyby opravit)
- vést pečlivě evidenci vyhotovených písemností a vytištěné písemnosti přehledně zakládat

Občanské kompetence

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně
- respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- optimálně řešit své existenční otázky, znát možnosti uplatnění na trhu práce
- umět vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál (odborná praxe ve 3. ročníku, prezentace ve 4. ročníku)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem
- komunikovat elektronickou poštou (např. posílat domácí úkoly)
- využívat internet (např. při přípravě na státní zkoušku ze zpracování textu, při cvičném vyhledávání zaměstnání pro vyhotovení žádosti o místo, vyplňování evropského životopisu apod.)

Průřezová témata

Člověk a digitální svět

V předmětu písemná a elektronická komunikace jsou žáci vedeni k efektivnímu využití digitálního nástroje prostřednictvím programu Mount Blue pro nácvik psaní desetiprstové hmatové metody, které tvoří základ tzv. klávesnicové gramotnosti.

Mezipředmětové vztahy

informatika

účetnictví

ekonomika

anglický jazyk

český jazyk a literatura

seminář z účetnictví

seminář z ekonomiky

Realizace odborných kompetencí

Písemná a elektronická komunikace – 1. ročník

Výsledky a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák <ul style="list-style-type: none"> • píše na klávesnici všemi deseti a naslepo • umí opsat text i v cizím jazyce • umí efektivně zpracovat text v textovém editoru • píše podle diktátu	Základy psaní na klávesnici <ul style="list-style-type: none"> • nácvik psaní malých a velkých písmen, diakritických a interpunkčních znamének, číslic a značek • opisy cizojazyčných textů • nácvik úpravy textu	90

	<ul style="list-style-type: none"> • psaní podle diktátu • zpracování textu v textovém editoru • korekturní znaménka 	
Žák <ul style="list-style-type: none"> • zná normalizované velikosti dopisních papírů a obálek • dokáže správně napsat adresy na dopisní papíry i na obálky • ovládá pravidla normalizované úpravy písemností podle aktuální ČSN • zpracovává text pomocí korekturních znamének 	Normalizovaná úprava písemností <ul style="list-style-type: none"> • velikosti papírů a obálek podle normy • pravidla normalizované úpravy písemností podle aktuální ČSN • korekturní znaménka 	12

Písemná a elektronická komunikace – 2. ročník

<i>Výsledky a kompetence</i>	<i>Učivo</i>	<i>Hodinová dotace</i>
Žák <ul style="list-style-type: none"> • zvyšuje rychlost a přesnost psaní • umí efektivně zpracovat text v textovém editoru • umí psát podle diktátu 	Psaní na klávesnici a zpracování písemností <ul style="list-style-type: none"> • zvyšování rychlosti a přesnosti psaní • korekturní znaménka • zpracování textu v textovém editoru • psaní podle diktátu 	6
Žák <ul style="list-style-type: none"> • umí posílat jednoduchá sdělení a dokumenty v příloze elektronickou poštou • umí vyhledat potřebné informace na internetu • prakticky zakládá a eviduje doklady své školní činnosti 	Elektronická komunikace, manipulace s dokumenty <ul style="list-style-type: none"> • elektronická pošta (e-mail) • internet • evidence a archivace dokladů 	2
Žák <ul style="list-style-type: none"> • umí se pohybovat v šabloně pro psaní obchodní korespondence • zná základní pravidla pro stylizaci obchodních dopisů • zpracuje na počítači poptávku, nabídku, objednávku • umí napsat reklamaci, urgenci, upomínku 	Obchodní dopisy <ul style="list-style-type: none"> • části obchodního dopisu • stylizace jednoduchých obchodních dopisů 	11
Žák <ul style="list-style-type: none"> • umí napsat žádost občana, včetně žádosti o místo a strukturovaného životopisu 	Žádosti <ul style="list-style-type: none"> • žádosti občanů • žádost o místo a životopis 	6
Žák <ul style="list-style-type: none"> • zná úpravu a základní pravidla pro stylizaci osobních dopisů 	Osobní dopisy vedoucích pracovníků <ul style="list-style-type: none"> • blahopřejné, děkovné 	3
Žák <ul style="list-style-type: none"> • zpracovává tabulky s využitím tabulkového procesoru a upravuje je podle doporučených pravidel 	Tabulky <ul style="list-style-type: none"> • náležitosti a druhy tabulek, zpracování tabulek na PC podle pravidel vyžadovaných u státní zkoušky 	6

10.5 Dodatek č. 5 Učební plán

Změna v hodinové dotaci v předmětu písemná a elektronická komunikace a zařazení předmětu Svět v souvislostech jako dalšího volitelného předmětu

Škola		Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Mladá Boleslav, T. G. Masaryka 14				
Kód a název RVP		78-42-M/02 Ekonomické lyceum				
Název ŠVP		Ekonomické lyceum				
Kategorie a názvy vyučovacích předmětů		Počet týdenních vyučovacích hodin				Celkem
		1.	2.	3.	4.	
		celkem / z toho děleno	celkem / z toho děleno	celkem / z toho děleno	celkem / z toho děleno	celkem / z toho děleno
A. Povinné vyučovací předměty		30	33	33	33	129
a) Základní		30	33	29	25	117
Český jazyk a literatura (vč. estetické výchovy)	CJL	4 / 1	3 / 1	3 / 1	3 / 3	13 / 6
Anglický jazyk	ANJ	3 / 3	3 / 3	4 / 4	4 / 4	14 / 14
Druhý cizí jazyk	DCJ	3 / 3	3 / 3	3 / 3	3 / 3	12 / 12
Matematika	MAT	3 / 0	4 / 0	4 / 2	3 / 3	14 / 5
Dějepis	DEJ	2 / 0	2 / 0	2 / 0	x	6 / 0
Základy společenských věd	ZSV	x	x	2 / 0	2 / 0	4 / 0
Tělesná výchova	TEV	2 / 2	2 / 2	2 / 2	2 / 2	8 / 8
Zeměpis	ZEM	2 / 0	2 / 0	x	x	4 / 0
Fyzika	FYZ	3 / 0	x	x	x	3 / 0
Chemie	CHE	x	3 / 0	x	x	3 / 0
Biologie	BIO	2 / 0	2 / 0	x	x	4 / 0
Informatika	IKT	2 / 2	2 / 2	2 / 2	1 / 1	7 / 7
Písemná a elektronická komunikace	PEKO	3 / 0	1 / 0	x	x	4 / 0
Ekonomika	EKO	2 / 2	2 / 2	3 / 3	3 / 3	10 / 10
Právo	PRA	x	x	2 / 0	2 / 0	4 / 0
Účetnictví	UCE	x	3 / 3	2 / 2	2 / 2	7 / 7
b) Výběrové		x	x	4	8	12
Konverzace v cizím jazyce	KCJ	x	x	2 / 2	2 / 2	4 / 4
Seminář z matematiky	SEM	x	x	x	2 / 0	2 / 0
Seminář z informatiky	SEI	x	x	x	2 / 0	2 / 0
Seminář z ekonomiky	SEK	x	x	x	2 / 0	2 / 0
Seminář z účetnictví	SUC	x	x	2 / 0	2 / 0	4 / 0
Dějepisný seminář	DJS	x	x	x	2 / 0	2 / 0
Seminář ze společenských věd	SVS	x	x	2 / 0	2 / 0	4 / 0
Daně a projekty v ekonomice	PRO	x	x	x	2 / 0	2 / 0
Svět v souvislostech		x	x	x	2 / 0	2 / 0
Odborná praxe				4 týdny		4 týdny
Sportovní výcvikový kurz		1 týden	1 týden			2 týdny